

KU LEUVEN

wes | research & strategy
eye-opening • together • results

BMS 31

Beleid & Management in Sport

NAAR EEN GLOBAAL SPORTINFRASTRUCTUURPLAN IN VLAANDEREN

Onderzoek naar behoeften inzake sportinfrastructuur,
ontwikkelen van een strategische visie en aanreiken van
beleidsaanbevelingen

Pascal Steeland
Jeroen Scheerder
Lien Vanden Broucke
Elien Claes
Remco Hoekman
Hugo van der Poel

2017

In opdracht van

**Vlaamse
overheid**

**SPORT.
VLAANDEREN**

NAAR EEN GLOBAAL SPORTINFRASTRUCTUURPLAN IN VLAANDEREN

Onderzoek naar behoeften inzake sportinfrastructuur,
ontwikkelen van een strategische visie en aanreiken van
beleidsaanbevelingen

Pascal Steeland, wes research & strategy

*Jeroen Scheerder, KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- &
Bewegingsbeleid*

Lien Vanden Broucke, wes research & strategy

Elien Claes, KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid

Remco Hoekman, Mulier Instituut

Hugo van der Poel, Mulier Instituut

2017

In opdracht van

**Vlaamse
overheid**

**SPORT.
VLAANDEREN**

Beleid & Management in Sport (BMS)

BMS Studie 31

*Naar een globaal sportinfrastructuurplan in Vlaanderen
Onderzoek naar behoeften inzake sportinfrastructuur, ontwikkelen van een strategische visie en aanreiken van
beleidsaanbevelingen*

Pascal Steeland
Jeroen Scheerder
Lien Vanden Broucke
Elien Claes
Remco Hoekman
Hugo van der Poel

ISBN 978-94-92134-26-4

Dit is het eenendertigste nummer in de reeks van BMS Studies.

De BMS Studies willen een bijdrage leveren aan het sociaalwetenschappelijke onderzoek naar beleid en management met betrekking tot sport en fysieke activiteit. Deze publicaties zijn een product van de Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid van de KU Leuven.

De BMS Studies kunnen mits registratie gratis gedownload worden via www.faber.kuleuven.be/BMS.

Reekseditors: Prof. dr. J. Scheerder, Prof. dr. S. Vos, dr. J. Meganck en drs. E. Thibaut

Verantwoordelijke uitgever: Prof. dr. J. Scheerder

Technische ondersteuning: Dhr. J. Feys

Reproductie: KU Leuven en wes research & strategy

© 2017 J. Scheerder, Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid, Faculteit Bewegings- &

Revalidatiewetenschappen, KU Leuven

Tervuursevest 101, 3001 Leuven (Heverlee)

© 2017 P. Steeland, wes research & strategy

Baron Ruzettelaan 27, 8310 Brugge

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, gereproduceerd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, internet of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Alle rechten voorbehouden.

D/2017/KU Leuven – Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid

D/2017/wes research & strategy

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1 GEHANTEERDE METHODIEK	5
1.1 ACTIEVE SPORTBEOEFENING EN ACTIEF SPORTCONTACT	6
1.2 SPORTINFRASTRUCTUUR OF -ACCOMMODATIES	8
2 TOETSINGSKADER	15
2.1 ANALYSE VAN HET HUIDIGE (BOVENLOKALE) AANBOD VAN SPORTINFRASTRUCTUUR	15
2.2 ANALYSE BEHOEFTEEN OP HET VLAK VAN SPORTINFRASTRUCTUUR.....	24
2.2.1 <i>Behoeften vanuit de bevraging van de gemeenten</i>	25
2.2.2 <i>Behoeften vanuit de bevraging van de sportfederaties</i>	47
2.2.3 <i>Verwachte evolutie inzake de vraag naar sportinfrastructuur</i>	58
2.2.4 <i>Verplaatsingsgedrag</i>	87
2.2.5 <i>Onder- en oververtegenwoordiging van (bovenlokale) sportinfrastructuur</i>	99
2.2.6 <i>Expertgesprekken met stakeholders</i>	114
2.2.7 <i>Samenvatting van de behoeften</i>	121
2.3 TOETSINGSMODEL TER BELEIDSONDERSTEUNING	145
3 STRATEGISCH PLAN	146
3.1 AMBITIES EN GLOBALE VISIE OP HET VLAK VAN BOVENLOKALE SPORTINFRASTRUCTUUR	146
3.1.1 <i>Methodiek</i>	146
3.1.2 <i>Visie en beleidsaanbevelingen</i>	148
3.1.3 <i>Strategische krachtlijnen</i>	148
3.1.4 <i>Kernwaarden</i>	150
3.2 ROL VAN DE VLAAMSE OVERHEID/SPORT VLAANDEREN.....	152
3.3 ADVIES AAN DE VLAAMSE OVERHEID/SPORT VLAANDEREN	153
BIJLAGEN	157
REFERENTIELIJST	245
OVER DE AUTEURS	249

INLEIDING

Dit document omvat de resultaten van de studie 'Globaal sportinfrastructuurplan voor Vlaanderen'. Deze studie omvat een methodiek om bovenlokaliteit te bepalen, een behoefteanalyse en een strategische visie.

De Beleidsnota Sport (2014-2019) van de Vlaamse minister van Sport Philippe Muyters stelt de opmaak van een globaal sportinfrastructuurplan voorop. Dit infrastructuurplan moet de basis vormen voor een strategisch sportinfrastructuurbeleid in Vlaanderen, en dit op lokaal en bovenlokaal niveau, inclusief topsport. De focus van de voorliggende opdracht ligt op het bovenlokale niveau en op topsport. Dit plan vormt het kader voor gerichte investeringen op lange termijn.

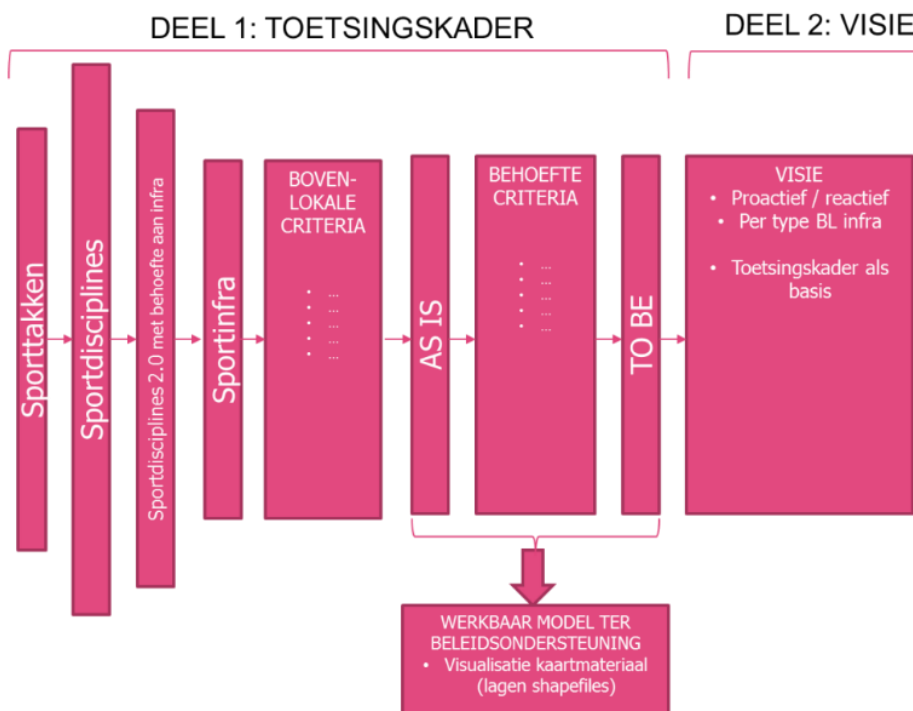
1 GEHANTEERDE METHODIEK

Bij de opmaak van het sportinfrastructuurplan wordt vertrokken vanuit een onderzoek naar de vraag en het aanbod aan sportinfrastructuur. De methodiek bekijkt enerzijds de bestaande situatie (AS IS) van (bovenlokale) sportinfrastructuur en anderzijds de behoeften en noden van de sector (TO BE). Een instrument wordt ontwikkeld waarmee men in de praktijk aan de slag kan en dat in een decreet kan verankerd worden. Vervolgens worden een visie en een beleidsadvies geformuleerd. Het geheel vormt een toetsingskader om toekomstige investeringsmogelijkheden (proactief) en subsidieaanvragen (reactief) af te toetsen.

Voor het aanbod aan (bovenlokale) sportinfrastructuur wordt vertrokken vanuit de sporttakken die voorkomen op de sporttakkenlijst, aangevuld met trends die specifieke infrastructuur nodig hebben zoals bijvoorbeeld padel. Aan deze sporttakken wordt een lijst van sportdisciplines en bijhorende sportinfrastructuur gekoppeld. De graad van bovenlokaliteit van de sportinfrastructuur wordt vastgesteld aan de hand van een aantal criteria (zie 2.1.).

De behoefte aan sportinfrastructuur wordt in kaart gebracht door middel van een bevraging bij steden en gemeenten afgenomen door Sport Vlaanderen. Deze bevraging peilt naar de behoeften aan bijkomende sportinfrastructuur en naar de knelpunten met de huidige en toekomstige sportinfrastructuur. Op basis van deze inzichten wordt vastgesteld hoe groot de behoefte is. Het spreekt voor zich dat de behoeften van steden en gemeenten niet altijd een duidelijke perceptie zijn van de bovenlokale noden. Frequent voorkomende en eerder lokale infrastructuren zoals sporthallen, sportvelden en zwembaden krijgen hierdoor een hoger gewicht, zoals blijkt uit de resultaten. Vandaar dat het luik behoeften wordt aangevuld met (i) een projectie van het aantal gebruikers voor het jaar 2020, (ii) interviews afgenomen van negen experts, (iii) de geografische spreiding van sportinfrastructuur (via over- en ondervertegenwoordiging) en (iv) de behoeften en wensen van de federaties (in kaart gebracht via een bevraging afgenomen door Sport Vlaanderen).

Figuur 1
Methodologie

Aangezien de begrippen ‘actieve sportbeoefening’ en ‘sportinfrastructuur’ veelvuldig aan bod zullen komen in dit werk, wordt eerst verduidelijkt wat in het kader van voorliggend onderzoek verstaan wordt onder deze concepten.

1.1 Actieve sportbeoefening en actief sportcontact¹

Sportdeelname en haar verschijningsvormen zijn erg divers en zijn bovendien ook sterk onderhevig aan voortdurende veranderingen. Waar sport enkele decennia geleden nog relatief scherp te onderscheiden was van niet-sport, is dat vandaag veel minder evident. Van een maatschappelijk randverschijnsel is de sport opgeschoven naar het centrum van de samenleving. Sport is alledaags tot zelfs normatief geworden. Het begrip sport is verruimd, onder meer onder invloed van de popularisering van anders georganiseerde bewegingsvormen, de democratisering en de commercialisering van de sport, etc. Een gevolg van deze ontwikkeling is dat er een grote verscheidenheid aan vormen van sportbeoefening is ontstaan, waarbij er een verschuiving is van een traditioneel sportconcept (cf. competitie, prestatie, reglementering, etc.) naar het steeds meer vrij, individueel en/of ongebonden beoefenen van sport- en bewegingsactiviteiten (zie bijvoorbeeld Scheerder, 2003; Scheerder & van Bottenburg, 2010; Scheerder & Vandermeersch, 2014; Scheerder & Vos, 2011; Scheerder e.a., 2011a; 2011b; Vos & Scheerder, 2013). Naast een toename van

¹ Dit onderdeel is afkomstig uit Scheerder e.a. (2013).

het aantal sport- en bewegingsvormen, is ook de differentiatie van deze activiteiten, in termen van context, gezelschap, intensiteit, etc. opmerkelijk (Scheerder e.a., 2011a; 2011c; Scheerder & Vandermeersch, 2014). Voor de afbakening van het concept 'actieve sportdeelname' vallen we terug op de definiëring die gehanteerd wordt binnen de *Studie over de Bewegingsactiviteiten in Vlaanderen 2009* (SBV09) en de *ParticipatieSurvey 2014* (PAS14).

In het onderzoek *Studie over de Bewegingsactiviteiten in Vlaanderen 2009* (SBV09) wordt een relatief ruime definitie van actieve sportdeelname gehanteerd (zie ook Scheerder, 2003; Scheerder e.a., 2002). Meer bepaald gaat het om 'de actieve deelname (door een ruim publiek) aan bewegingsactiviteiten met een sportief karakter gedurende de vrije tijd, in een sportieve vrijetijdscontext en zonder een louter utilitair karakter' (Scheerder, 2003: 13 e.v.). 'Actief' omdat het om een vorm van fysieke activiteit dient te gaan die ofwel een minimale fysieke inspanning vergt, ofwel een beroep doet op een specifieke motorische vaardigheid; 'ruim publiek' omdat het iedereen moet kunnen betreffen ongeacht geslacht, sociale en etnische afkomst; 'bewegingsactiviteiten met een sportief karakter' omdat het niet alleen over de clubgeorganiseerde sportbeoefening mag gaan in wedstrijdvorm of met een ander prestatiekenmerk, maar evenzeer over de anders of niet-georganiseerde sportbeoefening; 'in een sportieve vrijetijdscontext' omdat de beoefening dient plaats te vinden in een aangepaste ruimtelijke omgeving, met aangepaste uitrusting en mentale instelling; 'gedurende de vrije tijd' omdat het om de niet-professionele sportbeoefening dient te gaan, om de sportbeoefening die geen arbeid is; 'zonder een louter utilitair karakter' omdat het niet om fysieke activiteiten mag gaan die enkel een instrumenteel karakter beogen of enkel een nutwaarde nastreven, doch die op de eerste plaats beweging of spel impliceren (Scheerder, 2003: 13 e.v.).

Binnen de SBV09-studie worden de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek als referentieperiode gehanteerd². De intensiteit van de sportbeoefening is niet bepalend voor het al dan niet als sportparticipant te worden beschouwd. Wat betreft de frequentie wordt vooropgesteld dat respondenten gedurende de afgelopen twaalf maanden meer dan één keer aan sport gedaan moeten hebben (zie Scheerder & Vos, 2011).

Rekening houdend met de hierboven opgesomde criteria worden de volgende activiteiten aanzien als sportbeoefening:

- recreatieve bewegingsactiviteiten, waaronder sportief fietsen, sportief wandelen en recreatief zwemmen;
- occasionele sportbeoefening, zoals een week skiën, een weekend langlaufen of een (halve) dag kajakvaren;
- activiteiten die het musculaire en/of cardiorespiratorische stelsel slechts matig belasten, maar wel een precieze coördinatie en/of specifieke motorische bekwaamheid vergen, waaronder pistool- en karabijnschieten, biljart, petanque en vogelpik, maar ook mechanische sporten als autorijden en motorcross.

De volgende activiteiten worden niet als sportbeoefening aanzien:

² Dit stemt dus niet noodzakelijk overeen met een kalenderjaar.

- opgelegde fysieke activiteiten, bijvoorbeeld tijdens de lessen lichamelijke opvoeding, de professionele of militaire opleiding of bij de uitoefening van een beroep;
- fysieke activiteiten met een sterk en/of louter utilitair karakter, waaronder de verplaatsing per fiets naar het werk of de winkel, het onderhoud van de tuin, de wandeling tijdens het doen van inkopen, etc.;
- de zogenaamde ‘denksporten’, waaronder schaken, kaartspelen, woordspelen, etc.;
- sporten met/voor dieren uitgezonderd paardrijden en hengelen, waaronder duivensport, vinkenzetten en hondenafrichting;
- passieve sportconsumptie zoals het kijken naar een voetbalmatch op tv of het bijwonen van een sportmanifestatie.

Uit deze omschrijving en opsomming mag blijken dat ook louter sporadische, occasionele sportbeleving als sportbeoefening erkend wordt. Deze ruime interpretatie biedt het voordeel dat we een duidelijk beeld krijgen van het aantal mensen dat helemaal niet op een actieve manier met sport in contact komt. In plaats van over ‘actieve sportdeelname’ te spreken, is ‘actief sportcontact’ in die zin dan ook een meer accurate omschrijving (Scheerder e.a., 2011b).

In de SBV wordt een relatief ruime definitie van actieve sportdeelname gehanteerd die ook aan de basis ligt van de *ParticipatieSurvey 2014* (PAS14). Meer bepaald gaat het om ‘de actieve deelname gedurende de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek aan bewegingsactiviteiten met een sportief karakter, in een sportieve vrijetijdscontext en zonder een louter functioneel karakter’.

‘Actief’ omdat het om een vorm van fysieke activiteit dient te gaan die ofwel een fysieke inspanning vergt, ofwel een beroep doet op een specifieke motorische vaardigheid; ‘twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek’ omdat seizoenseffecten uitgesloten dienen te worden; ‘bewegingsactiviteiten met een sportief karakter’ omdat het zowel om club-, anders als niet-georganiseerde alsook om competitieve en/of recreatieve sportbeoefening kan gaan; ‘in een sportieve vrijetijdscontext’ omdat de beoefening dient plaats te vinden gedurende de vrije tijd in een aangepaste ruimtelijke omgeving, met aangepaste uitrusting en aangepaste mentale instelling; ‘zonder een louter functioneel karakter’ omdat het niet om fysieke activiteiten gaat die enkel een instrumenteel doel beogen zoals de verplaatsing met de fiets naar het werk of de wandeling naar de winkel (Scheerder e.a., 2015a; 2015b).

1.2 Sportinfrastructuur of -accommodaties³

Onder impuls van de toegenomen interesse van landelijke en lokale overheden voor sport en bewegen, kregen in de jaren 70 heel wat populaire sportaccommodaties vorm in Vlaanderen, zoals sportzalen en zwembaden. Ook vandaag zijn investeringen (nieuwbouw en onderhoud) in sportinfrastructuur nog steeds een speerpunt van het (gemeentelijke) sportbeleid in Vlaanderen. Om de inspanningen die geleverd worden op het vlak van sportinfrastructuur te monitoren is een goed zicht op wat reeds

³ Dit onderdeel is gebaseerd op Scheerder & Vos (2014), Vos & Scheerder (2013) en Vos & Scheerder (2015).

beschikbaar is cruciaal. In de praktijk blijkt dit evenwel geen evidentie te zijn (Hoekman e.a., 2011; 2013; 2015; van der Poel & Pulles, 2013; van Hecke e.a., 2008).

Heel wat sportinfrastructuren die in de jaren 70 vorm kregen zijn vandaag aan renovatie toe of dienen vervangen te worden door nieuwe sportaccommodaties. Zowel sportverenigingen als commerciële organisaties, spelen naast de overheid een cruciale rol, als eigenaar, beheerder en/of gebruiker van deze sportvoorzieningen.

De vraag naar voldoende grote (kijk)sportaccommodaties, het oordeel dat het bouwen van nieuwe accommodaties efficiënter zou zijn dan het renoveren van bestaande accommodaties en de toegenomen verwachtingen van gebruikers zijn enkele mogelijke verklaringen voor een toegenomen aandacht voor het bouwen van nieuwe sportinfrastructuur (Westerbeek e.a., 2005). Hoewel zowel het bouwen van nieuwe infrastructuur als het renoveren van bestaande infrastructuur serieuze financiële inspanningen vragen, onderscheiden Westerbeek en collega's (2005) vier grote argumenten die deze investeringen rechtvaardigen: (1) gemeenschapontwikkeling, (2) economische ontwikkeling, (3) bestemmingsontwikkeling en (4) sociale en culturele ontwikkeling. De meerwaarde die een sportaccommodatie zou kunnen bieden voor het samenbrengen van mensen, het bieden van mogelijkheden tot sporten, etc. valt onder het argument van *gemeenschapontwikkeling*.

De positieve *economische effecten* van nieuwe sportinfrastructuren, vaak gekoppeld aan het binnenhalen van grote sportevenementen worden door gerenommeerde sporteconomen (zoals Késenne, 2005; Noll & Zimbalist, 1997) in twijfel getrokken. De organisatie van grootschalige sportevenementen brengt een land economisch en financieel niet meer op dan het kost. Dit wil evenwel niet zeggen dat de organisatie van deze evenementen niet zinvol zou kunnen zijn voor een land, regio of stad. Deze evenementen genereren onder andere uitstraling, prestige, entertainment en sportdynamiek (Késenne, 2005). Met de *bestemmingsontwikkeling* als derde argument voor de bouw van nieuwe sportaccommodaties verwijst men naar de mogelijkheden die deze infrastructuren kunnen bieden aan steden en regio's om zich nadrukkelijk te profileren (citymarketing; zie Lagae, 2011).

De *sociale en culturele ontwikkeling* verwijst naar aspecten zoals de positieve invloed die sportaccommodaties zouden hebben op het sport- en beweeggedrag, gezondheidseffecten, sociale cohesie en integratie, etc.

Voor een afbakening van het begrip 'sportinfrastructuur' vallen we terug op het decreet betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering, waar sportinfrastructuur als volgt wordt gedefinieerd: 'een geheel van onroerende voorzieningen, bestemd en geschikt voor de beoefening van één of meer sporten en sporttakken' (Vlaamse overheid, 2008).

In de literatuur vinden we verschillende indelingen in types van sportinfrastructuren terug. Hierbij stellen we vast dat er twee manieren zijn om sportinfrastructuren in te delen: (1) op een theoretisch conceptuele manier op basis van kenmerken van infrastructuren, en (2) op een eerder pragmatische wijze. Onderstaand geven we een niet-exhaustief overzicht van mogelijke typologieën. Een eerste typologie van Scheerder en Vos (2014:103-105; Vos & Scheerder, 2013) maakt een indeling op basis van kenmerken van sportinfrastructuren. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen overdekte of niet-overdekte sportaccommodaties, hierbij gaat het concreet om sportcentra, sporthallen, sportlokalen, sportvelden, of sportspecifieke accommodaties als atletiekpistes, ijsschaatsbanen, maneges, renbanen, rolschaatspistes,

tennishallen, watersportcentra, wielervedbanen, zwembaden, etc. Naast deze eerder traditionele sportfaciliteiten bestaan er eveneens semipermanente sportlocaties zoals lucht- en blaashallen waarin op waarop gegolfd, geschaatst, getennist, gevoetbald, gezwommen, etc. kan worden. Ook lichtere vormen van sport- en bewegingsinfrastructuur zoals een Finse looppiste of outdoor fitness, maar ook sportpleinen, speelstraten, bossen en parken hebben hier een plaats. Bovendien hoeft het niet noodzakelijk om 'tastbare' of 'permanente' faciliteiten te gaan. Heel wat sportevenementen maken immers nauwelijks of slechts zeer tijdelijk gebruik van (sport)accommodaties (Westerbeek e.a., 2005). Zo wordt voor een kampioenschap in het wegwielerrennen of voor een recreatieve massastadsloop gefietst dan wel gelopen op de openbare weg, worden publieke plaatsen tijdelijk tot sportsettings omgetoverd, bijvoorbeeld voor de organisatie van een toernooi beachvolley, bossaball of straatvoetbal, enzovoort.

In functie van gebruiksdoeleinden, fysische kenmerken en eigenaarschap maakt men een indeling van sportaccommodaties:

- doesport- versus kijksportaccommodatie:
 - doesportaccommodatie of participatieaccommodatie: gericht op het actief deelnemen aan sport, bijvoorbeeld gymnastiekzaal, motorcrossterrein, petanquebaan, tennishal, zwembad, ...
 - kijksportaccommodatie of toeschouwersaccommodatie: gericht op het passief consumeren van sport, bijvoorbeeld atletiekstadion, Olympisch zwembad, voetbalstadion, ...
- unifunctionele versus multifunctionele sportaccommodatie:
 - unifunctionele sportaccommodatie: gericht op de beoefening van één specifieke sport of varianten van deze sport, bijvoorbeeld squashkooi, tennisterrein, vechtsportzaal, zwembad (waarin tal van watersportvarianten beoefend kunnen worden zoals aquafitness, synchronzwemmen, waterpolo, ...), ...
 - multifunctionele sportaccommodatie: gericht op de beoefening van meerdere sporten, bijvoorbeeld sporthallen, sportlokalen, openluchtelden, ...
 - polyvalente accommodatie: gericht op kijk- of doesport (supra) maar ook op beurzen, concerten, exposities, etc., bijvoorbeeld het Sportpaleis in Antwerpen, de Topsporthal in Gent, ...
- permanente versus tijdelijke sportaccommodatie:
 - permanentente sportaccommodatie: bedoeld om op frequente basis te sporten, bijvoorbeeld atletiekpiste, fitnesscentrum, tennishal, ...
 - semipermanente sportaccommodatie: bedoeld om op seizoensgebonden basis te sporten, bijvoorbeeld opblaasbare tennishal, indoor golfbaan, manegehal, ...
 - tijdelijke sportaccommodatie: bedoeld om op eenmalige basis te sporten, bijvoorbeeld een demonteerbare klimmuur, een speleobox, een verplaatsbaar platform voor bungeejumpen, ..., of de accommodatie vereist voor een loopsportevenement, een toertocht, een wielervedwedstrijd, een triathlon- of duathlonwedstrijd, ...
- indoor versus outdoor sportaccommodatie:
 - overdekte sportaccommodatie: betreft sportaccommodatie die overdekt is, bijvoorbeeld sporthal, overdekt zwembad, indoor klimzaal, ...

- openlucht sportaccommodatie: betreft sportaccommodatie die niet-overdekt is en ook niet van louter natuurlijke aard is, bijvoorbeeld Finse looppiste, openlucht sportveld, openluchtzwembad, outdoor fitness, ...
- natuurlijke sportaccommodatie: betreft sportaccommodatie die quasi uitsluitend van natuurlijke aard is, bijvoorbeeld bos of park voor een natuurloop, gebergte voor een ski- en/of snowboardpiste, meer of zee voor plezier- of recreatievaart, natuurijs voor een schaatswedstrijd, land- en boswegen voor een fiets- of mountainbikeroute, ...
- publieke versus private sportaccommodatie:
 - publieke sportaccommodatie: betreft sportaccommodatie in handen van een overheidsinstantie (gemeenten, provincies, gewesten, ...), bijvoorbeeld gemeentelijk zwembad, provinciaal sport- en recreatiedomein, BLOSO-centrum, ...
 - private sportaccommodatie: betreft sportaccommodatie in handen van een particuliere instantie (commercieel of niet-commercieel), bijvoorbeeld fitnesscentrum, indoor skicentrum, kartingcircuit, manege, ...
 - privaat-publieke sportaccommodatie: betreft sportaccommodatie op basis van een publiek-private samenwerking (PPS), bijvoorbeeld het fitnesscomplex in Jette, het sportcomplex in Maaseik, het zwembadcomplex in Overpelt, ...

Bij deze indeling dient te worden opgemerkt dat sportaccommodaties vrijwel steeds een combinatie zijn van de hier weergegeven kenmerken. Zo kan een doesportaccommodatie eigendom zijn van de overheid of van de privé, kan een PPS-sportaccommodatie unifunctioneel of juist multifunctioneel zijn, kan een unifunctionele sportaccommodatie permanent of tijdelijk van aard zijn, kan een permanente sportaccommodatie overdekt of niet overdekt zijn, etc.

Bij sportinfrastructuur gaat het niet alleen om accommodaties die de sportbeoefening zelf mogelijk maken. Ook andere vormen van infrastructuur dragen bij tot het kunnen beoefenen van sport. We denken hierbij bijvoorbeeld aan een omkleedruimte, toeschouwersruimte, clublokaal, cafetaria, etc.

In Nederland wordt door ISA Sport (Instituut voor Sportaccommodaties) een eerder pragmatisch overzicht van 23 sportinfrastructuurvormen gegeven in hun handboek Sportaccommodaties (ISA Sport, 2007):

1. Atletiekbanen
2. Bowlingbanen
3. Fitnesscentra
4. Fietscrosscircuits
5. MTB-parcoursen
6. Squashcentra en -banen
7. Draf- en renbanen
8. Golfcoursen
9. Kegelhuizen
10. Klimcentra
11. Kunstijsbanen
12. Maneges
13. Rolschaatsbanen
14. Skeelerbanen
15. Skibanen
16. Sporthallen
17. Sportvelden
18. Tennisbanen

19. Tennishallen
20. Voetbalstadions
21. Wielerveden
22. Zweefvliegtuigen
23. Zwembaden

Een volgende typologie werd ontwikkeld door de Vlaamse Gemeenschapscmissie en het Vlaams Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid (ISB) bij het in kaart brengen van de Brusselse sportinfrastructuur. Deze eerder 'publieksgerichte' indeling omvat 24 types van sportinfrastructuren (Sport in Brussel, 2016):

1. Agoraspace
2. Atletiekpiste
3. Boogschutterstand
4. Fit-o-meter
5. Fitnessruimte
6. Gevechtssportzaal
7. Golfterrein
8. Ijsschaatshal
9. Klimzaal
10. Manege
11. Openlucht basketbalterrein
12. Openlucht hockeyterrein
13. Openlucht korfbalterrein
14. Polyvalent openlucht sportterrein
15. Rugbyterrein
16. Schietstand
17. Skatepark
18. Skipiste
19. Sportzaal
20. Squashzaal
21. Tennishal
22. Voetbalterrein
23. Watersportcentrum
24. Zwembad

Tot slot heeft ook Sport Vlaanderen een eigen (beleids)indeling in types van sportinfrastructuren, die gehanteerd werd bij de online bevraging naar de specifieke noden van de sector bij de gemeente- en stadsbesturen en Vlaamse sportfederaties (zie later). Hierbij worden de volgende types onderscheiden:

1. Atletiekpiste
2. Bmx-piste
3. Duikaccommodatie
4. Fitnesszaal
5. Golfterrein
6. Gymnastiekhal
7. Ijsschaatsbaan
8. Klimzaal
9. Manege
10. Motorsportterrein
11. Openlucht sportveld (kunstgras)
12. Openlucht sportveld (natuurgras)
13. Openlucht sportveld (andere)

14. Renbaan
15. Schietstand
16. Skeelerpiste
17. Skipiste
18. Sportcentrum
19. Sporthal
20. Squashterrein
21. Tennishal
22. Watersportaccommodatie
23. Wielersbaan (openlucht)
24. Wielersbaan (overdekt)
25. Zwembad (openlucht)
26. Zwembad (overdekt)
27. Andere

In het voorliggende onderzoek wordt op een pragmatische manier verdergebouwd op bovenstaande indeling om tot de ontwikkeling van een nieuwe indeling in sportinfrastructuurtypes te komen (zie later).

Voor meer toelichting bij de invloed van de aanwezigheid van sportinfrastructuur, op sportdeelname, de planning en inplanting van sportinfrastructuur en de toegankelijkheid ervan verwijzen we naar Vos & Scheerder (2015: 3-21). Hoewel we in dit onderdeel de termen 'sportinfrastructuur' en 'sportaccommodatie' als synoniemen gebruiken, zullen we in het vervolg van deze studie steeds over 'sportinfrastructuur' spreken.

2 TOETSINGSKADER

2.1 Analyse van het huidige (bovenlokale) aanbod van sportinfrastructuur

Teneinde een beeld te vormen van de graad van bovenlokaliteit van de sportinfrastructuur werd vertrokken vanuit de definitie opgesteld voor bovenlokale sportinfrastructuur door Sport Vlaanderen, ISB, VSF, deskundigen RO/leefmilieu van de provincies en de Vlaamse Sportraad. Deze luidt als volgt:

Bovenlokale sportinfrastructuur wordt gedefinieerd als 'sportinfrastructuur die het lokale niveau overstijgt'. Om dit lokaaloverschrijdend karakter van de infrastructuur vast te stellen wordt uitgegaan van de volgende elementen:

1. Aspecten inzake gebruik van de infrastructuur. Het gaat om sportinfrastructuur, waarvan de gebruikers of het gebruikersniveau zich over een grotere regio uitspreiden, of die zich richt tot specifieke doelgroepen.

2. Sportinfrastructuurconcepten met een bovenlokale uitstraling. Dit element omvat, voor zowel individuele als geclusterde sportinfrastructuur, specifieke aan sport gerelateerde infrastructuurcomponenten, waardoor het totaalconcept voor de gehele regio een bijzondere positie inneemt. Dit kan zowel betrekking hebben op breedtesportinfrastructuur als op topsport- of hoogwaardige competitie(trainings)infrastructuur, i.c. voor stages, opleidingen, talentontwikkeling, etc.

3. Financiële aspecten, zowel voor de realisatie als voor de exploitatie van de infrastructuur, ook in relatie tot de draagkracht van de lokale actoren. Bijvoorbeeld sportaccommodatie in een stad zal inzake investering en exploitatie een andere benadering vragen dan eenzelfde accommodatie in een kleine gemeente in een landelijk gebied.

4. Managementgebonden eigenheden van de infrastructuur, die de draagkracht van de lokale actoren overstijgen. De exploitatie van sommige accommodaties of een multidisciplinaire cluster van accommodaties vraagt een dusdanige kennis/ervaring/eigenheid, die het lokale niveau overstijgt.

5. Ruimtelijke of milieutechnische voorwaarden en beperkingen. Sommige accommodaties hebben een grote ruimtelijke impact, een invloed op een ruime omgeving, op het milieu of op de mobiliteit. Ook de hoger vernoemde clustering kan aanleiding geven tot een ruimte-inname die het lokale niveau overstijgt.

Om inzicht te krijgen in hoe bovenlokaal de huidige sportinfrastructuur is, wordt eerst een **model op globaal niveau** ontwikkeld. Hierbij wordt vertrokken vanuit de sporttakken. Van daaruit worden de bijhorende sportdisciplines gedefinieerd. Per sportdiscipline wordt nagegaan welke types van sportinfrastructuur er nodig zijn om die sportdisciplines te beoefenen, waarbij er ook opgemerkt wordt dat er voor sommige sporttakken/sportdisciplines geen specifieke sportinfrastructuur nodig is (bv. wandelsport).

Zo komen we tot een lijst van 60 types van sportinfrastructuur. Deze koppeling gebeurt zowel op type infrastructuurniveau als op individueel infrastructuurniveau in de SPAKKI databank. De SPAKKI databank is een inventaris van sportinfrastructuur die bijgehouden wordt door de Vlaamse overheid en permanent geactualiseerd wordt, vooral dankzij de contacten met lokale sportdiensten.

Deze databank Sportinfrastructuur Vlaanderen is online raadpleegbaar⁴. In het verdere verloop van dit rapport zullen we het steeds over “SPAKKI” hebben als we naar deze databank verwijzen.

Hieronder vindt men een overzicht van de types sportinfrastructuur die meegenomen worden in de studie. De SPAKKI databank van de Vlaamse overheid werd als basis genomen voor deze studie. Niettegenstaande het feit dat hierin meer dan 20.000 sportinfrastructuren zijn opgenomen, is dit niet noodzakelijk een exhaustieve lijst van de sportinfrastructuur in Vlaanderen. Op het einde van deze studie worden een aantal aanbevelingen gedaan met betrekking tot deze sportinfrastructuurdatabank.

Tabel 1
Overzicht van de types sportinfrastructuur die voorwerp uitmaken van de studie

Atletiekpiste	Atletiekveld	Autocircuit	Beachhal	BMX-terrein
Bobsleebaan	Bolbaan	Boulodrome	Bowlingcentrum	Danszaal
Duiktank	Finse piste	Fitnessaccommodatie	Golfterrein	Gymhal
Haven/Zee	Ijspiste	Kanaal	Kartingcircuit	Klimzaal
Loopomlopen	Manege	Motorcrossterrein	MTB cycloterrein	MTB route
Openluchtveld kunst >40x80 m	Openluchtveld natuur >40x80 m	Openluchtveld rest	Padelsterrein	Renbaan
Rivier	Ruiteroute	Schans	Schermsaal	Schietstand boog
Schietstand klei	Schietstand vuurwapens	Schietstand wip	Skatepark	Skeelerpiste
Skipiste	Sporthal	Sportlokaal	Sportstadion	Squashzaal
Tennishal	Tennisveld	Trampolinehal	Trial parcours	Turnzaal
Vechtsportzaal	Veld (ballon)	Vijver	Vliegveld	Watersportbaan
Wielerpiste	Wildwaterbaan	Zwembad <25 m	Zwembad 25 m	Zwembad 50 m ⁵

Om te bepalen hoe bovenlokaal een bepaald type sportinfrastructuur is, worden verschillende criteria vastgelegd die gelinkt zijn aan de definitie van bovenlokaliteit zoals hierboven aangegeven, rekening houdend met de beperkingen in beschikbare data. Deze criteria zijn ruimtegebruik, hinder/milieu, uniciteit, perceptie van de gemeenten over de bovenlokaliteit en de gemiddelde afstand tussen een gebruiker en de sportinfrastructuur⁶.

⁴ <http://www.bloso.be/sportinfrastructuur/OnderzoekPlanning/Pages/default.aspx>

⁵ In plaats van een opdeling tussen overdekte zwembaden en openluchtzwembaden, werd hier gekozen voor een opdeling op basis van de lengte van het zwembad. Verder in deze studie worden openluchtzwembaden soms wel vermeld, omdat ze naar voren kwamen vanuit de behoeften.

⁶ Deze afstand wordt berekend aan de hand van een analyse van de federatiegegevens. Hierbij wordt de afstand in vogelvlucht genomen tussen het centrum van de gemeente van een lid van een sportclub en de sportinfrastructuur die gelinkt is aan deze sportclub.

Elk criterium krijgt een score op tien, toegekend aan de hand van een schaal. Aan elk van de criteria wordt vervolgens een gewicht toegekend, waardoor we per combinatie van sporttak/sportdiscipline met sportinfrastructuurtype een gewogen score op tien kunnen berekenen.

Vervolgens werd voor elk type sportinfrastructuur de hoogste gewogen score behouden. Er werd gekozen voor een maximumscore, want als bijvoorbeeld een sporthal al zeer bovenlokaal is omwille van één bepaalde sport, dan wordt deze niet minder bovenlokaal omdat er ook nog andere sporten plaatsvinden.

Onderstaande fiches bevatten per criterium een korte omschrijving, de link met de originele definitie, het gewicht, de motivatie van het gewicht en de toekenning van de scores.

Tabel 2

Overzicht van de criteria voor bovenlokaliteit per type sportinfrastructuur

Criterium 1	Ruimtegebruik
Omschrijving	Types sportinfrastructuur geselecteerd op basis van de benodigde oppervlakte/hoogte (bv. skipistes), het landschappelijke effect en de verharding (inschatting door Sport Vlaanderen)
Link met originele definitie	Aspect 5: ruimtelijke of milieutechnische voorwaarden en beperkingen
Gewicht	5
Motivatie gewicht	Ruimtegebruik voor een type infrastructuur is een vast gegeven, dat niet fel zal evolueren door bv. innovatie. Er is weinig ruimte in Vlaanderen. Een type sportinfrastructuur dat een groot ruimtebeslag heeft, is dus meer bovenlokaal. Het krijgt het hoogste gewicht (net zoals uniciteit)
Score	Op basis van het aantal ingenomen ha, het landschappelijke effect en de verharding werd een beoordelingscore toegekend op 10
Criterium 2	Hinder/milieu
Omschrijving	Types sportinfrastructuur geselecteerd op basis van de hinder voor de omgeving (geluid, mobiliteit, ...)
Link met originele definitie	Aspect 5: ruimtelijke of milieutechnische voorwaarden en beperkingen
Gewicht	4
Motivatie gewicht	Strengere regelgeving, dus moeilijker inplantbaar in Vlaanderen en dus meer bovenlokaal. Hier kan er echter wel een evolutie optreden in het type sportinfrastructuur en de condities door innovatie (bv. electrocross, stillere waterskiboten, ...). Om die reden dus een iets lager gewicht dan ruimtegebruik
Score	Op basis van de hinder op het vlak van geluid en de hinder op het vlak van mobiliteit werd een beoordelingscore toegekend op 10

 criterium 3	 Uniciteit
Omschrijving	Op basis van het aantal bestaande infrastructuren opgenomen in de SPAKKI databank
Link met originele definitie	Aspecten 1 & 2: door uniciteit heeft het een bovenlokale uitstraling en zijn gebruikers vaak over een grote regio verspreid
Gewicht	5
Motivatie gewicht	Uniciteit krijgt net als ruimtegebruik het hoogste gewicht. Het is een heel correcte weergave over hoe uniek iets is. Er zijn data voor alle (bestaande) types beschikbaar. Hoe unieker iets is, hoe groter de bovenlokale uitstraling
Score	Scores van 1 tot 10 toegekend via toepassing van “jenks natural breaks” ⁷ principe op het aantal infrastructuren per type. Indien een type niet voorkomt in de SPAKKI databank krijgt het score 10 (zeer uniek)

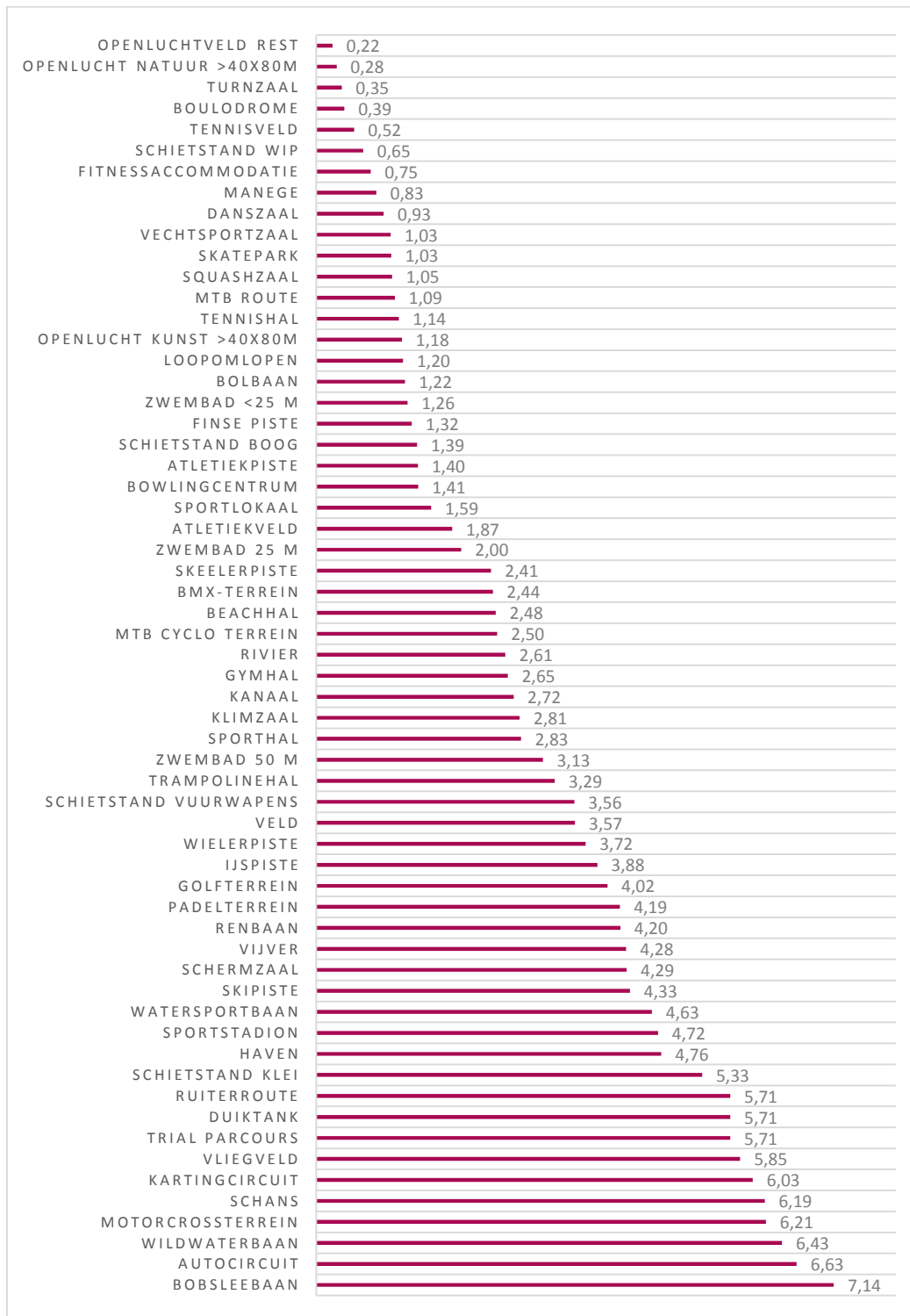
 criterium 4	 Perceptie gemeente
Omschrijving	Gebaseerd op de bevraging van de gemeenten. Per type werd nagegaan welk percentage van de infrastructuur werd aangeduid door de gemeenten als bovenlokaal (ten opzichte van de totale SPAKKI databank van sportinfrastructuur voor de gemeenten die deelnamen aan de enquête)
Link met originele definitie	Aspecten 1 tot en met 5: de gemeenten oordelen zelf of iets bovenlokaal is op basis van de originele definitie
Gewicht	3
Motivatie gewicht	Alhoewel alle aspecten van de definitie van bovenlokaliteit vervat zitten in de perceptie van de gemeenten, is dit een subjectiever gegeven (inschatting van diegene die de enquête heeft ingevuld). Er waren ook meer aannames nodig, omdat niet alle gemeenten hebben deelgenomen aan de enquête. Om die reden krijgt perceptie een lager gewicht
Score	Op basis van het tiental van de percentages werd een score op 10 toegekend. Bv. 33% kreeg score 3, 45% kreeg score 4, ... Aan types waarvoor geen gegevens beschikbaar waren (niet aanwezig in de SPAKKI databank) werd de maximumscore 10 toegekend

⁷ Zie: https://en.wikipedia.org/wiki/Jenks_natural_breaks_optimization

Criterion 5	Afstand
Omschrijving	Op basis van de database waarbij leden van federaties gelinkt kunnen worden aan de trainingsfaciliteiten, kon een gemiddelde afstand berekend worden die een lid aflegt naar een bepaald type sportinfrastructuur
Link met originele definitie	Aspect 1: gebruikers zijn over een grotere regio verdeeld
Gewicht	4
Motivatie gewicht	Dit aspect hangt nauw samen met uniciteit, maar hier wordt meer rekening gehouden met de spreiding. We hebben de gemiddelde afstand als maat genomen, maar doordat hier wel wat spreiding op zit, is het iets minder accuraat en dus iets minder gewicht dan uniciteit
Score	De score werd bepaald door de maximumafstand (78,5 km) score 10 toe te kennen en alle anderen in verhouding een score te geven. Bv. afstand 30 km krijgt score: $30/78,5 \cdot 10 = 3,8$. Voor types waar geen afstand berekend kon worden (onbestaande types, niet in SPAKKI), werden de maximumafstand en de maximumscore (10) toegekend

Het resultaat is een grafiek die de mate van bovenlokaliteit voorstelt per type infrastructuur (score op 10) (zie figuur 2).

Figuur 2
Bovenlokaliteitsscore per type sportinfrastructuur

Bron: SPAKKI, berekening wes research & strategy en KU Leuven

In het kader van het creëren van een toetsingskader en het berekenen van een over- of ondervertegenwoordiging per kleinstedelijke invloedssfeer (KSIS⁸) en per gemeente van bovenlokale sportinfrastructuur, wordt vervolgens een model uitgewerkt om sportinfrastructuur ook **op individueel niveau** te beoordelen op bovenlokaliteit. Dit model bouwt verder op het globale model. Er wordt opnieuw gewerkt met criteria, gewichten en een gewogen score op 10. De volgende criteria (met identieke gewichten) worden overgenomen van het globale model: ruimtegebruik (5), hinder/milieu (4), uniciteit (5) en gemiddelde afstand tussen een gebruiker en de sportinfrastructuur (4). Het criterium perceptie van de gemeenten wordt hier niet verder meegenomen, omdat de data op dit niveau minder betrouwbaar zijn. Er worden ook nog enkele extra criteria toegevoegd: aantal infrastructuren in dezelfde cluster, aantal verschillende hoofdtypen van sportinfrastructuur in dezelfde cluster, aanwezigheid van slaapplekken en topsport (zie tabel 3). Het resultaat is voor elke individuele sportinfrastructuur een gewogen score op 10. Dit dient enerzijds als input voor de analyses rond over- of ondervertegenwoordiging van de verschillende typen van sportinfrastructuren (zie verder) en anderzijds als tool binnen het toetsingskader. De gegevens worden exploitabel gemaakt via een GIS-tool, zodanig dat men bij een subsidieaanvraag kan nagaan welke gelijkaardige infrastructuren al in de regio liggen en hoe bovenlokaal deze zijn.

Tabel 3
Overzicht van de bijkomende criteria bovenlokaliteit per individuele sportinfrastructuur

Criterion 6	Cluster aantal
Omschrijving	Het aantal sportinfrastructuren dat behoort tot hetzelfde domein (domeinen geografisch afgebakend door Sport Vlaanderen)
Link met originele definitie	Aspecten 3 & 4: financiële aspecten & managementgebonden eigenheden (cluster van accommodaties)
Gewicht	2
Motivatie gewicht	Dit gewicht werd bepaald in combinatie met het gewicht voor clustertype. Samen wegen ze iets minder zwaar door dan de combinatie ruimte/hinder (samen 9). Binnen het clustergegeven is het aantal ondergeschikt aan de diversiteit op het vlak van bovenlokaliteit.
Score	De score werd bepaald door het maximum aantal (43) score 10 toe te kennen en alle andere in verhouding een score te geven. Bv. 10 infrastructuren krijgt score: $10/43 \cdot 10 = 2,3$

⁸ Het concept kleinstedelijke invloedssferen (KSIS) wordt verder toegelicht onder 2.2.

 criterium 7	 Clustertype
Omschrijving	Het aantal verschillende hoofdtypes van sportinfrastructuren dat behoort tot hetzelfde domein (domeinen geografisch afgebakend door Sport Vlaanderen)
Link met originele definitie	Aspecten 3 & 4: financiële aspecten & managementgebonden eigenheden (cluster van accommodaties)
Gewicht	5
Motivatie gewicht	Dit gewicht werd bepaald in combinatie met het gewicht voor clustertype. Samen wegen ze iets minder zwaar door dan de combinatie ruimte/hinder (samen 9). Binnen het clustergegeven is het aantal ondergeschikt aan de diversiteit op het vlak van bovenlokaliteit
Score	De score werd bepaald door het maximum aantal (16) score 10 toe te kennen en alle anderen in verhouding een score te geven. Bv. 8 infrastructuren krijgt score: $8/16*10=5$

 criterium 8	 Aanwezigheid van slaapgelegenheid
Omschrijving	De aanwezigheid van slaapgelegenheid bij sportinfrastructuur (op basis van de SPAKKI databank)
Link met originele definitie	Aspecten 1 & 2: slaapgelegenheid wijst op een bovenlokale uitstraling en gebruikers uit een grotere regio
Gewicht	3
Motivatie gewicht	Deze factor is relatief iets minder doorslaggevend dan de andere, vandaar een iets lager gewicht
Score	Indien er slaapgelegenheid aanwezig is, krijgt dit score 10, anders score 0

 criterium 9	 Topsport
Omschrijving	De infrastructuur die werd aangeduid als locaties waar topsport wordt beoefend in het kader van het topsportactieplan 2012.
Link met originele definitie	Aspect 2: bovenlokale uitstraling
Gewicht	5
Motivatie gewicht	Topsport is sowieso bovenlokaal. Het krijgt dan ook het maximumgewicht van 5, net zoals de andere meest belangrijke criteria
Score	Indien het een topsportlocatie is, krijgt dit score 10, anders score 0

Een aantal criteria werden overwogen, maar aangezien er (betrouwbare) data ontbreken op het detailniveau, werden ze niet verder opgenomen. Ze kunnen evenwel in een nieuwe versie van SPAKKI geïntegreerd/geüpdatet worden:

- tribune & tribunecapaciteit;
- locatie voor grote evenementen;
- slaapgelegenheid: aantal en configuratie meenemen;
- niveau van de beoefende sport.

Het resultaat van dit model is voor elke individuele sportinfrastructuur een gewogen score op 10. In totaal werden 20.695 infrastructures gescoord via dit model. Dit model kan gehanteerd worden om de bovenlokaliteit te bepalen per individuele infrastructuur. Tabel 4 geeft een overzicht van de gemiddelde scores per type infrastructuur, minimum, maximum, aantal en standaarddeviatie per type infrastructuur.

Tabel 4
Individuele bovenlokaliteitscore

BOVENLOKALITEIT OP INDIVIDUEEL INFRASTRUCTUURNIVEAU	BOVENLOKALITEITS-SCORE (op 10)					BOVENLOKALITEITS-SCORE (op 10)					
Type infrastructuur	Gem.	Min.	Max.	Aantal	Stdev.	Type infrastructuur	Gem.	Min.	Max.	Aantal	Stdev.
Autocircuit	3,66	3,62	3,73	3	0,06	Kanaal_alle	1,43	1,17	2,88	50	0,37
Sportstadion - voetbal	3,65	2,70	5,64	35	0,82	Finse piste	1,42	0,71	3,22	147	0,53
Vliegveld	3,35	3,23	4,02	14	0,24	Schietstand	1,36	1,02	2,56	49	0,47
Watersportbaan	3,34	2,94	5,02	6	0,83	Atletiekpiste	1,35	0,56	4,65	222	0,65
Motorcrossterrein	2,80	2,75	3,01	7	0,10	Zwembad <25 m	1,35	0,71	2,70	136	0,55
Schietstand - kleischieten	2,75	2,74	2,76	2	0,01	Loopomloop	1,30	0,71	3,18	113	0,59
Trampolinehal	2,68	1,83	3,52	6	0,62	Sportcentrum	1,22	0,41	2,91	343	0,47
Wielerspiste	2,53	1,32	4,12	11	1,02	Mountainbikeroute	1,20	0,56	3,03	187	0,47
Mountainbike cycloterrein	2,52	1,93	3,69	5	0,71	Squashlokaal	1,12	0,56	3,67	221	0,45
Skipiste_alle	2,52	1,78	4,92	11	1,01	Tennishal	1,11	0,56	3,80	219	0,52
Schietstand - vuurwapens	2,42	2,23	3,95	137	0,33	Vechtsportzaal	1,11	0,56	3,47	244	0,59
Padelsterrein	2,39	1,58	3,03	6	0,70	Schietstand - boogschieten	1,09	0,87	3,08	60	0,49
Zwembad 50 m	2,39	1,32	5,50	21	1,04	Skatepark	1,06	0,56	3,03	210	0,48
Golfterrein_alle	2,23	1,93	3,86	52	0,49	Bowlingcentrum	1,06	0,87	2,44	75	0,36
Renbaan - ruitersport	2,18	2,08	2,65	16	0,17	Openluchtveld_Kunstgras_min40x80 m	1,05	0,56	3,15	168	0,59
Gymhal	2,15	1,17	4,92	31	0,93	Bolbaan	0,89	0,71	2,20	112	0,33
Skeelerpiste	2,10	1,17	4,03	24	0,77	Sportha_alle	0,79	0,26	4,35	1145	0,58
Iuspiste	1,95	1,32	3,82	14	0,81	Danszaal	0,76	0,56	2,56	235	0,34
Klimzaal	1,92	1,17	3,54	30	0,75	Tennisveld	0,75	0,26	2,76	1848	0,44
Atletiekveld	1,84	1,02	4,84	47	0,62	Fitnessaccommodatie	0,69	0,41	2,88	356	0,49
Kartingcircuit	1,79	1,32	3,09	10	0,66	Schietstand - boogsch. - wipschieten	0,64	0,41	2,26	302	0,42
BMX-terrein	1,74	1,02	2,96	39	0,64	Manege	0,59	0,41	2,84	450	0,39
Vijver_alle	1,65	1,26	4,46	492	0,64	Sportlokaal_alle	0,56	0,26	4,36	2284	0,44
Zee_alle	1,65	1,32	3,00	24	0,41	Petanquetterrein	0,50	0,26	2,76	1240	0,38
Duiktank	1,62	1,62	1,62	1		Openluchtveld_Andere	0,40	0,11	3,43	4546	0,42
Scherenzaal	1,62	1,62	1,62	1		Openluchtveld_Natuur_min40x80 m	0,40	0,11	2,84	3483	0,42
Rivier	1,59	1,32	2,63	29	0,37	Turnzaal	0,38	0,26	3,84	1026	0,27
Zwembad 25 m	1,44	0,71	3,66	150	0,63						

Bron: SPAKKI, berekening wes research & strategy en KU Leuven.

Teneinde een instrument te maken dat als toetsingskader kan dienen, wordt aan alle infrastructuren in de SPAKKI databank vervolgens een bovenlokale score toegekend volgens bovenstaande methodiek. Via een GIS-toepassing kunnen bepaalde infrastructuren met een minimum bovenlokaliteitsscore op kaart worden voorgesteld. Dit laat toe om voor individuele aanvragen af te toetsen hoe het bestaande bovenlokale aanbod geografisch is verdeeld. Dit kan zowel over alle infrastructuren heen als per type infrastructuur. Dit kan dienen als werkinstrument voor het verdere beleid. Dit is uiteraard een evoluerend/dynamisch werkinstrument dat naarmate er meer data beschikbaar zijn, data geüpdatet worden of er nieuwe inzichten ontwikkeld worden, kan meegroeien en aangepast worden.

2.2 Analyse behoeften op het vlak van sportinfrastructuur

Om inzicht te verwerven in de behoeften op het vlak van sportinfrastructuur maken we een onderverdeling in vijf deelonderzoeken:

1. behoeften vanuit de bevraging van de gemeenten;
2. behoeften vanuit de bevraging van de sportfederaties;
3. verwachte evolutie inzake de vraag naar sportinfrastructuur;
4. onder- en oververtegenwoordiging van (bovenlokale) sportinfrastructuur;
5. expertgesprekken met stakeholders.

Om te beginnen werd ter voorbereiding van de behoeftestudie door Sport Vlaanderen tussen augustus en oktober 2015 een online bevraging georganiseerd bij de 308 Vlaamse gemeenten en steden, 88 sportfederaties en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel. Op basis van deze bevraging worden in onderdelen één en twee de behoeften vanuit de sportsector in kaart gebracht. Hierbij worden de resultaten van de gemeenten en steden op een kwantitatieve wijze benaderd en deze van de sportfederaties op een kwalitatieve wijze. De Vlaamse Gemeenschapscommissie nam niet deel aan de online bevraging. De input van de Vlaamse Gemeenschapscommissie werd wel meegenomen via de expertgesprekken en in de nota “bijdrage van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het Vlaams Sportinfrastructuurplan”, opgesteld op 25/03/2016 (nota voor het College nr. 20152016-0396).

In onderdeel drie analyseren we hoe de vraag naar sportinfrastructuur zal evolueren naar de toekomst toe. Daarmee willen we een aantal factoren in kaart brengen die de vraag naar sportinfrastructuur in de toekomst bepalen en willen we vermijden dat “men bouwt voor leegstand in de toekomst”. De cijfers geven ons een idee welke evoluties te verwachten zijn. Vanuit de demografische evoluties en de evoluties in leeftijdsverdeling van de Vlaamse bevolking maken we een inschatting van de verwachte impact op de sportparticipatie en het sportinfrastructuurgebruik in Vlaanderen op lange termijn.

Een gerichte analyse in functie van over- of ondervertegenwoordiging van een bepaald type infrastructuur in een bepaalde gemeente/regio ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde wordt uitgevoerd in een vierde deelonderzoek. Op deze manier kunnen we reeds bepaalde blinde vlekken of leemten ontdekken. Als regio's hanteren we hier de kleinstedelijke invloedssferen zoals gebruikt in de studies van Van Hecke en collega's (1998, 2008 en 2010)⁹. Op basis van de uitrustingsniveaus van de steden en gemeenten in Vlaanderen en bezoekers- en koopstromen tussen de verschillende steden en gemeenten werd een clustering gemaakt van 28 clusters van steden en gemeenten die op elkaar georiënteerd zijn. Bij deze indeling werd rekening gehouden met culturele, economische, toeristische en andere functies. We veronderstellen dat deze bezoekersoriëntatie ook voor bovenlokale sportinfrastructuur opgaat.

Naast de vooral kwantitatieve benadering in de vorige stappen, nemen we in een laatste deelonderzoek enkele expertinterviews af om onder meer een meer kwalitatieve duiding te geven aan de verworven resultaten. Het doel van deze gesprekken is drievoudig: (i) het verkrijgen van een overkoepelend zicht op de bovenlokale behoeften vanuit de hoek van steden en gemeenten en sportfederaties, (ii) het verkrijgen van inzicht in een aantal nieuwe trends van de kant van de creatie van sportinfrastructuur, en (iii) het verkrijgen van een overkoepelend zicht op de behoeften van de sportparticipant.

In een laatste stap maken we een samenvatting van de behoeften door de kwantitatieve gegevens uit de verschillende deelonderzoeken samen te brengen. Op deze manier komen we tot de identificatie van tekorten en behoeften op het vlak van de verschillende types van sportinfrastructuren per regio in Vlaanderen.

2.2.1 Behoeften vanuit de bevraging van de gemeenten

Om een zicht te krijgen op de specifieke noden van de sector werd door Sport Vlaanderen een bevraging georganiseerd bij de gemeente- en stadsbesturen. Deze bevraging is opgebouwd uit drie delen:

- Deel 1: vragen over de huidige toestand van de bestaande sportinfrastructuur:
 - (eventueel) aanwezige bovenlokale sportinfrastructuur in de eigen gemeente/stad;
 - (eventueel) aanwezige bovenlokale sportinfrastructuur in de regio;
 - (eventuele) knelpunten met bestaande sportinfrastructuur in de eigen gemeente/stad.
- Deel 2: vragen over de behoefte aan bijkomende sportinfrastructuur:
 - (eventuele) behoefte aan bijkomende sportinfrastructuur in uw gemeente/stad (zowel bovenlokaal als lokaal);
 - (eventuele) behoefte aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuur in uw regio.
- Deel 3: opportuniteiten, bedenkingen en suggesties.

⁹ Uitwerking en operationalisering kleinstedelijke invloedssferen, zie volgende 3 publicaties:

Van Hecke, E., Actualisering van de stedelijke hiërarchie in België. In: Het Tijdschrift van het Gemeentekrediet. 52, 1998, 205, pp.45-76.

Maarten Loopmans, Etienne Van Hecke, Valerie De Craen, Marc Martens, Jan Schreurs & Stijn Oosterlyncx. Selectie van kleinstedelijke gebieden in Vlaanderen (2010). KUL, Afdeling Geografie, Departement Aard- en Omgevingswetenschappen.

Van Hecke, E., De Maesschalck, F., Gils, B., Verbestel, V., Scheerder, J., Vanreusel, B. & Vangrunderbeek, H. (2008). Behoeften aan sportinfrastructuur in Vlaanderen. Een ruimtelijke analyse. Leuven: Steunpunt Cultuur, Jeugd & Sport.

De bevraging werd uitgestuurd naar alle 308 Vlaamse gemeenten. Voor 262 werden bruikbare data verzameld. Dit komt overeen met een responsratio van 85 procent. In onderstaande tabellen wordt een weergave gegeven van de kenmerken van de gemeenten in onze steekproef.

Tabel 5
Respons van de bevraging van de gemeenten, naar provincie

Provincie	Respons		Vlaanderen		RR
Antwerpen	56	21,5%	70	22,7%	80,0%
Limburg	39	14,9%	44	14,3%	88,6%
Vlaams-Brabant	51	19,5%	65	21,1%	78,5%
Oost-Vlaanderen	57	21,8%	65	21,1%	87,7%
West-Vlaanderen	59	22,6%	64	20,8%	92,2%
Totaal	262	100,0%	308	100,0%	85,1%

Tabel 6
Respons van de bevraging van de gemeenten, naar Belfiuscluster

Belfiuscluster	Respons		Vlaanderen		RR
Agglomeratiegemeenten	37	14,2%	42	13,6%	88,1%
Centrumgemeenten	34	13,0%	38	12,3%	89,5%
Gemeenten met een concentratie van economische activiteit	34	13,0%	40	13,0%	85,0%
Landelijke gemeenten	82	31,4%	96	31,2%	85,4%
Toeristische gemeenten	7	2,7%	8	2,6%	87,5%
Woongemeenten	68	26,1%	84	27,3%	81,0%
Totaal	262	100,0%	308	100,0%	85,1%

Tabel 7
Respons van de bevraging van de gemeenten, naar kleinstedelijke invloedssfeer (KSIS) en aantal inwoners per KSIS

KSIS	BEVRAGING VLAANDEREN		RESPONSE RATE	BEVRAGING VLAANDEREN 2015		COVER % BEVOLKING
	aantal	aantal gemeenten		aantal inwoners binnen KSIS	aantal inwoners binnen KSIS	
Dendermonde	9	9	100,0%	187 131	187 131	100,0%
Diksmuide	9	9	100,0%	112 551	112 551	100,0%
Maasland	5	5	100,0%	121 002	121 002	100,0%
Mechelen	13	13	100,0%	335 418	335 418	100,0%
Noord-Limburg	9	9	100,0%	150 010	150 010	100,0%
Pajottenland	10	10	100,0%	92 632	92 632	100,0%
Sint-Niklaas	8	8	100,0%	255 501	255 501	100,0%
Veurne	4	4	100,0%	55 925	55 925	100,0%
West-Limburg	8	8	100,0%	158 403	158 403	100,0%
Ieper	8	9	88,9%	138 163	139 200	99,3%
Kortrijk	10	11	90,9%	250 449	252 604	99,1%
Oudenaarde	13	14	92,9%	184 052	186 092	98,9%
Brugge	7	8	87,5%	234 690	237 403	98,9%

Antwerpen	19	23	82,6%	828 754	842 911	98,3%
Gent	14	15	93,3%	444 956	456 995	97,4%
Roeselare-Tielt	16	17	94,1%	213 312	240 688	88,6%
Midden-Limburg	7	9	66,7%	220 333	249 280	88,4%
Oostende	5	6	83,3%	123 324	140 625	87,7%
Turnhout	15	18	83,3%	266 388	308 824	86,3%
Vilvoorde	13	16	81,3%	278 152	324 082	85,8%
Aarschot-Diest	7	8	87,5%	100 955	124 384	81,2%
Leuven	10	14	71,4%	220 638	281 024	78,5%
Zuid-Limburg	10	13	76,9%	137 386	181 509	75,7%
Tienen	6	8	75,0%	68 525	91 561	74,8%
Geel	9	16	56,3%	189 101	276 203	68,5%
Aalst-Geraardsbergen	7	11	63,6%	189 376	290 157	65,3%
Eeklo	6	8	75,0%	57 977	101 470	57,1%
Halle	5	9	55,6%	112 085	200 616	55,9%
TOTAAL	262	308	85,1%	5 727 189	6 394 201	89,6%

Over de gemeenten waarvan we geen gegevens hebben kunnen we geen uitspraken doen. Waar relevant worden steeds analyses uitgevoerd in functie van de kleinstedelijke invloedssferen (KSIS) en het aantal gemeenten binnen de KSIS binnen onze steekproef.

Bij de rapportering van de resultaten van de bevraging wordt een andere indeling gehanteerd dan vooropgesteld in tabel 1, namelijk de indeling die door Sport Vlaanderen naar voor geschoven was in de bevraging zelf. De indeling van de bevraging is niet volledig terug te brengen naar de hybride indeling die tijdens de loop van het onderzoek ontwikkeld werd (tabel 1). Zo wordt er in de bevraging het type 'watersportaccommodatie' vooropgesteld, terwijl in de hybride indeling veel specifiekere types worden onderscheiden. Dit specifieke onderscheid kan niet gemaakt worden bij de resultaten van de bevraging. Ook kan er bijvoorbeeld geen opsplitsing gemaakt worden in de lengte van de zwembaden, maar dan weer wel tussen overdekt en openlucht. Beide indelingen zijn dus niet te vereenzelvigen.

In dit onderdeel rapporteren we over de huidige situatie en de knelpunten met de bestaande sportinfrastructuur (2.2.1.1), de behoefte aan bijkomende sportinfrastructuur (2.2.1.2), de realisatiemogelijkheden van toekomstige sportinfrastructuur (2.2.1.3) en tot slot de mogelijke knelpunten bij de realisatie van toekomstige sportinfrastructuur (2.2.1.4).

2.2.1.1 Huidige situatie en knelpunten met bestaande sportinfrastructuur

Om te beginnen werd gevraagd aan de gemeenten of de huidige sportinfrastructuur (SI) in de gemeente voldoet aan de aanwezige behoeften. Bij 71 van de 252 gemeenten, ofwel 28 procent, voldoet de huidige sportinfrastructuur aan de behoeften. Bij meer dan zeven op tien van de gemeenten is dit niet het geval (zie tabel 8 en figuur 3). Tien gemeenten hebben deze vraag niet ingevuld.

Tabel 8

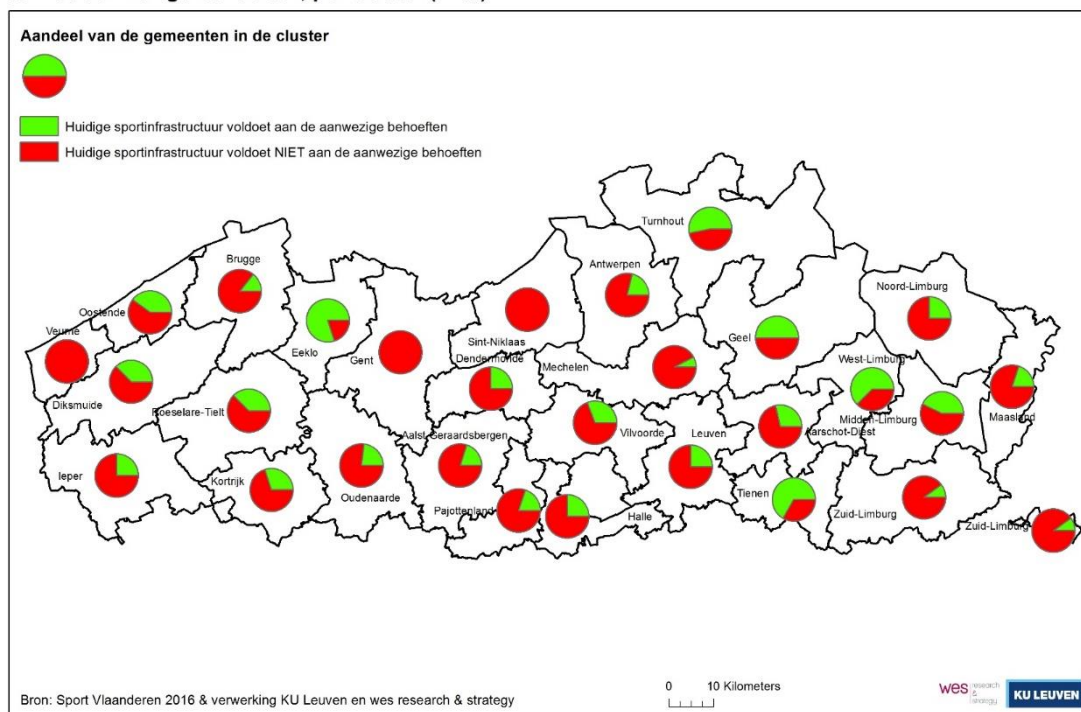
**Voldoet de huidige sportinfrastructuur in uw gemeente/stad aan de aanwezige behoeften?,
resultaten volgens KSIS**

KSIS	Voldoet de huidige SI in uw gemeente/stad aan de aanwezige behoeften?				
	Ja	Neen	Totaal	Ja	Neen
Aalst-Geraardsbergen	1	4	5	20,0%	80,0%
Aarschot-Diest	2	5	7	28,6%	71,4%
Antwerpen	4	15	19	21,1%	78,9%
Brugge	1	6	7	14,3%	85,7%
Dendermonde	2	6	8	25,0%	75,0%
Diksmuide	3	5	8	37,5%	62,5%
Eeklo	4	1	5	80,0%	20,0%
Geel	4	4	8	50,0%	50,0%
Gent	0	14	14	0,0%	100,0%
Halle	1	3	4	25,0%	75,0%
Ieper	2	6	8	25,0%	75,0%
Kortrijk	3	7	10	30,0%	70,0%
Leuven	2	6	8	25,0%	75,0%
Maasland	1	4	5	20,0%	80,0%
Mechelen	1	12	13	7,7%	92,3%
Midden-Limburg	3	4	7	42,9%	57,1%
Noord-Limburg	2	6	8	25,0%	75,0%
Oostende	2	3	5	40,0%	60,0%
Oudenaarde	3	10	13	23,1%	76,9%
Pajottenland	2	8	10	20,0%	80,0%
Roeselare-Tielt	6	10	16	37,5%	62,5%
Sint-Niklaas	0	8	8	0,0%	100,0%
Tienen	4	2	6	66,7%	33,3%
Turnhout	8	7	15	53,3%	46,7%
Veurne	0	4	4	0,0%	100,0%
Vilvoorde	4	9	13	30,8%	69,2%
West-Limburg	5	3	8	62,5%	37,5%
Zuid-Limburg	1	9	10	10,0%	90,0%
Totaal	71	181	252	28,2%	71,8%

Figuur 3

Voldoet de huidige sportinfrastructuur in uw gemeente/stad aan de aanwezige behoeften?, resultaten volgens KSIS

Aandeel van de gemeenten die vindt dat de huidige sportinfrastructuur voldoet aan de aanwezige behoeften, per cluster (in %)

Aan de gemeenten en steden werd de vraag gesteld of er in de eigen gemeente/stad belangrijke knelpunten met bestaande sportinfrastructuur zijn waardoor verwacht kan worden dat een sluiting of renovatie zich opdringt. Het kan hierbij gaan om ouderdom, slijtage, het niet meer voldoen aan wettelijke verplichtingen, het niet meer voldoen aan specifieke sporttechnische vereisten of behoeften, capaciteit, ongunstig binnenklimaat of energiekosten. In totaal werden 539 sportinfrastructuren opgegeven waarbij knelpunten bestaan. Bij 69 procent van deze SI dringt renovatie zich op, bij 31 procent dringt sluiting zich op. Hierbij wordt voorspeld dat in de helft van de gevallen binnen de drie jaar sluiting of renovatie zal plaatsvinden, bij 28 procent binnen de drie à vijf jaar en bij 22 procent binnen de vijf à tien jaar.

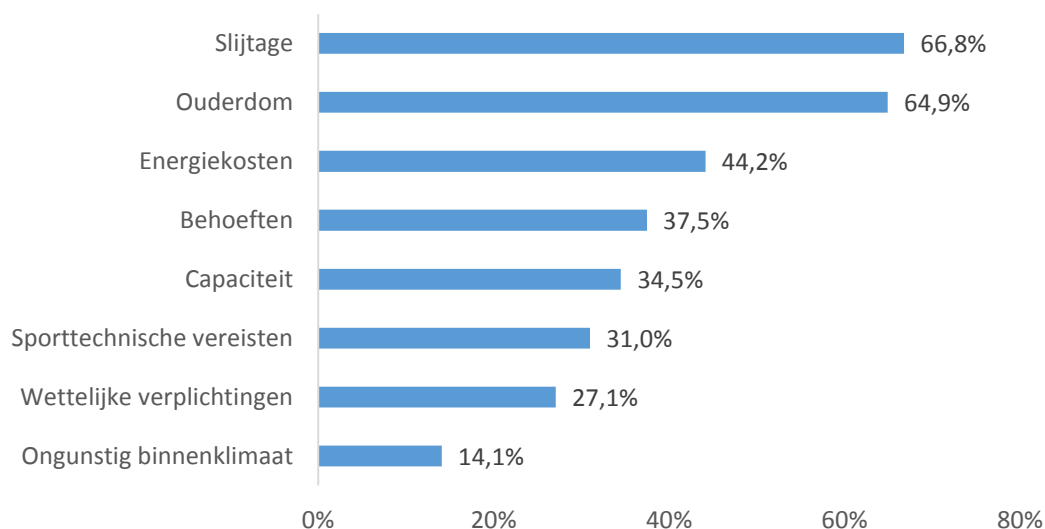
Bij de 539 sportinfrastructuur worden in totaal 1.725 knelpunten opgegeven (meerdere knelpunten per SI mogelijk). In figuur 4 worden de knelpunten weergegeven voor alle 539 sportinfrastructuur. De resultaten tonen aan dat slijtage¹⁰ en ouderdom¹¹ de belangrijkste knelpunten zijn. Respectievelijk 66,8 procent en 64,9 procent van de infrastructuur ervaren dit als knelpunten.

¹⁰ Slijtage is het minder functioneren van een infrastructuur door het veelvuldige gebruik.

¹¹ Ouderdom verwijst naar het feit dat de huidige infrastructuur gedateerd is en niet meer voldoet aan de huidige normen en wensen.

Figuur 4

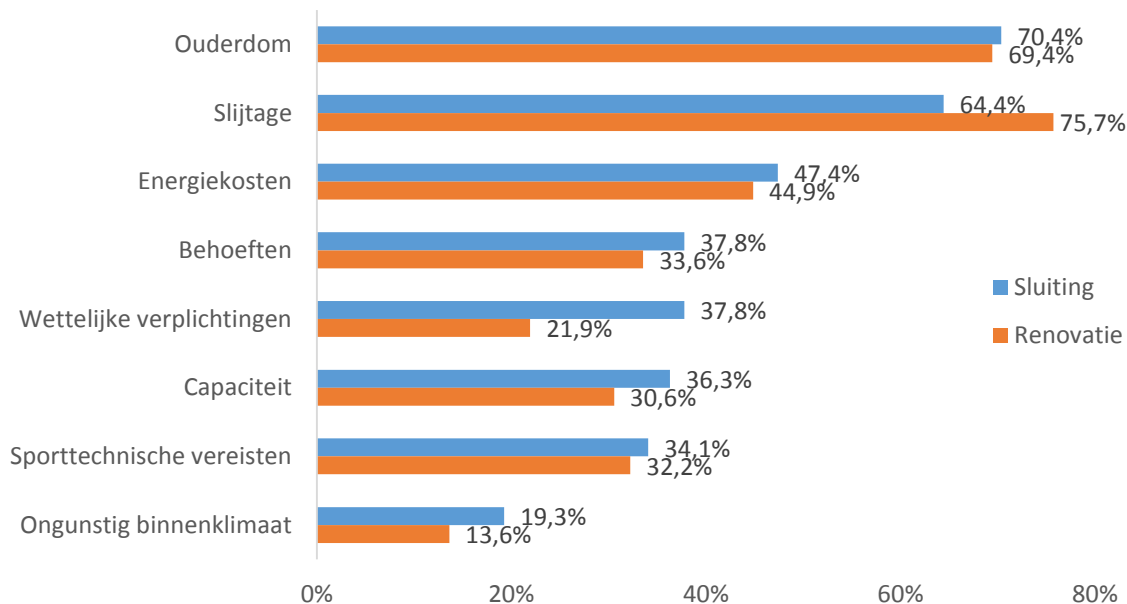
Knelpunten met de huidige sportinfrastructuur waardoor sluiting of renovatie zich opdringt (N=1725), percentages in functie van het totale aantal infrastructuur (N=539)

Waar hierboven de knelpunten met de huidige SI waardoor sluiting of renovatie zich opdringt gezamenlijk werden geanalyseerd, wordt in een volgende stap de opsplitsing gemaakt tussen de SI waarbij sluiting zich opdringt en de SI waarbij renovatie zich opdringt. Het totale aantal knelpunten ligt hier lager aangezien er niet voor elke SI werd aangegeven of sluiting dan wel renovatie zich opdringt. In figuur 5 wordt de vergelijking gemaakt inzake de ervaren knelpunten voor de SI waar sluiting zich opdringt langs de ene kant, en de SI waar renovatie zich opdringt langs de andere kant.

Figuur 5

Knelpunten met de huidige sportinfrastructuur, vergelijking van de knelpunten van sportinfrastructuur waarbij sluiting zich opdringt (N=469 knelpunten bij 135 sportinfrastructuur) versus renovatie (N=969 knelpunten bij 301 sportinfrastructuur)

De resultaten in bovenstaande figuur 5 tonen aan dat bij zeven op tien van de 135 sportinfrastructuren waarbij sluiting zich opdringt en van de 301 sportinfrastructuren waarbij renovatie zich opdringt de ouderdom van de sportinfrastructuur als knelpunt wordt ervaren. Slijtage is een knelpunt dat eerder leidt tot renovatie (75,7%) dan tot sluiting van een SI (64,4%). Hiernaast blijkt wettelijke verplichting opvallend vaker te leiden tot sluiting (37,8%) dan tot renovatie (21,9%).

Deze resultaten kunnen ook afgezet worden ten opzichte van de verschillende types van sportinfrastructuren. Op deze manier krijgen we inzicht in welke SI te maken krijgen met wat voor knelpunten. In tabel 9 geven we een overzicht van het aantal opgegeven sportinfrastructuren per type waardoor sluiting of renovatie zich opdringt. Hiernaast zetten we het totale aantal sportinfrastructuren van dit type in de gemeenten binnen onze steekproef. Op deze manier krijgen we zicht op het aandeel sportinfrastructuren per type dat knelpunten ervaart. In het laatste deel van de tabel maken we een opsplitsing tussen het aantal sportinfrastructuren dat knelpunten ervaart waardoor sluiting of renovatie zich opdringt. De resultaten tonen aan dat bij meer dan een derde van de gymhallen, ijspistes en overdekte zwembaden knelpunten ervaren worden waardoor renovatie of sluiting zich opdringt. Ook bij de atletiekpistes, motorsportterreinen, sporthallen en overdekte wielerveden stellen we vast dat meer dan vijftien procent van de huidige SI knelpunten ervaren. Sluiting dringt zich voornamelijk op bij de openluchtzwembaden, de vechtsportzalen, tennishallen, sportlokalen, schietstanden en ijspistes. Ook bij de danszalen, maneges, paardensport, openluchtvelden, indoor petanque en sportlokaal liggende wip is dit het geval maar hierbij werd slechts één sportinfrastructuur per type opgegeven. Langs de andere kant zien we voornamelijk bij de atletiekpistes, andere openluchtsportvelden, openluchtkunst- en -natuurgrasvelden, sportcentra, sporthallen, voetbalstadia, watersportaccommodaties, overdekte wielerveden en overdekte zwembaden dat renovatie zich opdringt.

Tabel 9

Aantal opgegeven sportinfrastructuren met knelpunten waardoor sluiting of renovatie zich opdringt, per type sportinfrastructuur, vergelijking met het huidige aantal sportinfrastructuren per type en opsplitsing tussen sluiting en renovatie

Type SI	Aantal opgegeven SI met KP	Aantal SI binnen de gemeenten in de steekproef	Aandeel SI met KP in gemeenten in de steekproef	Sluiting		Renovatie		Totaal (sluiting en renovatie)
Atletiekpiste	33	194	17,0%	4	13,3%	26	86,7%	30
BMX-piste	3	31	9,7%	1	50,0%	1	50,0%	2
Danszaal	1	206	0,5%	1	100,0%	0	0,0%	1
Finse piste	1	126	0,8%	0	NTB	0	NTB	0
Fitnesszaal	1	311	0,3%	0	0,0%	1	100,0%	1
Golfterrein	1	43	2,3%	0	0,0%	1	100,0%	1
Gymhal	11	32	34,4%	4	50,0%	4	50,0%	8
IJspiste	5	13	38,5%	3	60,0%	2	40,0%	5
Klimzaal	2	27	7,4%	1	50,0%	1	50,0%	2
Manege	3	373	0,8%	1	100,0%	0	0,0%	1
Minigolf	1	43	2,3%	0	0,0%	1	100,0%	1
Motorsportterrein	1	6	16,7%	0	NTB	0	NTB	0
OS andere	20	4006	0,5%	4	23,5%	13	76,5%	17
OS andere - avontuur	1	NTB	NTB	0	0,0%	1	100,0%	1
OS andere - paardensport	1	NTB	NTB	1	100,0%	0	0,0%	1
OS kunst	17	137	12,4%	1	6,3%	15	93,8%	16
OS natuurgras	102	3 006	3,4%	29	39,7%	44	60,3%	73
Petanque (indoor)	1	1 064	0,1%	1	100,0%	0	0,0%	1
Petanque (outdoor)	2	1 064	0,2%	1	50,0%	1	50,0%	2
Schietstand (excl. boogschieten)	13	128	10,2%	4	57,1%	3	42,9%	7
Skatepark	2	171	1,2%	1	50,0%	1	50,0%	2
Skeelerpiste	1	23	4,3%	0	0,0%	1	100,0%	1
Sportcentrum	38	293	13,0%	1	3,0%	32	97,0%	33
Sporthall	145	968	15,0%	24	20,3%	94	79,7%	118
Sportlokaal	13	1 870	0,7%	8	72,7%	3	27,3%	11
Sportlokaal - liggende wip	1	274	0,4%	1	100,0%	0	0,0%	1
Tennisveld	3	1 601	0,2%	1	50,0%	1	50,0%	2
Tennishal	7	194	3,6%	4	57,1%	3	42,9%	7
Vechtsportzaal	5	172	2,9%	2	66,7%	1	33,3%	3
Vijver - hengelen	1	330	0,3%	0	NTB	0	NTB	0
Vliegveld	1	10	10,0%	0	0,0%	1	100,0%	1
Voetbalstadion	4	33	12,1%	0	0,0%	3	100,0%	3
Watersportaccommodatie	4	NTB	NTB	1	33,3%	2	66,7%	3
Wielerved (overdekt)	2	10	20,0%	0	0,0%	2	100,0%	2
Zwembad (openlucht)	8	58	13,8%	5	71,4%	2	28,6%	7
Zwembad (overdekt)	78	211	37,0%	31	45,6%	37	54,4%	68
Andere: niet gespecificeerd	6	NTB	NTB	0	0,0%	4	100,0%	4
Totaal	539	17 028	3,2%	135	31,0%	301	69,0%	436

Noot 1: OS = openluchtportveld; NTB = gegevens niet ter beschikking.

Noot 2: voor het aantal sportinfrastructuren binnen de gemeenten in de steekproef kunnen we geen onderscheid maken tussen petanqueterreinen indoor en outdoor, daarom nemen we bij beide types van sportinfrastructuren het totaalcijfer op. Ook het huidige aantal watersportaccommodaties binnen de gemeenten in de steekproef is niet ter beschikking aangezien dit type SI in de sportinfrastructuurdatabank niet meer bestaat.

Noot 3: de som van het aantal infrastructuren bij sluiting en renovatie komt niet overeen met het totale aantal opgegeven infrastructuren met knelpunten aangezien er niet bij elke infrastructuur werd aangegeven of sluiting dan wel renovatie zich opdringt.

In tabel 10 worden per type SI de ervaren knelpunten (KP) weergegeven. Hierbij worden de percentages per knelpunt weergegeven in functie van het aantal opgegeven sportinfrastructuren met knelpunten. Op basis van deze resultaten kan men inzicht verwerven in wat de belangrijkste knelpunten zijn per type sportinfrastructuur. In tabel 10 worden de knelpunten weergegeven voor alle sportinfrastructuren waarbij sluiting of renovatie zich opdringt. Tabel 11 voorziet een overzicht van de knelpunten van de sportinfrastructuren waar sluiting zich opdringt en tabel 12 waar renovatie zich opdringt.

Het knelpunt dat de huidige sportinfrastructuur niet voldoet aan de **behoeften** vinden we voornamelijk terug bij de BMX-pistes, gymhallen, maneges en sportlokalen (meer dan 60 procent). Het gebrek aan **capaciteit** wordt als knelpunt ervaren bij de gymhallen, outdoor petanqueterreinen en tennisvelden. Dit geldt eveneens voor de danszalen en golfterreinen, maar hier werd steeds slechts één sportinfrastructuur opgegeven. De **energiekost** wordt als problematisch beschouwd bij de ijspistes, tennishallen, voetbalstadia en overdekte zwembaden. Dit zien we ook terug bij indoor petanqueterreinen, liggende wip sportlokalen en vijvers maar hier werd slechts één sportinfrastructuur opgegeven. Veel sportinfrastructuurtypes kampen met **ouderdomsproblemen**. Dit zien we voornamelijk terug bij de atletiekpistes, gymhallen, ijspistes, openluchtnatuurgrasvelden, sportcentra, sporthallen, sportlokalen, vechtsportzalen, voetbalstadia en openlucht en overdekte zwembaden. Hierbij aansluitend wordt ook de **slijtage** van sportinfrastructuur in vele gevallen als een knelpunt ervaren. Hoewel de vechtsportzalen en sportlokalen ouderdomsproblemen ervaren, is dit niet als gevolg van slijtage. Hiernaast ervaren de openluchtsportvelden en de overdekte wielerveden de ouderdom niet als knelpunt maar wel de slijtage van de infrastructuur. De specifieke **sporttechnische vereisten** van een sportinfrastructuurtype blijken voornamelijk problematisch bij de atletiekpistes en de maneges. Tot slot worden de **wettelijke verplichtingen** als een knelpunt ervaren bij de schietstanden en openluchtzwembaden. Hoewel er maar één observatie is, wordt dit knelpunt ook aangehaald bij de motorsportterreinen, paardensportterreinen, liggende wip sportlokalen en de vliegvelden.

Tabel 10

Knelpunten (KP) met de huidige sportinfrastructuur waardoor sluiting of renovatie zich opdringt, percentages per knelpunt in functie van het aantal opgegeven sportinfrastructuren (SI) met knelpunten

Type SI	Aantal opgegeven SI met KP	Knelpunten															
		Behoeften		Capaciteit		Energiekosten		Ongunstig binnen-klimaat		Ouderdom		Slijtage		Sporttechnische vereisten		Wettelijke verplichtingen	
Andere: niet gespecificeerd	6	1	16,7%	1	16,7%	4	66,7%	2	33,3%	4	66,7%	3	50,0%	1	16,7%	0	0,0%
Atletiekpiste	33	11	33,3%	7	21,2%	3	9,1%	2	6,1%	24	72,7%	28	84,8%	22	66,7%	6	18,2%
BMX-piste	3	2	66,7%	1	33,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%	1	33,3%	1	33,3%
Danszaal	1	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Finse piste	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Fitnesszaal	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Golfterrein	1	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Gymhal	11	7	63,6%	7	63,6%	4	36,4%	4	36,4%	9	81,8%	8	72,7%	6	54,5%	1	9,1%
Ijspiste	5	1	20,0%	1	20,0%	5	100,0%	0	0,0%	4	80,0%	4	80,0%	1	20,0%	0	0,0%
Klimzaal	2	1	50,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Manege	3	2	66,7%	1	33,3%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	2	66,7%	1	33,3%
Minigolf	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Motorsportterrein	1	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%
OS andere	20	5	25,0%	4	20,0%	3	15,0%	1	5,0%	8	40,0%	11	55,0%	4	20,0%	8	40,0%
OS andere - avontuur	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
OS andere - paardensport	1	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%
OS kunst	17	6	35,3%	5	29,4%	4	23,5%	2	11,8%	4	23,5%	12	70,6%	4	23,5%	3	17,6%
OS natuurgras	102	43	42,2%	47	46,1%	36	35,3%	14	13,7%	62	60,8%	67	65,7%	36	35,3%	38	37,3%
Petanque (indoor)	1	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%
Petanque (outdoor)	2	1	50,0%	2	100,0%	1	50,0%	1	50,0%	1	50,0%	0	0,0%	1	50,0%	0	0,0%
Schietstand (excl. boogschieten)	13	2	15,4%	2	15,4%	2	15,4%	2	15,4%	3	23,1%	3	23,1%	1	7,7%	8	61,5%
Skatepark	2	1	50,0%	1	50,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	1	50,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skeelerpiste	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Sportcentrum	38	18	47,4%	21	55,3%	18	47,4%	8	21,1%	26	68,4%	25	65,8%	14	36,8%	7	18,4%
Sporthal	145	51	35,2%	47	32,4%	82	56,6%	23	15,9%	108	74,5%	107	73,8%	55	37,9%	27	18,6%
Sportlokaal	13	8	61,5%	5	38,5%	4	30,8%	0	0,0%	10	76,9%	6	46,2%	3	23,1%	0	0,0%
Sportlokaal - liggende wip	1	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%
Tennis outdoor	3	1	33,3%	2	66,7%	1	33,3%	0	0,0%	1	33,3%	1	33,3%	1	33,3%	0	0,0%
Tennishal	7	3	42,9%	2	28,6%	5	71,4%	1	14,3%	3	42,9%	3	42,9%	0	0,0%	0	0,0%
Vechtsportzaal	5	3	60,0%	3	60,0%	3	60,0%	2	40,0%	4	80,0%	3	60,0%	0	0,0%	1	20,0%
Vijver - hengelen	1	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliegveld	1	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%
Voetbalstadion	4	0	0,0%	0	0,0%	3	75,0%	1	25,0%	3	75,0%	3	75,0%	1	25,0%	0	0,0%
Watersportaccommodatie	4	1	25,0%	2	50,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	25,0%	1	25,0%	1	25,0%	0	0,0%
Wielerbaan (overdekt)	2	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	1	50,0%	1	50,0%	2	100,0%	1	50,0%	0	0,0%
Zwembad (openlucht)	8	2	25,0%	1	12,5%	3	37,5%	0	0,0%	5	62,5%	5	62,5%	0	0,0%	5	62,5%
Zwembad (overdekt)	78	25	32,1%	22	28,2%	53	67,9%	9	11,5%	63	80,8%	61	78,2%	10	12,8%	36	46,2%
Totaal	539	202	37,5%	186	34,5%	238	44,2%	76	14,1%	350	64,9%	360	66,8%	167	31,0%	146	27,1%

Noot : OS = openluchtportveld.

Tabel 11

Knelpunten (KP) met de huidige sportinfrastructuur waardoor sluiting zich opdringt, percentages per knelpunt in functie van het aantal opgegeven sportinfrastructuren (SI) met knelpunten waardoor sluiting zich opdringt

Type SI	SI met KP waarbij sluiting zich opdringt	Knelpunten															
		Behoeften		Capaciteit		Energiekosten		Ongunstig binnenklimaat		Ouderdom		Slijtage		Sporttechnische vereisten		Wettelijke verplichtingen	
Andere: niet gespecificeerd	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Atletiekpiste	4	2	50,0%	2	50,0%	0	0,0%	0	0,0%	3	75,0%	3	75,0%	3	75,0%	2	50,0%
BMX-piste	1	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%
Danszaal	1	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Finse piste	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Fitnesszaal	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Golfterrein	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Gymhal	4	1	25,0%	2	50,0%	3	75,0%	3	75,0%	4	100,0%	4	100,0%	2	50,0%	0	0,0%
Ijspiste	3	0	0,0%	1	33,3%	3	100,0%	0	0,0%	2	66,7%	2	66,7%	1	33,3%	0	0,0%
Klimzaal	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Manege	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Minigolf	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Motorsportterrein	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
OS andere	4	1	25,0%	1	25,0%	1	25,0%	0	0,0%	1	25,0%	2	50,0%	1	25,0%	1	25,0%
OS andere - avontuur	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
OS andere - paardensport	1	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%
OS kunst	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%
OS natuurgras	29	9	31,0%	7	24,1%	9	31,0%	7	24,1%	18	62,1%	17	58,6%	12	41,4%	17	58,6%
Petanque (indoor)	1	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%
Petanque (outdoor)	1	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Schietstand (excl. boogschieten)	4	1	25,0%	1	25,0%	1	25,0%	2	50,0%	1	25,0%	1	25,0%	1	25,0%	2	50,0%
Skatepark	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skeelerpiste	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Sportcentrum	1	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Sportthal	24	9	37,5%	12	50,0%	13	54,2%	8	33,3%	20	83,3%	22	91,7%	13	54,2%	10	41,7%
Sportlokaal	8	6	75,0%	3	37,5%	2	25,0%	0	0,0%	6	75,0%	3	37,5%	3	37,5%	0	0,0%
Sportlokaal - liggende wip	1	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%
Tennis outdoor	4	1	25,0%	0	0,0%	2	50,0%	0	0,0%	1	25,0%	2	50,0%	0	0,0%	0	0,0%
Tennishal	1	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%
Vechtsportzaal	2	2	100,0%	2	100,0%	2	100,0%	1	50,0%	2	100,0%	1	50,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vijver - hengelen	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliegveld	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Voetbalstadion	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Watersportaccommodatie	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Wielersbaan (overdekt)	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Zwembad (openlucht)	5	2	40,0%	1	20,0%	2	40,0%	0	0,0%	3	60,0%	2	40,0%	0	0,0%	3	60,0%
Zwembad (overdekt)	31	11	35,5%	12	38,7%	24	77,4%	5	16,1%	28	90,3%	25	80,6%	6	19,4%	14	45,2%
Totaal	135	51	37,8%	49	36,3%	64	47,4%	26	19,3%	95	70,4%	87	64,4%	46	34,1%	51	37,8%

Noot: OS = openluchtsportveld.

Tabel 12

Knelpunten (KP) met de huidige sportinfrastructuur waardoor renovatie zich opdringt, percentages per knelpunt in functie van het aantal opgegeven sportinfrastructuren (SI) met knelpunten waardoor renovatie zich opdringt

Type SI	SI met KP waarbij renovatie zich opdringt	Knelpunten															
		Behoeften		Capaciteit		Energiekosten		Ongunstig binnenklimaat		Ouderdom		Slijtage		Sporttechnische vereisten		Wettelijke verplichtingen	
Andere: niet gespecificeerd	4	0	0,0%	1	25,0%	4	100,0%	2	50,0%	4	100,0%	3	75,0%	1	25,0%	0	0,0%
Atletiekpiste	26	7	26,9%	4	15,4%	2	7,7%	2	7,7%	19	73,1%	23	88,5%	17	65,4%	4	15,4%
BMX-piste	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%
Danszaal	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Finse piste	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Fitnesszaal	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Golfterrein	1	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Gymhal	4	3	75,0%	2	50,0%	1	25,0%	0	0,0%	4	100,0%	3	75,0%	2	50,0%	1	25,0%
Ijspiste	2	1	50,0%	0	0,0%	2	100,0%	0	0,0%	2	100,0%	2	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Klimzaal	1	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Manege	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Minigolf	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Motorsportterrein	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
OS andere	13	4	30,8%	3	23,1%	2	15,4%	1	7,7%	6	46,2%	7	53,8%	3	23,1%	5	38,5%
OS andere - avontuur	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
OS andere - paardensport	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
OS kunst	15	5	33,3%	4	26,7%	3	20,0%	2	13,3%	3	20,0%	11	73,3%	2	13,3%	3	20,0%
OS natuurgras	44	20	45,5%	27	61,4%	16	36,4%	5	11,4%	31	70,5%	37	84,1%	15	34,1%	9	20,5%
Petanque (indoor)	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Petanque (outdoor)	1	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%
Schietstand (excl. boogschieten)	3	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	33,3%	1	33,3%	0	0,0%	1	33,3%
Skatepark	1	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Skeelerpiste	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Sportcentrum	32	14	43,8%	15	46,9%	16	50,0%	7	21,9%	22	68,8%	22	68,8%	12	37,5%	7	21,9%
Sportthal	94	31	33,0%	20	21,3%	56	59,6%	13	13,8%	72	76,6%	71	75,5%	37	39,4%	13	13,8%
Sportlokaal	3	2	66,7%	2	66,7%	0	0,0%	0	0,0%	2	66,7%	2	66,7%	0	0,0%	0	0,0%
Sportlokaal - liggende wip	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Tennis outdoor	3	2	66,7%	2	66,7%	3	100,0%	1	33,3%	2	66,7%	1	33,3%	0	0,0%	0	0,0%
Tennishal	1	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vechtsportzaal	1	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%	0	0,0%	1	100,0%
Vijver - hengelen	0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%
Vliegveld	1	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%
Voetbalstadion	3	0	0,0%	0	0,0%	2	66,7%	1	33,3%	3	100,0%	3	100,0%	1	33,3%	0	0,0%
Watersportaccommodatie	2	0	0,0%	2	100,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	1	50,0%	1	50,0%	0	0,0%
Wielersbaan (overdekt)	2	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	1	50,0%	1	50,0%	2	100,0%	1	50,0%	0	0,0%
Zwembad (openlucht)	2	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	50,0%	2	100,0%	0	0,0%	1	50,0%
Zwembad (overdekt)	37	7	18,9%	6	16,2%	24	64,9%	3	8,1%	30	81,1%	31	83,8%	4	10,8%	19	51,4%
Totaal	301	101	33,6%	92	30,6%	135	44,9%	41	13,6%	209	69,4%	228	75,7%	97	32,2%	66	21,9%

Noot: OS = openluchtportveld.

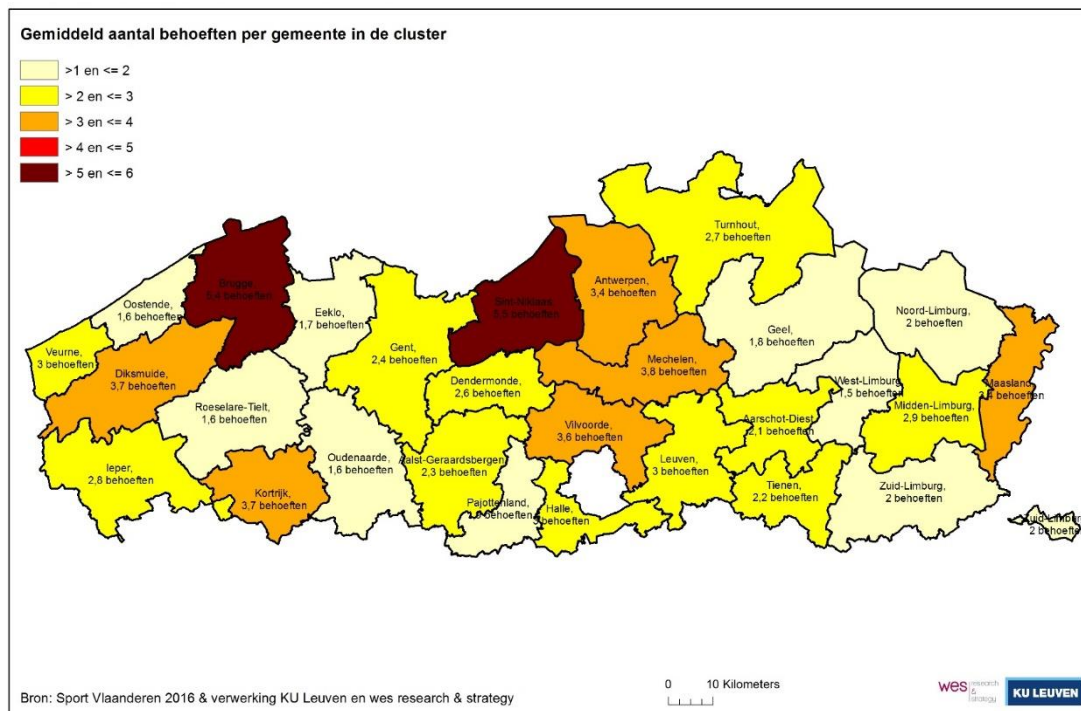
2.2.1.2 Behoeften aan bijkomende sportinfrastructuur

In een tweede deel werd aan de steden en gemeenten gevraagd aan hoeveel sportinfrastructuren er een bijkomende behoefte is. Dit zowel in de eigen gemeente als in de regio. Voordat de analyses werden uitgevoerd zijn de 'dubbele' tussen de behoefte aan bijkomende SI in de eigen gemeente en in de regio verwijderd bij de regio. In tabel 13 en figuur 6 wordt het aantal behoeften aan bijkomende sportinfrastructuur weergegeven per KSIS. In de KSIS Antwerpen, Vilvoorde en Mechelen is er de meeste nood aan bijkomende SI. In de KSIS Brugge en Sint-Niklaas is de meeste behoefte aan bijkomende SI per gemeente. De perceptie van de gemeenten rond het bovenlokale karakter van een bijkomende infrastructuur wordt hier niet in rekening gebracht. Aangezien de bevraging kaderde in de ontwikkeling van een bovenlokale sportinfrastructuur, zullen de gemeenten een bijkomende gewenste sportinfrastructuur al sneller als bovenlokaal vooropstellen. Bijgevolg is er in onderstaande analyses voor gekozen om alle gewenste bijkomende sportinfrastructuren mee op te nemen en geen opsplitsing te maken tussen lokale en bovenlokale sportinfrastructuren.

Tabel 13
Aantal gewenste bijkomende SI in de eigen gemeente en in de regio

KSIS	Aantal gewenste bijkomende SI			Aantal wensen t.o.v. aantal gemeenten in KSIS
	In eigen gemeente	In regio	Totaal	
Aalst-Geraardsbergen	12	4	16	2,3
Aarschot-Diest	15	0	15	2,1
Antwerpen	55	9	64	3,4
Brugge	33	5	38	5,4
Dendermonde	16	7	23	2,6
Diksmuide	24	9	33	3,7
Eeklo	3	7	10	1,7
Geel	13	3	16	1,8
Gent	33	1	34	2,4
Halle	15	0	15	3,0
Ieper	22	0	22	2,8
Kortrijk	27	10	37	3,7
Leuven	30	0	30	3,0
Maasland	12	5	17	3,4
Mechelen	42	7	49	3,8
Midden-Limburg	16	4	20	2,9
Noord-Limburg	18	0	18	2,0
Oostende	7	1	8	1,6
Oudenaarde	19	2	21	1,6
Pajottenland	17	2	19	1,9
Roeselare-Tielt	21	4	25	1,6
Sint-Niklaas	39	5	44	5,5
Tienen	10	3	13	2,2
Turnhout	20	21	41	2,7
Veurne	12	0	12	3,0
Vilvoorde	42	5	47	3,6
West-Limburg	10	2	12	1,5
Zuid-Limburg	19	1	20	2,0
Totaal	602	117	719	2,7

Figuur 6
Gemiddeld aantal behoeften aan bijkomende sportinfrastructuur per gemeente binnen KSIS

Tussentijdse conclusie:

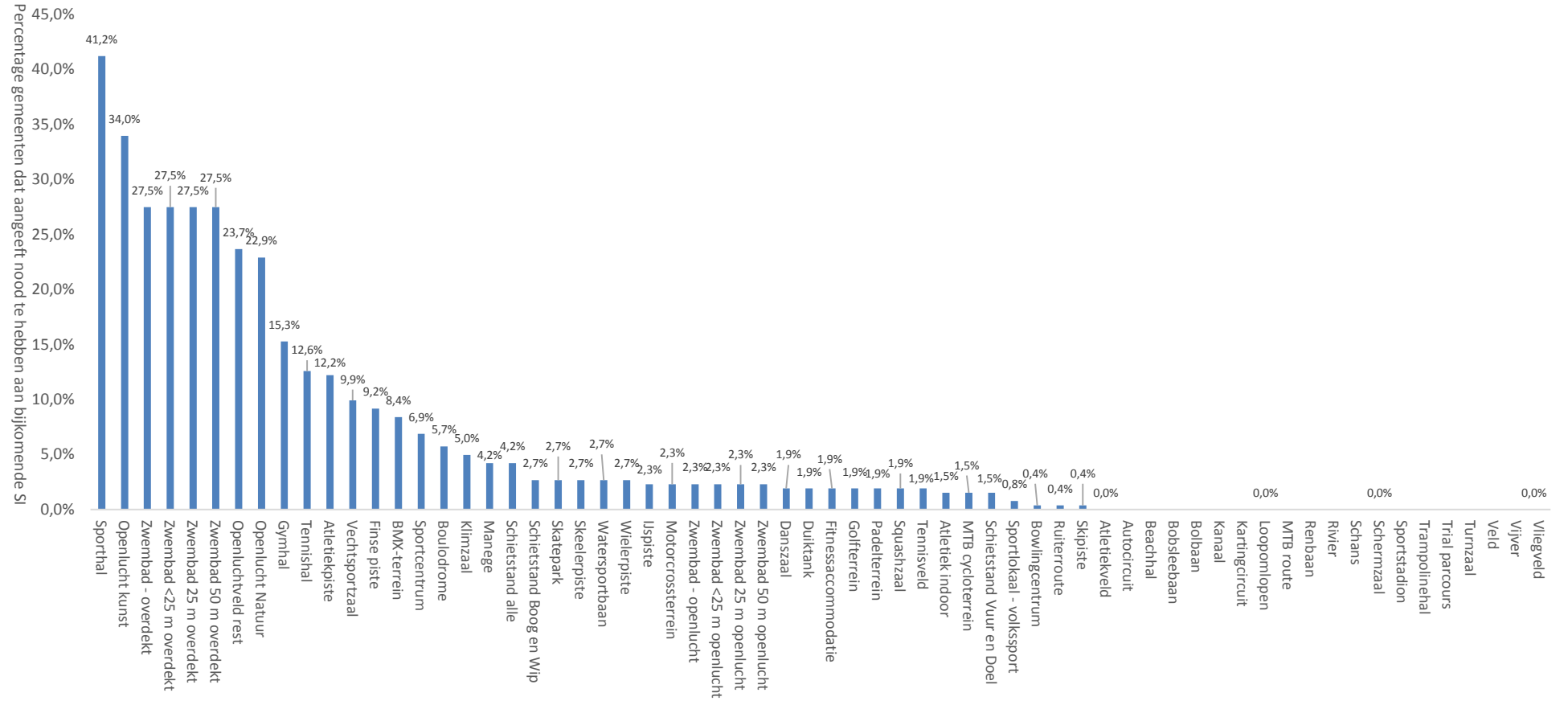
- 71,8 procent van de gemeenten in de steekproef geeft aan dat de huidige SI niet voldoet aan de aanwezige behoeften;
- huidige situatie:
 - voldoen niet aan de behoeften: Dendermonde, Halle, Ieper, Leuven, Noord-Limburg, Oudenaarde, Antwerpen, Aalst-Geraardsbergen, Maasland, Pajottenland, Brugge, Zuid-Limburg, Mechelen, Gent, Sint-Niklaas, Veurne,
 - voldoen min of meer aan de behoeften: Eeklo, Tienen, West-Limburg, Turnhout;
- aantal wensen:
 - hoog: Sint-Niklaas, Brugge, Mechelen, Kortrijk, Diksmuide, Vilvoorde, Maasland, Antwerpen, Halle, Leuven, Veurne,
 - laag: Pajottenland, Geel, Eeklo, Oudenaarde, Oostende, Roeselare-Tielt, West-Limburg.

De resultaten van de behoefte aan bijkomende sportinfrastructuren kunnen ook geanalyseerd worden per type SI. Dit zowel voor heel Vlaanderen, als voor de 28 KSIS.

In figuur 7 worden de resultaten per type SI gepresenteerd voor Vlaanderen.

Figuur 7

Wensen van de gemeente: percentage van de gemeenten in de steekproef dat aangeeft nood te hebben aan bijkomende sportinfrastructuur, opdeling naar types van sportinfrastructuur

Deze resultaten worden berekend door het aantal bijkomende gewenste sportinfrastructuren per type te delen door het aantal gemeenten in onze steekproef (N=262). Hierbij bestaat dus de mogelijkheid dat een gemeente meerdere bijkomende sportinfrastructuren per type heeft opgegeven.

De resultaten tonen aan dat de gemeenten de meeste nood hebben aan bijkomende sporthallen (42,2% van de gemeenten), openluchtkunstgrasvelden (34,0% van de gemeenten) en aan overdekte zwembaden (27,5% van de gemeenten). Voor de zwembaden werd bij de bevraging geen onderscheid gemaakt in grootte van het zwembad. Daarom hebben alle zwembaden dezelfde waarde. Bij de bevraging werd 'watersportaccommodatie' als één van de keuzemogelijkheden vooropgesteld. Bij de definiëring van de types sportinfrastructuur in de databank wordt dit type niet meer voorzien. Bijgevolg is er voor gekozen om de watersportaccommodaties onder het nieuwe type 'watersportbaan' te plaatsen. Hierbij is het van belang om in het achterhoofd te houden dat deze resultaten handelen over een bredere invulling dan een watersportbaan.

We kunnen het totale aantal bijkomende gewenste SI ook afzetten tegen het aantal reeds aanwezige sportinfrastructuren van dat type. Zo kunnen we een groeifactor berekenen door het potentieel (totaal aantal sportinfrastructuren als de gewenste bijkomende sportinfrastructuren verwezenlijkt worden) te delen door het huidige aantal SI van dat type in de gemeenten binnen onze steekproef. Ter illustratie geven we het voorbeeld van de atletiekpistes. In de gemeenten binnen onze steekproef zijn er momenteel 194 atletiekpistes. Bij de gemeenten is er vraag naar 32 bijkomende atletiekpistes. Indien alle gevraagde atletiekpistes verwezenlijkt zouden worden, komen we aan een totaal van 226 atletiekpistes (= het potentieel). Op deze manier komen we tot een groeifactor van 1,165. Deze groeifactor zet het huidige aantal SI in verhouding tot het aantal gevraagde bijkomende SI. De resultaten worden weergegeven in tabel 14 en figuur 8. Aangezien er geen ruiterroute geregistreerd staat in de infrastructuurdatabank, kan de groeifactor hier niet berekend worden en wordt deze gelijkgesteld aan de hoogste groeifactor van 6.

Tabel 14

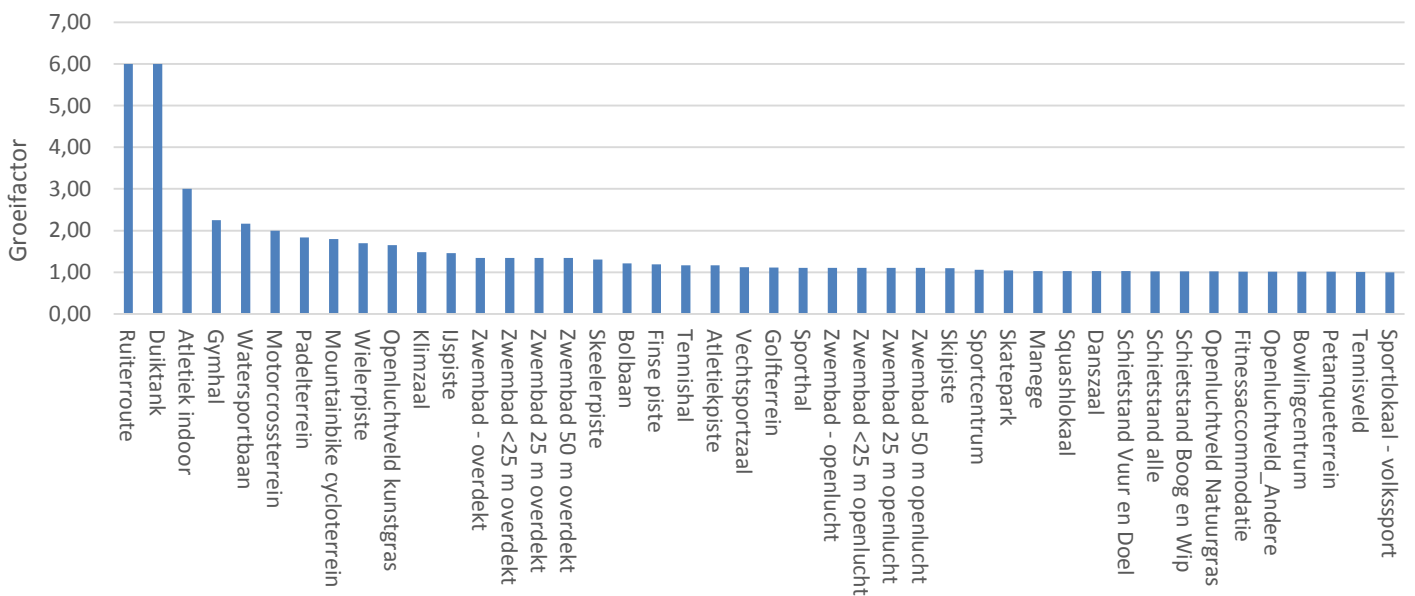
Aantal gewenste bijkomende sportinfrastructuren ten opzichte van het huidige aantal sportinfrastructuren in de gemeenten in de steekproef, volgens type van sportinfrastructuren

	Aantal gewenste bijkomende SI	Huidig aantal SI in gemeenten in steekproef	Potentieel	Groefactor
Ruiterroute	1	0	1	6,000
Duiktank	5	1	6	6,000
Atletiek indoor	4	2	6	3,000
Gymhal	40	32	72	2,250
Watersportbaan	7	6	13	2,167
Motorcrossterrein	6	6	12	2,000
Padelsterrein	5	6	11	1,833
Mountainbike cycloterrein	4	5	9	1,800
Wielerpiste	7	10	17	1,700
Openluchtveld kunstgras	89	137	226	1,650
Klimzaal	13	27	40	1,481
IJspiste	6	13	19	1,462
Zwembad - overdekt	72	211	283	1,341
Zwembad <25 m overdekt	72	211	283	1,341
Zwembad 25 m overdekt	72	211	283	1,341
Zwembad 50 m overdekt	72	211	283	1,341
Skeelerpiste	7	23	30	1,304
Bolbaan	0	103	125	1,214
Finse piste	24	126	150	1,190
Tennishal	33	194	227	1,170
Atletiekpiste	32	194	226	1,165
Vechtsportzaal	26	211	237	1,123
Golfsterrein	5	43	48	1,116
Sporthal	108	997	1 105	1,108
Zwembad - openlucht	6	58	64	1,103
Zwembad <25 m openlucht	6	58	64	1,103
Zwembad 25 m openlucht	6	58	64	1,103
Zwembad 50 m openlucht	6	58	64	1,103
Skipiste	1	10	11	1,100
Sportcentrum	18	293	311	1,061
Skatepark	7	171	178	1,041
Manege	11	373	384	1,029
Squashlokaal	5	201	206	1,025
Danszaal	5	206	211	1,024
Schietstand Vuur en Doel	4	166	170	1,024
Schietstand alle	11	496	507	1,022
Schietstand Boog en Wip	7	330	337	1,021
Openluchtveld natuur	60	3 006	3 066	1,020
Fitnessaccommodatie	5	311	316	1,016
Openluchtveld andere	62	4 006	4 068	1,015
Bowlingcentrum	1	65	66	1,015
Petanqueterrein	15	1 064	1 079	1,014
Tennisveld	5	1 601	1 606	1,003
Sportlokaal - volkssport	2	2 007	2 009	1,001

Deze resultaten zetten het aantal gewenste bijkomende SI in verhouding tot het huidige aantal aanwezige SI in de gemeenten in onze steekproef. Absoluut gezien is er het meeste nood aan sporthallen (N=108), maar in de gemeenten uit onze steekproef zijn er reeds redelijk wat sporthallen aanwezig (N=997). Hierdoor is de groefactor relatief laag (1,108) indien het potentieel verwezenlijkt wordt.

Langs de andere kant is er absoluut gezien ook veel vraag naar openluchtkunstgrasvelden (N=89). Vandaag de dag zijn er 137 kunstgrasvelden in de gemeenten aanwezig. Dus mochten alle gevraagde bijkomende kunstgrasvelden verwezenlijkt worden dan komen we tot een potentieel van 226 kunstgrasvelden wat gelijkstaat aan een groeifactor van 1,650. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er een samenhang is tussen het aantal openluchtnatuurgrasvelden en kunstgrasvelden. De natuurgrasvelden worden meer en meer vervangen worden door kunstgrasvelden wat resulteert in een grotere bespeelbaarheid en capaciteit. Als er momenteel nog maar weinig SI aanwezig zijn, is de kans groter dat de groeifactor hoog ligt. Zo is er in de gemeenten in onze steekproef maar één duiktank aanwezig en worden er vijf bijkomende duiktanken gevraagd. Dit resulteert in een groeifactor van zes mochten de vijf duiktanken verwezenlijkt worden.

Figuur 8
Groeifactor per type SI indien de bijkomende gewenste SI verwezenlijkt zouden worden

2.2.1.3 Realisatiemogelijkheden van toekomstige sportinfrastructuur

Naast het aantal en het type gewenste bijkomende SI werd aan de gemeenten ook gevraagd hoe deze toekomstige sportinfrastructuur gerealiseerd zou kunnen worden: via uitbreiding, renovatie en/of nieuwbouw. Hierbij had men de mogelijkheid om meerdere opties aan te kruisen. Deze vraag werd enkel gesteld bij de gewenste bijkomende SI in de eigen gemeente, en niet in de regio. Bijgevolg ligt het aantal gewenste bijkomende SI hier lager. De resultaten worden per type SI weergegeven in tabel 15.

Tabel 15
Realisatiemogelijkheden per type SI, uitbreiding, renovatie en/of nieuwbouw (meerdere opties mogelijk)

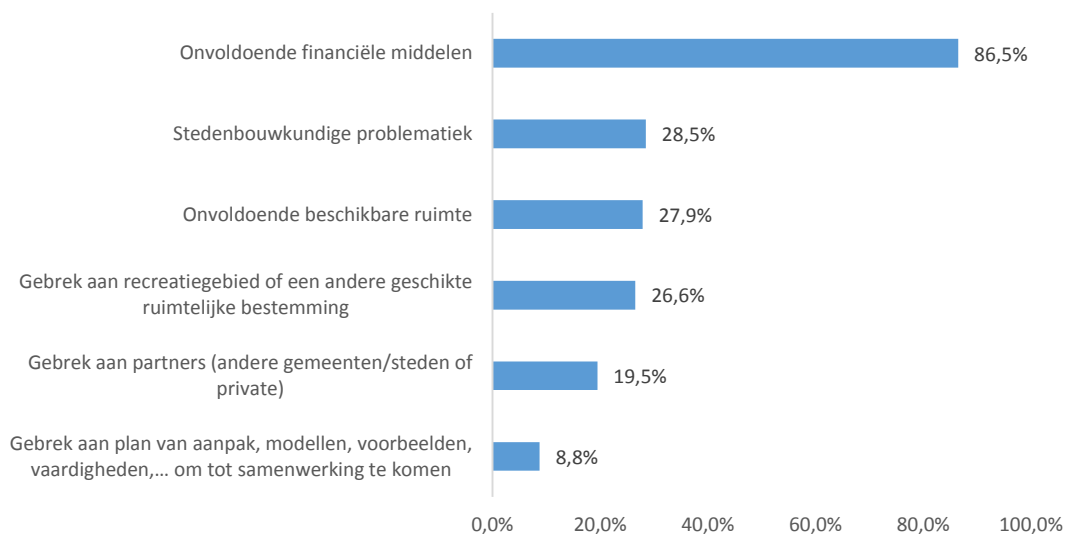
	TOTAAL	Uitbreiding		Renovatie		Nieuwbouw	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Atletiek indoor	2		0,0%		0,0%	2	100,0%
Atletiekpiste	28	2	7,1%	11	39,3%	17	60,7%
BMX-piste	14	1	7,1%		0,0%	13	92,9%
Boulodrome	15	3	20,0%	3	20,0%	14	93,3%
Bowlingcentrum	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
Danszaal	5	1	20,0%		0,0%	4	80,0%
Duiktank	3		0,0%		0,0%	3	100,0%
Finse piste	24	7	29,2%	2	8,3%	19	79,2%
Fitnessaccommodatie	5	3	60,0%	1	20,0%	5	100,0%
Golfterrein	4	1	25,0%		0,0%	3	75,0%
Gymhal	30	8	26,7%	6	20,0%	23	76,7%
Ijspiste	2	1	50,0%		0,0%	1	50,0%
Klimzaal	8	2	25,0%	2	25,0%	7	87,5%
Manege	7	4	57,1%	2	28,6%	4	57,1%
Motorsportterrein indoor	1		0,0%	1	100,0%	1	100,0%
Motorsportterrein outdoor	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
Mountainbike cycloterrein	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
OS andere - avontuur	2	2	100,0%	1	50,0%		0,0%
OS andere - basketbal	2		0,0%		0,0%	2	100,0%
OS andere - hondensport	2		0,0%		0,0%	2	100,0%
OS andere - omnisport	18	6	33,3%	2	11,1%	12	66,7%
OS andere - beachvolley	7	4	57,1%	1	14,3%	5	71,4%
OS kunst - hockey	3		0,0%		0,0%	3	100,0%
OS kunst - voetbal	46	9	19,6%	26	56,5%	20	43,5%
OS kunst- omni	37	8	21,6%	16	43,2%	27	73,0%
OS natuur - baseball en softball	5	3	60,0%		0,0%	3	60,0%
OS natuur - cricket	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
OS natuur - frisbee	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
OS natuur - korfbal	1	1	100,0%	1	100,0%	1	100,0%
OS natuur - omnisport	16	7	43,8%	5	31,3%	10	62,5%
OS natuur - voetbal	33	19	57,6%	7	21,2%	21	63,6%
Padelsterrein	3	1	33,3%		0,0%	3	100,0%
Ruiterroute	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
Schietstand - boogschieten	7	2	28,6%		0,0%	5	71,4%
Schietstand (excl. boogschieten)	2		0,0%	1	50,0%	2	100,0%
Skatepark indoor	2		0,0%	1	50,0%	1	50,0%
Skatepark outdoor	7	1	14,3%		0,0%	6	85,7%
Skeelerpiste	3	1	33,3%		0,0%	2	66,7%
Skipiste	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
Sportcentrum (omni)	15	3	20,0%	1	6,7%	15	100,0%
Sporthal - Indoor inline hockey	1		0,0%	0	0,0%	1	100,0%
Sporthal - tafeltennis	1		0,0%		0,0%	1	100,0%
Sporthal (omni)	101	33	32,7%	14		83	82,2%
Sportlokaal - volkssport	2		0,0%		0,0%	2	100,0%
Squashterrein	4	1	25,0%		0,0%	3	75,0%
Tennishal	28	9	32,1%	4	14,3%	21	75,0%
Tennisveld	5	2	40,0%		0,0%	4	80,0%
Vechtsportzaal	24	9	37,5%	7		18	75,0%
Watersportaccommodatie	7	2	28,6%	1	14,3%	6	85,7%
Wielersbaan (openlucht)	3	1	33,3%	1	33,3%	2	66,7%
Zwembad (openlucht)	4		0,0%	1	25,0%	3	75,0%
Zwembad (overdekt)	47	8	17,0%	10	21,3%	40	85,1%
Extra middelen voor renovaties, cafetaria, kleedkamers, energievriendelijke maatregelen	7	3	42,9%	4	57,1%	4	57,1%
Totaal	600	168	28,0%	132	22,0%	451	75,2%

Noot: OS = openluchtsportveld

2.2.1.4 Mogelijke knelpunten bij de realisatie van toekomstige sportinfrastructuur

Tot slot werd aan de gemeenten eveneens gevraagd of er mogelijke knelpunten zijn waardoor de toekomstige gewenste infrastructuur niet gerealiseerd kan worden. Ook hierbij gaat het enkel over de gewenste SI in de eigen gemeente en niet in de regio. In figuur 9 worden de resultaten weergegeven voor alle gewenste bijkomende SI. Het financiële aspect wordt bij 86,5 procent van de gewenste SI als een knelpunt ervaren. Hiernaast blijken ook de stedenbouwkundige problematieken, onvoldoende beschikbare ruimte en gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming belangrijke knelpunten te zijn.

Figuur 9
Mogelijke knelpunten waardoor gewenste bijkomende SI niet kan worden gerealiseerd

Deze analyses werden ook uitgevoerd in functie van de verschillende types SI. Deze resultaten worden weergegeven in tabel 16.

Tabel 16

Mogelijke knelpunten waardoor gewenste bijkomende sportinfrastructuur niet kan worden gerealiseerd (meerdere opties mogelijk), resultaten per type sportinfrastructuur

	Totaal	Knelpunten	Geen knelpunten	Aandeel SI met KP	Onvoldoende financiële middelen	Gebrek aan partners (andere gemeenten/steden of private)	Gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden,... om tot samenwerking te komen	Stedenbouw-kundige problematiek	Onvoldoende beschikbare ruimte	Gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
Atletiek indoor	2	1	1	50,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Atletiekpiste	28	23	5	82,1%	100,0%	30,4%	8,7%	8,7%	21,7%	8,7%
BMX-piste	14	10	4	71,4%	60,0%	10,0%	10,0%	20,0%	20,0%	10,0%
Boulodrome	15	15	0	100,0%	80,0%	6,7%	0,0%	20,0%	33,3%	26,7%
Bowlingcentrum	1	0	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Danszaal	5	4	1	80,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	25,0%	0,0%
Duiktank	3	3	0	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	66,7%	33,3%	100,0%
Extra middelen voor renovaties, cafetaria, kleedkamers, energievriendelijke maatregelen	7	5	2	71,4%	100,0%	0,0%	0,0%	20,0%	0,0%	0,0%
Finse piste	24	20	4	83,3%	70,0%	0,0%	0,0%	20,0%	15,0%	25,0%
Fitnessaccommodatie	5	5	0	100,0%	80,0%	20,0%	0,0%	40,0%	20,0%	60,0%
Golfterrein	4	3	1	75,0%	66,7%	33,3%	0,0%	33,3%	33,3%	0,0%
Gymhal	30	23	7	76,7%	91,3%	8,7%	13,0%	8,7%	26,1%	8,7%
Ijspiste	2	2	0	100,0%	100,0%	50,0%	0,0%	50,0%	0,0%	0,0%
Klimzaal	8	8	0	100,0%	87,5%	37,5%	0,0%	50,0%	25,0%	25,0%
Manege	7	7	0	100,0%	71,4%	28,6%	14,3%	57,1%	42,9%	71,4%
Motorsportterrein indoor	1	1	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Motorsportterrein outdoor	1	1	0	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%
Mountainbike cycloterrein	1	1	0	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%	0,0%
OS andere - avontuur	2	2	0	100,0%	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
OS andere - basketbal	2	2	0	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	50,0%	50,0%	50,0%
OS andere - hondensport	2	2	0	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	50,0%	50,0%	100,0%
OS andere - omnisport	18	17	1	94,4%	88,2%	5,9%	17,6%	35,3%	29,4%	41,2%
OS andere - beachvolley	7	5	2	71,4%	100,0%	0,0%	20,0%	20,0%	40,0%	20,0%
OS kunst - hockey	3	3	0	100,0%	66,7%	33,3%	0,0%	0,0%	33,3%	33,3%
OS kunst - voetbal	46	37	9	80,4%	97,3%	18,9%	13,5%	13,5%	21,6%	18,9%
OS kunst- omni	37	32	5	86,5%	93,8%	12,5%	0,0%	43,8%	40,6%	37,5%
OS natuur - baseball en softball	5	4	1	80,0%	100,0%	25,0%	0,0%	50,0%	50,0%	50,0%
OS natuur - cricket	1	1	0	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
OS natuur - frisbee	1	1	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%
OS natuur - korfbal	1	1	0	100,0%	100,0%	0,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
OS natuur - omnisport	16	15	1	93,8%	80,0%	13,3%	13,3%	26,7%	53,3%	40,0%
OS natuur - voetbal	33	30	3	90,9%	76,7%	6,7%	3,3%	50,0%	36,7%	33,3%

Tabel 16

Mogelijke knelpunten waardoor gewenste bijkomende sportinfrastructuur niet kan worden gerealiseerd (meerdere opties mogelijk), resultaten per type sportinfrastructuur (vervolg)

	Totaal	Knel- punten	Geen knel- punten	Aandeel SI met KP	Onvoldoende financiële middelen	Gebrek aan partners (andere gemeenten/ steden of private)	Gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden,... om tot samenwerking te komen	Stedenbouw- kundige problematiek	Onvoldoende beschikbare ruimte	Gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
Padelterrein	3	3	0	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	33,3%	33,3%	33,3%
Ruiterpaden	1	1	0	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
Schietstand - boogschieten	7	5	2	71,4%	80,0%	20,0%	0,0%	20,0%	20,0%	20,0%
Schietstand (excl. boogschieten)	2	2	0	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	100,0%	50,0%	50,0%
Skatepark indoor	2	2	0	100,0%	50,0%	50,0%	0,0%	50,0%	50,0%	50,0%
Skatepark outdoor	7	5	2	71,4%	80,0%	0,0%	40,0%	20,0%	60,0%	20,0%
Skeelerpiste	3	3	0	100,0%	66,7%	0,0%	0,0%	66,7%	100,0%	66,7%
Skipiste	1	1	0	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	0,0%
Sportcentrum (omni)	15	12	3	80,0%	91,7%	25,0%	8,3%	41,7%	16,7%	25,0%
Sporthal - indoor inline hockey	1	0	1	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sporthal - tafeltennis	1	1	0	100,0%	100,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Sporthal (omni)	101	85	16	84,2%	88,2%	28,2%	10,6%	30,6%	30,6%	25,9%
Sportlokaal - volkssport	2	2	0	100,0%	50,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	50,0%
Squashterrein	4	3	1	75,0%	100,0%	0,0%	0,0%	33,3%	66,7%	33,3%
Tennishal	28	26	2	92,9%	80,8%	34,6%	7,7%	26,9%	19,2%	30,8%
Tennisveld	5	4	1	80,0%	100,0%	0,0%	0,0%	75,0%	0,0%	0,0%
Vechtsportzaal	24	21	3	87,5%	85,7%	14,3%	23,8%	23,8%	38,1%	33,3%
Watersportaccommodatie	7	6	1	85,7%	100,0%	16,7%	0,0%	16,7%	0,0%	50,0%
Wielersbaan (openlucht)	3	3	0	100,0%	100,0%	33,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Zwembad (openlucht)	4	4	0	100,0%	75,0%	25,0%	0,0%	0,0%	25,0%	0,0%
Zwembad (overdekt)	47	39	8	83,0%	92,3%	38,5%	12,8%	20,5%	12,8%	10,3%
Totaal	600	512	88	85,3%						

Noot: OS = openluchtsportveld

De resultaten in tabel 16 tonen aan dat bij meer dan acht op tien van de gewenste bijkomstige sportinfrastructuren (85,3%) knelpunten worden ervaren om tot realisatie te komen. Als we naar de types van sportinfrastructuren kijken, stellen we vast dat voor zo goed als alle types het **financiële aspect** als knelpunt wordt opgegeven. Bij de sportinfrastructuurtypes waarbij onvoldoende financiële middelen in mindere mate (50 procent of minder) als knelpunt wordt opgegeven (namelijk de bowlingcentra, indoor motorsportterreinen, basketbalvelden, hondensportvelden, frisbeevelden, ruitersporen, schietstanden, indoor skateparken, indoor inline hockey sporthal en volkssportlokaal) stellen we een beperkt aantal observaties (één of twee) vast, waardoor we deze resultaten niet kunnen veralgemenen. **Het gebrek aan partners en aan een plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen**, komt niet uitdrukkelijk naar voor bij een bepaald type sportinfrastructuur. De **stedenbouwkundige problematiek** wordt als knelpunt naar voor geschoven bij de duiktanken, schietstanden, skeelerpistes en tennisvelden. Ook bij de indoor en outdoor motorsportterreinen, mountainbike cycloterreinen en de frisbee- en korfbalnatuurgrasvelden stellen we dit vast, maar ook hier is er telkens maar één observatie. Bij de skeelerpistes en squashterreinen wordt de beschikking over **onvoldoende ruimte** in sterke mate als knelpunt ervaren. Tot slot wordt het **gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming** vaak als knelpunt opgegeven bij de duiktanken, maneges, motorsportterreinen, hondensportterreinen en skeelerpistes.

2.2.2 Behoeften vanuit de bevraging van de sportfederaties

Naast de Vlaamse steden en gemeenten werden ook de Vlaamse sportfederaties bevraged om op deze manier hun specifieke noden in kaart te brengen. De bevraging bij de sportfederaties bestond uit twee grote delen:

- deel 1: vragen over de gewenste/noodzakelijke toestand en de behoefte aan bijkomende sportinfrastructuur;
- deel 2: opportuniteiten, bedenkingen en suggesties.

Alle 88 erkende Vlaamse sportfederaties werden aangeschreven en voor 73 sportfederaties zijn er gegevens beschikbaar. Zes federaties werden uit de dataset verwijderd aangezien er geen (bruikbare) data waren. Dit komt overeen met een responsratio van 83 procent. In tabellen 17 tot en met 19 wordt een weergave gegeven van de kenmerken van de sportfederaties in onze steekproef. Bijlage A geeft een overzicht van de deelname aan de bevraging per sportfederatie.

Tabel 17

Respons van de bevraging van de sportfederaties, volgens indeling van het decreet van 2001

Indeling decreet 2001	Respons		Vlaanderen 2015		RR
	Aantal	%	Aantal	%	
Unisportfederaties	33	44,6%	38	43,2%	86,8%
Recreatieve sportfederaties	23	31,1%	27	30,7%	85,2%
Erkende, niet-gesubsidieerde sportfederaties	17	23,0%	23	26,1%	73,9%
Totaal	73	100,0%	88	100,0%	83,0%

Tabel 18**Respons van de bevraging van de sportfederaties, volgens topsportstatuut¹²**

	Respons		Vlaanderen 2015		RR
	Aantal	%	Aantal	%	
Topsportfederatie	21	28,4%	24	27,3%	87,5%
Niet-topsportfederatie	52	71,6%	64	72,7%	81,3%
Totaal	73	100,0%	88	100,0%	83,0%

Tabel 19**Respons van de bevraging van de sportfederaties, volgens leeftijdsverhouding van de leden¹³**

Indeling leeftijd leden (excl. ESF)	Respons		Vlaanderen 2015		RR
	Aantal	%	Aantal	%	
Jeugdsportfederaties	17	32,7%	22	35,5%	77,3%
Mediorenportfederaties	10	19,2%	11	17,7%	90,9%
Seniorenportfederaties	7	13,5%	10	16,1%	70,0%
Niet-seniorenportfederaties	18	34,6%	19	30,6%	94,7%
Totaal	52		62		
Missing	21		26		

De gegevens van deze bevraging werden op een kwalitatieve manier benaderd. De algemene conclusies worden onderstaand gerapporteerd. Voor een uitgebreide rapportering verwijzen we naar Bijlage A.

Van de 73 sportfederaties die de bevraging hebben ingevuld, geven 43 federaties (of 58,9%) aan nood te hebben aan bijkomende sportinfrastructuur met een bovenlokaal karakter. De overige 30 sportfederaties (of 41,1%) blijken hier geen nood aan te hebben. Tabel 20 geeft een overzicht van welke sportfederaties nood hebben aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuur en welke niet.

¹² Voor deze indeling gaan we na of een sportfederatie door Sport Vlaanderen het statuut van topsportfederatie geniet. Indien dit het geval is, wordt deze federatie tot de cluster van topsportfederaties gerekend, zo niet beschouwen we de federaties als een niet-topsportfederatie.

¹³ We maken een opdeling in drie leeftijdssegmenten, namelijk: (i) jongeren (t.e.m. 18 jaar), (ii) medioren (19-54 jaar) en (iii) senioren (55 jaar en ouder). De term medior wordt in deze context dus gebruikt voor leden van een middengroep, met name de leeftijdsgroep tussen jongeren en senioren. Voor elke federatie wordt berekend welk aandeel hun leden hebben binnen elke leeftijdsgroep. Vervolgens wordt elk aandeel vergeleken met het leeftijdsaandeel in de totale bevolking van het Vlaamse Gewest anno 2012. Leeftijdgegevens zijn evenwel niet beschikbaar voor de erkende, niet-gesubsidieerde sportfederaties. Indien het aandeel van jongeren, medioren of senioren binnen een sportfederatie hoger is dan het respectievelijke aandeel in het Vlaamse Gewest, dan omschrijven we deze federatie als een jeugdsportfederatie, een mediorenportfederatie of een seniorenportfederatie. Daarnaast wordt ook een vierde cluster onderscheiden die sportfederaties omvat die zowel voor het leeftijdssegment van de jongeren als dat van de medioren een hoger ledenaandeel heeft dan het aandeel in het Vlaamse Gewest. Deze federaties bereiken bijgevolg relatief weinig senioren waardoor we deze cluster het label van 'niet-seniorenportfederaties' geven (zie Scheerder, J., Claes, E., Thibaut, E. (2015c). *Organisatie en management van sportfederaties in Vlaanderen. Resultaten van het Vlaamse Sportfederatie Panel 2.0 (VSFP2.0)* (Management & Bestuur in Sport 9). Gent: Academia Press.).

Tabel 20

Nood aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuur, per sportfederatie

Nood aan bijkomende bovenlokale SI?		Nood aan bijkomende bovenlokale SI?	
AKTIVIA	ja	Vlaamse Basketballiga	ja
Badminton Vlaanderen	ja	Vlaamse Boks Liga	nee
Belgische Politie Sport Bond	nee	Vlaamse Boogsport Federatie Liggende Wip	nee
Bond voor Lichamelijke Opvoeding	nee	Vlaamse Bowlingsport Federatie	nee
BRSF Vlaanderen	nee	Vlaamse Handbalvereniging	nee
Danssport Vlaanderen	nee	Vlaamse Hockey Liga	ja
De Fitnessorganisatie	nee	Vlaamse Judofederatie	ja
Falos	nee	Vlaamse Ju-Jitsu Federatie	ja
Federatie disco, show & formatiedans	nee	Vlaamse Kano & Kajak Federatie	ja
Federatie Dans en Sport	ja	Vlaamse Kunstschaatsen Bond	ja
Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen	ja	Vlaamse Liefhebbers Motorrijders	nee
FROS Amateursportfederatie	ja	Vlaamse Liga Paardensport	ja
Gezinsportfederatie	ja	Vlaamse Liga van Bedrijfssport	ja
Handboogliga	nee	Vlaamse Minivoetbalfederatie	nee
Koninklijke Antwerpse Vereniging Van Vriendenclubs	nee	Vlaamse Reddingsfederatie	ja
Klim- en Bergsportfederatie	ja	Vlaamse Roeiliga	ja
Koninklijke Belgische Liefhebbersvoetbalbond	nee	Vlaamse Rollerbond	ja
Koninklijke Vlaamse Voetbalbond	nee	Vlaamse Rugby Bond	ja
Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs	ja	Vlaamse Schermbond	nee
Natuurvrienden Sportfederatie	ja	Vlaamse Schietsportkoepel	ja
OKRA-SPORT	nee	Vlaamse Snookerfederatie	ja
Parantee	nee	Vlaamse Squashfederatie	ja
Petanque Federatie Vlaanderen	ja	Vlaamse Tafeltennisliga	ja
Psylos	nee	Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga	ja
Recreas	ja	Vlaamse Vechtsportassociatie	ja
Sneeuwsport Vlaanderen	ja	Vlaamse Vereniging voor Golf	ja
Sporta-federatie	ja	Vlaamse Volleybalbond	ja
Sportievak	nee	Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie	nee
Sportiv	ja	Vlaamse Wandelfederatie	nee
Sportvisserij Vlaanderen	nee	Vlaamse Yachting Federatie	ja
S-Sport Federatie	nee	Vlaamse Zaalvoetbalbond	ja
Vlaamse Karate Federatie	nee	Vlaamse Zwemfederatie	ja
Vereniging voor Modelluchtvaartsport	ja	Voetbalfederatie Vlaanderen	ja
Vlaams Verbond voor Oriënteringssporten	nee	Waterski Vlaanderen	ja
Vlaamse Atletiekliga	ja	Wielerbond Vlaanderen	ja
Vlaamse Autosportfederatie	nee	Verbond van Vlaamse Watersportverenigingen Recrea	nee
Vlaamse Baseball en Softball Liga	ja		

In de tabel 21 wordt samengevat naar welke sportinfrastructuurtypes er vraag is bij de sportfederaties. In de meest gevallen zijn de resultaten zoals men kan verwachten. De sportfederaties die één sporttak aanbieden (zowel unisportfederaties als recreatieve sportfederaties) hebben voornamelijk nood aan sportinfrastructuur voor hun specifieke sport. Zo heeft de Vlaamse Atletiekliga nood aan bijkomende bovenlokale indoor atletiekinfrastructuur en de Vlaamse Hockey Liga aan openluchtkunstgrasvelden voor het beoefenen van hockey. Opvallend is dat ook de Vlaamse Reddingsfederatie aangeeft nood te hebben aan bijkomende bovenlokale atletiekpistes. Hierbij streeft men naar een combinatie atletiekpiste, zwembad, openwaterruimte en fitnessruimte. De multisportfederaties hebben voornamelijk nood aan bijkomende bovenlokale sporthallen, sportcentra en openluchtsportvelden waar verschillende sporten beoefend kunnen worden. Bij de sporthallen stellen we vast dat bepaalde unisportfederaties aangeven nood te hebben aan sportspecifieke sporthallen (zoals badminton, baseball en softball, tafeltennis en volleybal). Andere unisportfederaties bekijken dit breder en geven aan nood te hebben aan sporthallen waar alle zaalsporten beoefend kunnen worden (Vlaamse Zaalvoetbalbond en Vlaamse Basketballiga).

Tabel 21**Vraag naar bijkomende bovenlokale sportinfrastructuren, per sportinfrastructuurtype en type sportfederatie**

Type SI	Unisportfederatie	Unisport recreatieve federatie	Multisport recreatieve federatie	Erkende, niet-gesubsidieerde sportfederatie
Atletiek indoor	Vlaamse Atletiekliga			
Atletiekpiste	Vlaamse Reddingsfederatie			
BMX-trial-off road centrum	Wielerbond Vlaanderen			
Danszaal			Federatie Dans en Sport	
Fitnesszaal	Vlaamse Baseball en Softball Liga, Vlaamse Rugby Bond, Vlaamse Reddingsfederatie, Vlaamse Volleybalbond			
Golfterrein	Vlaamse Vereniging voor Golf			
IJsschaatsbaan				Vlaamse Kunstschaatsen Bond
Klimzaal	Klim- en Bergsportfederatie		Natuurvrienden Sportfederatie	
Modelvliegsport				Vereniging voor Modelluchtvaart, Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs
Motorsportterrein				Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen
Openluchtportveld kunstgras - Hockey	Vlaamse Hockey Liga			
Openluchtportveld kunstgras - Voetbal	Voetbalfederatie Vlaanderen			
Openluchtportveld natuurgras - Base- en softball	Vlaamse Baseball en Softball Liga			
Openluchtportveld natuurgras - Omnisport		Recreas		
Openluchtportveld natuurgras - Rugby	Vlaamse Rugby Bond			
Openluchtportveld - paardensport	Vlaamse Liga Paardensport			
Petanque indoor				Petanque Federatie Vlaanderen
Schietstand (openlucht en overdekt)	Vlaamse Schietsportkoepel			
Skatepark indoor			FROS Amateursportfederatie	

Tabel 21**Vraag naar bijkomende bovenlokale sportinfrastructuren, per sportinfrastructuurtype en type sportfederatie (vervolg)**

Type SI	Unisportfederatie	Unisport recreatieve federatie	Multisport recreatieve federatie	Erkende, niet-gesubsidieerde sportfederatie
Skeelerpiste	Vlaamse Rollerbond			
Skipiste	Sneeuwsport Vlaanderen			
Sportcentrum (omnisport)		AKTIVIA	Sporta-federatie	
Sporthal - Badminton	Badminton Vlaanderen			
Sporthal - Base- en softball	Vlaamse Baseball en Softball Liga			
Sporthal - Tafeltennis	Vlaamse Tafeltennisliga			
Sporthal - Volleybal	Vlaamse Volleybalbond			
Sporthal (omnisport)		Vlaamse Zaalvoetbalbond	Vlaamse Liga van Bedrijfssport, Gezinssportfederatie, Sporta-federatie	
Sportlokaal - Volkssport				Vlaamse Snookerfederatie, Sportiv
Squashterrein	Vlaamse Squashfederatie			
Vechtsportzaal	Vlaamse Ju-Jitsu Federatie, Vlaamse Judofederatie			Vlaamse vechtsportassociatie
Watersportaccommodatie	Waterski Vlaanderen, Vlaamse Kano & Kajak Federatie, Vlaamse Yachting Federatie, Vlaamse Reddingsfederatie, Vlaamse Roeiliga			
Wielersbaan (overdekt)	Wielerbond Vlaanderen			
Zwembad (overdekt)	Vlaamse Zwemfederatie, Vlaamse Reddingsfederatie, Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga		Sporta-federatie	

Noot: de types van sportfederaties zijn ingedeeld volgens het decreet op de sportfederaties van 2001. Unisport recreatieve sportfederaties zijn recreatieve sportfederaties die één sporttak aanbieden; multisport recreatieve sportfederaties bieden meerdere sporttakken aan.

Bovendien werd aan de sportfederatie gevraagd aan te geven in welke regio de bijkomende bovenlokale sportinfrastructuur bij voorkeur gerealiseerd zou worden. Hierbij werd niet voor elke bijkomende gevraagde sportinfrastructuur een regio opgegeven. De sportinfrastructuren waarbij wel een regio werd aangegeven worden opgenomen in tabel 22. In deze tabel wordt per kleinstedelijke invloedssfeer aangegeven aan welke sportinfrastructuurtypes er behoefte is volgens de sportfederaties. Bij bepaalde sportinfrastructuren wordt ook een specifieke locatie opgenomen. Hiernaast is het mogelijk dat er nood is aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuren doorheen volledig Vlaanderen. Deze sportinfrastructuurtypes worden onderaan de tabel weergegeven. Voor bepaalde sportinfrastructuurtypes wordt geen specifieke regio opgegeven, maar wel een provincie. Hiervan wordt een overzicht voorzien in tabel 23.

De resultaten in tabel 22 tonen aan dat er volgens de deelnemende federaties geen bijkomende behoefte is aan bovenlokale sportinfrastructuren in de kleinstedelijke invloedssferen Veurne, Oostende, Eeklo, Oudenaarde, Sint-Niklaas, Pajottenland, Halle, Tienen, Aarschot-Diest en Zuid-Limburg. In Antwerpen en Leuven is er de grootste vraag naar bijkomende sportinfrastructuren. Daarnaast is er doorheen heel Vlaanderen vraag naar bijkomende bovenlokale golfterreinen, indoor petanqueterreinen, een kano- en kajakrouten netwerk, zwembaden en openwater zweminfrastructuur.

Tabel 22

Overzicht van de behoefte aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuren bij de sportfederaties, per kleinstedelijke invloedssfeer en voor heel Vlaanderen, per type sportinfrastructuur en per sportfederatie

	KSIS	Type SI	Specifieke locatie	Sportfederatie
1	Veurne			
2	Oostende			
3	Brugge	Danszaal	Brugge	Federatie Dans en Sport
4	Diksmuide			
5	Ieper	Watersportaccommodatie	Ieper Kanaal IJzer	Vlaamse Roeiliga
6	Roeselare-Tielt	Watersportaccommodatie	Roeselare Kanaal Leie	Vlaamse Roeiliga
7	Kortrijk	Watersportaccommodatie	Kortrijk Kanaal Bossuit	Vlaamse Roeiliga
8	Eeklo			
9	Gent	BMX-trial-off road centrum	Wachtebeke	Wielerbond Vlaanderen
		Sporthal - Omnisport	Gent	Vlaamse Basketballiga
		Squashterreinen	Antwerpen of Gent	Vlaamse Squashfederatie
10	Oudenaarde			
11	Sint-Niklaas			
12	Dendermonde	Vechtsportzaal	Zelee	Vlaamse Judofederatie
13	Aalst-Geraardsbergen	Atletiekpiste	de Gavers	Vlaamse Reddingsfederatie
		Sporthal - Omnisport	Aalst	Vlaamse Basketballiga
14	Pajottenland			
15	Halle			
16	Vilvoorde	Atletiekpiste	Hofstade	Vlaamse Reddingsfederatie
		Fitnessruimte	Vilvoorde EVC	Vlaamse Volleybalbond
		Sporthal - Volleybal	Vilvoorde EVC	Vlaamse Volleybalbond
17	Leuven	Atletiekpiste	Meer van Rotselaar	Vlaamse Reddingsfederatie
		Fitnessruimte	Leuven	Vlaamse Rugby Bond
		Natuurgrasveld - Rugby	Leuven	Vlaamse Rugby Bond
		Sporthal - Tafeltennis	Leuven	Vlaamse Tafeltennisliga
		Sporthal - Omnisport	Leuven/Brussel	Vlaamse Zaalvoetbalbond
18	Tienen			
19	Aarschot-Diest			

Tabel 22

Overzicht van de behoefte aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuren bij de sportfederaties, per kleinstedelijke invloedssfeer en voor heel Vlaanderen, per type sportinfrastructuur en per sportfederatie (vervolg)

	KSIS	Type SI	Specifieke locatie	Sportfederatie
20	Antwerpen	Atletiekpiste	Brabplas	Vlaamse Reddingsfederatie
		Fitnessruimte	Antwerpen - Wilrijkse pleinen	Vlaamse Rugby Bond
		Klimmuur	Stad Antwerpen	Klim- en Bergsportfederatie
		Openluchtterrein - Baseball en softball	Regio Antwerpen	Vlaamse Baseball en Softball Liga
		Skipiste	Regio Antwerpen - Wilrijk (topsportschool)	Sneeuwsport Vlaanderen
		Volkssportcentrum	Op de as Antwerpen - Brussel	Vlaamse Snookerfederatie
		Sporthal - Badminton	Wilrijk (dicht bij topsportschool)	Badminton Vlaanderen
		Squashterreinen	Antwerpen of Gent	Vlaamse Squashfederatie
		Watersportaccommodatie	Emblem Netekanaal	Vlaamse Roeiliga
21	Turnhout	Sporthal - Omnisport	Turnhout	Vlaamse Basketballiga
22	Mechelen	Skeelerpiste overdekt	Centraal in Vlaanderen - Mechelen	Vlaamse Rollerbond
		Watersportaccommodatie	Mechelen	Vlaamse Yachting Federatie
23	Geel	Vechtsportzaal	Westerlo	Vlaamse Vechtsportassociatie
24	Noord-Limburg	Atletiekpiste	Parelstrand Lommel	Vlaamse Reddingsfederatie
		Watersportaccommodatie	Limburg - Lommel	Waterski Vlaanderen
25	West-Limburg	Watersportaccommodatie	Lummen Schulensmeer	Vlaamse Roeiliga
		Wielerberaad overdekt	Zolder	Wielerbond Vlaanderen
26	Midden-Limburg	Sporthal - Omnisport	Hasselt	Vlaamse Basketballiga
		Watersportaccommodatie	Hasselt	Vlaamse Kano & Kajak Federatie
27	Maasland	Watersportaccommodatie	Kinrooi	Vlaamse Yachting Federatie
28	Zuid-Limburg			
	Vlaanderen	Golfterreinen		Vlaamse Vereniging voor Golf
		Petanque indoor	Centraal in Vlaanderen	Petanque Federatie Vlaanderen
		Kano- en kajakroutenetwerk	Doorheen Vlaanderen	Vlaamse Kano & Kajak Federatie
		Watersportaccommodatie	Kust	Vlaamse Yachting Federatie
		Zwembaden	Heel Vlaanderen	Vlaamse Zwemfederatie
		Zwembaden	Heel Vlaanderen	Sporta-federatie
		Zwembaden	Heel Vlaanderen	Vlaamse Reddingsfederatie
		Zwembaden	Kortrijk/Brussel (Vilvoorde)/Mechelen	Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga
		Openwater zweminfrastructuur	In elke provincie 3 locaties	Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga

Uit tabel 23 blijkt dat volgens de sportfederaties er in elke provincie behoefte is aan bijkomende motorsportterreinen, hockey kunstgrasvelden, openlucht velden voor paardensport en voor schietsport, schietstanden en omnisporthallen. Daarnaast is er in de provincies Antwerpen en West-Vlaanderen behoefte aan bijkomende indoor atletiekinfrastructuur. In Limburg, Antwerpen, Vlaams-Brabant en West-Vlaanderen is er bijkomende vraag naar klimmuren en in Oost- of West-Vlaanderen aan een watersportaccommodatie. Tot slot wenst men in West-Vlaanderen een bijkomend openlucht veld voor het beoefenen van zweefvliegen.

Tabel 23

Overzicht van de behoefte aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuren bij de sportfederaties, per provincie, per type sportinfrastructuur en per sportfederatie

Provincie	Type SI	Specifieke locatie	Sportfederatie
Antwerpen	Atletiek indoor		Vlaamse Atletiekliga
	Klimmuur		Natuurvrienden Sportfederatie
	Motorsportterrein		Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen
	Kunstgrasveld - Hockey		Vlaamse Hockey Liga
	Openlucht veld - Paardensport		Vlaamse Liga Paardensport
	Openlucht veld - Schietsport		Vlaamse Schietsportkoepel
	Schietstand		Vlaamse Schietsportkoepel
	Sporthal - Omnisport		Vlaamse Liga van Bedrijfssport
Limburg	Klimmuur		Klim- en Bergsportfederatie
	Motorsportterrein		Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen
	Kunstgrasveld - Hockey		Vlaamse Hockey Liga
	Openlucht veld - Paardensport		Vlaamse Liga Paardensport
	Openlucht veld - Schietsport		Vlaamse Schietsportkoepel
	Schietstand		Vlaamse Schietsportkoepel
	Sporthal - Omnisport		Vlaamse Liga van Bedrijfssport
	Vlaams-Brabant	Klimmuur	
Motorsportterrein			Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen
Kunstgrasveld - Hockey			Vlaamse Hockey Liga
Openlucht veld - Paardensport			Vlaamse Liga Paardensport
Openlucht veld - Schietsport			Vlaamse Schietsportkoepel
Schietstand			Vlaamse Schietsportkoepel
Sporthal - Omnisport			Vlaamse Liga van Bedrijfssport

Tabel 23

Overzicht van de behoefte aan bijkomende bovenlokale sportinfrastructuren bij de sportfederaties, per provincie, per type sportinfrastructuur en per sportfederatie (vervolg)

Provincie	Type SI	Specifieke locatie	Sportfederatie
Oost-Vlaanderen	Motorsportterrein		Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen
	Kunstgrasveld - Hockey		Vlaamse Hockey Liga
	Openluchtveld - Paardensport		Vlaamse Liga Paardensport
	Openluchtveld - Schietsport		Vlaamse Schietsportkoepel
	Schietstand		Vlaamse Schietsportkoepel
	Sporthal - Omnisport		Vlaamse Liga van Bedrijfssport
	Watersportaccommodatie	Oost- of West-Vlaanderen	Waterski Vlaanderen
West-Vlaanderen	Atletiek indoor		Vlaamse Atletiekliga
	Klimmuur		Natuurvrienden Sportfederatie
	Motorsportterrein		Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen
	Kunstgrasveld - Hockey		Vlaamse Hockey Liga
	Openluchtveld - Paardensport		Vlaamse Liga Paardensport
	Openluchtveld - Schietsport		Vlaamse Schietsportkoepel
	Openluchtveld - Zweefvliegen		Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs
	Schietstand		Vlaamse Schietsportkoepel
	Sporthal - Omnisport		Vlaamse Liga van Bedrijfssport
	Watersportaccommodatie	Oost- of West-Vlaanderen	Waterski Vlaanderen

2.2.3 Verwachte evolutie inzake de vraag naar sportinfrastructuur

Doelstelling

In dit onderdeel voeren we een analyse uit naar de evolutie in sportparticipatie en, hiermee samenhangend, de behoefte aan sportinfrastructuur in de toekomst in Vlaanderen.

Bij deze analyses besteden we aandacht aan zowel de huidige sportparticipatie als aan de verwachte ontwikkeling van de sportparticipatie in Vlaanderen als gevolg van bevolkingsontwikkelingen (omvang en samenstelling), los van eventuele ambities rond sportdeelname. De analyses worden uitgevoerd voor Vlaanderen en voor de 28 kleinstedelijke invloedssferen (zie supra). Met deze oefening maken we een inschatting van de demografische ontwikkelingen die zich in Vlaanderen voordoen en de gevolgen hiervan voor de sportparticipatie die een impact *kunnen* hebben op de benodigde sportinfrastructuur in 2020 en 2030. “Kunnen”, want deze invalshoek zegt vooral iets over de sportparticipatie, wat zich niet rechtlijnig vertaalt in meer/minder sportinfrastructuur. Om die vertaalslag te maken dient ook rekening gehouden te worden met de bezetting en de staat van de bestaande sportinfrastructuur.

Via deze analyses in de behoeftestudie trachten we inzicht te verwerven in de gevolgen van de bevolkingsontwikkeling op de sportparticipatie en de behoefte aan sportinfrastructuur. De resultaten dragen bij aan een evidence-based sportbeleid en een wetenschappelijke onderbouwing van beleidskeuzes waar er op sportinfrastructuurgebied investeringen vereist zijn en waar deze achterwege kunnen blijven. Nederlandse onderzoekers hanteren een gelijkaardige methodiek voor het in kaart brengen van de huidige en toekomstige sportdeelname en het accommodatiegebruik (Bakker e.a., 2014; van der Werff e.a., 2013).

Onderzoeksvragen en opzet van dit deelonderzoek

De volgende onderzoeksvragen staan centraal in deze fase van het onderzoek:

1. Wat is de *huidige sportparticipatie* in Vlaanderen, volgens leeftijdscategorieën (= aandeel Vlamingen dat aan sport doet; inclusief de frequentie van de sportbeoefening; minstens één keer per jaar, minstens één keer per maand en minstens één keer per week)?
2. Wat is de *sportvoorkeur* in Vlaanderen, volgens leeftijdscategorieën (= wat zijn de populairste sporttakken)?
3. Wat is de te *verwachten bevolkingsontwikkeling* (de autonome groei/daling van het aantal inwoners) in Vlaanderen tot 2020 en 2030, en in hoeverre verschilt dit naar kleinstedelijke invloedssferen?
4. Wat is de te *verwachten sportparticipatie* (op basis van autonome groei/daling) in Vlaanderen in 2020 en 2030 afgezet tegen de verwachte bevolkingsontwikkeling, en in hoeverre verschilt dit naar kleinstedelijke invloedssferen?
5. Wat is de te *verwachten sportvoorkeur* (op basis van autonome groei/daling) in Vlaanderen in 2020 en 2030 afgezet tegen de verwachte bevolkingsontwikkeling, en in hoeverre verschilt dit naar kleinstedelijke invloedssferen?
6. In hoeverre is er sprake van een toe- of afname van het *verwachte aantal gebruikers van sportinfrastructuur* in Vlaanderen in 2020 en 2030 en in hoeverre verschilt dit naar kleinstedelijke invloedssferen?

Om bovenstaande onderzoeksvragen te beantwoorden werden analyses uitgevoerd op de databestanden *Studies over de Bewegingsactiviteiten in Vlaanderen 2009 (SBV09)*¹⁴ en de *ParticipatieSurvey 2014 (PAS14)*¹⁵. De meest recente gegevens rond sportparticipatie in Vlaanderen vinden we terug in de PAS14. Echter, deze dataset omvat alleen gegevens over 16- tot en met 86-jarige Vlamingen. Bijgevolg doen we voor de gegevens rond de Vlaamse jongeren (6-18 jaar) een beroep op de SBV09-data en voor de Vlaamse volwassenen (19-86 jaar) op de PAS14-data.

Omdat het aantal respondenten per leeftijdscategorie naar beoefende sporttak beperkt is in de data van SBV09 en PAS14, kunnen we niet voor alle sporttakken een onderbouwde uitspraak doen. Bijgevolg worden deze data aangevuld met administratieve gegevens (ledencijfers) van de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties van 2014. Deze data werden door Sport Vlaanderen ter beschikking gesteld. De sporttakken waarover geen uitspraken kunnen gedaan worden op basis van de surveygegevens, worden behandeld op basis van de data van de sportfederaties. Specifiek voor de sport triatlon zijn er op basis van de *Leuvense Triatlon Survey 2015 (LTS15)* surveygegevens beschikbaar voor deze sporttak. Aangezien de gegevens voor triatlon binnen SBV09 en PAS14 ontoereikend zijn voor triatlon, doen we voor deze sporttakken een beroep op LTS15¹⁶.

Hiernaast is gebruikgemaakt van de bevolkingswaarnemingen in 2015 van de Algemene Directie Statistiek (ADS) en van de bevolkingsvooruitzichten tot 2030 van de Studiedienst van de Vlaamse regering (SVR) om de toekomstige sportparticipatie en het verwachte sportinfrastructuurgebruik in 2020 en 2030 te bepalen.

Leeswijzer

In het eerste onderdeel geven we een beschrijving van de huidige sportparticipatie en sportvoorkeur in Vlaanderen (onderzoeksvragen 1 en 2). In onderdeel twee volgt een inschatting van de toekomstige sportdeelname en sportvoorkeur in Vlaanderen en de kleinstedelijke invloedssferen op basis van de verwachte bevolkingsontwikkeling (onderzoeksvragen 3, 4 en 5). In het derde en laatste onderdeel worden de verwachtingen omschreven omtrent het toekomstige sportinfrastructuurgebruik in Vlaanderen en de kleinstedelijke invloedssferen (onderzoeksvraag 6). Hierbij analyseren we zowel de relatieve als de absolute groei in het gebruik van verschillende types van sportinfrastructuren.

14 Scheerder, J., Vandermeerschen, H., Borgers, J., Thibaut, E., Vos, S. (2013). Vlaanderen sport! Vier decennia sportbeleid en sportparticipatie (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen & Sport 5). Gent: Academia Press.

15 Scheerder, J., Borgers, J., Willem, A. (2015a). Sportdeelname in Vlaanderen. Trends en profielen. In: Lievens J., Siongers J., Waeghe H. (Eds.), Participatie in Vlaanderen 2. Eerste analyses van de Participatiesurvey 2014. Leuven/Den Haag: Acco, 209-249.

Scheerder, J., Borgers, J., Willem, A. (2015b). Sportdeelname in Vlaanderen. De organisatorische context van sportbeoefening. In: Lievens J., Siongers J., Waeghe H. (Eds.), Participatie in Vlaanderen 2. Eerste analyses van de Participatiesurvey 2014. Leuven/Den Haag: Acco, 251-281.

16 Scheerder, J., Claes, E., Lagae, W., Thibaut, E., Vos, S. (2016). Vlaanderen zwemt, fietst, loopt! Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar triatlon en duatlon (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen en Sport 7). Gent: Academia Press.

2.2.3.1 Huidige sportparticipatie

In dit onderdeel ligt de focus op de huidige sportdeelname in Vlaanderen. Hierbij kijken we zowel naar de algemene sportparticipatie als naar de sportvoorkeur, volgens leeftijdscategorieën. Op basis van het surveymateriaal van SBV09 en PAS14 kunnen we uitspraken doen over de sportparticipatie van de 6- tot 86-jarige Vlaming. Voor de jongeren (6-18 jaar) doen we een beroep op de SBV09-data, voor de volwassenen op de PAS14-data. Waar mogelijk (indien voldoende observaties) en relevant maken we een verdere onderverdeling in vijf leeftijdscategorieën (zie tabel 24).

Tabel 24
Indeling in leeftijdscategorieën op basis van SBV09- en PAS14-data

6-12 jaar 13-18 jaar	Jongeren 6-18 jaar (o.b.v. SBV09)
19-34 jaar 35-54 jaar 55-86 jaar	Volwassenen 19-86 jaar (o.b.v. PAS14)

Deze leeftijdscategorieën worden doorheen de rest van dit onderdeel gehanteerd. Waar nodig worden bepaalde leeftijdscategorieën samengevoegd.

2.2.3.1.1 Sportparticipatie

In tabel 25 worden de resultaten weergegeven van de sportparticipatie in Vlaanderen, ingedeeld volgens leeftijdscategorieën en volgens frequentie van sportbeoefening, waarbij we een onderscheid maken tussen de sportdeelname van minstens één keer per jaar, minstens één keer per maand en minstens één keer per week. Er is bewust gekozen om ook te kijken naar de groep die minder frequent aan sport doet, omdat ook deze participanten gebruikmaken van infrastructuur. De helft van de 6- tot 86-jarige Vlamingen doet minstens wekelijks aan sport, ruim een zesde doet minstens één keer per maand aan sport en een derde is minstens jaarlijks sportactief. Deze resultaten tonen aan dat eenmaal men sportactief is, de frequentie van de sportbeoefening vrij hoog ligt. Als we de cijfers van de drie frequentie categorieën naast elkaar leggen, stellen we vast dat vier procent van de 66 procent sportactieven slechts één keer per jaar sportactief is, twaalf procent is één keer per maand sportactief en het grootste deel, namelijk 50 procent, is wekelijks sportactief. Verder tonen de resultaten aan dat de sportdeelname daalt naarmate de leeftijd stijgt.

Tabel 25
Sportdeelname in Vlaanderen volgens frequentie en indeling in leeftijdscategorieën, bevolking van 6-86 jaar

	Sportdeelname (% ivf totale Vlaamse bevolking)		
	Minstens 1 keer per jaar	Minstens 1 keer per maand	Minstens 1 keer per week
6-12 jaar	88,9%	83,8%	76,9%
13-18 jaar	86,3%	81,1%	71,7%
19-34 jaar	77,5%	72,7%	52,1%
35-54 jaar	65,1%	60,3%	46,8%
55-86 jaar	49,1%	47,2%	40,1%
Totaal	65,8%	61,9%	49,9%

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09 en PAS14.

2.2.3.1.2 Sportvoorkeur

Om de sportvoorkeur in Vlaanderen te bepalen doen we een beroep op twee datasets. Langs de ene kant maken we gebruik van het surveymateriaal van SBV09 en PAS14 op basis waarvan we de algemene sportvoorkeur kunnen berekenen. Omdat het aantal respondenten per leeftijdscategorie naar beoefende sporttak beperkt is, maken we voor deze analyse een opdeling in twee leeftijdscategorieën, namelijk van 6 tot en met 18 jaar (op basis van SBV09) en van 19 tot en met 86 jaar (op basis van PAS14). Voor de minder populaire sporttakken is het aantal respondenten per leeftijdscategorie in de data van SBV09 en PAS14 te beperkt, daarom maken we langs de andere kant ook gebruik van administratieve data van de sportfederatie van 2014. Op basis van deze sportfederatiedata kunnen we weliswaar slechts uitspraken doen over de sportvoorkeur in clubgeorganiseerd verband. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er voor bepaalde sporttakken een groot verschil is tussen de algemene sportparticipatie en de participatie in clubverband. Sporten zoals lopen, fietsen, zwemmen, etc. worden door een groot deel van de beoefenaars buiten clubverband, op een niet- of anders georganiseerde manier beoefend. Andere sporten zoals gymnastiek, atletiek, volleybal, etc. worden dan weer wel voornamelijk in clubverband beoefend. Voor deze sporten zal de sportparticipatie in clubverband dicht bij de algemene sportparticipatie liggen.

In tabel 26 wordt de algemene sportvoorkeur in Vlaanderen weergegeven gebaseerd op de surveygegevens en opgedeeld naar de twee leeftijdscategorieën. De sporttakken en bijhorende resultaten die aangeduid zijn in het vet kunnen gebruikt worden in de analyse. De resultaten van de overige sporttakken zijn niet bruikbaar aangezien hier bij beide leeftijdsgroepen niet meer dan tien observaties worden vastgesteld. Ook de resultaten voor de sporttakken fietssport en wandelsport worden niet gehanteerd in de analyses voor de projectie aangezien deze sporttakken geen specifieke sportinfrastructuur vereisen (schuingedrukt). De resultaten van wintersport worden niet gebruikt in de analyses. Hoewel de data van de surveys wel toereikend zijn, is er besloten om voor ski en snowboard gebruik te maken van de data van de sportfederaties, aangezien de leden van de sportfederatie representatiever zijn voor de gebruikers van wintersportinfrastructuur in Vlaanderen. De wintersporters in de surveydata zijn grotendeels 'wintersporttoeristen' die in het buitenland hun wintersport beoefenen en in veel mindere mate gebruikmaken van wintersportinfrastructuur in Vlaanderen.

Tabel 26
Sportvoorkeur in Vlaanderen, volgens indeling in leeftijdscategorieën

SBV09 6-18 jaar				PAS14 19-86 jaar			
Sporttak	N	i.f.v. sportieve populatie	i.f.v. totale populatie	Sporttak	N	i.f.v. sportieve populatie	i.f.v. totale populatie
zwemsport	584	23,4%	19,9%	fiets­sport buiten	751	32,8%	20,1%
voetbal outdoor	559	22,4%	19,1%	wandelsport	538	23,5%	14,4%
danssport	481	19,3%	16,4%	loopsport	460	20,1%	12,3%
fiets­sport buiten	290	11,6%	9,9%	fitness	415	18,1%	11,1%
tennis	278	11,2%	9,5%	zwemsport	354	15,5%	9,5%
loopsport	246	9,9%	8,4%	voetbal outdoor	114	5,0%	3,1%
gymnastiek	226	9,1%	7,7%	wintersport	92	4,0%	2,5%
paardensport	204	8,2%	7,0%	tennis	81	3,5%	2,2%
martial arts	153	6,1%	5,2%	voetbal indoor	79	3,4%	2,1%
fitness	127	5,1%	4,3%	danssport	74	3,2%	2,0%
basketbal	124	5,0%	4,2%	lichaamsoefeningen	69	3,0%	1,8%
volleybal	116	4,7%	4,0%	aerobics	66	2,9%	1,8%
wintersport	116	4,7%	4,0%	volkssporten	45	2,0%	1,2%
omnisport	103	4,1%	3,5%	badminton	43	1,9%	1,2%
atletiek	97	3,9%	3,3%	squash	36	1,6%	1,0%
badminton	74	3,0%	2,5%	volleybal	35	1,5%	0,9%
wandelsport	71	2,8%	2,4%	paardensport	33	1,4%	0,9%
ijsschaatsen en hockey	62	2,5%	2,1%	gymnastiek	29	1,3%	0,8%
tafel­tennis	40	1,6%	1,4%	petanque	27	1,2%	0,7%
aerobics	27	1,1%	0,9%	basketbal	25	1,1%	0,7%
watersport	27	1,1%	0,9%	hengelen, vissen	24	1,0%	0,6%
mountainbike	24	1,0%	0,8%	martial arts	22	1,0%	0,6%
rope­skipping	22	0,9%	0,7%	watersport	20	0,9%	0,5%
wielrennen op de piste	18	0,7%	0,6%	ropes­kipping	15	0,7%	0,4%
muurklimmen	16	0,6%	0,5%	golf	14	0,6%	0,4%
lichaamsoefeningen	15	0,6%	0,5%	skateboarden en steppen	14	0,6%	0,4%
squash	14	0,6%	0,5%	klimsport outdoor	12	0,5%	0,3%
skeel ­ eren	13	0,5%	0,4%	schoonspringen, kunstduiken	12	0,5%	0,3%
voetbal indoor	13	0,5%	0,4%	atletiek	11	0,5%	0,3%
circustechnieken	12	0,5%	0,4%	tafel­tennis	11	0,5%	0,3%
korfbal	11	0,4%	0,4%	boksen	11	0,5%	0,3%
handbal	10	0,4%	0,3%	bowling, kegelen	9	0,4%	0,2%
schermen	10	0,4%	0,3%	schietsport	8	0,3%	0,2%
skateboarden en steppen	10	0,4%	0,3%	jagen	7	0,3%	0,2%
hockey	9	0,4%	0,3%	dierensporten	6	0,3%	0,2%
boksen	9	0,4%	0,3%	boogschieten	6	0,3%	0,2%
hengelen, vissen	8	0,3%	0,3%	onderwatersport	6	0,3%	0,2%
motorsport	7	0,3%	0,2%	hockey	5	0,2%	0,1%
rolschaatsen	7	0,3%	0,2%	skeel ­ eren	5	0,2%	0,1%
BMX	7	0,3%	0,2%	mountainboarden	5	0,2%	0,1%
boogschieten	6	0,2%	0,2%	vlieg ­ sport	4	0,2%	0,1%
onderwatersport	6	0,2%	0,2%	survival run, adventure, hebertisme	4	0,2%	0,1%
rugby	6	0,2%	0,2%	autosport	3	0,1%	0,1%
baseball	5	0,2%	0,2%	ijsschaatsen en hockey	3	0,1%	0,1%
golf	5	0,2%	0,2%	G ­ sport	3	0,1%	0,1%
bowling, kegelen	4	0,2%	0,1%	handbal	3	0,1%	0,1%

Tabel 26
Sportvoorkeur in Vlaanderen, volgens indeling in leeftijdscategorieën (vervolg)

SBV09 6-18 jaar				PAS14 19-86 jaar			
Sporttak	N	i.f.v. sportieve populatie	i.f.v. totale populatie	Sporttak	N	i.f.v. sportieve populatie	i.f.v. totale populatie
vendelen	4	0,2%	0,1%	motorsport	3	0,1%	0,1%
volkssporten	4	0,2%	0,1%	netbal	2	0,1%	0,1%
veldrijden	3	0,1%	0,1%	circus	2	0,1%	0,1%
wii	3	0,1%	0,1%	denksport	2	0,1%	0,1%
karting	2	0,1%	0,1%	frisbee	2	0,1%	0,1%
petanque	2	0,1%	0,1%	korfbal	2	0,1%	0,1%
denksport	2	0,1%	0,1%	minigolf	2	0,1%	0,1%
klimsport outdoor	2	0,1%	0,1%	omnisport	2	0,1%	0,1%
triathlon	2	0,1%	0,1%	triathlon	2	0,1%	0,1%
beachvolley	1	0,0%	0,0%	curling	1	0,0%	0,0%
frisbee	1	0,0%	0,0%	langlaufen	1	0,0%	0,0%
gewichtheffen	1	0,0%	0,0%	muurklimmen	1	0,0%	0,0%
krachtbal	1	0,0%	0,0%	veldrijden	1	0,0%	0,0%
beachsoccer	1	0,0%	0,0%	wielrennen op piste	1	0,0%	0,0%
schietsport	1	0,0%	0,0%	BMX	1	0,0%	0,0%
				gewichtheffen	1	0,0%	0,0%
				krachtbal	1	0,0%	0,0%
				mennen	1	0,0%	0,0%
				mountainbike	1	0,0%	0,0%
				paintball	1	0,0%	0,0%
				rugby	1	0,0%	0,0%

Noot 1:

denksport: schaken, puzzelen, etc.
dierensporten: duivensport, vinkenzetten, etc.
fietssport buiten: fietsen als ontspanning, fietsen op de weg
G-sport: boccia, goalbal, torbal, handbike, wheelchair, rolstoelbasketbal, rolstoeldansen, rolstoeltennis, zitbadminton
ijschaatsen en hockey: snelschaatsen, ijschaatsen, ijshockey
klimsport outdoor: alpinisme, bergbeklimmen, speleologie
lichaamsoefeningen: calanetics, onderhoudsturnen, conditieturnen, turnen, rugschool, yoga, nia, pilates, taichi, chineng
motorsport: motorcross, enduro, quad, trial, dirtbike
onderwatersport: scuba, diepzeeduiken
schietsport: geweerschieten, karabijnschieten, pistoolschieten, kleischieten, vuurwapenschieten
skeelers: in-line skaten, skeelers, rollerbladen, rolschaatsen
triathlon: triathlon, recreatlon, zwemloop, duatlon, multisport
vliegsport: deltavliegen, zweefvliegen, sportvliegen, parasailing, parapenting
volkssporten: biljart, kaatsen, snooker, tafelfoetbal, volkssporten, kubb, krulbol, sjoelen, koersbal, etc.

Noot 2:

De gegevens van de vetgedrukte sporttakken worden gehanteerd in de analyses voor de projectie richting 2020 en 2030
De gegevens van de schuingedrukte sporttakken worden niet gehanteerd in de analyses aangezien deze geen specifieke sportinfrastructuur vereisen; voor wintersport doen we een beroep op de data van de sportfederaties aangezien deze meer representatief zijn voor de gebruikers van Vlaamse wintersportinfrastructuur.

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09 en PAS14.

Naast de analyse op de surveygegevens hebben we eveneens een analyse gedaan op de administratieve data van de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties. De lijst van sportfederaties is terug te vinden in Bijlage B. Binnen deze dataset hebben de federaties per lid aangegeven welke sporttak beoefend wordt. Hierbij worden alle sportende leden in rekening gebracht en hanteren we de benamingen van de sporttakken of sportdisciplines zoals vooropgesteld door de federaties zelf.

De gehandicaptensportbeoefening van de reguliere sporten werden mee opgenomen bij de respectievelijke sporttakken (bv. G-basketbal bij basketbal), de specifieke G-sporten worden apart weergegeven. In tabel 27 wordt het aantal sportparticipanten per sporttak bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014 weergegeven. Hierbij hebben we een clustering gemaakt van bepaalde sporttakken. In Bijlage C worden de resultaten per sporttak of sportdiscipline uitgebreid gerapporteerd. In deze bijlage wordt eveneens toelichting voorzien welke gegevens gebruikt worden bij de analyses voor de projecties inzake sportinfrastructuurgebruik. De resultaten in tabel 27 tonen aan dat voetbal het grootste aandeel participanten kent (17,1%) binnen het landschap van gesubsidieerde sportfederaties. Wielrennen, tennis, gymnastiek en wandelen vervolledigen de top vijf. Als we de indeling naar leeftijd bekijken, zien we dat de sporttakken gymnastiek, zwemmen, ijssport, martial arts en skaten en skateboarden het grootste aandeel zes- tot en met twaalfjarigen kennen. Als we naar de absolute aantallen kijken, dan staan gymnastiek, voetbal (veld en mini), zwemmen, tennis en dansen in de top vijf voor deze leeftijdscategorie. De sporttakken/sportdisciplines circustechnieken, twirling, schermen, handbal en ropeskipping hebben een groot aandeel 13- tot en met 18-jarige beoefenaars. Als we de absolute deelname in acht nemen, dan staan voetbal (veld en mini), gymnastiek, tennis, zwemmen en paardrijden vooraan in de lijst voor deze leeftijdsgroep. De leeftijdsgroep 19- tot en met 34-jarigen kent het grootste aandeel binnen de sporttakken/sportdisciplines lacrosse, bewegingsschool, ultimate frisbee, cricket en zaalvoetbal. Deze sporttakken hebben echter een laag totaal aantal deelnemers dus als we het absolute aantal deelnemers van deze leeftijdsgroep bekijken dan zien we het hoogste aantal participanten bij de sporttakken voetbal (veld en mini), tennis, wielrennen, zaalvoetbal en volleybal. De vierde leeftijdsgroep van 34- tot en met 54-jarigen hebben een groot aandeel bij de sporttakken/sportdisciplines modelluchtvaart, triatlon, joggen, duiken en squash. Als we het absolute aantal participanten binnen deze leeftijdsgroep bekijken dan zien we dat tennis, wielrennen, voetbal (veld en mini), wandelen en badminton het hoogste aantal deelnemers tellen. De oudste leeftijdsgroep van 55- tot en met 86-jarigen hebben een groot aandeel binnen de sporttakken/sportdisciplines bolsport, volkssporten, petanque, bowling en wandelen. Deze leeftijdsgroep kent het hoogste aantal absolute deelnemers bij de sporttakken wandelen, wielrennen, tennis, petanque en dansen.

Tabel 27

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën, gesorteerd volgens aflopend aandeel participanten

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar	13-18 jaar	19-34 jaar	34-54 jaar	55-86 jaar					
Totaal	1 535 365	100,0%	1 517 633	285 086	18,8%	242 852	16,0%	320 842	21,1%	307 237	20,2%	361 616	23,8%
Voetbal (mini en veld)	262 860	17,1%	262 766	56 127	21,4%	64 622	24,6%	103 424	39,4%	35 037	13,3%	3 556	1,4%
Wielrennen (recreatief fietsen, wielertoerisme en ligfietsen)	162 917	10,6%	160 115	7 571	4,7%	10 200	6,4%	22 343	14,0%	46 848	29,3%	73 153	45,7%
Tennis	152 523	9,9%	151 680	28 619	18,9%	22 392	14,8%	24 121	15,9%	47 350	31,2%	29 198	19,2%
Gymnastiek	131 492	8,6%	125 686	65 338	52,0%	25 431	20,2%	11 993	9,5%	8 816	7,0%	14 108	11,2%
Wandelen	102 973	6,7%	101 288	1 359	1,3%	1 334	1,3%	4 346	4,3%	13 167	13,0%	81 082	80,1%
Zwemmen	77 479	5,0%	75 671	38 625	51,0%	13 072	17,3%	8 466	11,2%	8 492	11,2%	7 016	9,3%
Dansen	66 401	4,3%	65 801	15 898	24,2%	12 533	19,0%	7 716	11,7%	7 641	11,6%	22 013	33,5%
Paardrijden	47 418	3,1%	47 400	9 369	19,8%	13 032	27,5%	12 716	26,8%	8 827	18,6%	3 456	7,3%
Volleybal	47 178	3,1%	46 934	7 276	15,5%	11 758	25,1%	15 300	32,6%	8 633	18,4%	3 967	8,5%
Martial arts	40 174	2,6%	40 078	14 604	36,4%	10 790	26,9%	6 374	15,9%	5 889	14,7%	2 421	6,0%
Basketbal	38 820	2,5%	38 818	7 566	19,5%	10 869	28,0%	13 775	35,5%	5 305	13,7%	1 303	3,4%
Atletiek (excl. joggen)	35 735	2,3%	35 660	8 657	24,3%	8 864	24,9%	5 194	14,6%	8 879	24,9%	4 066	11,4%
Golf	35 447	2,3%	35 192	634	1,8%	1 968	5,6%	3 941	11,2%	10 039	28,5%	18 610	52,9%
Badminton	34 695	2,3%	34 650	3 200	9,2%	7 339	21,2%	8 768	25,3%	10 918	31,5%	4 425	12,8%
Voetbal - Zaalvoetbal	34 260	2,2%	34 257	757	2,2%	2 045	6,0%	21 007	61,3%	9 718	28,4%	730	2,1%
Omnisport	30 554	2,0%	30 005	2 554	8,5%	892	3,0%	6 808	22,7%	10 462	34,9%	9 289	31,0%
Zeilen	26 848	1,7%	26 435	1 277	4,8%	3 228	12,2%	5 653	21,4%	8 558	32,4%	7 719	29,2%
Schieten	25 339	1,7%	23 221	44	0,2%	294	1,3%	2 661	11,5%	7 945	34,2%	12 277	52,9%
Petanque	25 245	1,6%	24 186	40	0,2%	99	0,4%	267	1,1%	805	3,3%	22 975	95,0%
Hockey	17 093	1,1%	17 082	4 790	28,0%	4 932	28,9%	4 151	24,3%	2 767	16,2%	442	2,6%
Tafeltennis	15 937	1,0%	15 900	1 405	8,8%	2 836	17,8%	3 711	23,3%	4 590	28,9%	3 358	21,1%
Fitness	14 099	0,9%	14 044	1 457	10,4%	1 263	9,0%	2 792	19,9%	4 118	29,3%	4 414	31,4%
Duiken	10 978	0,7%	10 976	116	1,1%	759	6,9%	2 599	23,7%	4 883	44,5%	2 619	23,9%
Volkssporten	10 440	0,7%	9 926	3	0,0%	13	0,1%	74	0,7%	227	2,3%	9 609	96,8%
Klim- en Bergsport	9 546	0,6%	9 462	431	4,6%	778	8,2%	2 860	30,2%	3 756	39,7%	1 637	17,3%
Atletiek - Jogging/Joggen	9 284	0,6%	9 269	447	4,8%	499	5,4%	1 187	12,8%	4 457	48,1%	2 679	28,9%
Korfbal	6 447	0,4%	6 439	1 357	21,1%	1 451	22,5%	2 017	31,3%	1 211	18,8%	403	6,3%

Tabel 27

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën, gesorteerd volgens aflopend aandeel participanten (vervolg 1)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar	13-18 jaar	19-34 jaar	34-54 jaar	55-86 jaar					
Handbal	5 895	0,4%	5 891	981	16,7%	2 052	34,8%	2 118	36,0%	633	10,7%	107	1,8%
G-sport	5 570	0,4%	5 477	32	0,6%	91	1,7%	952	17,4%	2 043	37,3%	2 359	43,1%
Waterskiën	4 231	0,3%	4 185	295	7,0%	593	14,2%	1 098	26,2%	1 494	35,7%	705	16,8%
Triatlon-Duathlon	3 908	0,3%	3 908	316	8,1%	514	13,2%	948	24,3%	1 919	49,1%	211	5,4%
Kano-kajak	3 432	0,2%	3 413	184	5,4%	497	14,6%	830	24,3%	1 148	33,6%	754	22,1%
Rugby	3 353	0,2%	3 352	334	10,0%	904	27,0%	1 739	51,9%	363	10,8%	12	0,4%
Bowling	2 925	0,2%	2 857	13	0,5%	25	0,9%	169	5,9%	316	11,1%	2 334	81,7%
Recreatieve sporten (incl. indiac)	2 634	0,2%	2 561	123	4,8%	100	3,9%	226	8,8%	800	31,2%	1 312	51,2%
Squash	2 606	0,2%	2 606	87	3,3%	339	13,0%	798	30,6%	1 138	43,7%	244	9,4%
Skaten en skateboarden	2 591	0,2%	2 588	930	35,9%	477	18,4%	348	13,4%	686	26,5%	147	5,7%
Skiën en snowboarden	2 385	0,2%	2 381	171	7,2%	308	12,9%	754	31,7%	797	33,5%	351	14,7%
Baseball-Softball	2 073	0,1%	2 070	355	17,1%	543	26,2%	735	35,5%	378	18,3%	59	2,9%
Krachtbal	2 020	0,1%	2 020	196	9,7%	452	22,4%	776	38,4%	441	21,8%	155	7,7%
Oriëntatielopen	1 780	0,1%	1 764	134	7,6%	146	8,3%	472	26,8%	607	34,4%	405	23,0%
Roeien	1 640	0,1%	1 628	24	1,5%	365	22,4%	531	32,6%	414	25,4%	294	18,1%
Schermen	1 327	0,1%	1 327	140	10,6%	584	44,0%	342	25,8%	199	15,0%	62	4,7%
Yoga	1 324	0,1%	1 321	27	2,0%	35	2,6%	69	5,2%	333	25,2%	857	64,9%
Boogschieten	1 262	0,1%	1 256	18	1,4%	255	20,3%	291	23,2%	324	25,8%	368	29,3%
Hondensport	1 251	0,1%	1 249	4	0,3%	44	3,5%	374	29,9%	534	42,8%	293	23,5%
Zeilwagenrijden	1 216	0,1%	1 213	92	7,6%	133	11,0%	356	29,3%	420	34,6%	212	17,5%
Ropeskiping	1 197	0,1%	1 193	350	29,3%	412	34,5%	205	17,2%	97	8,1%	129	10,8%
Kaatsen	1 033	0,1%	1 031	98	9,5%	187	18,1%	237	23,0%	297	28,8%	212	20,6%
Motorbootvaren	1 025	0,1%	1 016	22	2,2%	38	3,7%	132	13,0%	355	34,9%	469	46,2%
Bolsport	939	0,1%	891	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	7	0,8%	884	99,2%
Wielrennen (BMX, downhill, mountainbike, trial)	766	0,0%	766	248	32,4%	33	4,3%	184	24,0%	223	29,1%	78	10,2%
Rolschaatsen	707	0,0%	705	169	24,0%	119	16,9%	171	24,3%	211	29,9%	35	5,0%
Frisbee - Ultimate frisbee	655	0,0%	655	5	0,8%	68	10,4%	478	73,0%	100	15,3%	4	0,6%
Hengelsport	623	0,0%	617	8	1,3%	22	3,6%	58	9,4%	178	28,8%	351	56,9%

Tabel 27

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën, gesorteerd volgens aflopend aandeel participanten (vervolg 2)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar		13-18 jaar		19-34 jaar		34-54 jaar		55-86 jaar	
Biljart - Snooker	610	0,0%	599	0	0,0%	3	0,5%	57	9,5%	149	24,9%	390	65,1%
Avontuursport (airsoft shooting en paintball)	608	0,0%	608	0	0,0%	10	1,6%	358	58,9%	225	37,0%	15	2,5%
IJssport (ijs hockey, -schaatsen en curling)	308	0,0%	306	126	41,2%	40	13,1%	36	11,8%	54	17,6%	50	16,3%
Motorrijden	299	0,0%	299	1	0,3%	2	0,7%	64	21,4%	98	32,8%	134	44,8%
Circustechniek	175	0,0%	175	53	30,3%	94	53,7%	17	9,7%	11	6,3%	0	0,0%
Volleybal - Strandvolleybal/Beachvolleybal	160	0,0%	160	0	0,0%	12	7,5%	85	53,1%	43	26,9%	20	12,5%
Motorbootracen	148	0,0%	148	11	7,4%	22	14,9%	43	29,1%	62	41,9%	10	6,8%
Lacrosse	129	0,0%	129	0	0,0%	4	3,1%	119	92,2%	6	4,7%	0	0,0%
Wielrennen (indoor en fietspolo)	70	0,0%	70	9	12,9%	12	17,1%	41	58,6%	7	10,0%	1	1,4%
Bewegingsschool	68	0,0%	68	0	0,0%	0	0,0%	53	77,9%	15	22,1%	0	0,0%
Boksen en kickboksen	59	0,0%	59	2	3,4%	9	15,3%	30	50,8%	18	30,5%	0	0,0%
Darts	51	0,0%	51	4	7,8%	9	17,6%	12	23,5%	18	35,3%	8	15,7%
Modelluchtvaart	37	0,0%	37	0	0,0%	0	0,0%	1	2,7%	23	62,2%	13	35,1%
Minigolf	31	0,0%	28	1	3,6%	0	0,0%	3	10,7%	3	10,7%	21	75,0%
Autorijden	28	0,0%	28	0	0,0%	0	0,0%	8	28,6%	19	67,9%	1	3,6%
Cricket	13	0,0%	13	0	0,0%	0	0,0%	9	69,2%	4	30,8%	0	0,0%
Modelbootvaren	13	0,0%	13	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	4	30,8%	9	69,2%
Twirling	8	0,0%	8	2	25,0%	4	50,0%	1	12,5%	1	12,5%	0	0,0%

Noot: Martial arts = aikido, escrima, hapkido, ju-jitsu, judo, karate - stijl/kata, kendo, krav maga, taekwondo, tai chi, tai-jitsu, worstelen - Grieks-Romeins, worstelen - vrijestijl, wushu, zelfverdediging. Zwemmen = zwemmen, schoonspringen, synchroonzwemmen reddend zwemmen en waterpolo

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve gegevens Sport Vlaanderen.

2.2.3.2 Verwachtingen sportdeelname en sportvoorkeur

In dit deel worden de verwachtingen gepresenteerd aangaande de sportdeelname en sportvoorkeur in Vlaanderen en in de kleinstedelijke invloedssferen richting 2020 en 2030. Deze verwachtingen zijn gebaseerd op bevolkingsprognoses die we in een eerste onderdeel behandelen. Verder vertrekken we van de eerder gepresenteerde cijfers van de sportdeelname en sportvoorkeur.

2.2.3.2.1 Bevolkingsprognose

Bevolkingscijfers van 2015 en de bevolkingsprognoses voor 2020 en 2030 worden in dit deel gebruikt om een doorrekening te maken van de sportdeelname en sportvoorkeur in 2020 en 2030. Door projecties te maken richting 2020 en 2030 krijgen we zicht op de verwachte evoluties inzake het sportinfrastructuurgebruik op middellange termijn (5 jaar) en op lange termijn (15 jaar). Veranderingen in de bevolkingssamenstelling en de bevolkingssomvang zorgen namelijk voor veranderingen in het aantal sporters en hun sportvoorkeur.

In tabel 28 worden de bevolkingscijfers weergegeven voor de Vlaamse bevolking per leeftijdscategorie van 6 tot en met 86 jaar, die als uitgangspunt dienen voor dit onderzoek. Hierbij wordt steeds het verwachte groeipercentage per leeftijdscategorie weergegeven. In Bijlage D worden de cijfers gepresenteerd per provincie voor de 28 kleinstedelijke invloedssferen (KSIS).

Tabel 28

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de Vlaamse bevolking, indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar)

		2015	2020	2030
Vlaanderen	Totaal (6-86 jaar)	5 906 286	6 019 404	6 186 779
	Groeipercentage		1,9%	4,7%
	6-12 jaar	486 458	5141 68	512 849
			5,7%	5,4%
	13-18 jaar	413 957	417 623	436 857
			0,9%	5,5%
	19-34 jaar	1 248 993	1 238 879	1 216 127
			-0,8%	-2,6%
	35-54 jaar	1 786 836	1 725 732	1 671 059
			-3,4%	-6,5%
	55-86 jaar	1 970 042	2 123 002	2 349 887
			7,8%	19,3%

Bron: waarnemingen 2015 - ADS (2015); vooruitzichten 2020, 2030 - SVR (2014)¹⁷.

17 ADS (2015). Bevolking 2015. Brussel: Algemene Directie Statistiek.

SVR (2014). Projecties van de bevolking. Brussel: Studiedienst van de Vlaamse regering.

2.2.3.2 Verwachte sportdeelname in 2020 en 2030

Voor het berekenen van de verwachte sportdeelname in 2020 en 2030 maken we gebruik van het surveymateriaal voor de sporttakken met voldoende observaties en van de administratieve gegevens van de sportfederaties voor de overige sporttakken. De huidige sportdeelname per sporttak werd reeds in onderdeel 2.2.3.1 gepresenteerd. In de berekeningen van de sportdeelname in 2020 en 2030 gaan we uit van een stabiel sportdeelnamecijfer per leeftijdsgroep en van een veranderende bevolkingsomvang en -samenstelling. In tabellen 29 tot en met 31 wordt de verwachte evolutie in sportdeelname weergegeven richting 2020 en 2030. Dit zowel voor de volledige groep van 6- tot en met 86-jarige Vlamingen als volgens de verschillende leeftijdscategorieën. Ter illustratie geven we het volgende voorbeeld: uitgaande van de sportparticipatiecijfers binnen SBV09 en PAS14, blijkt dat 65,8 procent van de 6- tot en met 86-jarigen in Vlaanderen minstens één keer per jaar aan sport doet (zie tabel 29). We gaan uit van de assumptie dat deze sportparticipatie anno 2015 hetzelfde is. Bijgevolg doen 3 888 196 Vlamingen minstens één keer per jaar aan sport in 2015. Deze sportparticipatiegraad is verschillend per leeftijdscategorie. Rekening houdend met deze verschillen per leeftijdscategorie en met de veranderingen in de bevolkingssamenstelling en de bevolkingsomvang richting 2020 en 2030, blijkt dat er een toename zal zijn van 55 284 sportparticipanten, wat resulteert in een totaal van 3 943 481 participanten anno 2020 en een toename van 128 886 sportparticipanten en een totaal van 4 017 083 anno 2030. Ondanks het feit dat het totale aantal participanten stijgt, zal het aandeel sportparticipanten dalen (naar 65,5% in 2020 en 64,9% in 2030) aangezien de bevolking sterker zal aangroeien dan het aantal participanten. Bij de leeftijdscategorieën 19 tot en met 34 jaar en 35 tot en met 54 jaar zal het aantal sportparticipanten dalen, toch blijft de participatiegraad in 2020 en 2030 gelijk aangezien het totale aantal Vlamingen binnen deze leeftijdsgroepen op een gelijkaardige manier zal afnemen richting 2020 en 2030.

Tabel 29

Verwachte evolutie sportdeelname één keer per jaar richting 2020 en 2030, voor 6-86-jarige Vlamingen en volgens leeftijdscategorieën

	Sportdeelname 2009-2014	Sportdeelname 2020	Sportdeelname 2030	Absoluut verschil 2020	Absoluut verschil 2030
Totaal (6-86 jaar)	65,8% 3 888 196	65,5% 3 943 481	64,9% 4 017 083	55 284	128 886
6-12 jaar	88,9% 432 461	88,9% 457 095	88,9% 455 923	24 634	23 462
13-18 jaar	86,3% 357 245	86,3% 360 409	86,3% 377 008	3 164	19 763
19-34 jaar	77,5% 967 970	77,5% 960 131	77,5% 942 498	-7 838	-25 471
35-54 jaar	65,1% 1 163 230	65,1% 1 123 452	65,1% 1 087 859	-39 779	-75 371
55-86 jaar	49,1% 967 291	49,1% 1 042 394	49,1% 1 153 795	75 103	186 504

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09, PAS14, SVR (2014) en ADS (2015).

Tabel 30

Verwachte evolutie sportdeelname één keer per maand richting 2020 en 2030, voor 6-86-jarige Vlamingen en volgens leeftijdscategorieën

	Sportdeelname 2009-2014	Sportdeelname 2020	Sportdeelname 2030	Absoluut verschil 2020	Absoluut verschil 2030
Totaal (6-86 jaar)	61,9% 3 658 711	61,7% 3 712 903	61,2% 3 784 978	54 193	126 267
6-12 jaar	83,8% 407 652	83,8% 430 873	83,8% 429 767	23 221	22 116
13-18 jaar	81,1% 335 719	81,1% 338 692	81,1% 354 291	2 973	18 572
19-34 jaar	72,7% 908 018	72,7% 900 665	72,7% 884 124	-7 353	-23 894
35-54 jaar	60,3% 1 077 462	60,3% 1 040 616	60,3% 1 007 649	-36 846	-69 814
55-86 jaar	47,20% 929 860	47,20% 1 002 057	47,20% 1 109 147	72 197	179 287

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09, PAS14, SVR (2014) en ADS (2015).

Tabel 31

Verwachte evolutie sportdeelname één keer per week richting 2020 en 2030, voor 6-86-jarige Vlamingen en volgens leeftijdscategorieën

	Sportdeelname 2009-2014	Sportdeelname 2020	Sportdeelname 2030	Absoluut verschil 2020	Absoluut verschil 2030
Totaal (6-86 jaar)	49,9% 2 947 845	49,8% 2 999 253	49,6% 3 065 570	51 408	117 725
6-12 jaar	76,9% 374 086	76,9% 395 395	76,9% 394 381	21 309	20 295
13-18 jaar	71,7% 296 807	71,7% 299 436	71,7% 313 226	2 629	16 419
19-34 jaar	52,1% 650 725	52,1% 645 456	52,1% 633 602	-5 269	-17 123
35-54 jaar	46,8% 836 239	46,8% 807 643	46,8% 782 056	-28 597	-54 184
55-86 jaar	40,1% 789 987	40,1% 851 324	40,1% 942 305	61 337	152 318

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09, PAS14, SVR (2014) en ADS (2015).

In 2009-2014 doet 65,8 procent van de bevolking van 6 tot en met 86 jaar minstens één keer per jaar aan sport. Dit daalt tot 2020 heel licht naar een sportdeelname van 65,5 procent. In 2030 loopt het sportdeelnamecijfer terug naar 64,9 procent. Als we deze afname vertalen naar een absoluut verschil in sportdeelname stellen we een absolute toename vast van respectievelijk 51 408 en 117 725 sporters in 2020 en 2030 (zie tabel 29). De daling van het relatieve aantal sporters wordt gecompenseerd door de toename van de bevolking in het algemeen. Voor de wekelijkse en maandelijkse sportdeelname (tabellen 30 en 31) stellen we gelijkaardige resultaten vast.

2.2.3.3 Verwachtingen sportinfrastructuurgebruik

Nu we inzicht hebben verworven in de huidige en de toekomstige sportdeelname naar sporttakken kunnen we de link leggen naar het gebruik van sportinfrastructuur. Deze analyseoefening is gebaseerd op een lijst van sporttakken, sportdisciplines en sportinfrastructuren zoals gedefinieerd in 2.1. Deze lijst geeft een opsomming van welke sporttakken en sportdisciplines beoefend worden binnen een bepaalde sportinfrastructuur. Om een inschatting te maken van het sportinfrastructuurgebruik in 2020 en 2030 baseren we ons op de toekomstige deelname aan sporttakken die in een sportinfrastructuur beoefend worden.

Bij bepaalde sportinfrastructuurtypes is er een een-op-eenrelatie met een sporttak. Zo wordt er op een BMX-terrein BMX beoefend, in een beachhal beachvolleybal, in een duiktank de duiksport. Bij dit soort infrastructuren kunnen de resultaten van de prognose van de sporttak worden overgenomen bij de sportinfrastructuur. Bij andere types van sportinfrastructuren is er geen een-op-eenrelatie met de sporttak aangezien er meerdere sporttakken beoefend kunnen worden. Bijgevolg moet er een gewogen gemiddelde berekend worden van de resultaten van de prognose van de verschillende sporttakken. Hierbij is het mogelijk dat de resultaten van de prognose van alle sporttakken afkomstig zijn van de data van de surveys ofwel van de data van de sportfederaties. Bij de berekening van het gewogen gemiddelde wordt er rekening gehouden met de absolute deelname van de sporttakken (hoe meer deelnemers, hoe meer gewicht). Waar relevant en duidelijk wordt ook het aandeel sporters binnen de absolute deelname in rekening gebracht. Deze toepassing van een correctie in het aandeel sporters bij de absolute deelname wordt doorgevoerd wanneer er hieromtrent wetenschappelijke onderbouwing beschikbaar is of indien er een zeer duidelijk overwicht van een bepaalde sporttak moet worden gecorrigeerd.

Voor de volgende sporttakken kunnen we ons baseren op voorgaand onderzoek om een correctie toe te passen in het absolute aandeel sporters:

- Loopsport: aandeel loopsporters in Vlaanderen (eerder frequente loopsporters met 1 of meer keer loopsportbeoefening per week) die gebruikmaken van de volgende sportinfrastructuur¹⁸:
 - Finse piste: 28,3%
 - atletiekpiste: 14,0%
- Triatlon: aandeel triatleten, duatleten en multisporters in Vlaanderen die gebruikmaken van de volgende sportinfrastructuur¹⁹:
 - zwemmen i.f.v. triatlon
 - openbaar zwembad (overdekt/openlucht): 98,1%
 - meer, vijver: 46,0%
 - kanaal: 19,7%
 - zee: 10,7%
 - fietsen i.f.v. triatlon
 - MTB-veldritparcours: 36,2%
 - fitness: 12,4%
 - wielerpiste: 5,7%
 - lopen i.f.v. triatlon
 - Finse piste: 26,9%
 - atletiekpiste: 31,0%
- Fietssport: de surveydata (SBV09 en PAS14) omvatten geen toereikende gegevens om uitspraken te doen over het aantal mountainbikers in Vlaanderen. Wel kunnen we een beroep doen op de data van de Leuvense Fietssport Survey 2009²⁰. Na eigen verwerking van de gegevens weten we dat het absolute aantal mountainbikers in Vlaanderen gelijk is aan 61 047.

Naast deze onderbouwde correcties hebben we ook enkele bijkomende aannames doorgevoerd:

- korfbal: 50% indoor (sporthal-sportlokaal) - 50% outdoor (openluchtveld);
- atletiek indoor: ter correctie van hoge absolute deelname: correctie van het aandeel naar 50% (sporthal-sportlokaal), anders zou atletiek te sterk doorwegen ten opzichte van andere belangrijke indoor sporten (zoals bv. volleybal of basketbal);
- zwemmen: ter correctie van hoge absolute deelname: correctie van het aandeel naar 5% (vijver-watersportbaan-zee), anders zou de zwemsport te sterk doorwegen ten opzichte van andere watersporten;

¹⁸ Scheerder, J., Vos, S., Pauwels, G. (2009). Actuele omvang van de Vlaamse loopsportmarkt: socio-culturele en socio-economische profielen van loopsporters. In: Scheerder J., Boen F. (Eds.), *Vlaanderen loopt! Sociaal-wetenschappelijk onderzoek naar de loopsportmarkt* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Beweging & Sport 1). Gent: Academia press, 153-218.

¹⁹ Scheerder, J., Claes, E., Lagae, W., Thibaut, E., Vos, S. (2016). *Vlaanderen zwemt, fietst, loopt! Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar triatlon en duatlon* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Beweging en Sport 7). Gent: Academia Press.

²⁰ Scheerder, J., Vos, S., Pauwels, G. (2011c). Wie fietst (niet)? Sociale profielen van fietssporters in Vlaanderen. In: Scheerder J., Lagae W., Boen F. (Eds.). *Vlaanderen fietst! Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar de fietssportmarkt* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Beweging en Sport 4). Gent: Academia Press, 159-209.

- ski en snowboard: gebruik data sportfederaties i.p.v. surveydata aangezien we ervan uitgaan dat de data van de sportfederaties representatiever zijn voor de gebruikers van wintersportinfrastructuur in Vlaanderen.

Indien er een combinatie van data optreedt (voor één sporttak data van surveys, voor de andere van de sportfederaties), wordt bij de berekening van het gewogen gemiddelde steeds de absolute deelname in sportfederatieverband gehanteerd, om een 'eerlijke' vergelijking mogelijk te maken. Indien we dit niet doen, zijn de sporttakken waarbij de surveydata gehanteerd worden in het voordeel aangezien het hier gaat om de globale sportdeelname en niet alleen de clubgeorganiseerde sportdeelname wat wel het geval is bij de data van de sportfederaties.

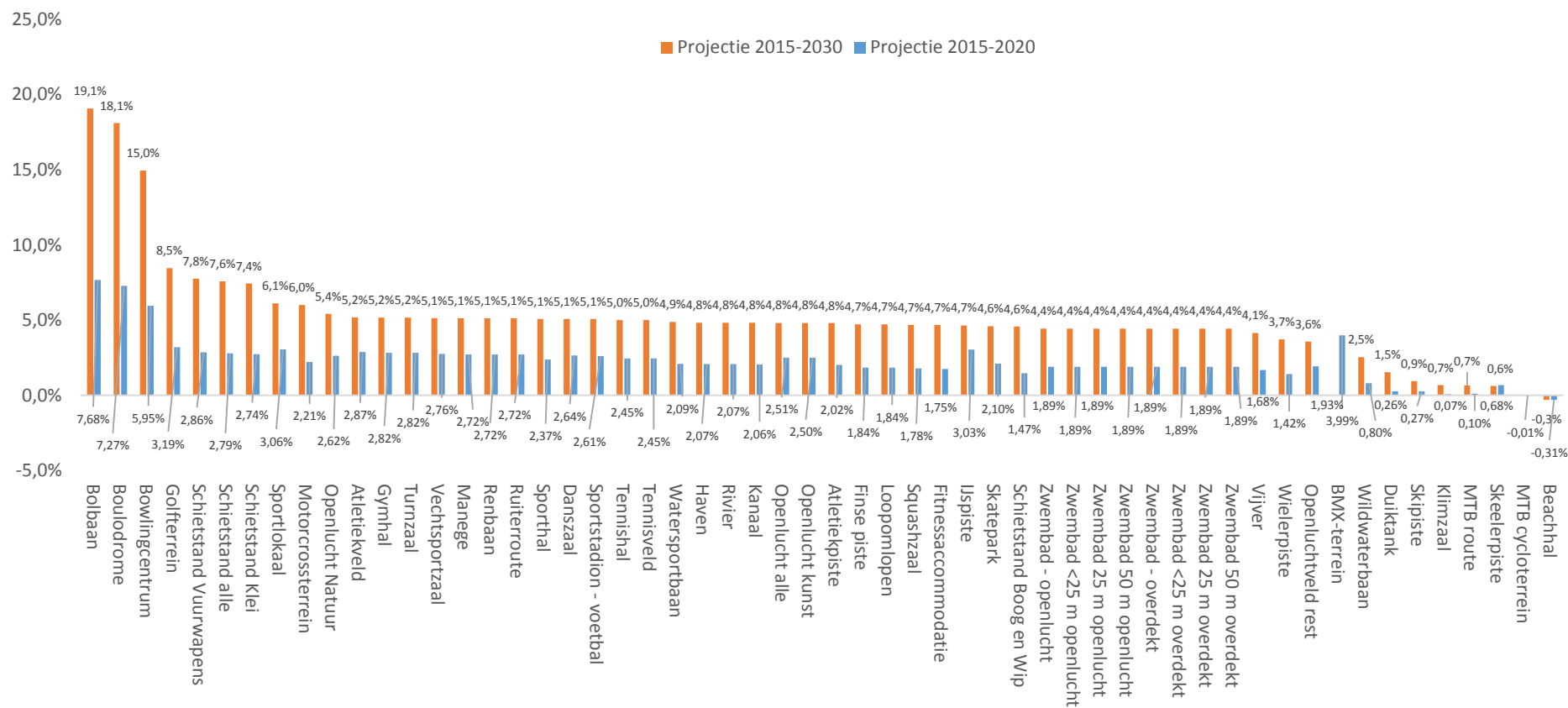
In tabel 9 in Bijlage E wordt een overzicht gegeven van de verschillende types sportinfrastructuren en de sporttakken die hier beoefend worden. In de derde kolom wordt weergegeven als er een correctie is doorgevoerd in het aandeel van het aantal beoefenaars van die sporttak.

2.2.3.3.1 Relatieve groei van sportinfrastructuurgebruik per type

Het eindresultaat van de analyses, zoals beschreven in bovenstaand onderdeel, is een voorspelling van het gebruik per type sportinfrastructuur richting 2020 en 2030, voor Vlaanderen en voor de KSIS en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG). In figuur 10 worden de resultaten voor Vlaanderen per type infrastructuur weergegeven uitgedrukt in groeipercentages richting 2020 en 2030.

Figuur 10

Overzicht van de projectie van de procentuele groei van het aantal gebruikers richting 2020 en 2030 voor Vlaanderen, per type sportinfrastructuur in groeipercentages (gesorteerd volgens aflopend percentage 2030)

Deze groeipercentages zijn een weerspiegeling van de demografische evoluties. Zo zullen de sportinfrastructuren waarin sporttakken beoefend worden met deelnemers van een oudere leeftijdsstructuur de sterkste relatieve groei kennen omwille van de voorspelde vergrijzingstendens. Dit is duidelijk het geval voor de bolbanen, de boudodromen en de bowlingcentra. De groeipercentages zeggen echter niets over de huidige capaciteit of bezettingsgraad. Uit een stijging van het aantal gebruikers mag niet noodzakelijk de conclusie worden getrokken dat er behoefte is aan bijkomende infrastructuur. Het gebruik van andere types van sportinfrastructuren waarin voornamelijk sporten beoefend worden met een eerder 'medioren' leeftijdsstructuur (19-34 jaar en 35-54 jaar), zal minder sterk stijgen of zelfs afnemen zoals bijvoorbeeld de mountainbike cycloterreinen en de beachhallen. In tabel 10 in Bijlage F worden de resultaten op detailniveau (naar sportinfrastructuur en sporttak) weergegeven voor de projecties 2015-2020 en 2015-2030.

2.2.3.3.2 Absolute groei van sportinfrastructuurgebruik per type

Naast deze relatieve groeipercentages is het eveneens relevant om deze resultaten te analyseren in functie van het absolute gebruik van types van sportinfrastructuren. Een bepaald type infrastructuur kan wel een sterke groei kennen maar als het huidige gebruik laag ligt, zal deze sterke groei minder relevant zijn. Daarom wordt in een volgende stap ook de absolute deelname aan sporttakken en dus het absolute gebruik van sportinfrastructuren mee in rekening gebracht.

Voor de analyse van de absolute groei van sportinfrastructuur doen we opnieuw een beroep op de surveydata en op de data van de sportfederaties. Aangezien de surveydata betrekking hebben op de globale sportparticipatie (zowel club als niet-club), is het aangewezen deze gegevens apart te behandelen van de data van de sportfederaties die enkel betrekking hebben op de clubgeorganiseerde sportbeoefening en dus ook het clubgeorganiseerde sportinfrastructuurgebruik. Bij beide analyses wordt steeds een optelsom gemaakt van de huidige deelname van de verschillende sporttakken die in een type sportinfrastructuur beoefend kunnen worden om tot het totale absolute gebruik te komen. Dit vormt steeds een overschatting van de huidige deelname en sportinfrastructuurgebruik en dus ook van de verwachte absolute groei. Bijvoorbeeld niet alle basketballers doen dit in een sporthal of niet alle dansers doen dit in een danszaal. Aangezien we geen zicht hebben op het aandeel van het gebruik van sportinfrastructuur per sporttak gaan we uit van het maximale scenario. Wanneer er wetenschappelijk onderbouwde gegevens beschikbaar zijn, zoals reeds gepresenteerd in het voorgaande onderdeel, voeren we daarom ook een correctie uit in het aandeel sportparticipanten die gebruikmaken van een bepaald type sportinfrastructuur.

Absolute groei van sportinfrastructuurgebruik op basis van surveygegevens

Binnen de SBV09- en PAS14-gegevens kunnen we gebruikmaken van data voor 23 sporttakken om onderbouwde uitspraken te doen over de absolute deelname in Vlaanderen. Voor triatlon worden deze gegevens aangevuld op basis van de Leuvense Triatlon Survey 2015 (LTS15)²¹. Een overzicht van de sporttakken waarvoor gebruikgemaakt wordt van het surveymateriaal is weergegeven in tabel 32.

²¹ Scheerder, J., Claes, E., Lagae, W., Thibaut, E., Vos, S. (2016). *Vlaanderen zwemt, fietst, loopt! Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar triatlon en duatlon* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Beweging en Sport 7). Gent: Academia Press.

Fietssport en wandelsport (schuingedrukt) worden niet mee opgenomen in de analyses aangezien deze sporten geen specifieke sportinfrastructuur vereisen.

Tabel 32
Overzicht sporttakken waarvoor gebruikgemaakt werd van surveymateriaal

Sporttakken surveymateriaal SBV09-PAS14	
<i>sporttak</i>	<i>clustering</i>
aerobics	aerobics, step, combat, tae bo, zumba, aeronetics
atletiek	
badminton	
basketbal	
danssport	ballet, moderne dans, jazzdans, standaarddansen, klassiek dansen, ballroomdansen, volksdansen, latino, samba, tango, chacha, flamenco, mambo, western dansen, Afrikaans dansen
<i>fietssport buiten</i>	<i>fietsen als ontspanning, fietsen op de weg</i>
fitness	fitness, body building, conditietraining, crosstraining, powertraining, spinning, indoor cycling
gymnastiek	acrogym, gymnastiek, toestelturnen, trampoline, tumbling
loopsport	joggen, tower run, run-up, free run, city run, street run, trail run, ultraloop, bergloop, grotloop, tunnelloop, woestijnloop
martial arts	capoeira, zelfverdediging, worstelen, judo, karate, kendo, kungfu, taekwondo, thai boksen, budo, ninja, ninjitsu, aikido, jiu-jitsu, wushu, eskrima
paardensport	
ropeskiing	
skateboarden en steppen	
squash	
tafeltennis	
tennis	
voetbal indoor	zaalvoetbal, minivoetbal
voetbal outdoor	veldvoetbal, straatvoetbal
volleybal	
<i>wandelsport</i>	<i>recreatief wandelen, bergwandelen, wandeltochten, wandelsport, hiking, trekking, nordic walking</i>
watersport	kano, kayak, rafting, roeien, jetski, waterski, golfsurfen, kitesurfen, boarding, wakeboarden, windsurfen, zeilen
wintersport	ski, snowboard
zwemsport	aquarobics, aquastep, aquajoggen, aquafitness, aquagym, waterpolo, reddersport, waterballet, synchroon zwemmen, zwemmen, aquacycling, aquaspinning
Sporttakken surveymateriaal LTS15	
<i>sporttak</i>	<i>clustering</i>
triathlon	triathlon, duatlon en multisport

Als we triathlon even buiten beschouwing laten, kunnen we binnen SBV09 en PAS14 berekenen welk aandeel van de sportende Vlaming we coveren met de sporttakken die hierboven vermeld staan. De resultaten van SBV09 tonen aan dat 87 procent van de sportende jongeren tussen 6-18 jaar minstens één van bovenstaande sporten beoefent. Uit de resultaten van PAS14 blijkt dat 64 procent van de sportende Vlamingen tussen 19 en 86 jaar minstens één van deze sporttakken beoefent. Op basis van de gegevens van deze sporttakken coveren we dus al een groot deel van de sportende Vlamingen en hun sportinfrastructuurgebruik.

Door de resultaten van de projecties van bovenstaande sporttakken te linken aan de bijhorende sportinfrastructuren krijgen we een zicht op het toekomstige gebruik van de verschillende types van

sportinfrastructuren. Hierbij is het belangrijk om in het achterhoofd te houden dat niet alle sporttakken die in een type infrastructuur beoefend worden, kunnen worden opgenomen in deze analyses. Zo kunnen we op basis van de surveygegevens bijvoorbeeld geen uitspraken doen over de deelname aan korfbal. Bijgevolg kan deze sporttak ook niet mee opgenomen worden in de analyses. In tabel 33 en figuren 11 en 12 geven we een overzicht van welke sporttakken per type infrastructuur worden opgenomen en de bijhorende resultaten.

Tabel 33

Overzicht van de types sportinfrastructuren, de opgenomen sporttakken per type en de absolute deelname en verwachte groei richting 2020 en 2030 (aflopend gerangschikt volgens verwacht totaal aantal deelnemers/gebruikers in 2030), o.b.v. surveymateriaal

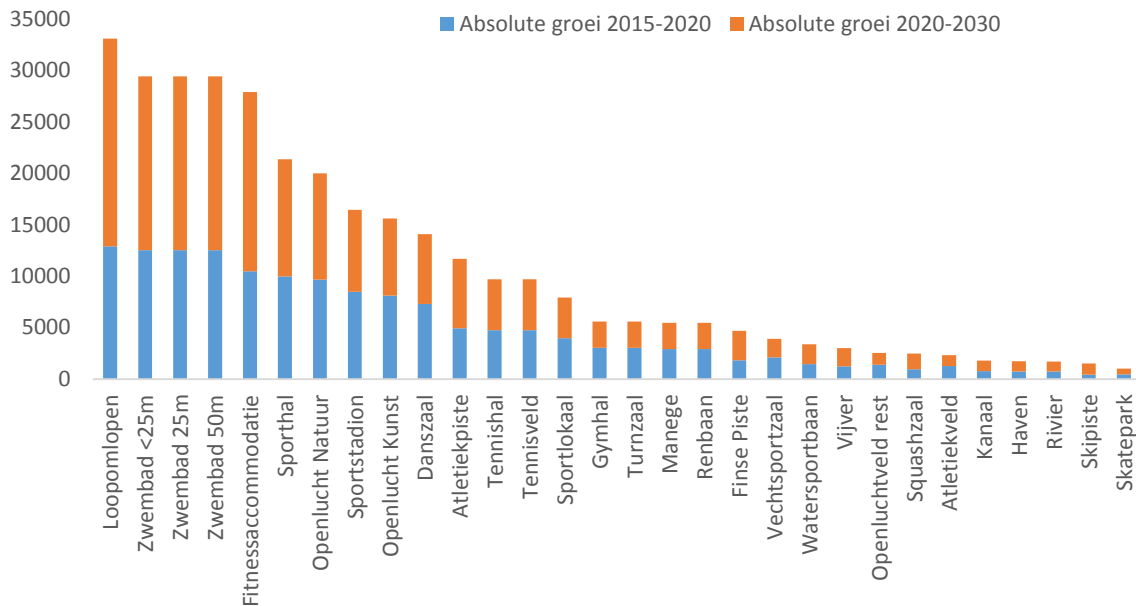
Type SI	Sporttakken opgenomen in de analyse ²²	Groeipercentage projectie 2020	Groeipercentage projectie 2030	Absolute deelname/ gebruik o.b.v. surveydata	Verwachte absolute groei 2015-2020	Totaal verwacht aantal deelnemers/gebruikers in 2020	Verwachte absolute groei 2020-2030	Verwachte absolute groei 2015-2030	Totaal verwacht aantal deelnemers/gebruikers in 2030
Loopomlopen	loopsport, triatlon	1,84%	4,71%	702 704	12 900	715 604	20 214	33 114	735 818
Zwembad <25 m	zwemsport en triatlon	1,89%	4,43%	664 023	12 524	676 547	16 893	29 418	693 440
Zwembad 25 m	zwemsport en triatlon	1,89%	4,43%	664 023	12 524	676 547	16 893	29 418	693 440
Zwembad 50 m	zwemsport en triatlon	1,89%	4,43%	664 023	12 524	676 547	16 893	29 418	693 440
Fitnessaccommodatie	fitness, triatlon	1,75%	4,67%	597 023	10 474	607 497	17 435	27 909	624 932
Sporthal	atletiek (50%), voetbal indoor, volleybal, badminton, basketbal, tafeltennis, roeskipping	2,37%	5,08%	420 717	9 990	430 706	11 397	21 386	442 103
Openlucht Natuur	voetbal outdoor, atletiek	2,62%	5,42%	369 032	9 669	378 701	10 326	19 995	389 027
Sportstadion	voetbal outdoor	2,61%	5,07%	324 505	8 476	332 980	7 980	16 455	340 960
Openlucht Kunst	voetbal outdoor	2,50%	4,81%	324 505	8 108	332 613	7 509	15 618	340 122
Danszaal	danssport, aerobics	2,64%	5,08%	276 919	7 303	284 222	6 772	14 075	290 994
Atletiekpiste	atletiek, triatlon, loopsport	2,02%	4,80%	243 663	4 934	248 597	6 761	11 695	255 358
Tennishal	tennis	2,45%	4,99%	193 993	4 748	198 740	4 942	9 690	203 683
Tennisveld	tennis	2,45%	4,99%	193 993	4 748	198 740	4 942	9 690	203 683
Skipiste	wintersport	0,27%	0,95%	159 035	425	159 460	1 079	1 504	160 539
Sportlokaal	atletiek (50%), tafeltennis, basket	3,06%	6,11%	129 701	3 966	133 667	3 964	7 930	137 631
Gymhal	gymnastiek	2,82%	5,17%	108 266	3 052	111 319	2 542	5 594	113 860
Turnzaal	gymnastiek	2,82%	5,17%	108 266	3 052	111 319	2 542	5 594	113 860
Manege	paardensport	2,72%	5,12%	106 882	2 905	109 786	2 568	5 472	112 354
Renbaan	paardensport	2,72%	5,12%	106 882	2 905	109 786	2 568	5 472	112 354
Finse Piste	loopsport, triatlon	1,84%	4,71%	99 672	1 831	101 503	2 867	4 697	104 370
Vechtsportzaal	martial arts	2,76%	5,12%	76 471	2 110	78 581	1 808	3 917	80 389
Vijver	watersport, zwemmen, triatlon	1,68%	4,14%	72 443	1 220	73 662	1 781	3 001	75 443
Openluchtveld rest	basket	1,93%	3,57%	71 597	1 378	72 975	1 175	2 554	74 150
Watersportbaan	watersport, zwemmen, triatlon	2,09%	4,89%	69 429	1 451	70 880	1 941	3 392	72 820
Squashzaal	squash	1,78%	4,69%	52 598	938	53 536	1 528	2 466	55 064
Atletiekveld	atletiek	2,87%	5,19%	44 527	1 278	45 805	1 033	2 311	46 838
Kanaal	watersport, triatlon	2,06%	4,82%	37 096	765	37 860	1 022	1 787	38 882
Haven	watersport, triatlon	2,07%	4,82%	35 989	746	36 735	989	1 735	37 724
Rivier	watersport	2,07%	4,82%	35 120	727	35 847	966	1 693	36 813
Skatepark	skateboarden en steppen	2,10%	4,59%	21 853	460	22 312	544	1 004	22 857

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09, PAS14, SVR (2014) en ADS (2015).

²² Bij de sporthallen en sportlokalen wordt bij de sporttak atletiek de helft van de deelnemers mee opgenomen in de analyses, aangezien deze sporttak in mindere mate in sporthallen en sportlokalen beoefend wordt. Anders zou atletiek te veel doorwegen ten opzichte van de andere sporttakken binnen deze sportinfrastructuurtypes.

Figuur 11

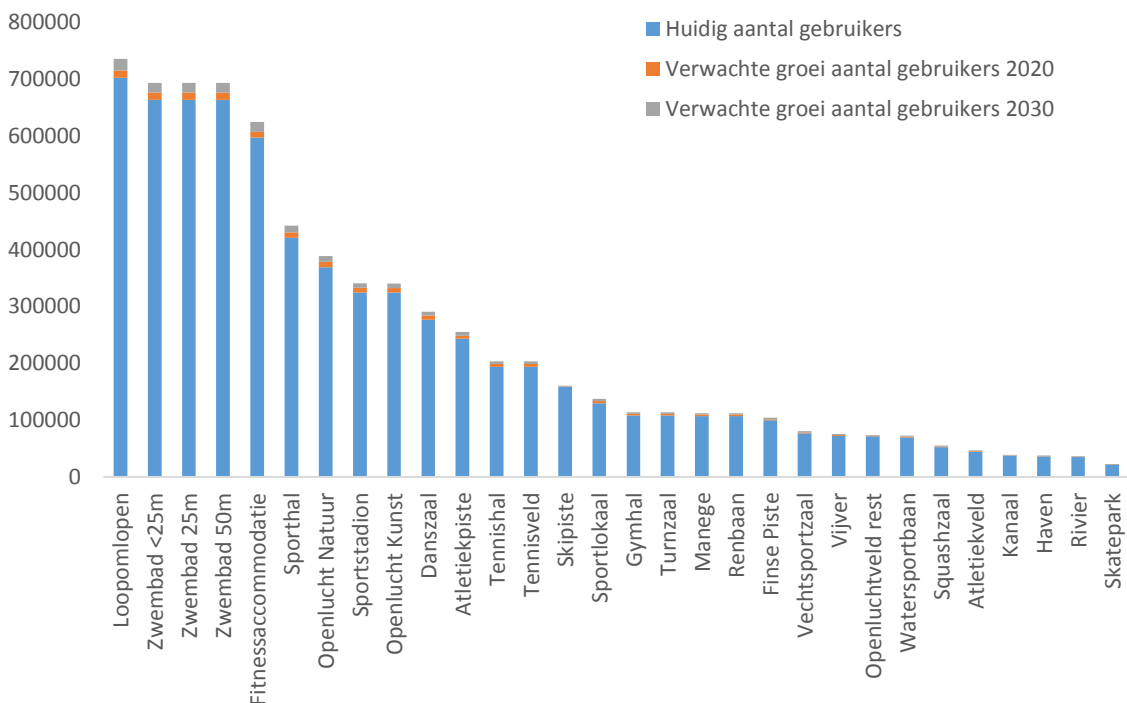
Overzicht van de verwachte absolute groei van het gebruik van sportinfrastructuren richting 2020 en 2030, per type - met correctie, o.b.v. surveymateriaal

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09, PAS14, SVR (2014) en ADS (2015).

Figuur 12

Overzicht van het huidige aantal gebruikers en de verwachte absolute groei van het gebruik van sportinfrastructuren richting 2020 en 2030, per type, o.b.v. surveymateriaal

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09, PAS14, SVR (2014) en ADS (2015).

De resultaten tonen aan dat op basis van de globale sportparticipatie van de sporttakken vermeld in bovenstaande tabel, de absolute groei richting 2020 en 2030 het grootst zal zijn bij de loopomlopen, zwembaden, fitnessaccommodaties en sporthallen. De absolute groei van het aantal gebruikers ligt het laagste bij de skateparken, skipistes, rivieren, havens, kanalen en atletiekvelden (zie figuur 11). In figuur 12 wordt ook de huidige deelname mee in kaart gebracht. De resultaten tonen aan dat het verwachte absolute aantal gebruikers in 2030 het hoogst zal zijn bij de loopomlopen, zwembaden, fitnessaccommodaties en sporthallen. Dit zijn eveneens de sportinfrastructuren waarbij we de sterkste groei vaststellen. Dit is niet onlogisch aangezien de groei berekend wordt op basis van het huidige gebruik. Langs de andere kant ligt het verwachte aantal gebruikers in 2030 het laagst bij de skateparken, rivieren, havens, kanalen en atletiekvelden. De skipistes vinden we in figuur 12 hoger in het rijtje terug. Dit type sportinfrastructuur telt een relatief hoog aantal gebruikers, maar een laag verwacht groeipercentage.

Absolute groei van sportinfrastructuurgebruik op basis van administratieve data sportfederaties

Naast de surveygegevens beschikken we over de ledencijfers per sporttak van de gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties (in 2014). Op basis van deze gegevens kunnen we uitspraken doen over alle sporttakken die in clubverband beoefend worden en bijgevolg ook over het sportinfrastructuurgebruik in clubverband. Deze resultaten zijn een onderschatting van het totale infrastructuurgebruik aangezien de niet-clubgebonden sporters hier niet zijn opgenomen. Deze analyses bieden daarentegen wel een meerwaarde ten opzichte van de analyses op basis van de surveygegevens aangezien we nu meer sporttakken kunnen opnemen en bijgevolg over meer types van sportinfrastructuren uitspraken kunnen doen. In tabel 34 en figuren 13, 14 en 15 geven we een overzicht van welke sporttakken per type infrastructuur worden opgenomen en de bijhorende resultaten.

Tabel 34

Overzicht van de types sportinfrastructuur, de opgenomen sporttakken per type en de absolute deelname en verwachte groei richting 2020 en 2030 (aflopend gerangschikt volgens verwacht totaal aantal deelnemers/gebruikers in 2030), o.b.v. data sportfederaties 2014

Type SI	Sporttakken opgenomen in de analyse	Groei- percentage projectie 2020	Groei- percentage projectie 2030	Absolute deelname/ gebruik in clubverband	Verwachte absolute groei 2015-2020	Totaal verwacht aantal deelnemers/ gebruikers in clubverband in 2020	Verwachte absolute groei 2020-2030	Verwachte absolute groei 2015-2030	Totaal verwacht aantal deelnemers/ gebruikers in clubverband in 2030
Openlucht Natuur	Baseball en softball, boccia, frisbee, G-sport, goalbal, kaatsen, korfbal, krachtbal, lacrosse, rugby, torbal, voetbal outdoor	2,62%	5,42%	319 737	8 378	328 115	8 947	17 324	337 061
Openlucht Kunst	Hockey, korfbal, krachtbal, voetbal	2,50%	4,81%	285 197	7 126	292 322	6 600	13 726	298 922
Sportstadion - voetbal	Voetbal outdoor	2,61%	5,07%	262 860	6 865	269 725	6 464	13 330	276 190
Sporthal	Atletiek, badminton, basketbal, boccia, fietspolo, frisbee, goalbal, handbal, wielrennen indoor, ropeskipping, G-sport, tafeltennis, torbal, voetbal indoor, volleybal, omnisport	2,37%	5,08%	253 700	6 024	259 724	6 872	12 896	266 596
Tennishal	Tennis	2,45%	4,99%	152 523	3 733	156 256	3 886	7 618	160 141
Tennisveld	Tennis	2,45%	4,99%	152 523	3 733	156 256	3 886	7 618	160 141
Openluchtveld rest	Atletiek, avontuur, basketbal, beachvolley, hondensport, oriëntatie, ruitersport	1,93%	3,57%	135 056	2 600	137 656	2 217	4 817	139 873
Gymhal	Gymnastiek	2,82%	5,17%	131 492	3 707	135 199	3 087	6 794	138 286
Turnzaal	Gymnastiek	2,82%	5,17%	131 492	3 707	135 199	3 087	6 794	138 286
Zwembad <25 m overdekt	Zwemmen, duiken, triatlon	1,89%	4,43%	92 291	1 741	94 031	2 348	4 089	96 379
Zwembad 25 m overdekt	Zwemmen, duiken, triatlon	1,89%	4,43%	92 291	1 741	94 031	2 348	4 089	96 379
Zwembad 50 m overdekt	Zwemmen, duiken, triatlon	1,89%	4,43%	92 291	1 741	94 031	2 348	4 089	96 379
Sportlokaal	Atletiek, avontuur, basketbal, biljart snooker, circus, darts, hondensport, korfbal, tafeltennis	3,06%	6,11%	84 411	2 581	86 992	2 580	5 161	89 572
Danszaal	Dansen	2,64%	5,08%	66 401	1 751	68 152	1 624	3 375	69 776
Vijver	Duiken, hengelsport, roeien, waterskiën, zeilen, zwemmen, triatlon	1,68%	4,14%	54 610	920	55 529	1 343	2 262	56 872
Atletiekpiste	Atletiekers, triatleten	2,02%	4,80%	48 858	989	49 847	1 356	2 345	51 203
Manege	Paardensport	2,72%	5,12%	47 418	1 289	48 707	1 139	2 428	49 846
Renbaan	Paardensport	2,72%	5,12%	47 418	1 289	48 707	1 139	2 428	49 846
Ruiterroute	Paardensport	2,72%	5,12%	47 418	1 289	48 707	1 139	2 428	49 846
Atletiekveld	Atletiekers	2,87%	5,19%	45 019	1 292	46 311	1 044	2 337	47 356
Watersportbaan	Hengelen, kano-kajak, roeien, waterskiën, zeilen, zwemmen, triatlon	2,09%	4,89%	42 604	890	43 494	1 191	2 081	44 685
Vechtsportzaal	Martial arts, boksen	2,76%	5,12%	40 233	1 110	41 343	951	2 061	42 294
Kanaal	Watersport, triatlon	2,06%	4,82%	38 107	785	38 892	1 050	1 835	39 942
Haven	Watersport, triatlon	2,07%	4,82%	37 755	782	38 538	1 038	1 820	39 576

Tabel 34

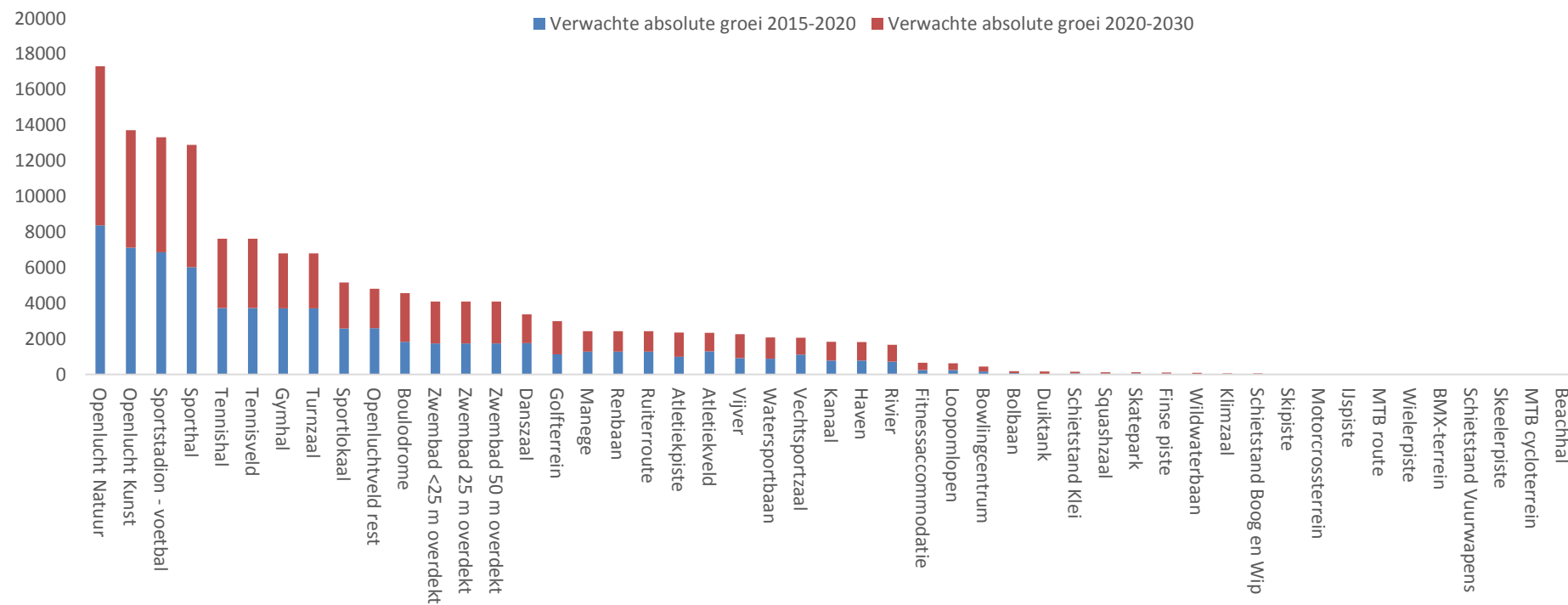
Overzicht van de types sportinfrastructuur, de opgenomen sporttakken per type en de absolute deelname en verwachte groei richting 2020 en 2030 (aflopend gerangschikt volgens verwacht totaal aantal deelnemers/gebruikers in 2030), o.b.v. data sportfederaties 2014 (vervolg 1)

Type SI	Sporttakken opgenomen in de analyse	Groei- percentage projectie 2020	Groei- percentage projectie 2030	Absolute deelname/ gebruik in clubverband	Verwachte absolute groei 2015-2020	Totaal verwacht aantal deelnemers/ gebruikers in clubverband in 2020	Verwachte absolute groei 2020-2030	Verwachte absolute groei 2015-2030	Totaal verwacht aantal deelnemers/ gebruikers in clubverband in 2030
Golfterrein	Golf	3,19%	8,46%	35 447	1 131	36 578	1 867	2 999	38 446
Rivier	Kano-kajak, waterski, zeilen	2,07%	4,82%	34 511	714	35 225	949	1 664	36 175
Boulodrome	Petanque	7,27%	18,10%	25 245	1 834	27 079	2 736	4 570	29 815
Fitnessaccommodatie	Fitness	1,75%	4,67%	14 099	247	14 346	412	659	14 758
Loopomlopen	Joggers atletiek, triatleten	1,84%	4,71%	13 192	242	13 434	379	622	13 814
Duiktank	Duiken	0,26%	1,53%	10 978	29	11 007	140	169	11 147
Klimzaal	Klimsport	0,07%	0,67%	9 546	7	9 553	57	64	9 610
Wildwaterbaan	Kano-kajak	0,80%	2,54%	3 432	28	3 460	60	87	3 519
Bowlingcentrum	Bowling	5,95%	14,95%	2 925	174	3 099	263	437	3 362
Squashzaal	Squash	1,78%	4,69%	2 606	46	2 652	76	122	2 728
Skatepark	Skaten en skateboarden	2,10%	4,59%	2 591	54	2 645	65	119	2 710
Finse Piste	Joggers atletiek, triatleten	1,84%	4,71%	2 351	43	2 394	68	111	2 462
Skipiste	Skiën en snowboarden	0,27%	0,95%	2 385	6	2 391	16	23	2 408
Schietstand Klei	Schieten - Kleischieten	2,74%	7,43%	1 959	54	2 013	92	146	2 105
MTB route	MTB, downhill, triatlon	0,10%	0,65%	1 882	2	1 884	10	12	1 894
Schietstand Boog en Wip	Boogschieten - Handboogschieten - Doelschieten	1,47%	4,57%	1 262	19	1 281	39	58	1 320
Bolbaan	Bolspelen	7,68%	19,08%	939	72	1 011	107	179	1 118
Skeelerpiste	Skeeleren	0,68%	0,61%	707	5	712	0	4	711
MTB cycloterrein	MTB, downhill	-0,01%	0,41%	467	0	467	2	2	469
Motorcrossterrein	Motorsport	2,21%	6,01%	299	7	306	11	18	317
BMX-terrein	BMX	3,99%	3,29%	288	11	299	-2	9	297
Wielerpiste	Wielrennen, triatlon	1,42%	3,72%	282	4	286	6	10	292
Ijspiste	Ijssport	3,03%	4,65%	272	8	280	4	13	285
Beachhal	Beachvolley	-0,31%	-0,31%	160	0	160	0	-1	159
Schietstand Vuurwapens	Schieten - Doelschieten - Geweerschieten/Karabijs & pistoolschieten	2,86%	7,76%	58	2	60	3	4	62

Bron: eigen verwerking op basis van SVR (2014), ADS (2015) en administratieve data Sport Vlaanderen.

Figuur 13

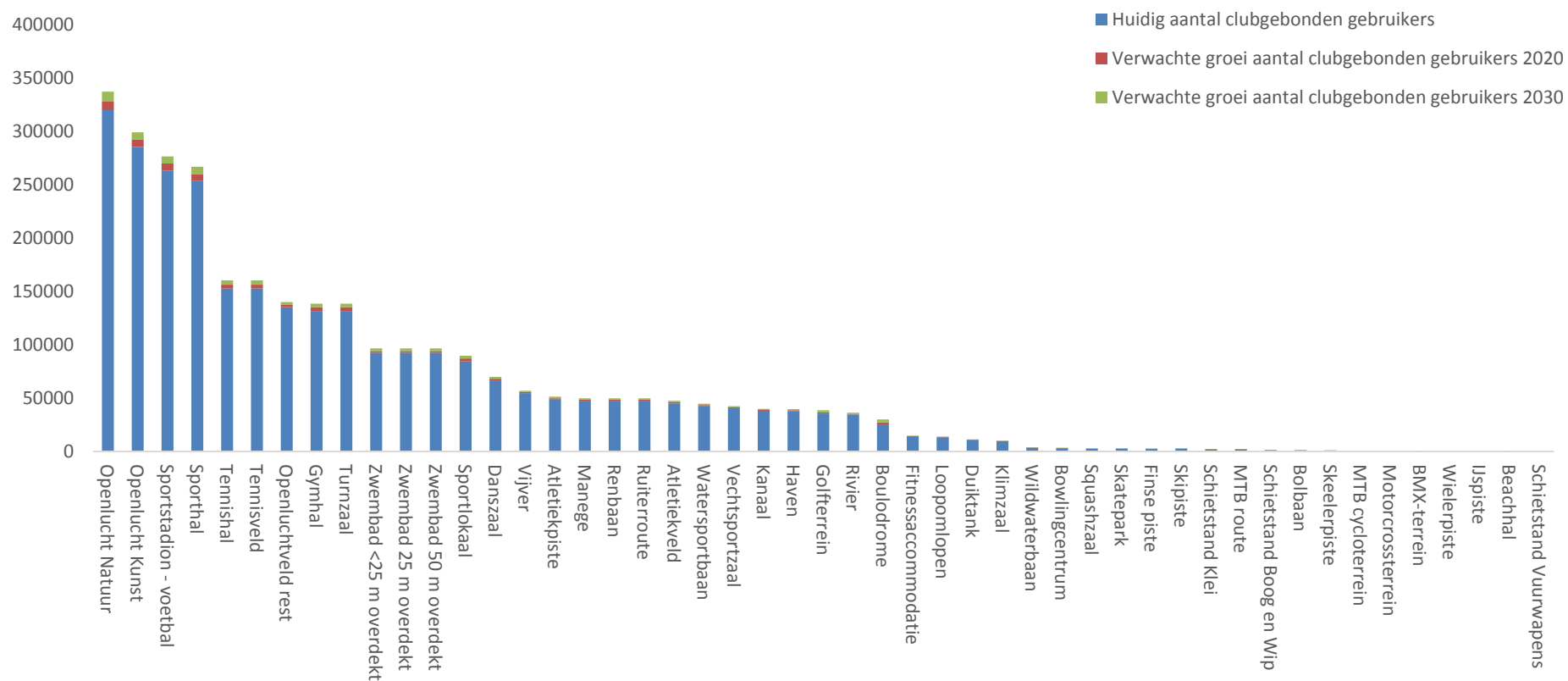
Overzicht van de verwachte absolute groei van het gebruik van sportinfrastructuren richting 2020 en 2030, per type, o.b.v. data sportfederaties 2014

Bron: eigen verwerking op basis van SVR (2014), ADS (2015) en administratieve data Sport Vlaanderen.

Figuur 14

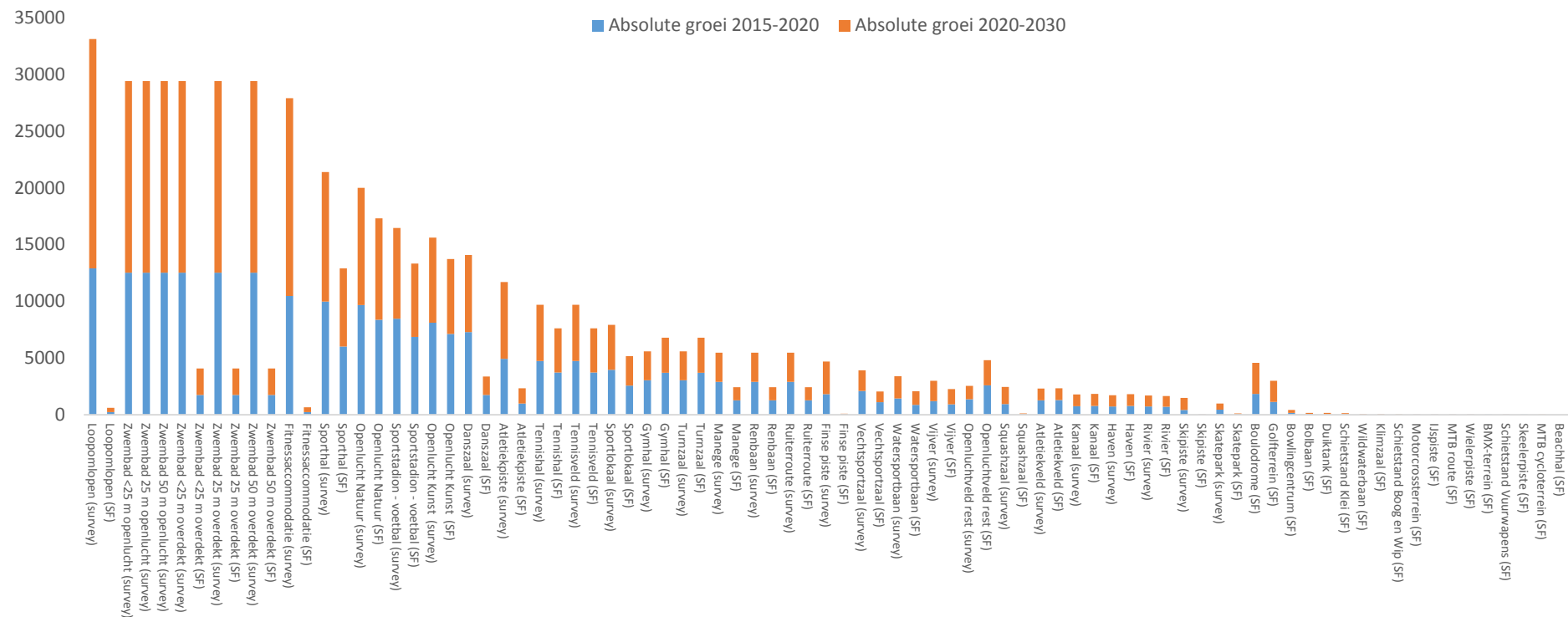
Overzicht van het huidig aantal gebruikers en de verwachte absolute groei van het gebruik van sportinfrastructuren richting 2020 en 2030, per type, o.b.v. data sportfederaties 2014

Bron: eigen verwerking op basis van SVR (2014), ADS (2015) en administratieve data Sport Vlaanderen.

Figuur 15

Overzicht van de verwachte absolute groei van het globale (survey) en clubgebonden (SF, sportfederaties) gebruik van sportinfrastructuur richting 2020 en 2030, per type (gerangschikt volgens aflopende totale verwachte absolute groei 2015-2030), o.b.v. surveymateriaal en data sportfederaties 2014

Bron: eigen verwerking op basis van SBV09, PAS14, SVR (2014), ADS (2015) en administratieve data Sport Vlaanderen.

De resultaten in tabel 34 en figuur 13 tonen aan dat de openluchtnatuur- en -kunstgrasvelden, de sportstadia en de sporthallen de grootste absolute groei in gebruik in clubverband zullen kennen richting 2020 en 2030. Deze grote absolute groei is grotendeels toe te kennen aan het hoge huidige absolute gebruik van deze types van sportinfrastructuren. Bij de sportstadia moeten we evenwel de kanttekening maken dat hierbij alle outdoor voetballers in rekening werden gebracht, wat een maximaal scenario inhoudt aangezien niet alle outdoor voetballers hun sport beoefenen in een stadion²³. Hoewel bijvoorbeeld de bolbanen en de bowlingcentra wel een hoog groeipercentage hebben, is de absolute groei minder groot aangezien het huidige gebruik relatief laag ligt. De types infrastructuur met de laagste absolute groei zijn de beachhallen, MTB cycloterreinen, schietstanden vuurwapens, MTB routes, wielerspistes, skeelerspistes, skipistes en motorcrossterreinen. Dit komt voornamelijk omdat het huidige gebruik van deze infrastructuur in clubverband laag ligt. Hierbij moeten enkele kanttekeningen geplaatst worden. Een groot deel van de sporttakken die in deze types van sportinfrastructuur beoefend wordt, worden buiten clubverband beoefend (bv. beachvolley, mountainbiken, wintersport). Langs de andere kant wordt de motorsport wel vaak in clubverband beoefend maar deze sportfederaties worden niet gesubsidieerd door de Vlaamse overheid en hun leden zijn bijgevolg ook niet mee opgenomen in de analyses.

In figuur 14 wordt naast de verwachte absolute groei in clubgebonden gebruikers richting 2020 en 2030 **ook het huidige aantal** clubgebonden gebruikers opgenomen. Op deze manier krijgen we zicht op het totale aantal clubgebonden gebruikers in 2030, zonder dat daarbij rekening gehouden wordt met eventuele trends in de participatie. Uit figuur 13 bleek al dat de openluchtnatuur- en -kunstgrasvelden, de voetbalstadia en de sporthallen de grootste absolute groei zullen kennen. Figuur 14 toont aan dat deze sportinfrastructuurtypes in 2030 ook het grootste aantal absolute clubgebonden gebruikers zal tellen. Deze infrastructuurtypes worden op een afstand gevolgd door de tennishallen en -velden, andere openluchtvelden, gymhallen en turnhallen. De vijf sportinfrastructuurtypes waarvan voorspeld wordt dat ze het minste aantal clubgebonden gebruikers zullen kennen in 2030 zijn de schietstanden vuurwapens, beachhallen, ijspistes, wielervebanen en BMX-terreinen.

Tot slot zetten we in figuur 15 de cijfers van het totale aantal gebruikers (o.b.v. surveymateriaal) naast de cijfers van het aantal clubgebonden gebruikers. Hierbij moet om te beginnen opgemerkt worden dat bij beide analyses niet altijd dezelfde sporttakken worden opgenomen per type sportinfrastructuur (zie tabellen 33 en 34 voor een overzicht van de opgenomen sporttakken per sportinfrastructuurtype). De resultaten zijn gerangschikt volgens aflopende totale verwachte absolute groei tussen 2015 en 2030 (o.b.v. surveymateriaal). Voor elk sportinfrastructuurtype wordt op de x-as na de benaming weergegeven van welke analyse de resultaten afkomstig zijn. Voor elk sportinfrastructuurtype worden de resultaten op basis van het surveymateriaal naast de resultaten op basis van de data van de sportfederaties gezet. Bij de loopomlopen, zwembaden en fitnessaccommodaties stellen we een zeer opvallend verschil vast in de verwachte absolute groei van het totale aantal gebruikers en de clubgebonden gebruikers.

Dit toont aan dat de beoefening van de sporten die in deze infrastructuurtypes beoefend worden (namelijk de loopsport, zwemsport en fitness) hoofdzakelijk buiten clubverband plaatsvindt. Bij de

²³ Voor de voetbalstadia zijn er geen wetenschappelijk onderbouwde gegevens om een correctie te kunnen doorvoeren. Dit is dus het maximale scenario.

sporthallen, openluchtsportvelden, voetbalstadia, tennishallen en -velden en sportlokalen is het verschil minder groot. De sporttakken die hier kunnen plaatsvinden, worden vaker in clubverband beoefend. Opvallend is het relatief grote verschil in verwachte totale en clubgebonden absolute groei bij de danszalen en atletiekpistes. Men kan denken dat de danssport en atletiek vrij vaak in clubverband beoefend worden. Een mogelijke verklaring voor de hoge verwachte totale absolute groei bij de danszalen en atletiekpistes is dat we bij de danszalen ook de 'aerobicers' en bij de atletiekpistes ook een deel van de triatleten en loopsporters hebben opgenomen (zie tabel 28 en tabel 9 in Bijlage E). Bij de gymhallen en turnzalen stellen we zelfs vast dat de verwachte clubgebonden absolute groei hoger ligt dan de verwachte totale absolute groei. In praktijk is dit niet mogelijk aangezien het totale aantal beoefenaars niet lager kan liggen dan het aantal clubgebonden beoefenaars. Dit toont aan dat het surveymateriaal een onderschatting maakt van het aantal gymnasten in Vlaanderen. Dit is eveneens een indicatie dat de sport gymnastiek bijna steeds in clubverband beoefend wordt en bijgevolg benadert het aantal clubgebonden gebruikers van gymhallen en turnzalen het totale aantal gebruikers.

2.2.4 Verplaatsingsgedrag

2.2.4.1 Gemiddelde verplaatsing en verplaatsingsbereidheid (o.b.v. PAS14)

Een belangrijk aspect op het vlak van sportinfrastructuur en de eventuele behoefte eraan, is het verplaatsingsgedrag. Uit de participatiesurvey van 2014 kennen we de gemiddelde verplaatsing en de verplaatsingsbereidheid voor enkele types zoals sporthal, zwembad, tennis, voetbal en fitness (Scheerder e.a., 2015c).

Op basis van een GIS-analyse op basis van afstandscirkels (vogelvlucht), zijn we nagegaan welk aandeel van de bevolking binnen een straal van x km van een bepaald type sportinfrastructuur ligt. Tabel 35 toont de resultaten van deze analyse voor sporthallen, zwembaden, tennis, voetbal en fitness. Figuur 16 toont de resultaten op kaart waarbij rond elke sportinfrastructuur van een bepaald type een afstandscirkel werd getekend. Zo kan makkelijk nagegaan worden welke plaatsen niet bedekt zijn door zo'n cirkel en dus niet binnen het verzorgingsgebied van zo'n type sportinfrastructuur liggen, de zogenaamde "blinde vlekken".

Belangrijke bemerking: deze analyse zegt enkel iets over de afstand tot de dichtstbijzijnde sportinfrastructuur van dat type, maar zegt niets over de staat van die sportinfrastructuur of de capaciteit of beschikbaarheid. Het zegt dus niets over de behoefte in de gebieden waar er een infrastructuur ligt, het wijst wel op eventuele mogelijke blinde vlekken, die vervolgens van naderbij onderzocht moeten worden op hun haalbaarheid/potentieel. Het is dus mogelijk dat een bepaalde gemeente geen blinde vlek is, maar dat er vanuit de bevraging blijkt dat er wel een wens is naar bijkomende sportinfrastructuur. Omgekeerd kan ook, een gemeente kan een blinde vlek zijn, maar uit het onderzoek en/of de bevraging kan blijken dat er ook geen behoefte is.

We kunnen concluderen uit de afstandsanalyse dat er voor sporthallen, tennis en voetbal geen opvallende blinde vlekken zijn. Voor overdekte zwembaden zien we, rekening houdend met de gemiddelde verplaatsing, wel enkele witte vlekken opduiken in de Westhoek en in Vlaams-Brabant/Zuid-Limburg. Ook

voor fitnesscentra zien we wel wat witte vlekken rekening houdend met de gemiddelde verplaatsing, voornamelijk in West-Vlaanderen. Voor beide geldt echter dat als we rekening houden met de verplaatsingsbereidheid, de dekking zeer hoog is en er amper nog blinde vlekken zijn.

Tabel 35

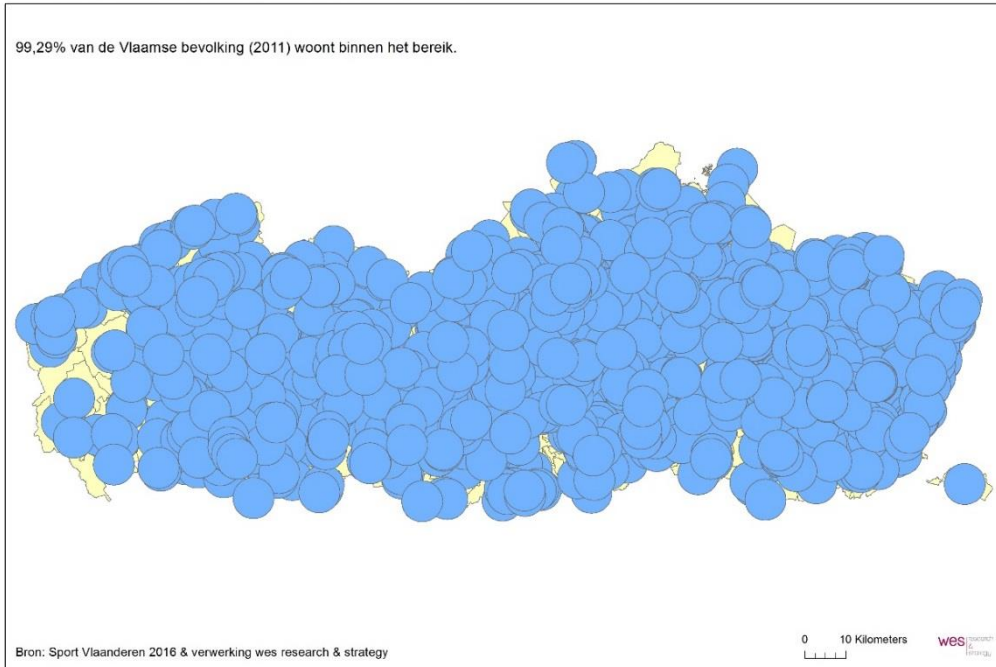
Analyse van het bereik van sportinfrastructuur, o.b.v. gemiddelde afstand en afstandsbereidheid, via afstandscirkels (in vogelvucht)

Type sportinfrastructuur	Sporthal	Zwembad	Tennis	Voetbal	Fitness
Gemiddelde verplaatsing (km)	8	7	7	9	6
Verplaatsingsbereidheid (km)	13	11	14	14	9
Aantal inwoners verder dan gemiddelde verplaatsing	1 911	274 232	5 585	0	594 544
Aandeel inwoners verder dan gemiddelde verplaatsing (%)	0,03	4,34	0,09	0,00	9,40
Aandeel inwoners binnen bereik gemiddelde verplaatsing (%)	99,97	95,66	99,91	100,00	90,60
Aantal inwoners verder dan verplaatsingsbereidheid	0	10 863	2 004	0	140 127
Aandeel inwoners verder dan verplaatsingsbereidheid (%)	0,00	0,17	0,03	0,00	2,22
Aandeel inwoners binnen bereik verplaatsingsbereidheid (%)	100,00	99,83	99,97	100,00	97,78
Aantal inwoners verder dan 5 km	45 053	979 504	38 538	2 925	1 054 024
Aandeel inwoners verder dan 5 km (%)	0,71	15,49	0,61	0,05	16,67
Aandeel inwoners binnen bereik 5 km (%)	99,29	84,51	99,39	99,95	83,33

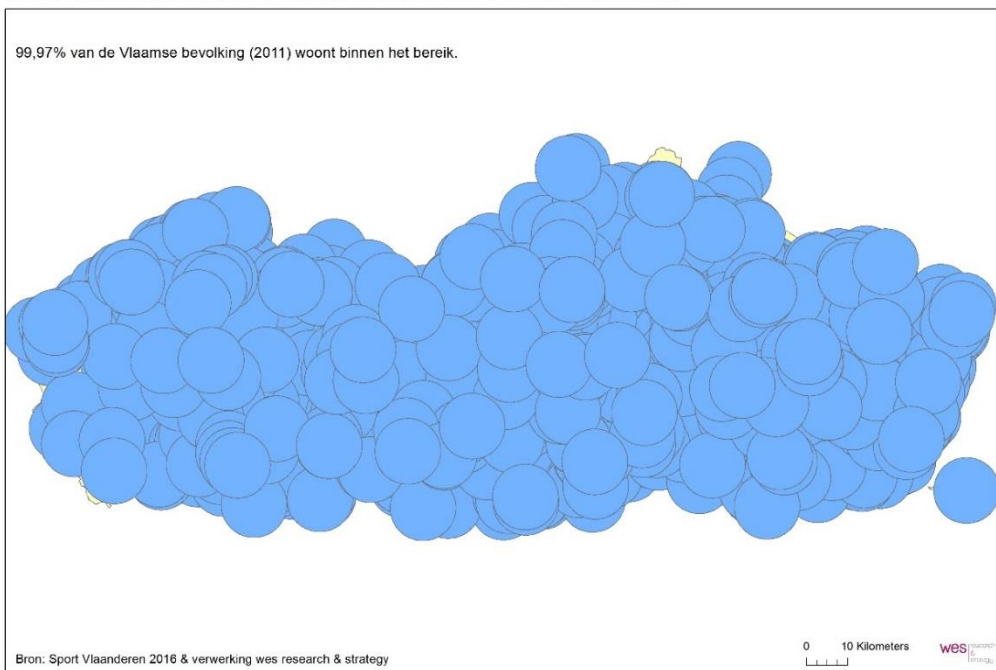
Figuur 16

Analyse van het bereik van sportinfrastructuur, o.b.v. gemiddelde afstand en afstandsbereidheid, via afstandscirkels (in vogelvlucht), per type sportinfrastructuur, voor verschillende afstanden

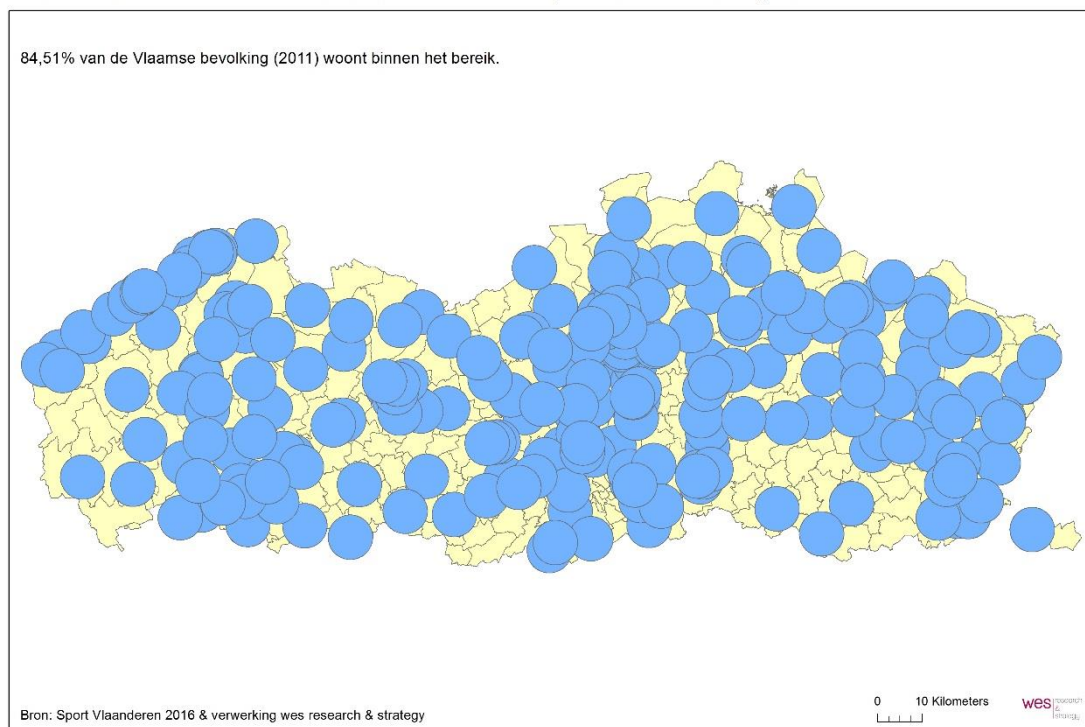
Bereik van de sporthallen in Vlaanderen op basis van 5 km vogelvlucht

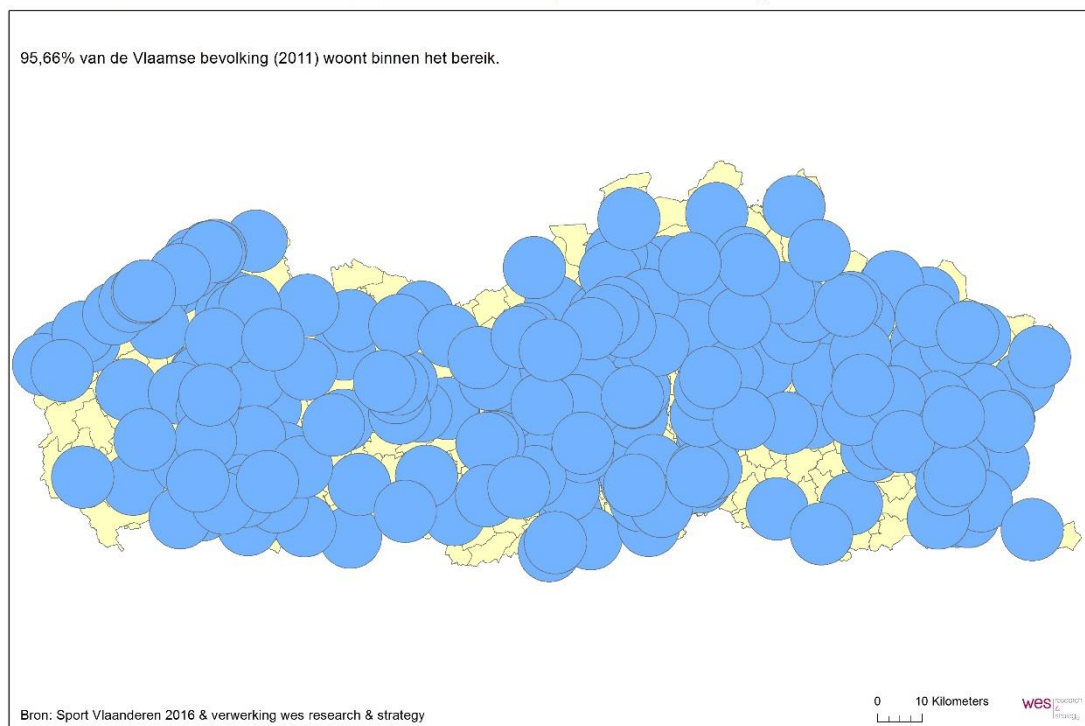
Bereik van de sporthallen in Vlaanderen op basis van 8 km vogelvlucht

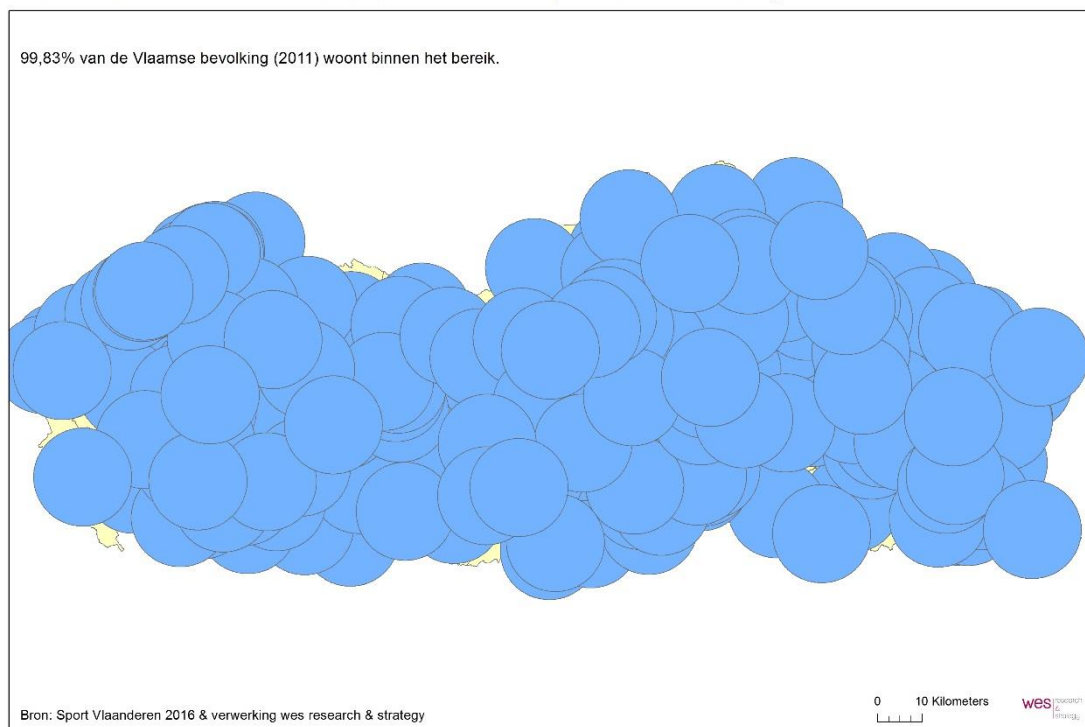
Bereik van de overdekte zwembaden in Vlaanderen op basis van 5 km vogelvlucht

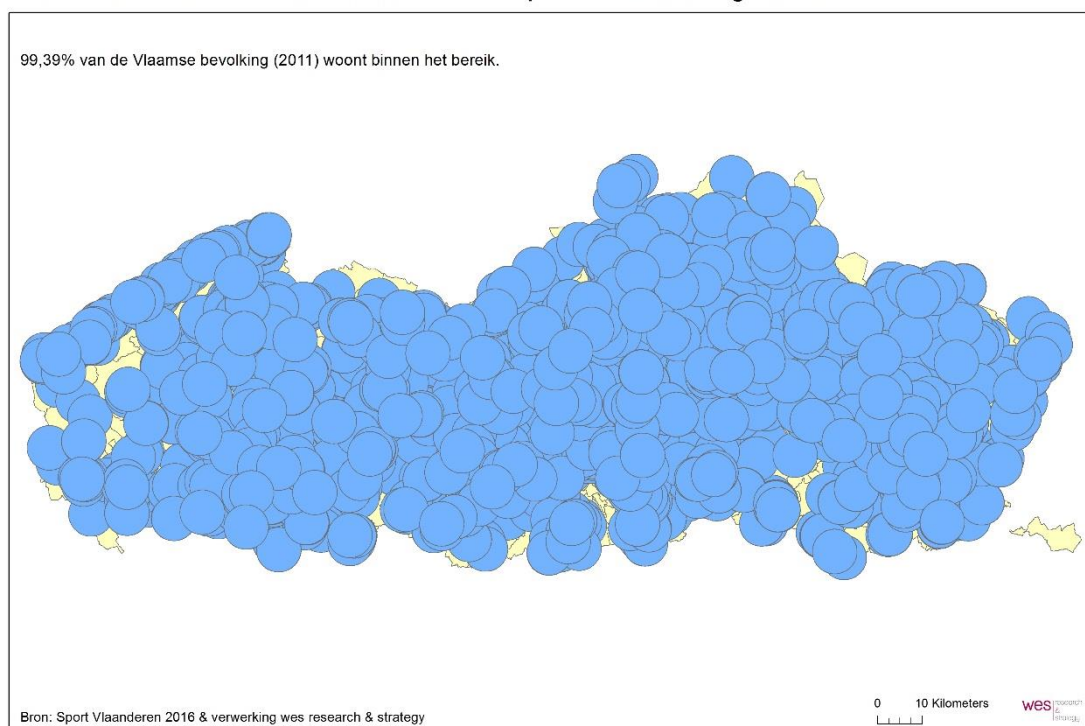
Bereik van de overdekte zwembaden in Vlaanderen op basis van 7 km vogelvlucht

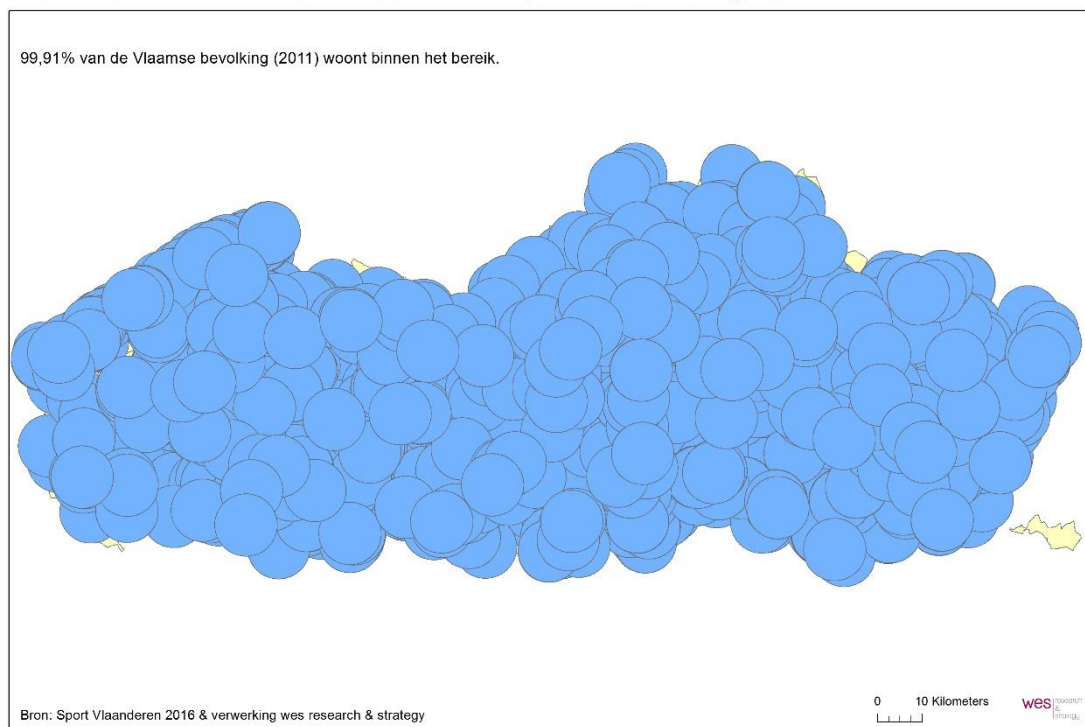
Bereik van de overdekte zwembaden in Vlaanderen op basis van 11 km vogelvlucht

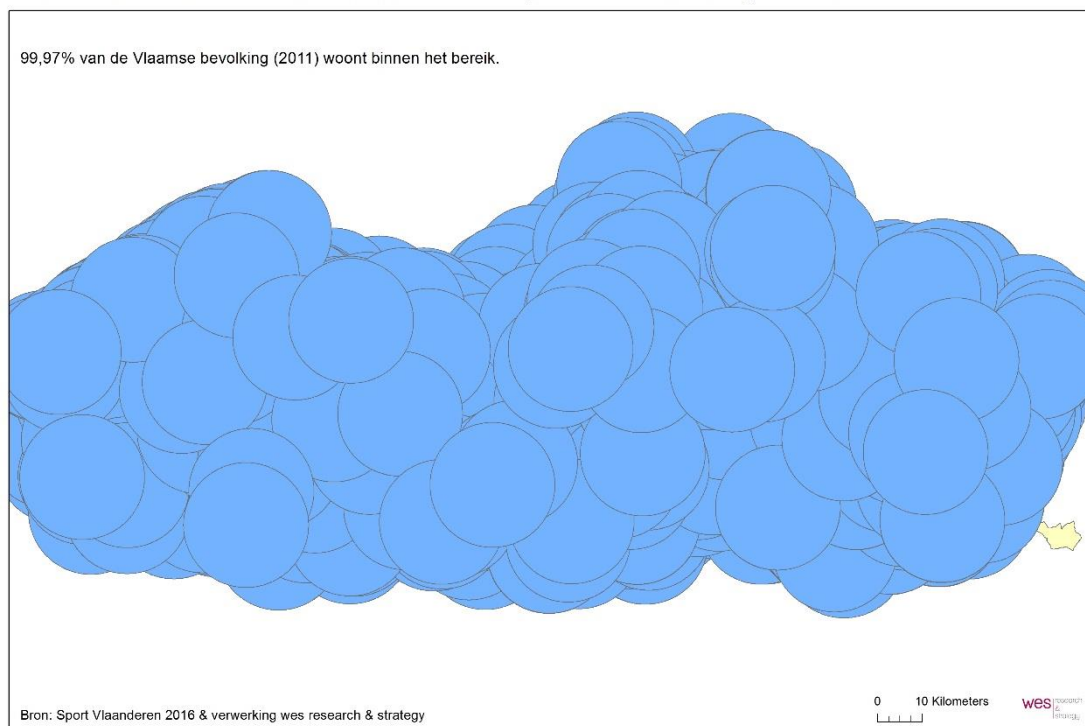
Bereik van de tennisinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 5 km vogelvlucht

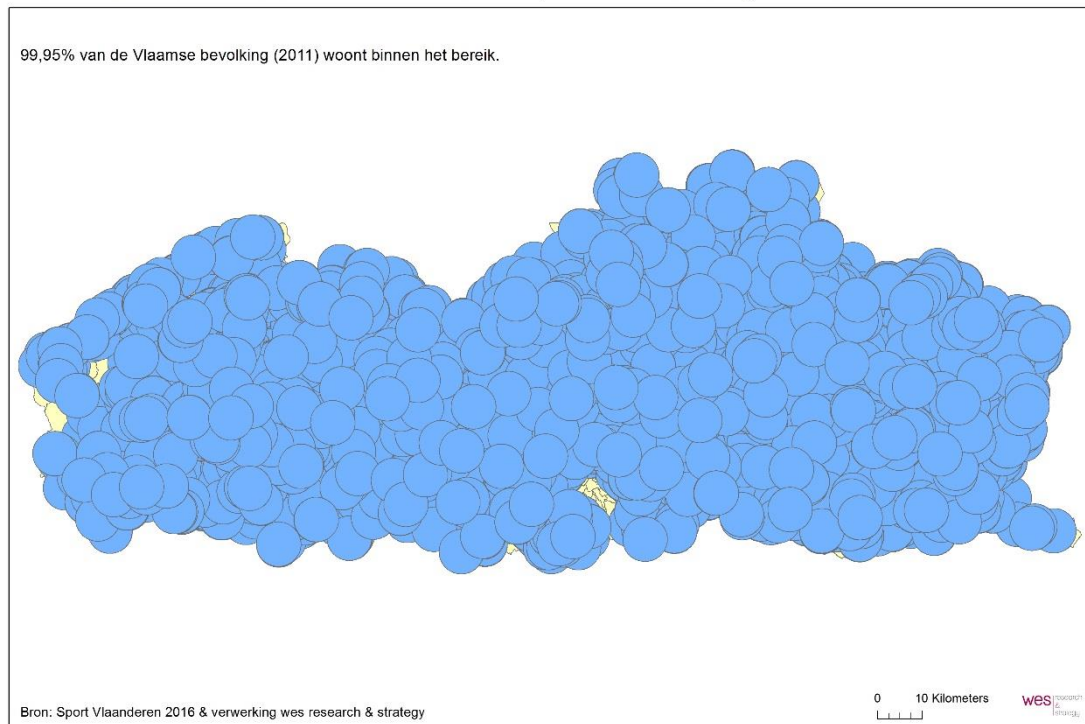
Bereik van de tennisinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 7 km vogelvlucht

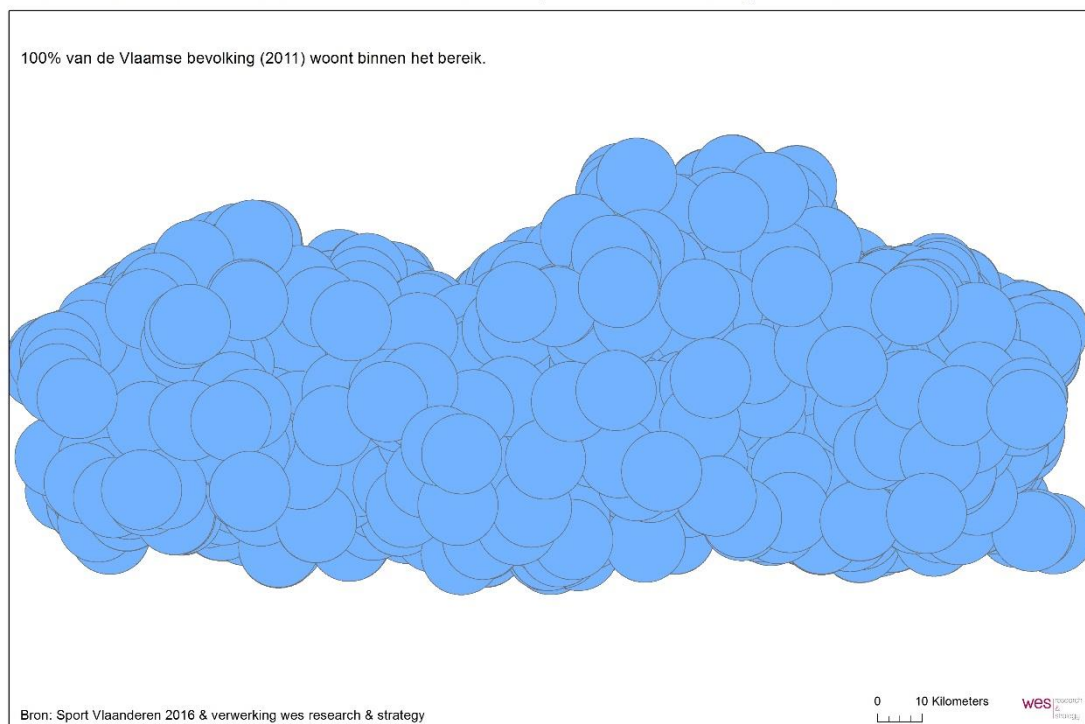
Bereik van de tennisinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 14 km vogelvlucht

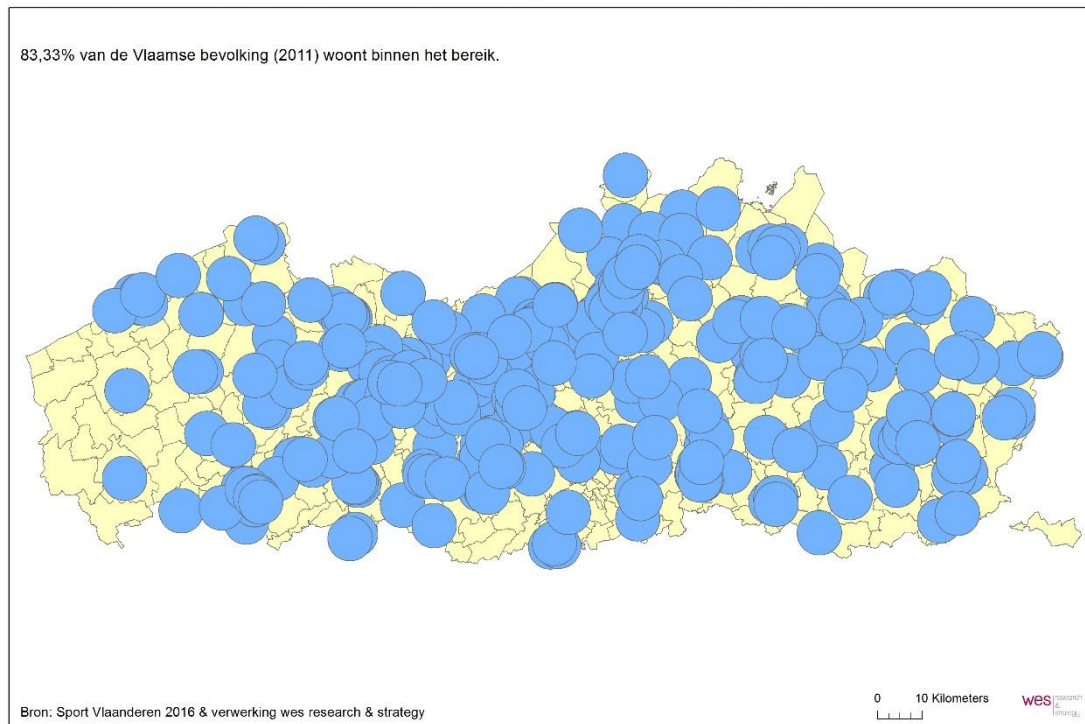
Bereik van de voetbalinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 5 km vogelvlucht

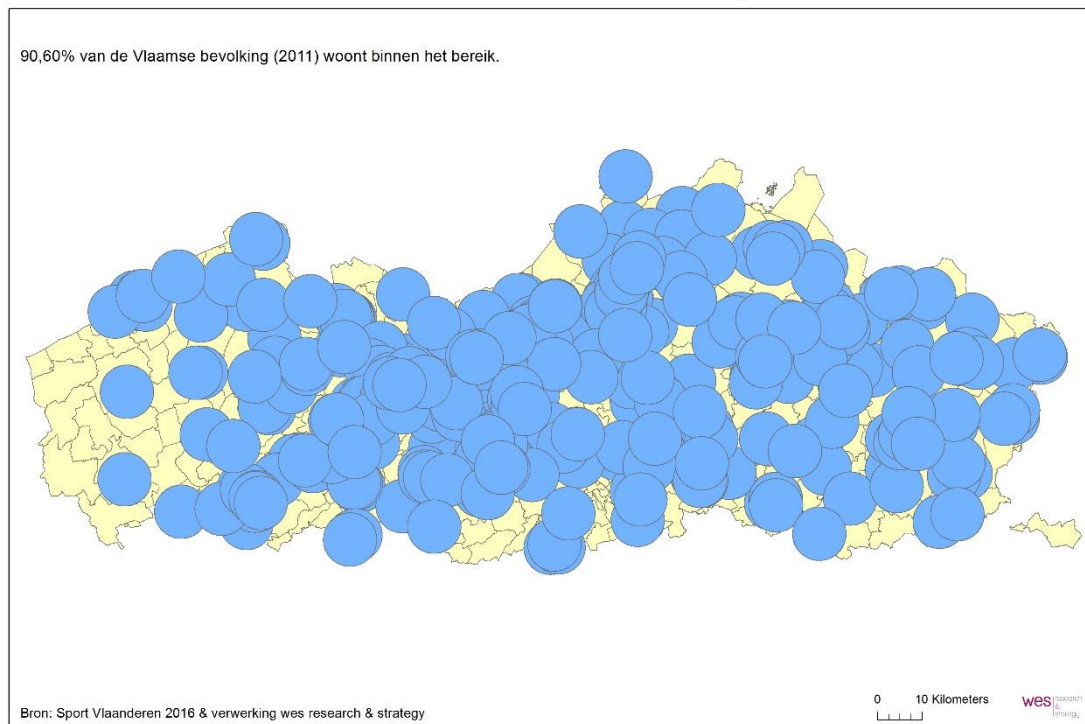
Bereik van de voetbalinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 9 km vogelvlucht

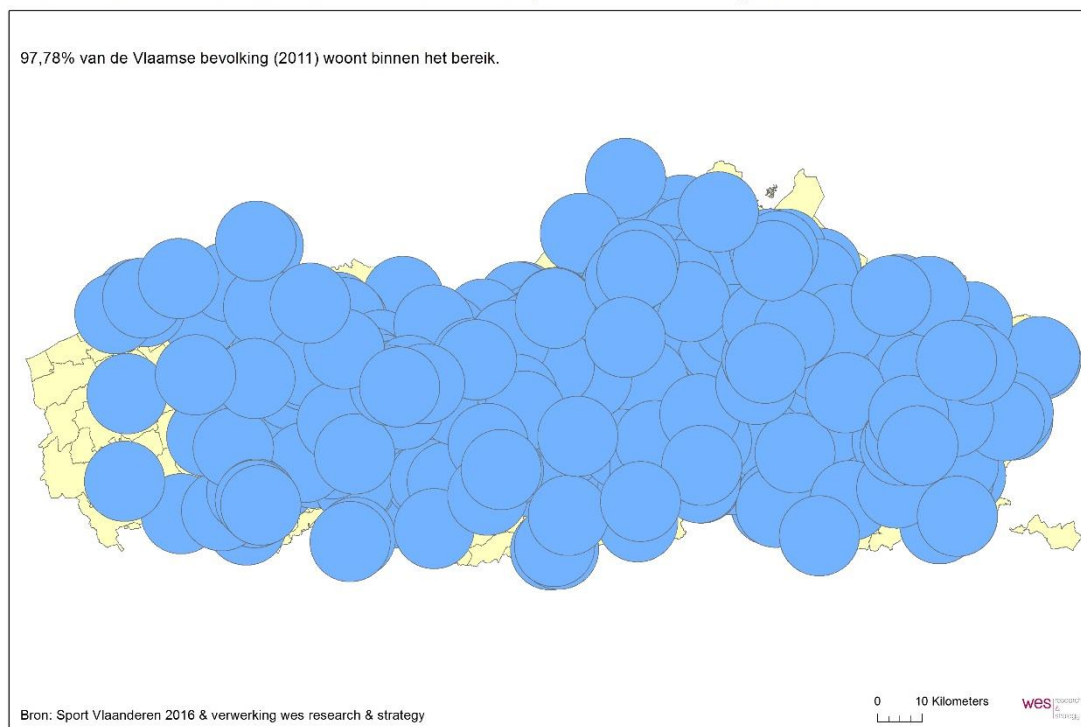
Bereik van de fitnessinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 5 km vogelvlucht

Bereik van de fitnessinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 6 km vogelvlucht

Bereik van de fitnessinfrastructuur in Vlaanderen op basis van 9 km vogelvlucht

2.2.4.2 Effectief verplaatsingsgedrag (o.b.v. data federaties)

In het kader van het bepalen van de bovenlokaleiteit van een bepaald type sportinfrastructuur, was één van de criteria de afstand. Op basis van het ledenbestand van de federaties kon per type sportinfrastructuur een gemiddelde afstand berekend worden tot de trainingslocatie(s). Dit gebeurde op basis van de postcode van het lid en de coördinaten van de trainingsinfrastructuur van de club waartoe dat lid behoort. Voor de woonplaats van het lid beschikken we enkel over de postcode en niet over de specifieke coördinaten. Bijgevolg wordt bij de sportinfrastructuren waarbij de locatie van de infrastructuur en de woonplaats van het lid in dezelfde gemeente liggen, de halve straal van de gemeente gehanteerd als verplaatsingsafstand. Dit om te voorkomen dat sportinfrastructuren die verder van het centrum van een gemeente liggen een hogere afstandswaarde krijgen. Aan de hand van de stelling van Pythagoras wordt de verplaatsingsafstand in vogelvlucht berekend (in meter) tussen twee locaties. Bijvoorbeeld woonplaats lid (X1, Y1) en trainingslocatie (X2, Y2):

$$x = \sqrt{(x_2 - x_1)^2 + (y_2 - y_1)^2}$$

Bovendien worden in de dataset van de sportfederaties alle mogelijke trainingslocaties per sportclub opgenomen. Er zijn geen gegevens beschikbaar over welke lid gebruikmaakt van welke trainingslocaties per sportclub. Bijgevolg hanteren we een maximaal scenario en gaan we ervan uit dat elk lid gebruikmaakt van alle trainingslocaties van de sportclub waarvan hij/zij lid is. Dit impliceert dat onderstaande resultaten een overschatting vormen van het aantal sportinfrastructuurgebruiken en een weergave zijn van het mogelijke gebruik, en dus de mogelijke verplaatsingsafstand van sportinfrastructuren in Vlaanderen op basis van lidmaatschap bij een gesubsidieerde sportfederatie.

In totaal omvat de dataset van de sportfederaties gegevens van 1 508 413 unieke leden van de 65 in 2014 gesubsidieerde sportfederaties. In de analyses worden enkel de sportende leden (N=1 395 184) in rekening gebracht aangezien dit de gebruikers zijn van sportinfrastructuur. 1 035 212 leden zijn lid van een sportclub waarbij een of meerdere trainingslocaties zijn opgegeven. Over deze groep kunnen we dus uitspraken doen m.b.t. de verplaatsingsbereidheid. Over de verplaatsingsafstand van de overige sportende leden waarbij geen trainingslocatie is opgegeven (N=359 972; 25,8% van alle sportende leden) of over leden die in het buitenland wonen, kunnen we geen uitspraken doen.

Als we uitgaan van de assumptie dat elk lid gebruikmaakt van alle trainingslocaties van zijn/haar sportclub, stellen we vast dat er in totaal 2 684 194 clubgebonden sportinfrastructuurgebruiken zijn (onafhankelijk van de frequentie). In totaal maken de sportfederatieleden gebruik van 7 739 verschillende sportinfrastructuren in Vlaanderen. De SPAKKI databank telt in totaal 20 695 sportinfrastructuren. Door de leden van de gesubsidieerde sportfederaties wordt bijgevolg gebruikgemaakt van 37,4 procent van de sportinfrastructuren²⁴.

De gemiddelde verplaatsingsafstand van federatieleden vanaf hun woonplaats tot de trainingslocatie bedraagt 7,7 km, met een minimum verplaatsingsafstand van 450 meter (verplaatsing naar een openluchtnatuurgrasveld in functie van voetbal) en een maximum verplaatsingsafstand van 278 km (verplaatsing naar de zee/strand in functie van zeilwagenrijden). De sporttakken waarvoor de clubgebonden sporters gemiddeld de grootste verplaatsing afleggen zijn worstelen (90,4 km), esgrima (55,8 km), skiën (50,8 km), windsurfen en kitesurfen (46,8 km) en gehandicaptensport (46,3 km). Voor atletiek (loopnummers) (2,6 km), volkssporten (2,9 km) en recreatief fietsen (3,2 km) wordt gemiddeld gezien de kortste verplaatsingsafstand afgelegd. Figuur 17 toont een overzicht van deze gemiddelde afstanden per type sportinfrastructuur, afgelegd door clubleden. Hieruit blijkt dat de grootste verplaatsingsafstand wordt afgelegd om te sporten in havens, kartingscircuit, motorcrossterreinen, skipistes en ijspistes. De kortste verplaatsingsafstand wordt vastgesteld bij de mountainbike cyclo terreinen, boogschietstanden, renbanen, turnzalen, gymhallen en bouldodromen. Niet-clubleden zijn hier niet inbegrepen en kunnen eventueel een ander verplaatsingsgedrag hebben.

²⁴ Mogelijke verklaringen voor dit eerder relatief lage percentage zijn het feit dat de SPAKKI databank ook kleinschalige sportinfrastructuren omvat, zoals skateparkjes, agoraspace, etc., die (meestal) niet door de clubgeorganiseerde sport gebruikt worden. Daarnaast is ook voor één op vier van de sportende leden geen trainingslocatie gekend.

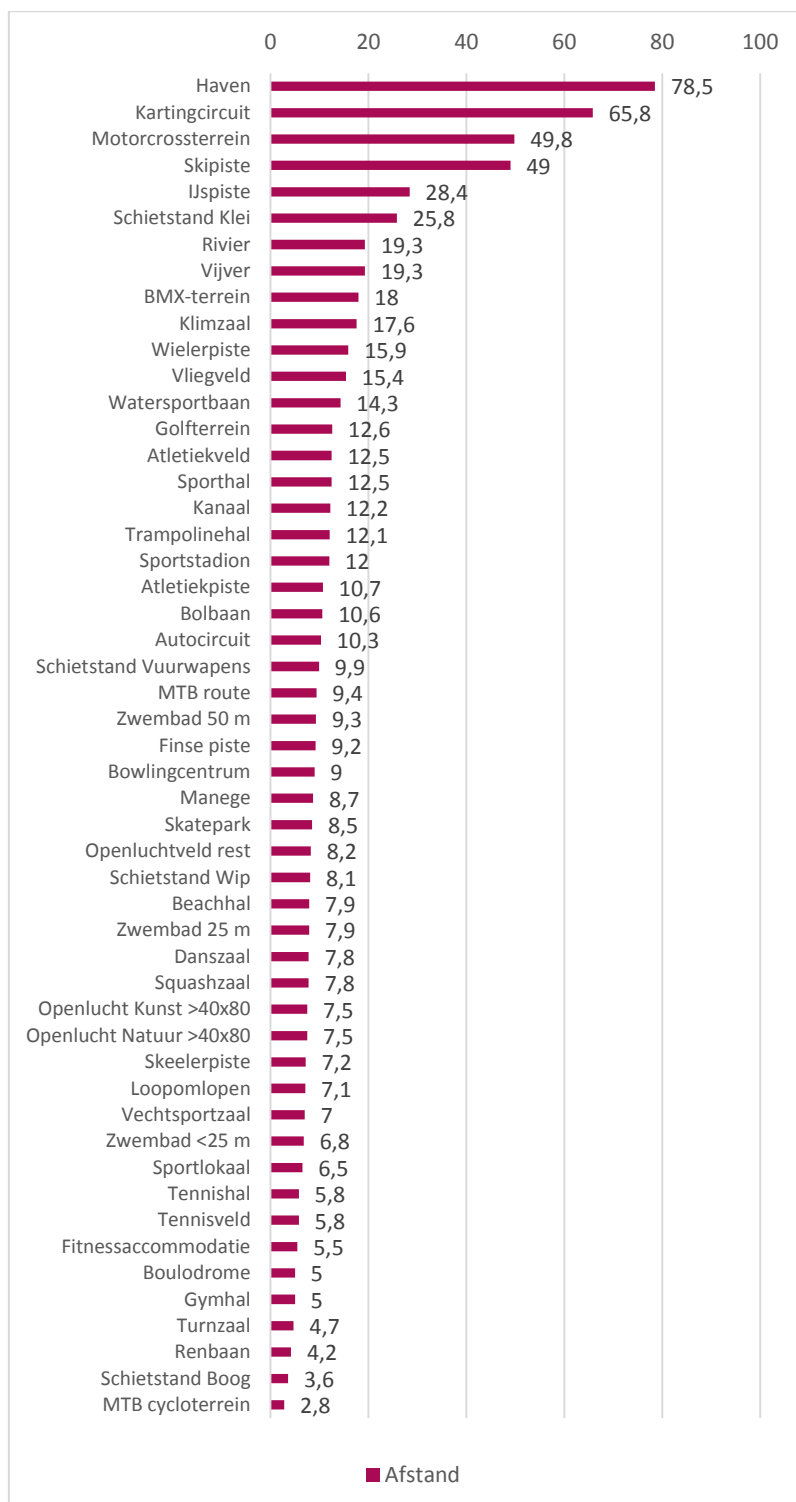
Dit blijkt ook als we bovenstaande bevindingen naast de resultaten van de Participatiesurvey 2014 (PaS'14) leggen (Scheerder e.a., 2015c). Op basis van de PaS'14 worden uitspraken gedaan over alle Vlaamse sporters, zowel de clubgebonden als de niet-clubgebonden sporters. Uit deze resultaten blijkt dat sporters zich doorgaans 6,7 kilometer verplaatsen om hun sport te kunnen beoefenen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in deze studie de gemiddelde verplaatsingen die langer dan 100 kilometer zijn als sportreizen worden beschouwd. Dit kan een mogelijke verklaring bieden voor het feit dat de gemiddelde verplaatsingsafstand in de PaS'14 lager ligt dan in de voorliggende studie (7,7 km versus 6,7 km). Daarnaast is het ook waarschijnlijk dat een deel van de niet-clubgebonden sporters in de PaS'14 dichter bij huis op een anders- of nietgeorganiseerde manier aan sport doet, waardoor de gemiddelde verplaatsingsafstand lager ligt.

De individuele afstandswaarden (indien minstens 68 observaties om representatief te zijn) zijn ook toegevoegd aan de SPAKKI databank.

Hier werd gekozen om te werken met het gemiddelde en niet met de mediaan, omdat er bij het gemiddelde meer spreiding is in de scores (voor bovenlokaliteit), de mediaan nog zelden wordt gebruikt en de extremere waarden nog steeds een weergave zijn van de werkelijkheid.

Figuur 17

Gemiddelde verplaatsing van clubleden tot aan hun trainingsfaciliteit, per type sportinfrastructuur, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Naast de bovenstaande analyse rond de gemiddelde verplaatsingsafstand per sportinfrastructuurtype, werden nog bijkomende analyses uitgevoerd waarbij de verplaatsingsafstand wordt afgezet ten opzichte van een aantal achtergrondkenmerken. De resultaten van deze analyses zijn terug te vinden in Bijlage G.

2.2.5 Onder- en oververtegenwoordiging van (bovenlokale) sportinfrastructuur

Om een zicht te krijgen op de spreiding van de sportinfrastructuur en de bovenlokale sportinfrastructuur in Vlaanderen, worden de onder- en oververtegenwoordiging berekend. Per kleinstedelijke invloedssfeer (KSIS) wordt het aantal infrastructuren van een bepaald type berekend per 100.000 inwoners. Hetzelfde wordt gedaan voor totaal Vlaanderen. Vervolgens wordt de waarde van het KSIS afgezet tegen het gemiddelde voor Vlaanderen om de over- en onderverteenwoordiging te berekenen. Stel dat er in een bepaalde KSIS vijf atletiekpistes zijn per 100.000 inwoners en het gemiddelde voor Vlaanderen 3,5 atletiekpistes per 100.000 inwoners bedraagt, dan heeft die KSIS een oververtegenwoordiging van 42,9 procent.

Ter verduidelijking: als regio's hanteren we hier de kleinstedelijke invloedssferen. Op basis van de uitrustingsniveaus van de steden en gemeenten in Vlaanderen en bezoekers- en koopstromen tussen de verschillende steden en gemeenten werd een clustering gemaakt: 28 clusters van steden en gemeenten die op elkaar georiënteerd zijn (koop- en bezoekersstromen). Bij deze indeling werd rekening gehouden met culturele, economische, toeristische en andere functies. Een KSIS bestaat dus uit een aantal geografisch aan elkaar grenzende gemeenten.

Een gelijkaardige analyse werd uitgevoerd op het niveau van de gemeenten, waarbij een gemeente vergeleken wordt met het gemiddelde van de Belfiuscluster waartoe deze gemeente behoort. De Belfius-indeling is een sociaal-economische typologie van gemeenten²⁵. Het verschil met de kleinstedelijke invloedssferen is dat er bij de Belfiuscluster geen geografische link is tussen de gemeenten die deel uitmaken van dezelfde cluster. Ze grenzen dus niet noodzakelijk aan elkaar. Er is ook geen link op het vlak van koop- en/of bezoekersstromen. We geven deze resultaten mee (zodat er enige notie is over de spreiding van de (bovenlokale) sportinfrastructuur op niveau van de gemeenten), maar eigenlijk moet zeker de bovenlokale sportinfrastructuur op bovenlokaal niveau (dus op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen) beoordeeld worden.

Daarom is het nuttig om gemeenteoverschrijdend te werken om op sportgebied de accommodatie zo goed mogelijk aan te bieden maar ook om de accommodatie zo goed mogelijk te spreiden, zodat het gebruik ervan aan kleine verplaatsingen beantwoordt, hetgeen ook belangrijk kan zijn voor het gebruik door scholen.

²⁵ <https://www.belfius.be/publicsocial/NL/Expertise/Studies/Themas/SociaalEconomischeTypologie/index.aspx?firstWA=no>

Daarom dient er ook op supralokaal vlak gewerkt te worden, dus op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen om 'overschotten' en 'noden' op gemeentelijk vlak zo veel mogelijk in evenwicht te brengen.

Deze berekening wordt gedaan voor alle infrastructuurvormen, alsook voor de 10 procent meest bovenlokale sportinfrastructuur. Deze laatste worden (ongeacht het type sportinfrastructuur) geselecteerd op basis van de gewogen scores uit het individuele model en aangevuld met de sportinfrastructuren die deel uitmaken van het(de)zelfde domein/cluster. Zo komen we tot 4.991 bovenlokale sportinfrastructuren.

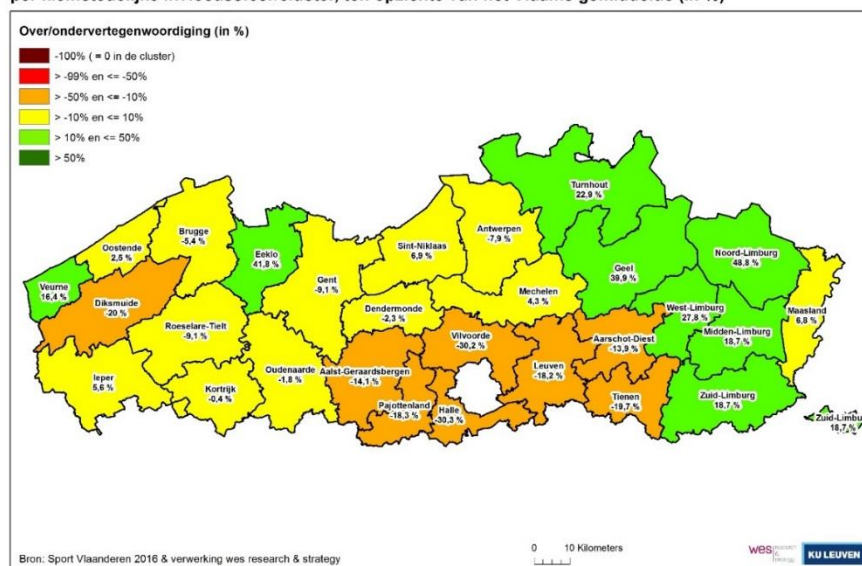
Ter illustratie bespreken we hieronder eerst de resultaten voor het totaal van alle sportinfrastructuur en voor enkele voorbeelden zoals atletiekpistes (bovenlokaliteit 1,40), 50 m zwembaden (bovenlokaliteit 3,13) en motorcrossterreinen (bovenlokaliteit 6,21). We behandelen telkens eerst de algemene over-/ondervertegenwoordiging (per KSIS en per gemeente) en kijken vervolgens naar de over-/ondervertegenwoordiging van de bovenlokale sportinfrastructuur (per KSIS en per gemeente).

Vervolgens bespreken we kort de belangrijkste observaties uit de analyse van alle kaarten voor alle types van sportinfrastructuur, op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen. In het digitale kaartenboek dat bij deze studie hoort, zijn de kaarten voor onder- en oververtegenwoordiging opgenomen voor alle types van sportinfrastructuur.

2.2.5.1 Onder- en oververtegenwoordiging van alle sportinfrastructuur

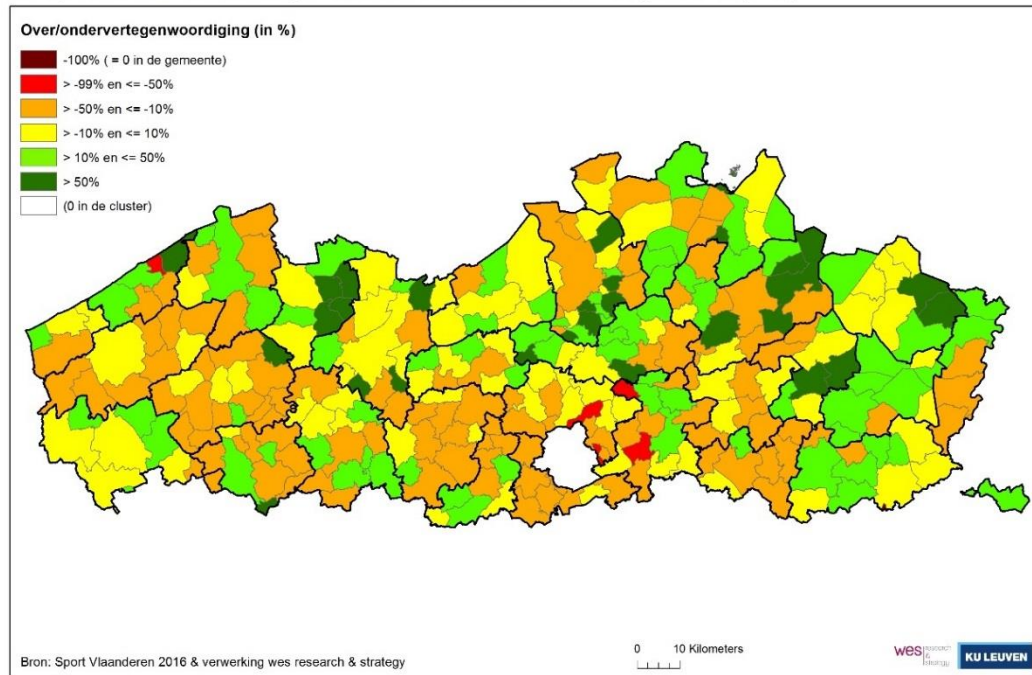
Kaart 1

Over- of ondervertegenwoordiging van SPORTINFRASTRUCTUUR per kleinstedelijke invloedssfeer/cluster, ten opzichte van het Vlaams gemiddelde (in %)

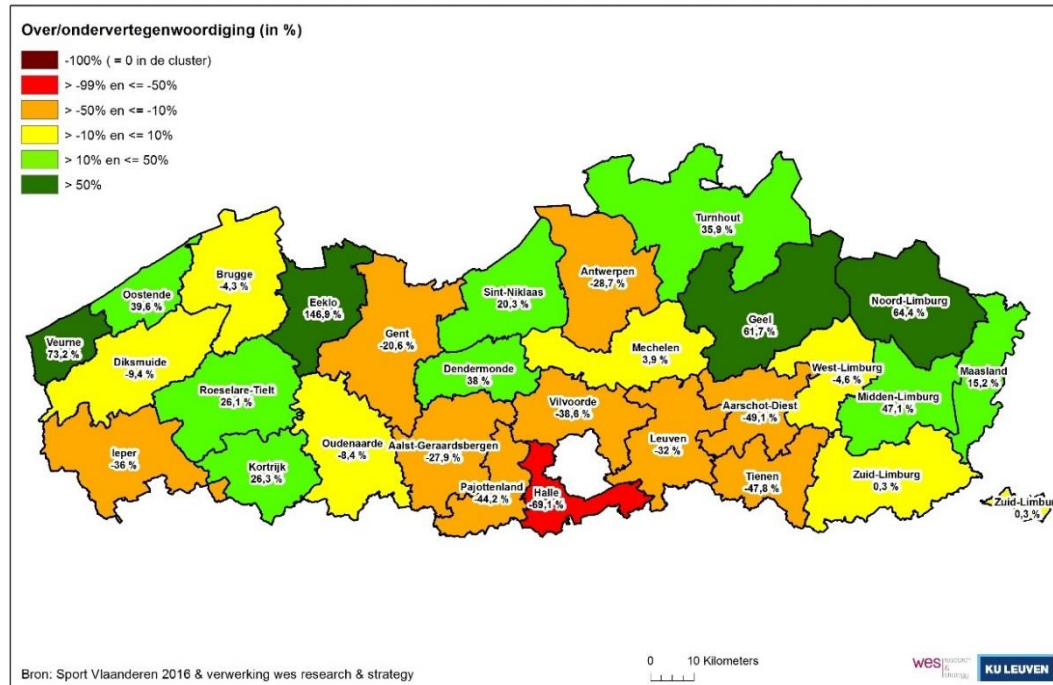
Kaart 2

Over- of ondervertegenwoordiging van SPORTINFRASTRUCTUUR per gemeente, ten opzichte van het Belfius gemiddelde voor de desbetreffende gemeente (in %)

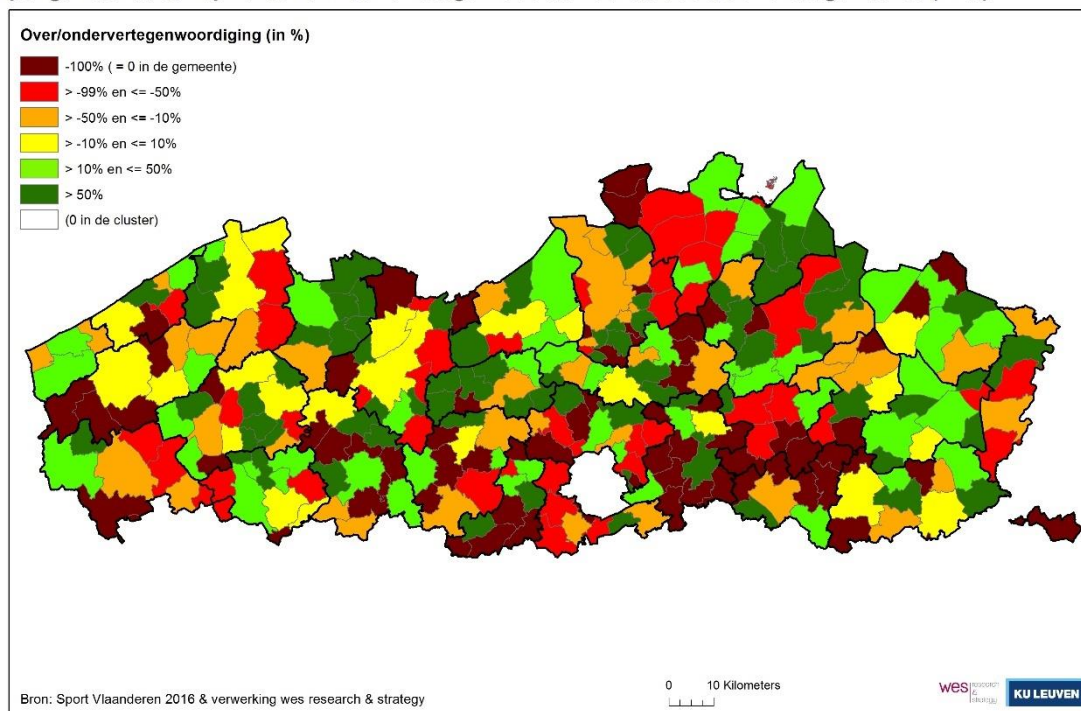
Kaart 3

Over- of ondervertegenwoordiging van bovenlokale SPORTINFRASTRUCTUUR per kleinstedelijke invloedssfeer/cluster, ten opzichte van het Vlaams gemiddelde (in %)

Kaart 4

Over- of ondervertegenwoordiging van bovenlokale SPORTINFRASTRUCTUUR per gemeente, ten opzichte van het Belfius gemiddelde voor de desbetreffende gemeente (in %)

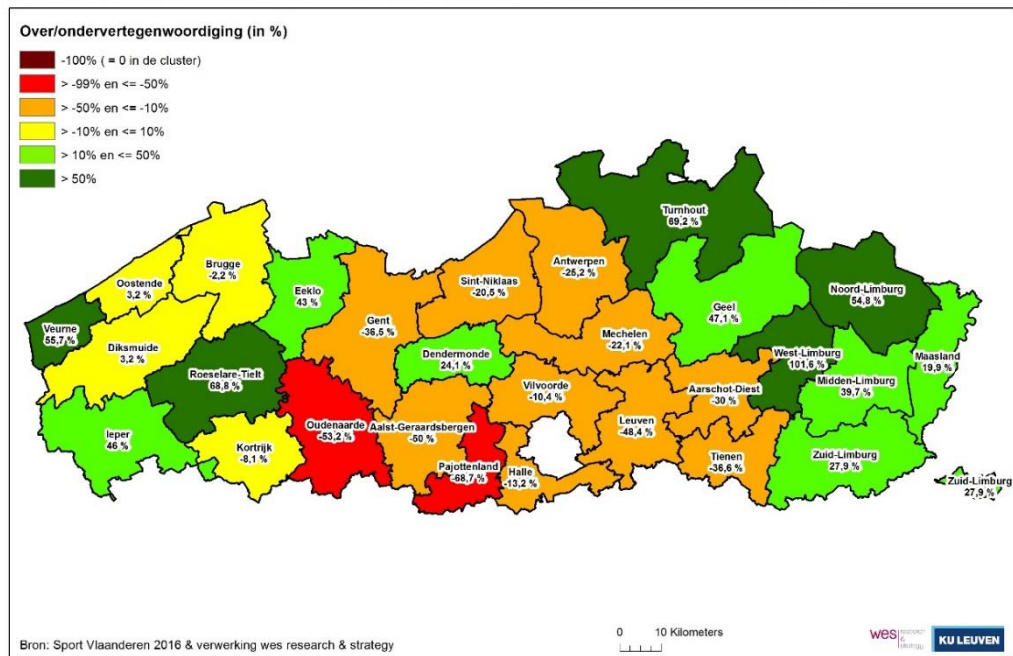
Uit kaart 1 (alle sportinfrastructuur - KSIS) kunnen we afleiden dat er ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde relatief meer sportinfrastructuur aanwezig is in Limburg en de Kempen, en ook nog in KSIS Eeklo en KSIS Veurne. Er is een ondervertegenwoordiging in centraal Vlaanderen (Vlaams-Brabant) en Diksmuide. Op niveau van de gemeenten (kaart 2) zien we een iets genuanceerder beeld, maar ook hier komt de ondervertegenwoordiging in centraal Vlaanderen en Midden-West-Vlaanderen naar voren.

Uit kaart 3 die de onder- en oververtegenwoordiging van de 10% meest bovenlokale sportinfrastructuren toont, blijkt opnieuw de ondervertegenwoordiging van deze keer bovenlokale sportinfrastructuur in centraal Vlaanderen. In de Kempen en aan delen van de Kust, KSIS Eeklo en enkele andere zien we een oververtegenwoordiging. Op niveau van de gemeenten (kaart 4) zien we een echte collage aan kleuren. In Vlaams-Brabant zien we wel opnieuw een grote regio met een sterke ondervertegenwoordiging. In KSIS Turnhout is er een groot verschil tussen het westelijke deel (ondervertegenwoordigd) en het oostelijke deel (oververtegenwoordigd). We merken op dat bovenlokale sportinfrastructuur best op bovenlokaal niveau (KSIS) geëvalueerd wordt.

2.2.5.2 Onder- en oververtegenwoordiging van atletiekpistes

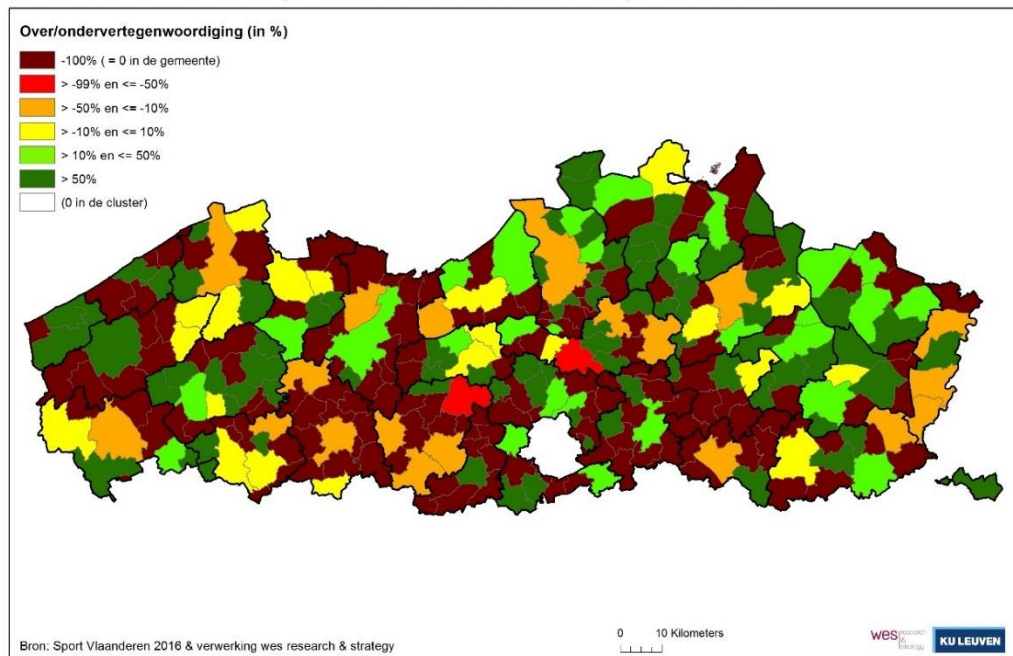
Kaart 5

Over- of ondervertegenwoordiging van ATLETIEKPISTES per kleinstedelijke invloedssfeer/cluster, ten opzichte van het Vlaams gemiddelde (in %)

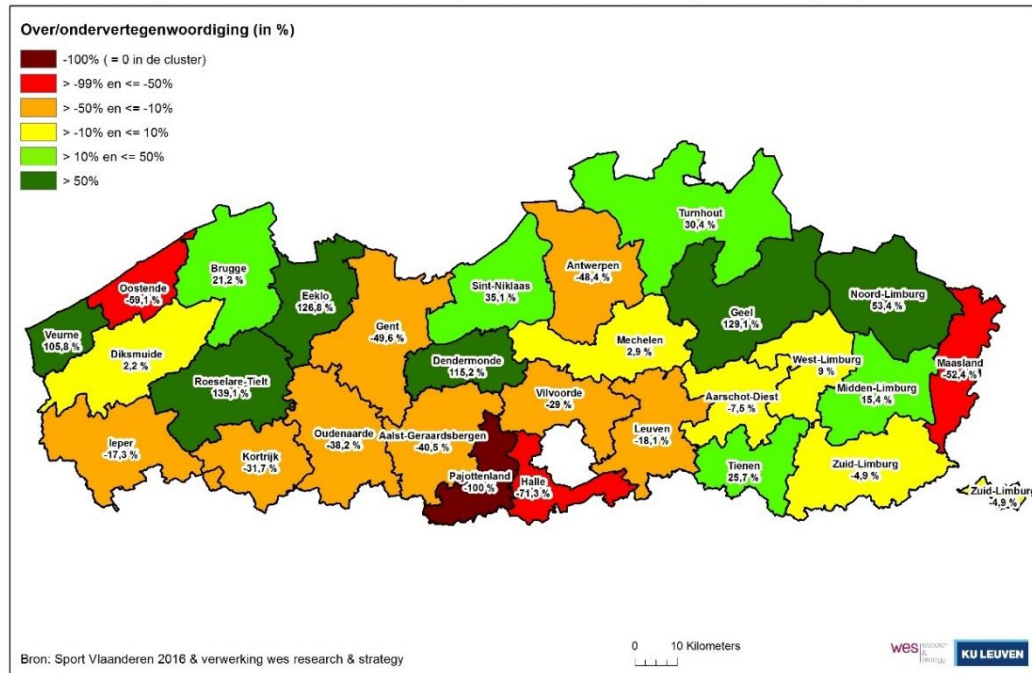
Kaart 6

Over- of ondervertegenwoordiging van ATLETIEKPISTES per gemeente, ten opzichte van het Belfius gemiddelde voor de desbetreffende gemeente (in %)

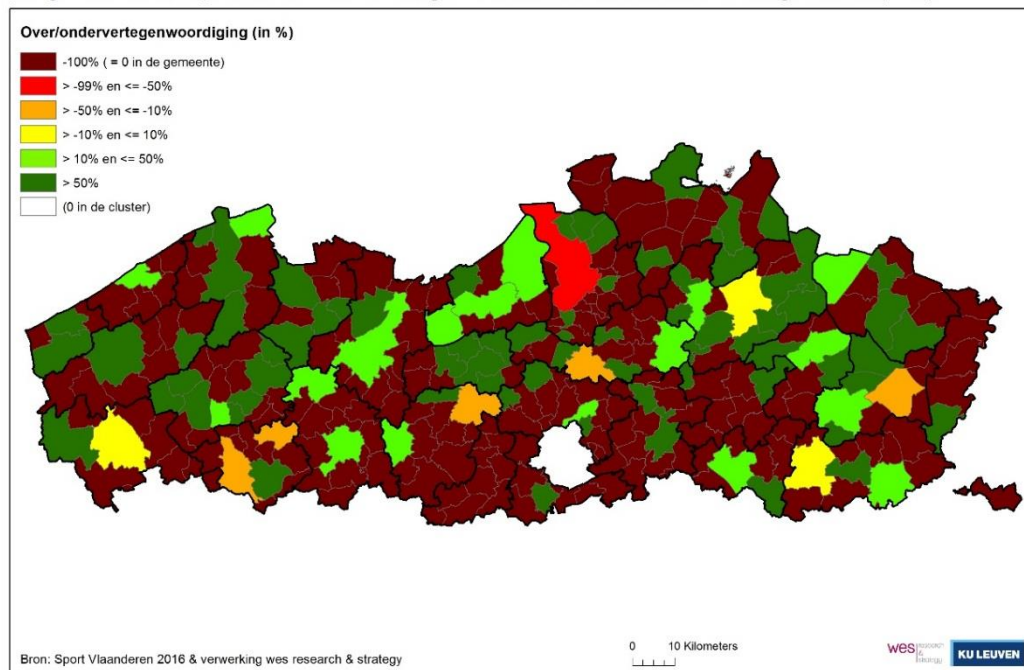
Kaart 7

Over- of ondervertegenwoordiging van bovenlokale ATLETIEKPISTES per kleinstedelijke invloedssfeer/cluster, ten opzichte van het Vlaams gemiddelde (in %)

Kaart 8

Over- of ondervertegenwoordiging van bovenlokale ATLETIEKPISTES per gemeente, ten opzichte van het Belfius gemiddelde voor de desbetreffende gemeente (in %)

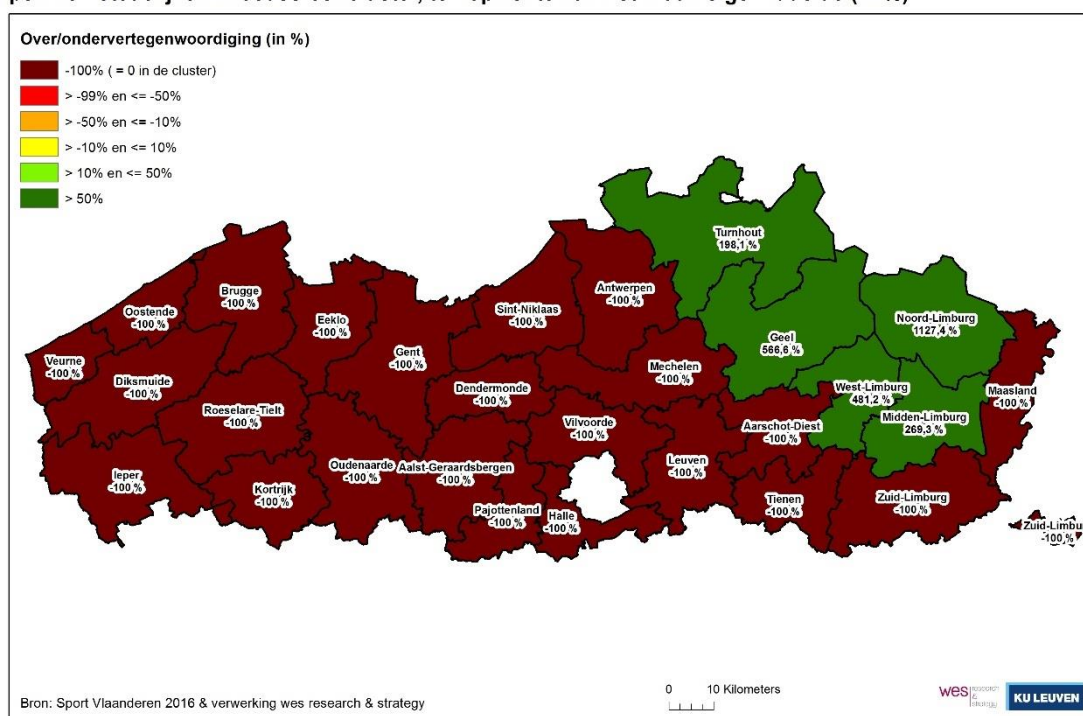
Uit kaart 5 (alle KSIS) blijkt dat atletiekpistes relatief sterk vertegenwoordigd zijn in Limburg en de Kempen, en centraal West-Vlaanderen. Centraal Vlaanderen (Oost-Vlaanderen/Vlaams-Brabant en een deel van de provincie Antwerpen) kennen echter een ondervertegenwoordiging aan atletiekpistes. Op gemeentelijk niveau (kaart 6) merken we op dat toch heel wat gemeenten (nog) niet over een atletiekpiste beschikken. De blinde vlekken zijn het grootst in Zuid-Oost-Vlaanderen en Oost-Vlaams-Brabant.

Indien we enkel kijken naar de bovenlokale atletiekpistes, merken we opnieuw een ondervertegenwoordiging in centraal Vlaanderen (kaart 7-KSIS). Maar daarnaast is er ook een probleem in KSIS Oostende en KSIS Maasland. Op kaart 8 (gemeenteniveau) vallen opnieuw de blinde vlekken in centraal Vlaanderen sterk op.

2.2.5.3 Onder- en oververtegenwoordiging van motorcrossterreinen (permanente en niet-permanente)

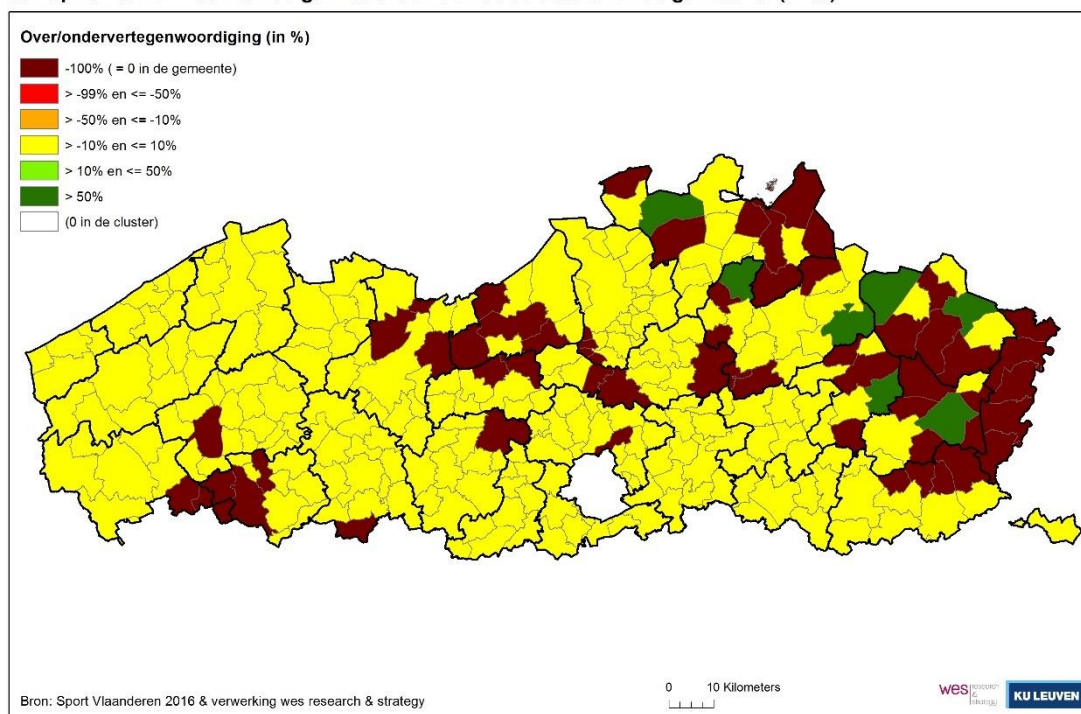
Kaart 9

Over- of ondervertegenwoordiging van MOTORCROSSTERREINEN per kleinstedelijke invloedssfeer/cluster, ten opzichte van het Vlaams gemiddelde (in %)

Kaart 10

Over- of ondervertegenwoordiging van MOTORCROSSTERREINEN per gemeente, ten opzichte van het Belfius gemiddelde voor de desbetreffende gemeente (in %)

Uit kaart 9 (alle KSIS) blijkt dat motorcrossterreinen bijna uitsluitend aanwezig zijn in de Kempen en het noordelijke deel van Limburg. Dit is historisch zo gegroeid. Uit kaart 10 (alle gemeenten) blijkt nogmaals dat de motorcrossterreinen beperkt zijn tot slechts enkele gemeenten in het noorden en oosten van Vlaanderen.

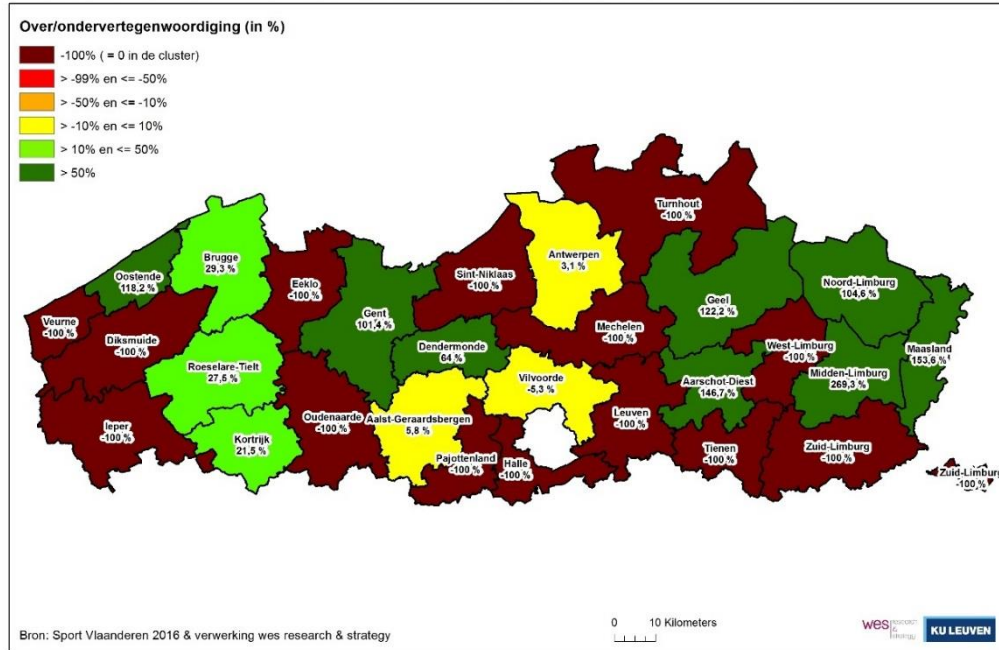
Opelet, op de kaarten 9 en 10 zijn zowel de 4 permanente (Lommel, Genk, Lille, Balen) als 3 niet-permanente motorcrossterreinen (die enkel voor wedstrijden gebruikt worden) voorgesteld.

Aangezien alle motorcrossterreinen behoren tot de 10% meest bovenlokale sportinfrastructuur, zijn de kaarten/conclusies identiek aan de voorgaande.

2.2.5.4 Onder- en oververtegenwoordiging van 50 m zwembaden

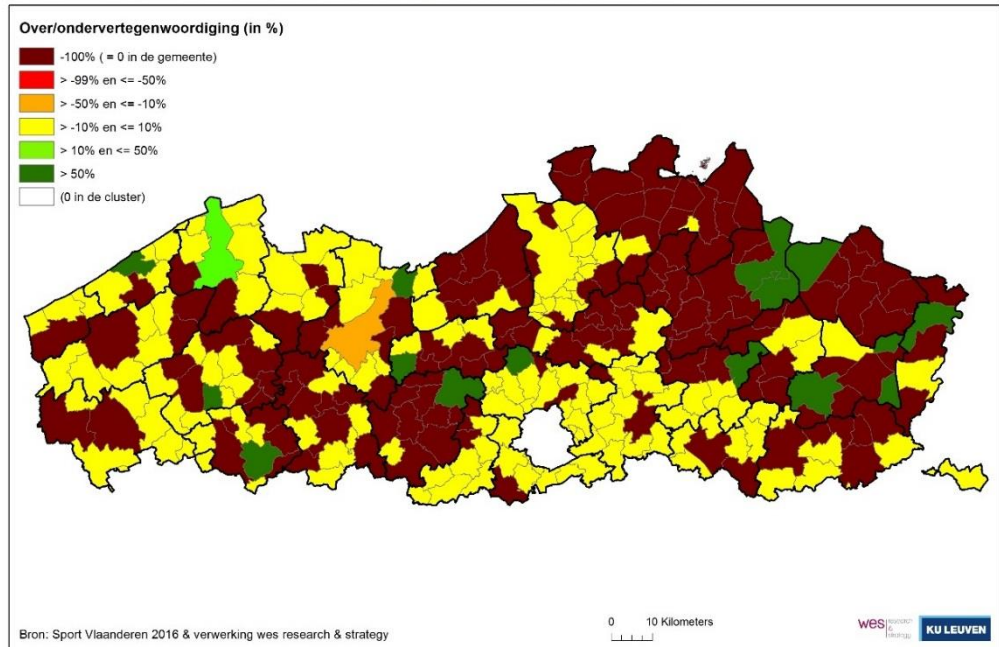
Kaart 11

Over- of ondervertegenwoordiging van 50M ZWEMBADEN per kleinstedelijke invloedssfeer/cluster, ten opzichte van het Vlaams gemiddelde (in %)

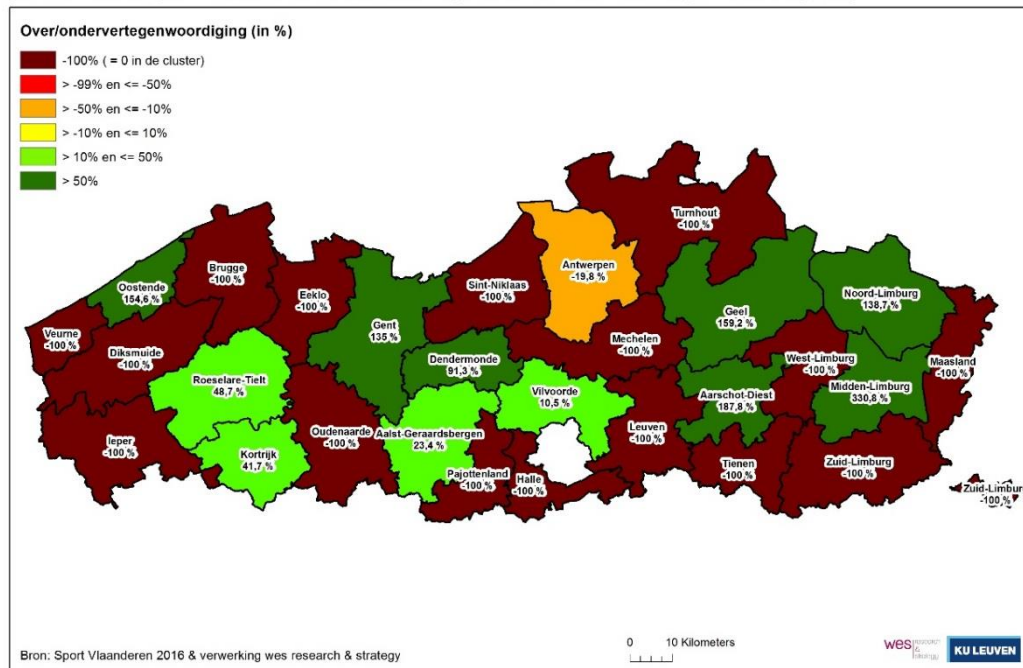
Kaart 12

Over- of ondervertegenwoordiging van 50M ZWEMBADEN per gemeente, ten opzichte van het Belfius gemiddelde voor de desbetreffende gemeente (in %)

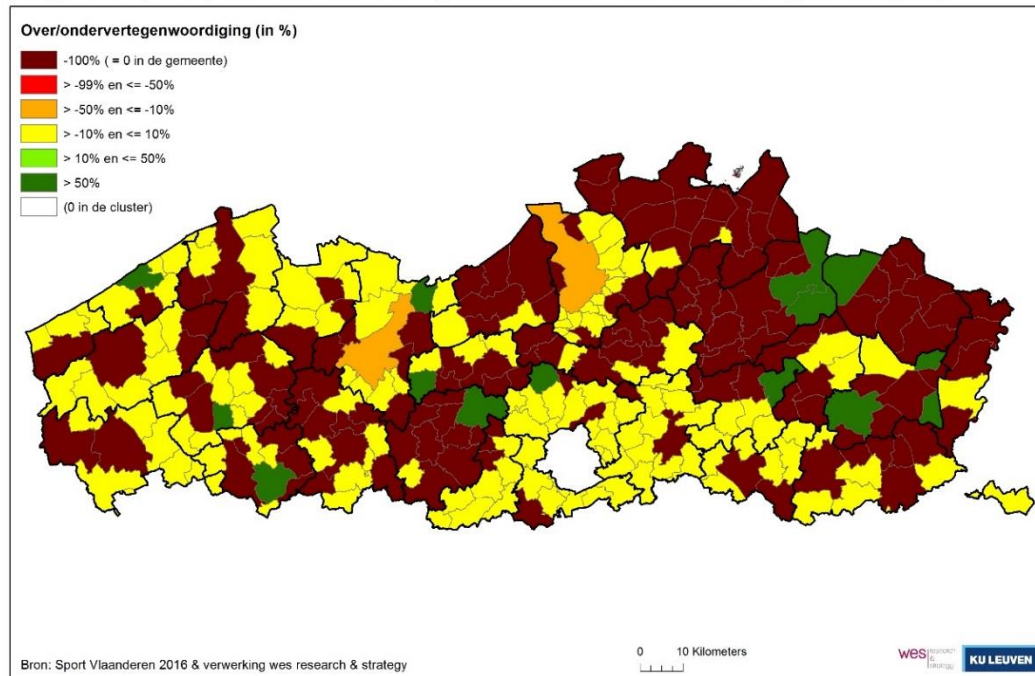
Kaart 13

Over- of ondervertegenwoordiging van bovenlokale 50M ZWEMBADEN per kleinstedelijke invloedssfeer/cluster, ten opzichte van het Vlaams gemiddelde (in %)

Kaart 14

Over- of ondervertegenwoordiging van bovenlokale 50M ZWEMBADEN per gemeente, ten opzichte van het Belfius gemiddelde voor de desbetreffende gemeente (in %)

Als we kijken naar de spreiding van de 50 m zwembaden (kaart 11, alle KSIS), merken we op dat slechts de helft van de kleinstedelijke invloedssferen beschikt over 50 m zwembaden. Op zich zijn ze nog relatief

goed verspreid over Vlaanderen. Het beeld op gemeenteniveau (kaart 12) toont dat er zich mogelijks toch een probleem kan voordoen in delen van Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg.

Kaart 13 toont de over- en ondervetegenwoordiging van de bovenlokale 50 m zwembaden. Enkel en haalden net niet de selectie van de 10% meest bovenlokale sportinfrastructuur. De conclusies zijn gelijkaardig aan de algemene conclusies voor 50 m zwembaden. Dit geldt eveneens voor kaart 14 op gemeenteniveau.

2.2.5.5 Conclusie voor alle types sportinfrastructuur op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen

Tabel 36 toont een overzicht van de over- en ondervetegenwoordiging voor alle types van sportinfrastructuren, voor zowel alle infrastructuren als voor de 10% meest bovenlokale, op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen. We kijken hier enkel naar het niveau van de kleinstedelijke invloedssferen omdat de klemtoon ligt op bovenlokale sportinfrastructuur en die best op een bovenlokaal niveau geëvalueerd wordt.

Als we kijken naar de **verdeling van alle infrastructuren**, kunnen we 3 groepen onderscheiden: diegene die redelijk gelijk verdeeld zijn, diegene die ongelijk verdeeld zijn en diegene die ongelijk verdeeld zijn en relatief uniek zijn²⁶.

Redelijk gelijk verdeeld (14): danszaal, fitnessaccommodatie, manege, mountainbikeroute, openluchtveld_andere, openluchtveld_natuur_min40x80, petanqueterrein, skatepark, sportcentrum, sporthal, sportlokaal, tennisveld, turnzaal en vechtsportzaal.

Ongelijk verdeeld (25): atletiekpiste, atletiekveld, BMX-terrein, bolbaan, bowlingcentrum, Finse piste, golfterrein, gymhal, kanaal, klimzaal, loopomloop, openluchtveld_kunstgras_min40x80, rivier, schietstand-boogschieten-wipschieten, schietstand-boogschieten, schietstand-vuurwapens, schietstand, skeelerpiste, sportstadion-voetbal, tennishal, vijver, zwembad 25, zwembad 50 en zwembad <25.

Ongelijk verdeeld - uniek (16): autocircuit, duiktank, ijspiste, kartingcircuit, motorcrossterrein, mountainbike cycloterrein, padelsterrein, renbaan, schermzaal, schietstand - kleischieten, skipiste, trampolinehal, vliegveld, watersportbaan, wielerpiste en zee.

Als we vervolgens kijken naar de **verdeling van enkel de 10% meest bovenlokale sportinfrastructuren**, kunnen we opnieuw dezelfde types van groepen onderscheiden. We merken hierbij op dat de groep die redelijk gelijk verdeeld was gekrompen is van 14 types naar slechts 5 types. Bovenlokale sportinfrastructuren zijn over het algemeen meer ongelijk verdeeld dan het totaal van de sportinfrastructuren.

Redelijk gelijk verdeeld (5): openluchtveld_andere, openluchtveld_natuur_min40x80, petanqueterrein, sportcentrum, sporthal.

Ongelijk verdeeld (33): atletiekpiste, atletiekveld, BMX-terrein, bolbaan, bowlingcentrum, danszaal, Finse piste, fitnessaccommodatie, golfterrein, gymhal, klimzaal, loopomloop, manege, mountainbikeroute,

²⁶ Deze indeling gebeurde door wes research & strategy op een arbitraire manier. Vooral de grote lijnen zijn hierbij van belang.

openluchtveld_kunstgras_min40x80, rivier, schietstand-boogschieten-wipschieten, schietstand-boogschieten, schietstand-vuurwapens, schietstand, skatepark, skeelerpiste, sportlokaal, sportstadion-voetbal, tennishal, tennisveld, turnzaal, vechtsportzaal, vijver, zwembad 25, zwembad 50 en zwembad <25.

Ongelijk verdeeld - uniek (17): autocircuit, duiktank, ijspiste, kanaal, kartingcircuit, motorcrossterrein, mountainbike cycloterrein, padelsterrein, renbaan, schermzaal, schietstand - kleischieten, skipiste, trampolinehal, vliegveld, watersportbaan, wielerpiste en zee.

Tabel 36

Overzicht van de over- en ondervertegenwoordiging voor alle types van sportinfrastructuur, op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen

Type sportinfrastructuur	Alle			Bovenlokaal		
	Over	Onder	Verdeling	Over	Onder	Verdeling
Atletiekpiste	Limburg, Kempen	Centraal Vlaanderen, Oost-Vlaanderen	ongelijk	Kempen, Veurne, Roeselare-Tielt, Eeklo, Dendermonde	Pajottenland, Halle, Oostende, Maasland	ongelijk
Atletiekveld	Grote delen van Oost-Vlaanderen en Pajottenland	Kust, grote delen van Vlaams-Brabant en Limburg	ongelijk	Grote delen van Oost-Vlaanderen en Pajottenland	Kust, grote delen van Vlaams-Brabant en Limburg	ongelijk
Autocircuit	Turnhout, West-Limburg, Maasland	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Turnhout, West-Limburg, Maasland	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
BMX-terrein	Kempen, Oostende, Eeklo	Zuiden van West- en Oost-Vlaanderen, delen van Vlaams-Brabant	ongelijk	Kempen, Oostende, Eeklo	Zuiden van West- en Oost-Vlaanderen, delen van Vlaams-Brabant	ongelijk
Bolbaan	Grote delen van West- en Oost-Vlaanderen	Oostelijk deel van Vlaanderen	ongelijk	Midden-West-Vlaanderen, Eeklo, Dendermonde, Turnhout	Rest Vlaanderen	ongelijk
Bowlingcentrum	Oostende, Eeklo, Geel	Halle, Aarschot/Diest, West-Limburg, Tienen	ongelijk	Kempen, Oostende, Ieper, Dendermonde, Pajottenland	Rest Vlaanderen	ongelijk
Danszaal	Noorden van Oost-Vlaanderen	Veurne, delen van West-Vlaanderen	redelijk gelijk	Delen van Oost-Vlaanderen, Oostende, Pajottenland, Zuid-Limburg	Westen van West-Vlaanderen, Turnhout, Vilvoorde, Halle, Tienen, West-Limburg	ongelijk
Duiktank	Kortrijk	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Kortrijk	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Finse piste	Limburg, grote delen van Oost-Vlaanderen	Diksmuide, Tienen	ongelijk	Limburg, grote delen van Oost-Vlaanderen	Diksmuide, Halle, Tienen	ongelijk
Fitnessaccommodatie_alle	Delen van Oost-Vlaanderen	Pajottenland	redelijk gelijk	Noorden van West- en Oost-Vlaanderen, Zuid-Limburg	Ieper, Oudenaarde, Pajottenland, Tienen	ongelijk
Golfterrein	Kust, Ieper, Gent, Geel, as Antwerpen-Brussel, West- en Midden-Limburg	Midden-West-Vlaanderen, Zuid-Oost-Vlaanderen, grote delen van Limburg	ongelijk	Kust, Ieper, Gent, Geel, as Antwerpen-Brussel, West- en Midden-Limburg	Midden-West-Vlaanderen, Zuid-Oost-Vlaanderen, grote delen van Limburg	ongelijk
Gymhal	Kempen, Zuid-West-Vlaanderen, Leuven, Aarschot/Diest	Westhoek, Eeklo, Aalst/Geraardsbergen, Pajottenland, Tienen, Maasland	ongelijk	Oostende, Roeselare-Tielt, Leuven, Noord-Limburg	Westen van West-Vlaanderen, grote delen van Vlaams-Brabant en Limburg	ongelijk
Ijspiste	Kempen, Mechelen, Pajottenland	Grote delen van West-Vlaanderen/Oost-Vlaanderen/Vlaams-Brabant	ongelijk-uniek	Brugge, Gent, Pajottenland, Geel, Midden-Limburg, Maasland	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Kanaal_alle	Kempen, oosten van West-Vlaanderen	Grote delen van Oost-Vlaanderen/Vlaams-Brabant, Zuid-Limburg	ongelijk	Oostende, Brugge, Kortrijk, Mechelen, Noord-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Kartingcircuit	Limburg, Ieper, Sint-Niklaas, Aalst/Geraardsbergen, Halle, Geel	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Limburg, Sint-Niklaas	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Klimzaal	Oost-Vlaanderen, Veurne, Mechelen	Grote delen van West-Vlaanderen/Vlaams-Brabant/Limburg	ongelijk	Oost-Vlaanderen, Veurne, Kortrijk, Mechelen	Rest Vlaanderen	ongelijk
Loopomloop	Kortrijk, West-Limburg, Kempen	Westhoek, Pajottenland en andere delen van Vlaams-Brabant, Maasland	ongelijk	Kortrijk, Sint-Niklaas, Kempen	Vlaams-Brabant en delen van Limburg/Oost-Vlaanderen en Westhoek	ongelijk

Tabel 36

Overzicht van de over- en ondervertegenwoordiging voor alle types van sportinfrastructuur, op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen (vervolg 1)

Type sportinfrastructuur	Alle			Bovenlokaal		
	Over	Onder	Verdeling	Over	Onder	Verdeling
Manege	Veurne, Pajottenland	Antwerpen	redelijk gelijk	Limburg, Oostende, Eeklo	Grote delen van West-Vlaanderen/Oost-Vlaanderen/Vlaams-Brabant/Antwerpen	ongelijk
Motorcrossterrein_alle	Kempen tot Midden-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Kempen tot Midden-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Mountainbike cyclosterrein	Veurne, Kortrijk, Aalst-Geraardsbergen, Geel, Midden-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Veurne, Kortrijk, Aalst-Geraardsbergen, Geel, Midden-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Mountainbikeroute	Eeklo, Pajottenland, Zuid-Limburg	Maasland	redelijk gelijk	Eeklo, Roeselare-Tielt, Dendermonde, Pajottenland	Maasland	ongelijk
Openluchtveld_Andere	Eeklo	/	redelijk gelijk	Eeklo, Kempen	Vlaams-Brabant en delen van Limburg/Oost-Vlaanderen en Westhoek	redelijk gelijk
Openluchtveld__Kunstgras_min40x80	Leuven, Halle, Vilvoorde, noorden van Oost-Vlaanderen	West-Vlaanderen, Aarschot-Diest, West-Limburg	ongelijk	Brugge, Gent, Sint-Niklaas	West-Vlaanderen, Aarschot-Diest, West-Limburg, Maasland, Pajottenland	ongelijk
Openluchtveld_Natuur_min40x80	Limburg	Gent	redelijk gelijk	Roeselare-Tielt, Eeklo, Noord-Limburg	Gent, Halle, Aarschot-Diest	redelijk gelijk
Padelsterrein	Gent, Geel	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Gent, Geel	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Petanquetsterrein	/	Brugge	redelijk gelijk	Veurne, Oudenaarde, West-Limburg	Vlaams-Brabant, Brugge, Maasland	redelijk gelijk
Renbaan - ruitersport	Oostende, Kortrijk, Pajottenland, Mechelen, Geel, Aarschot-Diest, Zuid-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Oostende, Kortrijk, Pajottenland, Mechelen, Geel, Aarschot-Diest, Zuid-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Rivier_alle	Zuid-West-Vlaanderen, Noord-Oost-Vlaanderen, Mechelen	Rest Vlaanderen	ongelijk	Zuid-West-Vlaanderen, Noord-Oost-Vlaanderen, Turnhout, Maasland	Rest Vlaanderen	ongelijk
Schermsaal	Sint-Niklaas	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Sint-Niklaas	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Schietstand - boogschieten - wipschieten	West-Vlaanderen, Sint-Niklaas	Noord-Limburg, Maasland	ongelijk	West-Vlaanderen, Oudenaarde	Oosten van Vlaanderen, Gent	ongelijk
Schietstand - boogschieten	Kust, Ieper, Turnhout, Noord-Limburg, Zuid-Limburg	Delen van West-Vlaanderen/Oost-Vlaanderen/Vlaams-Brabant	ongelijk	Ieper, Roeselare-Tielt, Dendermonde, Aalst-Geraardsbergen, Vilvoorde, Turnhout, Midden-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk
Schietstand - kleischieten	Mechelen, Geel	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Mechelen, Geel	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Schietstand - vuurwapens	Limburg	Diksmuide, grote delen van Vlaams-Brabant	ongelijk	Limburg	Diksmuide, grote delen van Vlaams-Brabant	ongelijk
Schietstand	Kempen en Limburg, Tienen	Grote delen van Oost-Vlaanderen/Vlaams-Brabant/Westhoek	ongelijk	Kempen en Limburg, Roeselare-Tielt, Kortrijk, Sint-Niklaas, Antwerpen	Rest Vlaanderen	ongelijk
Skatepark	Turnhout	/	redelijk gelijk	Veurne, Eeklo, Sint-Niklaas, Noord- en Midden-Limburg	Pajottenland, delen van Vlaams-Brabant	ongelijk
Skeelerpiste	Noorden van West- en Oost-Vlaanderen, Tienen	Zuiden van West- en Oost-Vlaanderen, Limburg	ongelijk	Noorden van West- en Oost-Vlaanderen, Tienen	Zuiden van West- en Oost-Vlaanderen, Limburg	ongelijk
Skipiste	Kempen, Sint-Niklaas, Oostende, Roeselare-Tielt	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Kempen, Sint-Niklaas, Oostende, Roeselare-Tielt	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek

Tabel 36

Overzicht van de over- en ondervertegenwoordiging voor alle types van sportinfrastructuur, op niveau van de kleinstedelijke invloedssferen (vervolg 2)

Type sportinfrastructuur	Alle			Bovenlokaal		
	Over	Onder	Verdeling	Over	Onder	Verdeling
Sportcentrum	Veurne, Eeklo	/	redelijk gelijk	Veurne, Eeklo	/	redelijk gelijk
Sporthal_alle	Limburg, West-Vlaanderen	Centraal Vlaanderen	redelijk gelijk	Eeklo	Halle, Aarschot-Diest	redelijk gelijk
Sportlokaal_alle	/	/	redelijk gelijk	Veurne, Oostende, Eeklo	Grote delen van Vlaams-Brabant	ongelijk
Sportstadion_voetbal	Veurne, Kortrijk, Mechelen	Diksmuide, Ieper, Turnhout en delen van Vlaams-Brabant	ongelijk	Veurne, Kortrijk, Mechelen	Diksmuide, Ieper, Turnhout en delen van Vlaams-Brabant	ongelijk
Squashlokaal	Oostende, Mechelen, Leuven	Diksmuide, Tienen	ongelijk	Oostende, Mechelen, Geel	Diksmuide, Ieper, Turnhout, Vilvoorde, Aarschot-Diest, Tienen	ongelijk
Tennishal	/	Aarschot-Diest	ongelijk	Brugge, Eeklo, Mechelen	Ieper, Roeselare-Tielt, Sint-Niklaas, Pajottenland, Aarschot-Diest, Tienen	ongelijk
Tennisveld	Veurne	/	redelijk gelijk	Kempen	Oost-Vlaanderen	ongelijk
Trampolinehal	Roeselare-Tielt, Noord-Oost-Vlaanderen	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Roeselare-Tielt, Noord-Oost-Vlaanderen	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Turnzaal	/	Halle	redelijk gelijk	West-Vlaanderen, Kempen, Zuid-Limburg	Zuid-Oost-Vlaanderen, delen van Vlaams-Brabant en delen van Limburg	ongelijk
Vechtsportzaal	/	Veurne	redelijk gelijk	Brugge, Eeklo, Sint-Niklaas, Dendermonde, Geel	Veurne, West- en Zuid-Limburg	ongelijk
Vijver_alle	Geel	West-Vlaanderen	ongelijk	Oostende, Geel, Maasland	Eeklo, Pajottenland, Tienen	ongelijk
Vliegveld	Eeklo, Turnhout, Aarschot-Diest, Tienen, Midden-Limburg, Brugge, Kortrijk, Aalst-Geraardsbergen, Geel	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Eeklo, Turnhout, Aarschot-Diest, Tienen, Midden-Limburg, Brugge, Kortrijk, Aalst-Geraardsbergen, Geel	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Watersportbaan_alle	Gent, Mechelen	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Gent, Mechelen	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Wielerpiste	Delen van West- en Oost-Vlaanderen, Pajottenland, Geel, Noord-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Delen van West- en Oost-Vlaanderen, Pajottenland, Geel, Noord-Limburg	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Zee_alle	Kust	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek	Kust	Rest Vlaanderen	ongelijk-uniek
Zwembad 25	Kust, Noord-Limburg	/	ongelijk	Veurne, Eeklo	Zuid-Limburg, Halle	ongelijk
Zwembad 50	Oostende en Oost-West-Vlaanderen, Gent, Geel, Aarschot-Diest, Noord- en Midden-Limburg, Maasland	Rest Vlaanderen	ongelijk	Oostende en Oost-West-Vlaanderen, Gent, Geel, Aarschot-Diest, Noord- en Midden-Limburg, Maasland	Rest Vlaanderen	ongelijk
Zwembad <25	Oostende, Limburg	Aarschot-Diest	ongelijk	Kust, Limburg, Kempen	Grote delen van Oost-Vlaanderen/Vlaams-Brabant, Ieper, West-Limburg	ongelijk

2.2.6 Expertgesprekken met stakeholders

Naast de vooral kwantitatieve benadering in de vorige stappen, nemen we in een laatste deelonderzoek enkele expertinterviews af om onder meer een meer kwalitatieve duiding te geven aan de verworven resultaten. Het doel van deze gesprekken is drievoudig: (i) het verkrijgen van een overkoepelend zicht op de bovenlokale behoeften vanuit de hoek van steden en gemeenten en sportfederaties, (ii) het verkrijgen van inzicht in een aantal nieuwe trends van de kant van de creatie van sportinfrastructuur, en (iii) het verkrijgen van een overkoepelend zicht op de behoeften van de sportparticipant.

Er werden negen gesprekken georganiseerd met experts uit het werkveld. De selectie gebeurde in onderling overleg met de opdrachtgever. Volgende gesprekken werden georganiseerd:

1. Veerle Van Gulck (Directeur - Sporta)
2. Dirk Verstappen (Directeur dienst Bestuur & Organisatie - Katholiek Onderwijs)
3. Annelies Geerts (Stafmedewerker Kennis en Advisering - Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION))
4. David Nassen (Directeur ISB - Instituut voor Sportbeheer en Recreatiebeleid)
5. Benjamin Bogaert (Recreatief coördinator Vlaamse basketballiga, vertegenwoordiger USF binnen VSF)
6. Hilde Van Cauwenberghe (Algemene Directie Cultuur, Jeugd en Sport, Sportdienst Vlaamse Gemeenschapscommissie)
7. Gert Vande Broek (Prof. Onderzoeksgroep Fysieke Activiteit, Sport & Gezondheid. Topsport. KU Leuven, kabinetsmedewerker Minister Muylers)
8. Diederik Van Briel en Peter Janssens- (Afdelingshoofd Infrastructuur en Logistiek/Afdelingshoofd Bloso centra bij Agentschap Sport Vlaanderen)
9. Michael Schouwaerts en Wouter Haegemans (Sportoase)

Het doel is een zicht te krijgen op de behoeften inzake sport- en bewegingsinfrastructuur en algemene sport- en beweegtrends die een mogelijke impact hebben op de sport- en beweeginfrastructuur.

Tijdens de gesprekken worden volgende trends geïdentificeerd met hun mogelijke impact op sport- en beweeginfrastructuur:

Trend	Impact
Bewegen en beleven ('het hoeft niet altijd sport te zijn in de enge zin van het woord')	Gebruik van algemene openbare infrastructuren (looppistes, fitometer, skateparken, outdoor fitnessstoestellen in de openbare ruimte, ...) en omnisportinfrastructuur (waar bewegen centraal staat) stijgt. Evenementen waar beleving centraal staat winnen aan belang (vb. urban trail). De openbare ruimte wordt één groot sportterrein. Sport wordt beleving en beleving wordt sport (vb. zwembaden verbreden hun aanbod richting wildwaterbanen, wellness, ...). Gamification van sport. Gamification is het toepassen van gamedenken en gametechnieken in niet-game omgevingen. Bij gamification worden spelelementen gebruikt om gebruikers te motiveren en hun ervaring te verrijken. Games zijn motiverend vanwege de uitdaging, actie, progressie en feedback.
Kritische consument	Behoeft aan specifieke sportinfrastructuur met hoge kwaliteitseisen. Dit doet de vraag naar gespecialiseerde, moderne en goed uitgeruste sportinfrastructuur stijgen.
Trend naar lichtere sportorganisatievormen zoals kleine groepen die sportinfrastructuur ad hoc afhuren.	Voorzie een aanbod voor deze lichtere sportorganisatievormen, bijvoorbeeld via het ter beschikking stellen van vrije uren voor kleine groepen en individuen. Via online reserveringsmodules kan het aanbod ook beter ontsloten worden naar deze doelgroepen die niet noodzakelijk wekelijks op vaste tijdstippen sporten. Aangezien het sportclubgebeuren niet aan belang inboet, raakt de sportinfrastructuur op sommige locaties en uren overbezet. De moduleerbaarheid van de sportaccommodatie wint ook aan belang om de infrastructuur aan te passen aan de grootte van de groep. Dit kan nog verder aangevuld worden met sportinfrastructuur voor anders georganiseerde sporten, namelijk met open sportinfrastructuur zoals Finse pistes, open sportpleintjes, enz.
Trend naar stadsregio's en intergemeentelijke samenwerking	Er ontstaan multifunctionele complexen die ook andere functies huisvesten zoals recreatie, cultuur, ... Er is behoefte om de normen voor deze infrastructuren uit te zetten. Intergemeentelijke samenwerking voor dure en bovenlokale infrastructuur zit in de lift, maar kan nog verder gestimuleerd worden. Bepaalde dossiers met meerdere infrastructuren worden samen

	aanbesteed (vb. zwembaden in Zwevegem en Kortrijk).
Trend naar multifunctionele complexen die ook sportinfrastructuur bieden	Nood aan een leidraad/normen voor steden en gemeenten. Vraag om de kruisbestuiving tussen de verschillende functies te versterken. Gemeenschappelijk gebruik van bepaalde infrastructuuronderdelen kunnen voorzien worden (vb. parking, cafetaria, ...). Personeel kan meervoudig worden ingezet. Synergievoordelen kunnen tijdens uitbating gerealiseerd worden.
Trend naar urban sporten (vb. 3x3 basketbal, streetdance, urban circus)	Voorzie mobiele en vluchtige modulaire infrastructuren en zorg dat de publieke ruimte beweegvriendelijk wordt ingericht.
Vergrijzing	Nood aan kwalitatieve infrastructuur die voldoende oog heeft voor de behoeften van deze doelgroep. Deze doelgroep zoekt gezondheid, gezelligheid en plezier. Ouderen kunnen overdag sporten wat op zich kan conflicteren met schoolsport. Het aanbod moet voldoende laagdrempelig zijn om de participatie te verhogen.
Professionalisering clubs	Behoeftte aan bredere en goed uitgeruste infrastructuur (vb. ook fitnessruimte, meten reactiesnelheid, kracht, lenigheid, ...).
Technologische trends	Videoregistratie, keymotion analyses, looplijnen, digitalisering, afstanden, meten is weten, ... integreren maar sporten moet democratisch blijven. Technologie staat niet stil, wat impliceert dat ze ook snel veroudert. Nieuwe infrastructuren dienen voldoende flexibiliteit in te bouwen om toekomstige technologie te (blijven) integreren.
Schaarste aan ruimte en middelen	Multifunctionaliteit in sport en daarbuiten -> LED boarding, digitale belijning, ... Sportruimtes worden polyvalente ruimtes die ook gebruikt kunnen worden voor niet-sportieve (zoals culturele) evenementen.
Jeugd stijgt + multiculturaliteit	Behoeftte aan specifieke infrastructuren zoals voetbal, gevechtssporten, ... stijgt zeker in bepaalde regio's.
Participatie competitiesport bij jeugd stijgt	Stijgende vraag naar infrastructuur en omkadering.
Zwembadgebruik in scholen daalt. Meeste zwembaden in scholen gesloten	Vraag naar buitenschoolse zwemlessen stijgt wat impliceert dat de vraag naar zwembadwater en omkadering voor zwemlessen buiten de schooluren stijgt.

Uit de expertgesprekken kan men de volgende conclusies trekken:

- er is aandacht wenselijk voor alle doelgroepen (breedtesport, competitie, topsport/sportclubs en individuen/specifieke doelgroepen zoals kansarmen, gehandicapten, ...);
 - grootsteden zoals Antwerpen en Brussel hinken volgens één van de experts relatief wat achterop wat (zwembad)infrastructuur betreft;
 - er dient in het plan voldoende aandacht te zijn voor zwembaden, atletiek-, gym- en sportspecifieke infrastructuur;
 - het is belangrijk samen te werken met de verschillende betrokkenen (federatie, clubs, gemeente, topsportscholen, ...);
 - de voornaamste uitdagingen inzake sportinfrastructuur liggen op het vlak van schaarste aan financiële middelen en ruimte, en energieverbruik. Er dient zowel ingezet te worden op herontwikkeling als op nieuwe ontwikkelingen;
 - inzake G-sport dient de klemtoon vooral te liggen op het verhogen van de participatie. De integrale toegankelijkheid bij nieuwbouw blijkt goed te werken maar voor specifieke elementen zoals begeleiding, vervoer en ontsluiting is er aandacht nodig;
 - voor wat betreft milieuhinderlijke sporten kan men evolueren van mono- naar multifunctionele gebieden met tijdelijke oplossingen op bijvoorbeeld haventerreinen en bedrijventerreinen in overleg met de verschillende actoren.
-
- Voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)²⁷
 - Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft momenteel meer dan 1,1 miljoen inwoners. Volgens het Federaal Planbureau neemt de bevolking jaarlijks toe met 8 000 tot 16 000 nieuwe inwoners per jaar.
 - De bevoegdheden voor Sportinfrastructuur in Brussel is een bevoegdheid van vele spelers (gemeenten, gemeenschappen, gemeenschapscommissies, ADEPS, Brussels Hoofdstedelijk Gewest, ...). Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest subsidieert gemeentelijke sportinfrastructuur. De gemeenschappen subsidiëren private en schoolsportinfrastructuur.
 - De subsidies van de Vlaamse Gemeenschap en vanuit de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) waren in het verleden altijd ad hoc en gekoppeld aan eigenaarschap van onderwijsinstellingen, Nederlandstalige sportclubs of de VGC zelf.
 - De VGC beschikt over een beperkt aantal eigen sportinfrastructuren (2 omnisporthallen en enkele kleinere sportaccommodaties) en probeert via partnerschappen in te spelen op de nood aan kwalitatieve sportinfrastructuur.
 - De rol van de VGC is drievoudig:
 - ontwikkelen van en inzetten op expertise en terreinkennis op het vlak van sportinfrastructuur (behoefte, beheer, planning, logistieke steun bij dossiers, ...),

²⁷ Ook gebaseerd op de nota van de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor het Vlaams Sportinfrastructuurplan.

- samenwerkingsakkoorden afsluiten met derden (scholen, gemeenschapscentra, sportclubs, ...) om beschikbare infrastructuur maximaal toegankelijk te maken (afspraken rondom toegangsprijs, vrije uren en voorrang voor het VGC-doelpubliek). VGC probeert daarnaast ook domeinoverstijgend samen te werken met andere overheden, sectoren, partners voor de ontsluiting en ontwikkeling van sportinfrastructuur,
- eigen sportinfrastructuur verwerven, aanpassen of beheren.
- De bovenlokale sportinfrastructuur voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG) is moeilijk in kaart te brengen, maar ligt vooral in de zuidelijke gemeenten. Gemeenten met een lager inkomen per inwoner hebben een achterstand op sportinfrastructuur.
- Het huidige kadaster (sportinfrastructuurdatabank) is onvolledig en gedateerd (2012). Er wordt een nieuw project rond de gemeenschappelijke sportinfrastructuurdatabank opgestart. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is hierbij eindverantwoordelijke, met COCOF en VGC als belangrijkste partners.
- In BHG is er behoefte aan zwembaden, overdekte sporthallen (incl. gymzaal) en specifieke infrastructuur. Er is behoefte aan infrastructuur voor competitieclubs. De grootste noden zijn:
 - het voorzien van bijkomende zwembaden in het BHG: momenteel zijn er 30 zwembaden waarvan 15 publiek (gemeentelijk), 10 privaat (commercieel) en 5 in scholen. Zowel de scholen²⁸ als zwemclubs hebben nood aan bijkomend zwemwater voor instructiezwemmen, competitie, recreatief zwemmen, reddend zwemmen, ... Ook het aanbod zwemwater voor senioren en personen met een fysieke beperking verdient aandacht. Er is tevens nog geen openluchtzwembad in Brussel,
 - het stimuleren van scholen om te maken dat bestaande schoolsportinfrastructuur maximaal wordt opengesteld en optimaal wordt bezet. Er is nood aan moderne sporthallen met officiële afmetingen voor zaalsporten (basketbal, volleybal, zaalvoetbal). De beschikbare sporthallen met reglementaire afmetingen zijn overbevroegd. Een shift van recreatieve gebruikers richting niet-reglementaire zalen zou de druk op reglementaire sporthallen kunnen verminderen,
 - het stimuleren dat renovaties en nieuwbouw moeten inzetten op infrastructuur met officiële afmetingen voor competitieporten,
 - nood aan topsportinfrastructuur: voor sportbeoefening op hoog niveau ontbreekt een topsporthal in BHG.
- Uit een bevraging van de bijna 200 sportclubs (met een respons van 39%) gaf 32% van de deelgenomen clubs aan dat er nood is aan vernieuwde of bijkomende sportinfrastructuur. De meeste van deze clubs ondervinden moeilijkheden in hun zoektocht naar een geschikte locatie. De noden en tekorten werden geïnventariseerd: verouderde infrastructuur, overbevraging, geen reglementaire afmetingen, nood aan bijkomend zwemwater, kunstgrasvelden, atletiekvoorzieningen, ...

²⁸ 50% van de basisscholen en 36% van de secundaire scholen geven aan dat de eindtermen op het vlak van schoolzwemmen niet gehaald worden.

- De investeringssubsidie sportinfrastructuur voor Nederlandstalige sportclubs, Nederlandstalige scholen en gemeenten in BHG is een belangrijk instrument maar de middelen zijn beperkt. Er worden vooral subsidies toegekend aan scholen om deze open te stellen na de schooluren.
- De Vlaamse Gemeenschap en VGC willen in de toekomst volgende rol vervullen bij het invullen van de noden:
 - interne afstemming met investeringsbudgetten voor scholen en sport waarbij reglementaire afmetingen worden gestimuleerd. De huidige capaciteitsuitbreiding van het Nederlandstalige onderwijs in Brussel biedt kansen om nieuwe sportinfrastructuur te bouwen met reguliere afmetingen. Aangezien in de onderwijsregelgeving de huidige subsidieerbare maximumafmetingen ontoereikend zijn, kan een cofinanciering vanuit VGC nuttig zijn. Om de eindtermen op het vlak van zwemmen te behalen, kan de Vlaamse overheid de komende 10 jaar 3 instructiebaden financieren op schoolcampussen,
 - bijzondere dotatie voor lokale sportinfrastructuur. Rekening houdende met de Brusselnorm²⁹ en de Brusseltoets³⁰ heeft de Vlaamse Gemeenschap een historische investeringsachterstand op het vlak van sport. De VGC dringt aan om een vaste jaarlijkse dotatie met het oogmerk 'investeren in sportinfrastructuur' toe te voegen aan de dotatie voor de VGC,
 - partner in de opmaak en beheer van de sportinfrastructuurdatabank en sportaanboddatabank voor BHG (monitoring behoeften),
 - realisatie van een polyvalente sportinfrastructuur op de COOVI campus in Anderlecht op eigen terrein via een PPS,
 - bijstand bij het onderzoek naar en bij de uitrol van een eigen Sport Vlaanderen-domein in het BHG. Dit omvat de keuze van de locatie, het mee opstellen van het programma van eisen, het deelnemen aan de stuurgroep voor het bouwproject, het betalen van een beschikbaarheidsvergoeding en opstellen van het beheersplan.

- Inzake topsport
 - Topsport vereist specifieke sportinfrastructuur met een ruime omkadering waarbij topsporters prioriteit krijgen.
 - Het Vlaamse niveau primeert, maar gemeenten kunnen hierbij ook betrokken worden. Hogescholen en universiteiten zijn een belangrijke partner.
 - De topsportomgeving die verbonden is met de infrastructuur is belangrijk (sportspecifieke kwaliteitscriteria volgens internationale specs, de aanwezigheid van een hechte topsportgemeenschap, sportmedisch advies, wetenschappelijke ondersteuning, generieke trainingsinfrastructuur (zoals krachtzaal, zwembad, Finse piste), overnachtingsmogelijkheden, catering, studiemogelijkheden, videofaciliteiten en nieuwe technologieën).

²⁹ De Brusseltoets is een beleidsinstrument dat gebruikt wordt om alle Vlaamse decreet- en regelgevingen vooraf te toetsen op de toepasbaarheid in Brussel en op het effect op de band met Vlaanderen.

³⁰ De Brusseltoets is een beleidsinstrument dat gebruikt wordt om alle Vlaamse decreet- en regelgevingen vooraf te toetsen op de toepasbaarheid in Brussel en op het effect op de band met Vlaanderen.

Vanuit deze optiek is het wenselijk om de bestaande drie brede topsportcentra (Gent, Leuven, Antwerpen) verder te versterken vanuit hun specifieke behoeften in plaats van nieuwe te bouwen.

- Naast deze brede infrastructuur is er uiteraard behoefte aan specifieke infrastructuur volgens regionale specialisatie in functie van de aanwezigheid van federaties of natuurlijke bronnen (vb. Sport Vlaanderen centrum in Nieuwpoort voor watersport) of reeds bestaande infrastructuur (vb. Sport Vlaanderen centrum Waregem voor eventing). Dit uiteraard in combinatie met buitenlandse stages.

- Voor zwembaden
 - Er is nood aan een bovenlokaal beleid inzake zwembaden met aandacht voor geografische planning, facilitering, ontwikkelingsvisie, kostendeling, gemeenschappelijk gebruik, intergemeentelijke samenwerking, ... De huidige PPS-aanbieders werken vooral reactief op de vraag van de gemeenten wat niet altijd leidt tot een optimale inzet van publieke middelen.
 - Het is belangrijk om een juiste schaal te vinden inzake zwembaden. Een clustering met andere sportinfrastructuur (vb. fitness, atletiekpiste, sporthal) of zelfs ruimer is wenselijk. Zo kunnen er synergieën worden gecreëerd zowel aan de zijde van de uitbating als aan de vraagzijde (simultaan sporten voor ouderen en voor kinderen bevorderen);
 - Denken vanuit een totaalconcept dat flexibel aanpasbaar is voor specifieke doelgroepen verhoogt het succes.

- Inzake schoolsportinfrastructuur
 - De meeste schoolsportinfrastructuur is lokaal.
 - Er is specifieke behoefte om de sportinfrastructuur beter te ontsluiten voor andere doelgroepen.
 - 66 procent van de basisscholen beschikt over eigen sportfaciliteiten (turnzaal, zwembad). 62 procent van de vestigingsplaatsen wordt ook al buitenschools gebruikt (breder dan sport). In iets meer dan de helft van de vestigingsplaatsen die hun schoolinfrastructuur buitenschools openstellen, vinden er sportactiviteiten plaats.
 - Bij DBFM-financiering is er een verhoogde toelage voor het onderhoud voorzien voor infrastructuur die wordt opengesteld. Voor reguliere financiering is geen bijkomende toelage voorzien.
 - Obstakels voor het openstellen van sportinfrastructuur zijn: mentale ingesteldheid van het schoolbestuur, beheersmatige aspecten (verantwoordelijkheid, verzekering, fiscaliteit (fiscale vrijstelling onroerende voorheffing), introverte infrastructuur opstelling die moeilijk te ontsluiten is, bijkomende normen voor het openstellen (vb. toiletten) en andere behoeftes inzake kleedkamers, scheidsrechterlokaal, uitloopzones (afmetingen), parking, cafetaria, tribunes.
 - Om deze obstakels te overwinnen is het belangrijk om domeinoverstijgend te denken waarbij verschillende stakeholders worden betrokken (onderwijs, Sport Vlaanderen, gemeente, AGION, GO, katholiek onderwijs, clubs, ...).

Subsidies kunnen gekoppeld worden aan het openstellen van de infrastructuur. Het is belangrijk om na te denken over de infrastructuurdelen bij de conceptvisie. Hefbomen kunnen gecreëerd worden via specifieke diensten en knowhow (vb. sleuteldiensten). Een samenwerking tussen de gemeente en de school is vanuit praktisch oogpunt hierbij essentieel.

- Het Vlaamse regeerakkoord voorziet in het openstellen van scholen via het stimuleren van multifunctionaliteit en medegebruik. De conceptnota 'masterplan scholenbouw' voorziet vijf acties om multifunctionaliteit en medegebruik te bevorderen:
 - in de toekomst worden multifunctionele bouwprojecten gestimuleerd door multifunctionaliteit mee te nemen in de objectieve prioriteitscriteria,
 - er wordt actief ingezet op infoverstrekking via brochures, goede praktijken delen, studiedagen, workshop, ...
 - leerpunten uit multifunctionele bouwprojecten worden verzameld,
 - de mogelijkheden om samen te werken met sociale economie worden onderzocht,
 - de scholen worden gestimuleerd om lokalen en sportzalen aan te geven bij instanties die databanken beheren. Beheren en publiek maken van deze data is essentieel.

2.2.7 Samenvatting van de behoeften

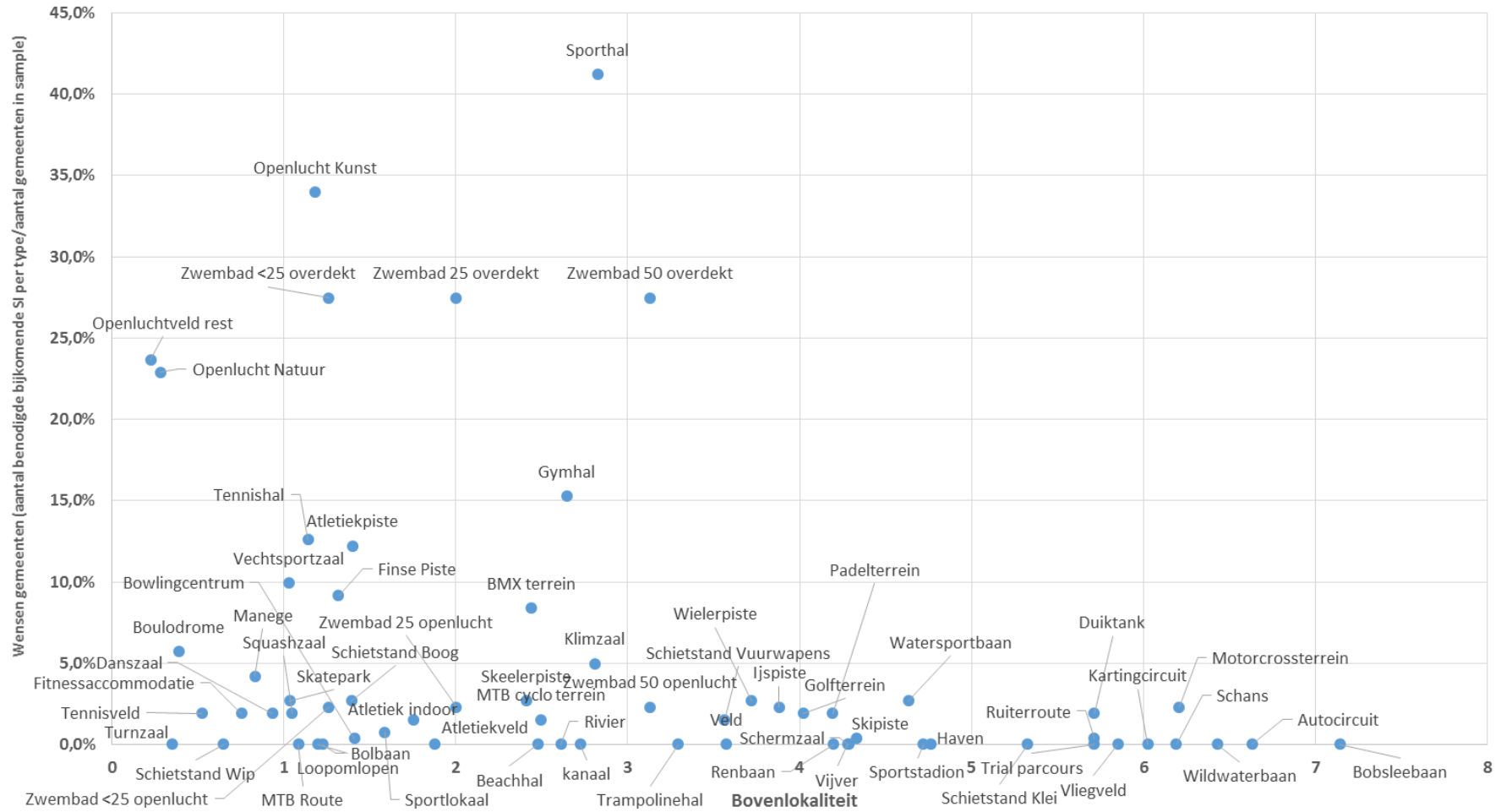
In deze laatste stap gaan we op zoek naar tekorten en behoeften op het vlak van de verschillende types van sportinfrastructuren per regio in Vlaanderen. Deze identificatie is gebaseerd op de analyseresultaten van de verschillende deelonderzoeken. In deze samenvatting leggen we alle kwantitatieve resultaten naast mekaar om de behoeften aan sportinfrastructuur in Vlaanderen uit te werken in functie van type infrastructuur en de spreiding over Vlaanderen. Uit de voorgaande deelonderzoeken komen drie kwantitatieve hoofdcriteria naar voor:

- projectie inzake het gebruik van sportinfrastructuur (cf. verwachte evolutie inzake de vraag naar sportinfrastructuur):
 - relatieve groei (voor Vlaanderen en KSIS),
 - absolute groei (voor Vlaanderen);
- wensen van de gemeenten (cf. behoeften vanuit de bevraging van de gemeenten);
- over- of ondervertegenwoordiging:
 - alle sportinfrastructuren,
 - bovenlokale sportinfrastructuren (zie supra).

In wat volgt worden de verschillende criteria voor de behoeften op het vlak van de verschillende types van sportinfrastructuren visueel voorgesteld op basis van spreidingsgrafieken. Dergelijke visuele voorstellingen laten toe om de belangrijkste conclusies inzake de behoeften aan bijkomende sportinfrastructuur voor Vlaanderen te formuleren. De volgende elf spreidingsgrafieken worden hieronder gepresenteerd:

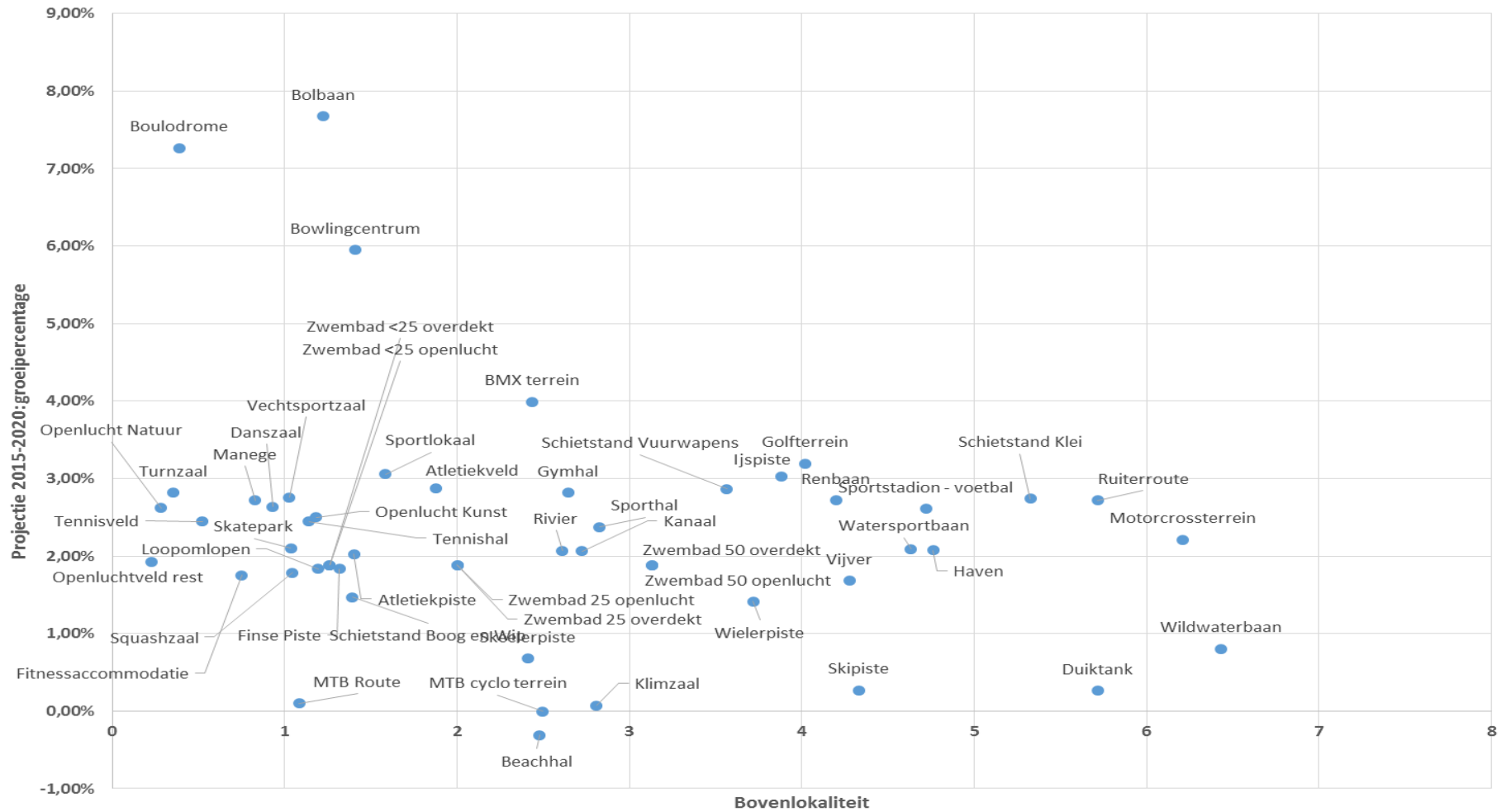
- Wensen gemeenten - bovenlokaliteit
- Projectie 2015-2020 relatieve groei - bovenlokaliteit
- Projectie 2015-2030 relatieve groei - bovenlokaliteit
- Projectie 2015-2020 absolute groei globaal sportinfrastructuurgebruik - bovenlokaliteit
- Projectie 2015-2030 absolute groei globaal sportinfrastructuurgebruik - bovenlokaliteit
- Projectie 2015-2020 absolute groei clubgebonden sportinfrastructuurgebruik - bovenlokaliteit
- Projectie 2015-2030 absolute groei clubgebonden sportinfrastructuurgebruik - bovenlokaliteit
- Wensen gemeenten - projectie 2015-2020 absolute groei globaal sportinfrastructuurgebruik
- Wensen gemeenten - projectie 2015-2030 absolute groei globaal sportinfrastructuurgebruik
- Wensen gemeenten - projectie 2015-2020 absolute groei clubgebonden sportinfrastructuurgebruik
- Wensen gemeenten - projectie 2015-2030 absolute groei clubgebonden sportinfrastructuurgebruik

Figuur 19
Spreidingsgrafiek wensen gemeenten en bovenlokaliteit

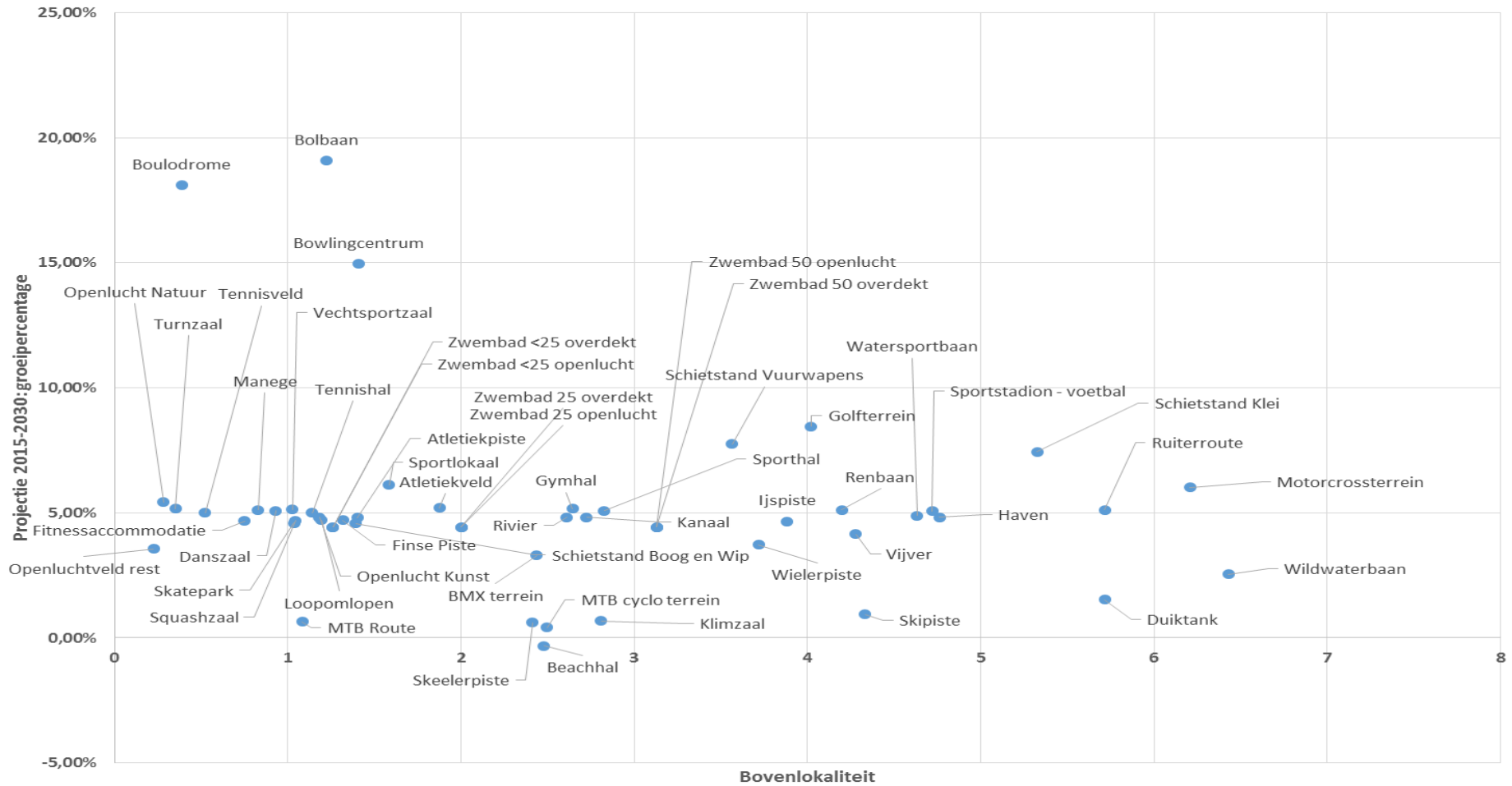
In de eerste spreidingsgrafiek in figuur 19 worden de wensen van de gemeenten per type sportinfrastructuur afgezet tegen de mate van bovenlokaliteit. We dienen hierbij op te merken dat het gaat om de algemene mate van bovenlokaliteit per type sportinfrastructuur en niet per individuele sportinfrastructuur. Zo heeft bv. een Finse piste een lage mate van BL maar kan als uniek exemplaar binnen een cluster een hoge mate van BL hebben. In de verdere bespreking doen we dus enkel uitspraken over de bovenlokaliteit van de “doorsnee” sportinfrastructuur en niet de individuele. In de rechterbovenhoek van het spreidingsdiagram vinden we geen types van sportinfrastructuren terug. Dit is een indicatie dat de wensen van de gemeenten dus over het algemeen genomen eerder lokaal van aard zijn. Het grootste deel van de types van sportinfrastructuren bevindt zich in de linkeronderhoek, wat aantoont dat de vraag bij de gemeenten naar deze types laag ligt en een lage mate van bovenlokaliteit kennen. In de linkerbovenhoek van de spreidingsgrafiek vinden we de types sportinfrastructuren terug waarnaar veel vraag is bij de gemeenten en variëren in de mate van bovenlokaliteit. Zo is er veel vraag naar bijkomende openluchtsportvelden (natuur, kunst en andere) en overdekte zwembaden van minder dan 25 meter, maar deze types van sportinfrastructuren hebben een eerder lokaal karakter. De types met een meer bovenlokaal karakter waar veel vraag naar is bij de gemeenten zijn de sporthallen, overdekte zwembaden van 25 en 50 meter en de gymhallen. Hier liggen mogelijkheden voor de Vlaamse overheid om de lokale overheden te ondersteunen in hun vraag naar bijkomende bovenlokale infrastructuur. Als we het laatste kwadrant in de rechteronderhoek bekijken vinden we die types van sportinfrastructuren terug die bovenlokaal van aard zijn, maar waarnaar slechts in enkele gemeenten vraag is naar bijkomende infrastructuren van dit type. Zo is er bij bepaalde gemeenten vraag naar een bijkomend motorcrossterrein, duiktank, ruiterroute, watersportaccommodatie (in de figuur gedefinieerd als watersportbaan, maar moet breder ingevuld worden), padelsterrein, skipiste, ijspiste, wielerpiste of een schietstand voor vuurwapens. Dit zijn veelal uniekere types van sportinfrastructuren waar de Vlaamse overheid mee kan ondersteunen om tot bijkomende infrastructuren te komen die een sterk bovenlokaal karakter hebben.

Figuur 20
Spreadingsgrafiek projectie 2015-2020 gebruik sportinfrastructuur relatieve groei en bovenlokaliteit

Figuur 20 omvat de tweede spreidingsgrafiek waarin de resultaten van de projectie van het sportinfrastructuurgebruik richting 2020 in groeipercentages wordt afgezet tegen de mate van bovenlokaleiteit. De resultaten van deze projectie zijn een weerspiegeling van de verwachte demografische evoluties waardoor de sportinfrastructuren die door een ouder publiek beoefend worden een sterke groei zullen kennen als gevolg van de vergrijzing. Dit zien we duidelijk terug bij de types sportinfrastructuren in de linkerbovenhoek. Het gebruik van boudodromen, bolbanen en bowlingcentra zal een sterke groei kennen, maar deze types hebben een eerder lokaal karakter. Eerder bovenlokale infrastructuur waarvan men kan verwachten dat het gebruik (sterk) zal stijgen richting 2020 zijn onder andere de motorcrossterreinen, de ruiterroutes, de schietstanden klei en vuurwapens, de havens, de watersportbanen, de sportstadia, renbanen, golfterreinen en ijspistes. Een relatieve groei moet weliswaar steeds gezien worden ten opzichte van het huidige gebruik van sportinfrastructuur. Daarom wordt in de volgende vier spreidingsgrafieken de absolute groei in rekening gebracht.

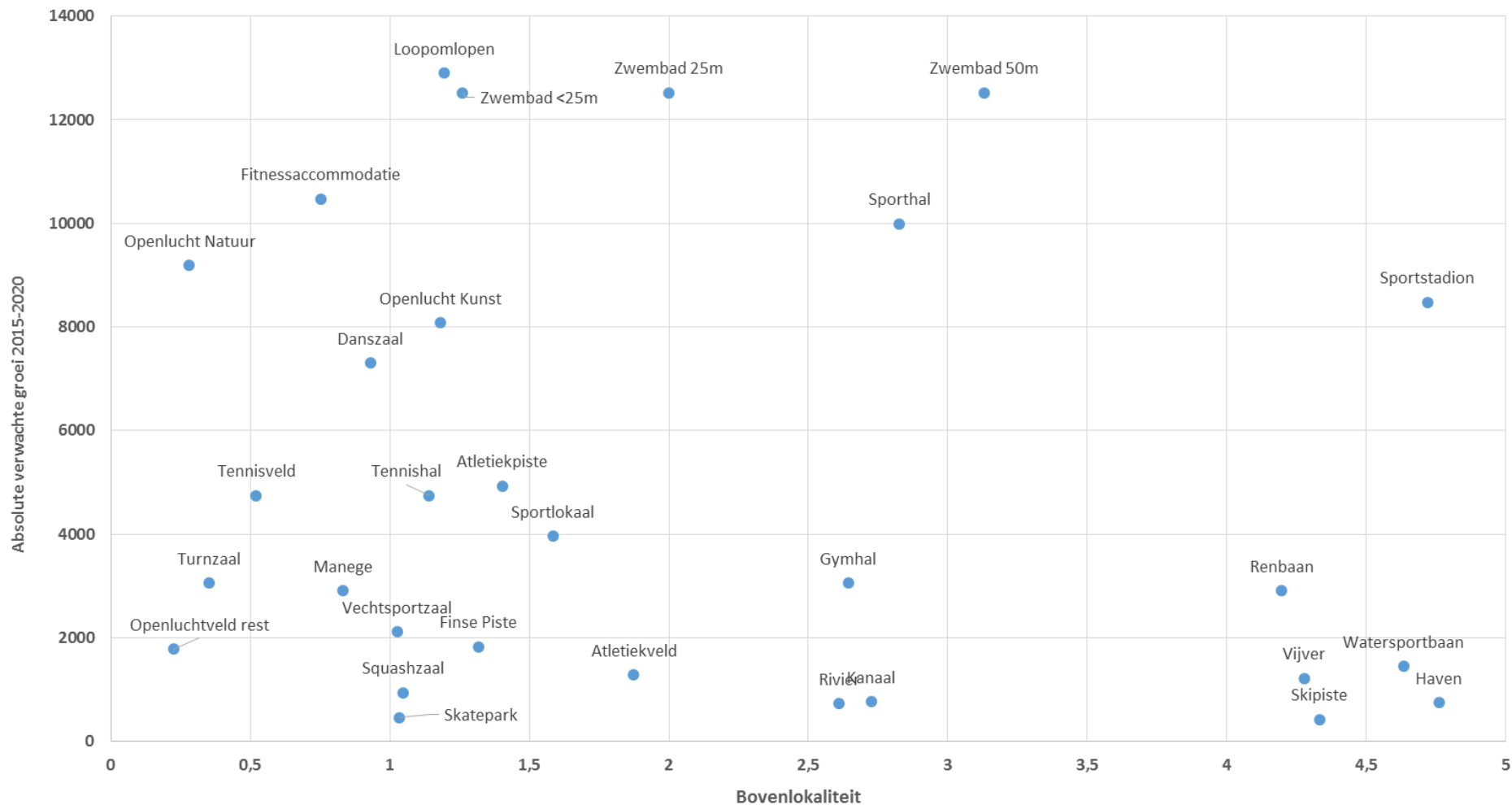
Figuur 21
Spreidingsgrafiek projectie 2015-2030 gebruik sportinfrastructuur relatieve groei en bovenlokaliteit

Figuur 21 omvat de derde spreidingsgrafiek waarin de resultaten van de projectie van het sportinfrastructuurgebruik richting 2030 in groeipercentages wordt afgezet tegen de mate van bovenlokaliteit. Het beeld is zeer gelijkaardig als bij de projectie 2020. Een relatieve groei moet weliswaar steeds gezien worden ten opzichte van het huidige gebruik van sportinfrastructuur. Daarom wordt in de volgende spreidingsgrafieken de absolute groei in rekening gebracht.

Figuur 22

Spreidingsgrafiek projectie 2015-2020 globaal gebruik sportinfrastructuur absolute groei en bovenlokaliteit

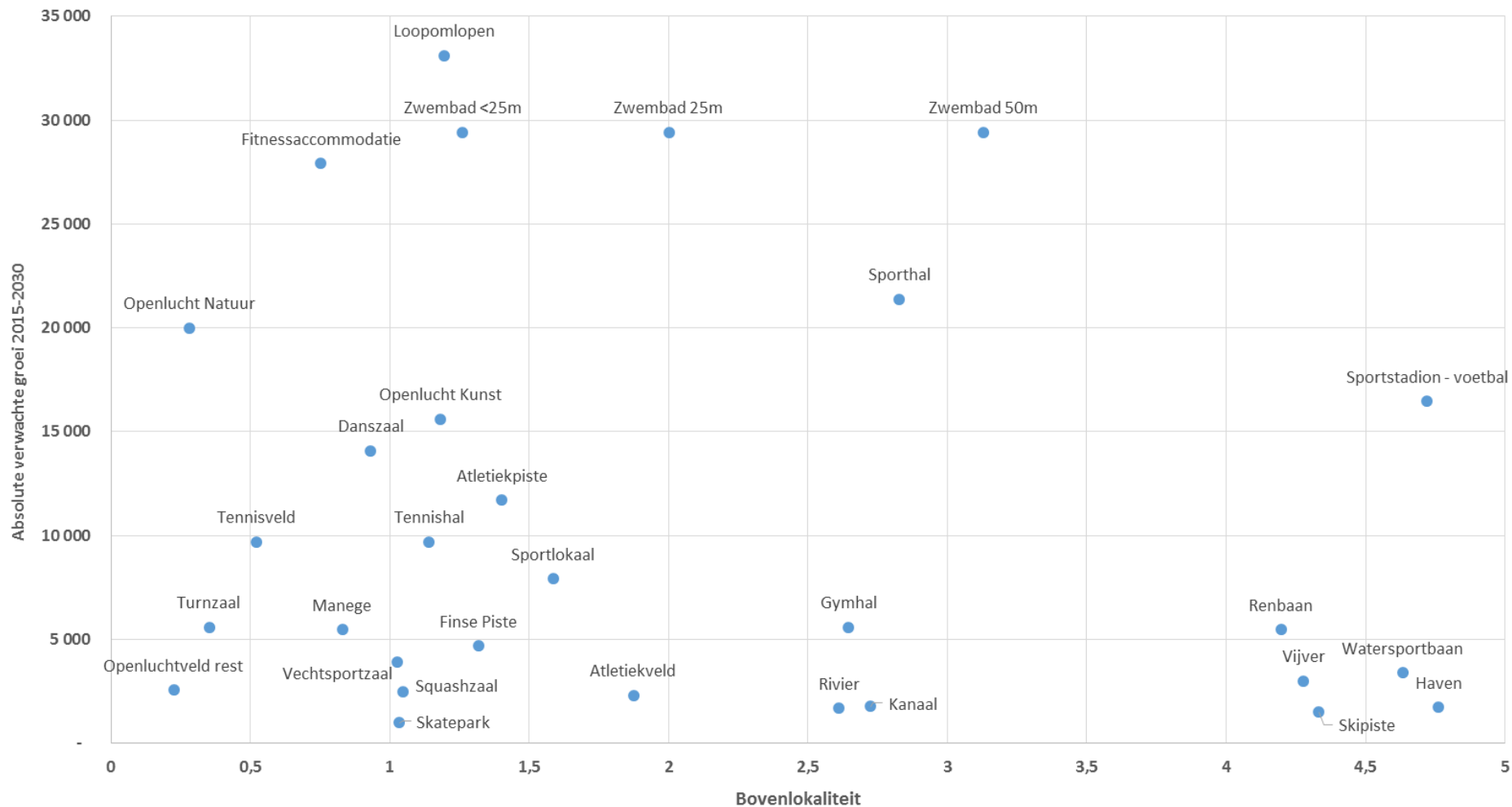
In figuur 22 wordt de absolute groei tussen 2015 en 2020 van het globale gebruik van sportinfrastructuur afgezet tegen de mate van bovenlokaliteit. We spreken over het globale gebruik aangezien het hierbij gaat om het gebruik door alle sportende Vlamingen (en niet alleen door de clubgebonden sporters). Voor deze figuur wordt een correctie doorgevoerd in het aandeel van het aantal gebruikers van bepaalde infrastructuren (voor meer toelichting zie supra). Met de sporttakken die we op basis van het surveymateriaal kunnen opnemen in deze analyses, tonen de resultaten aan dat de sporthallen, de zwembaden van 50 meter en de sportstadia een sterke absolute groei zullen kennen in het aantal gebruikers en bovendien een relatief hoge mate van bovenlokaliteit hebben. Bij de sportstadia moeten we evenwel de kanttekening maken dat hierbij alle outdoor voetballers in rekening werden gebracht, wat een maximaal scenario inhoudt aangezien niet alle outdoor voetballers hun sport beoefenen in een stadion³¹. Een extra kanttekening is natuurlijk dat we de groei van wat we nog niet hebben (bv. een bobsleebaan of een 400 m ijsbaan) niet kunnen voorspellen. Er kan in de toekomst eventueel gebenchmarkt worden met het buitenland voor deze types van infrastructuur. We stellen bijkomend vast dat ook de overige zwembaden³², de loopomlopen, fitnessaccommodaties, openluchtelden natuur en kunst en de danszalen een relatief sterkere groei zullen kennen dan het aantal gebruikers. Deze types infrastructuren zijn weliswaar minder bovenlokaal van aard. Types van sportinfrastructuren die een beperktere groei in het aantal gebruikers zullen kennen, maar wel een sterk bovenlokaal karakter hebben zijn de skipistes, havens, watersportbanen, vijvers en renbanen.

³¹ Voor de voetbalstadia zijn er geen wetenschappelijk onderbouwde gegevens om een correctie te kunnen doorvoeren. Dit is dus het maximale scenario.

³² Wat betreft zwembaden kon er vanuit het standpunt van de gebruiker (het globale gebruik en de hiermee gepaardgaande groei) geen onderscheid gemaakt worden tussen de 50 m zwembaden en de overige. Zij kregen dus allen dezelfde waarde voor de absolute groei.

Figuur 23

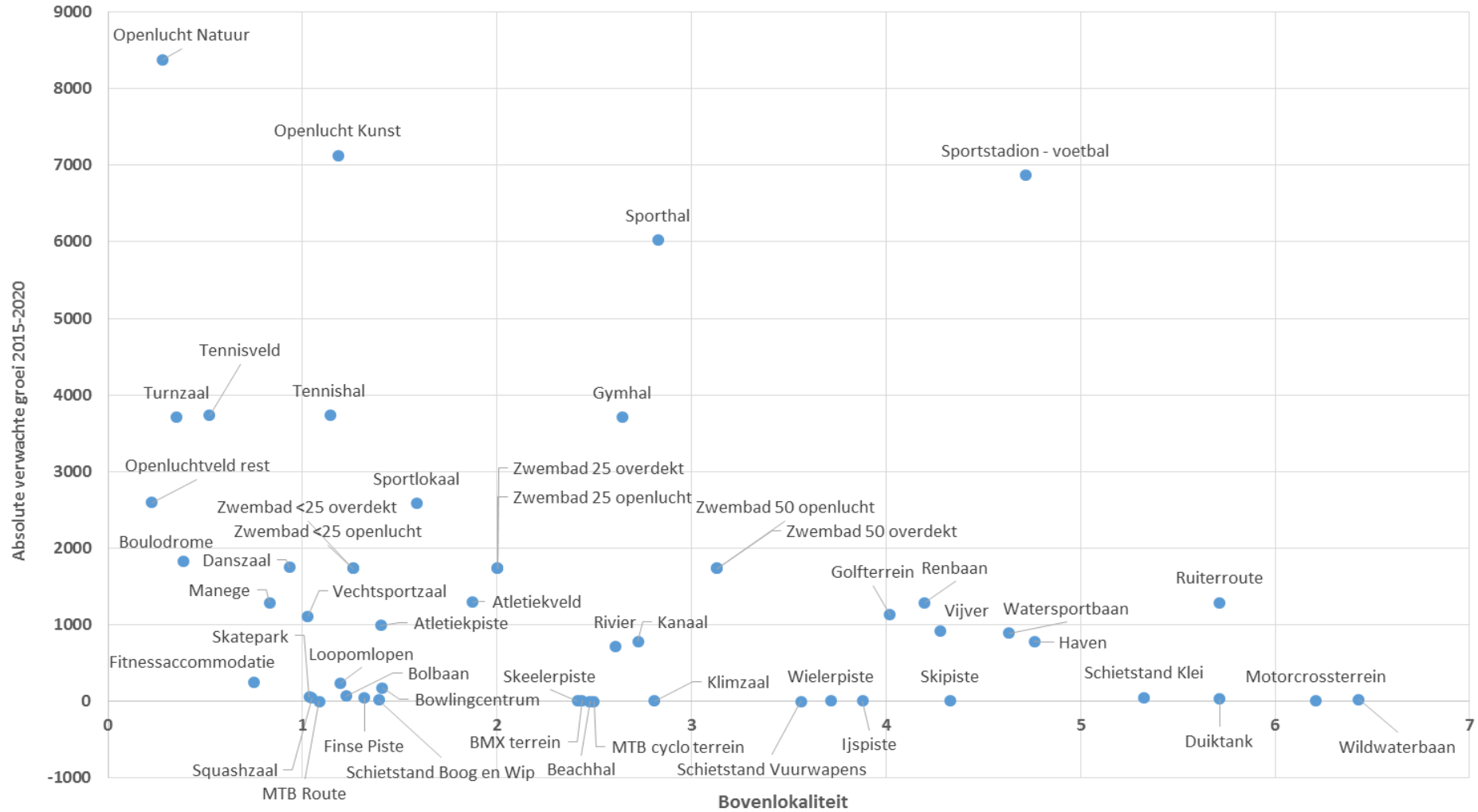
Spreidingsgrafiek projectie 2015-2030 globaal gebruik sportinfrastructuur absolute groei en bovenlokaleiteit

In figuur 23 wordt de absolute groei tussen 2015 en 2030 van het globale gebruik van sportinfrastructuur afgezet tegen de mate van bovenlokaliteit. De conclusies zijn gelijkaardig aan deze voor 2020.

Figuur 24

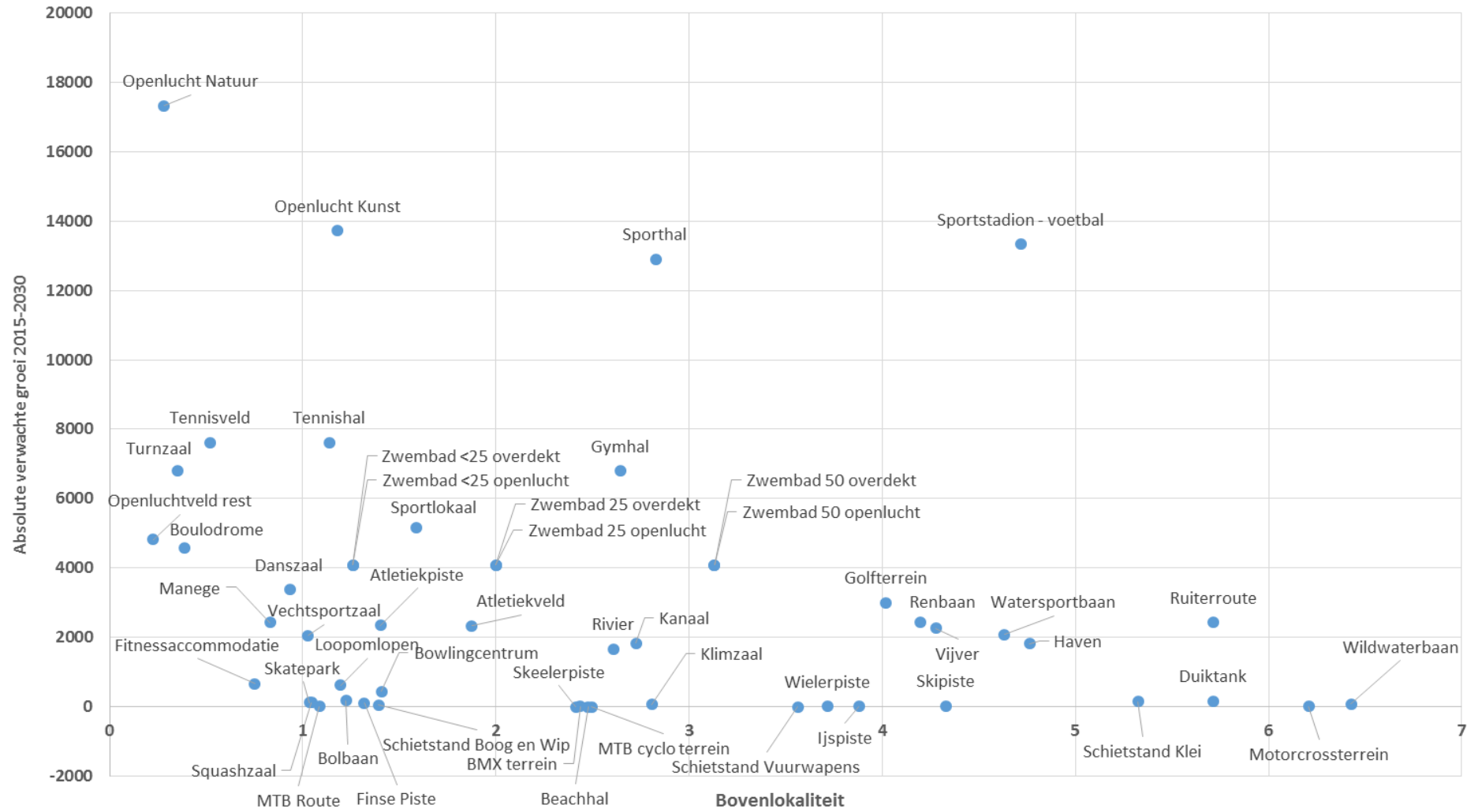
Spreidingsgrafiek projectie 2015-2020 clubgebonden gebruik sportinfrastructuur absolute groei en bovenlokaliteit

In figuur 24 wordt de absolute groei van 2015 tot 2020 van het clubgebonden gebruik van sportinfrastructuren in rekening gebracht en afgezet tegen de mate van bovenlokaliteit. Hierbij wordt de absolute groei berekend op basis van het aantal huidige leden per sporttak bij de gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties anno 2014. Bijgevolg doen we hier dus enkel uitspraken over het clubgebonden gebruik van de verschillende types van sportinfrastructuren. Ook hier zien we dat de sporthallen en de sportstadia een sterke groei zullen kennen en bovendien een relatief sterke mate van bovenlokaliteit hebben. De groei van de zwembaden ligt opvallend lager dan in figuren 22 en 23 wat aantoont dat er ook een groot deel niet-clubgebonden gebruikers van zwembaden zijn. De verwachte groei van sterk bovenlokale types sportinfrastructuren zoals wildwaterbanen, motorcrossterreinen, duiktanken, schietstanden klei en vuur, skipistes, ijspistes, wielerpiste en klimzalen is klein aangezien het aantal leden binnen de sportfederaties die deze sporttakken beoefenen zeer beperkt is en/of omdat het verwachte groeipercentage laag ligt.

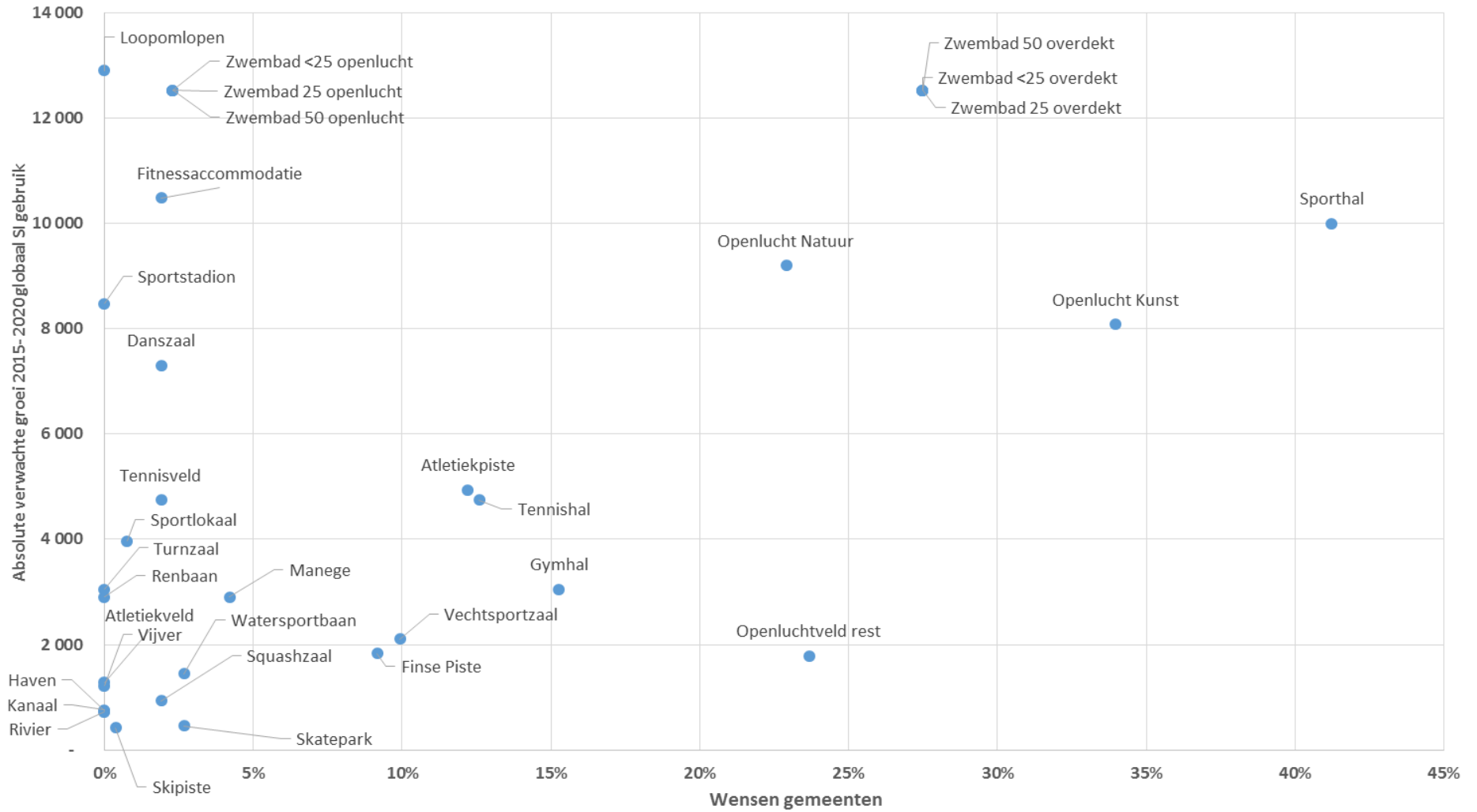
Figuur 25

Spreidingsgrafiek projectie 2015-2030 clubgebonden gebruik sportinfrastructuur absolute groei en bovenlokaliteit

In figuur 25 wordt de absolute groei van 2015 tot 2030 van het clubgebonden gebruik van sportinfrastructuren in rekening gebracht en afgezet tegen de mate van bovenlokaliteit. De conclusies zijn opnieuw zeer gelijkaardig aan 2020.

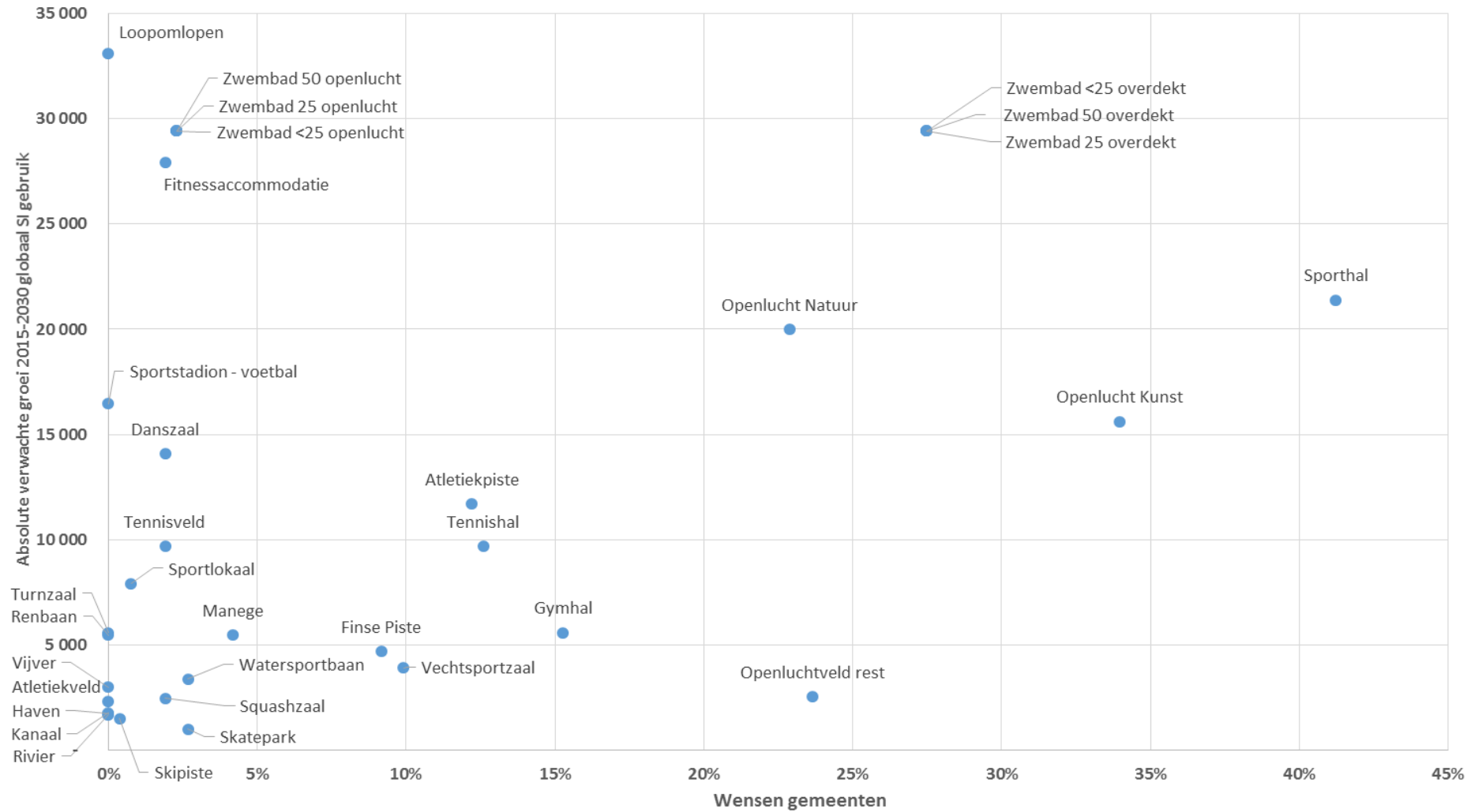
Figuur 26
Spreadingsgrafiek wensen gemeenten en projectie 2015-2020 globaal gebruik sportinfrastructuur absolute groei

In figuur 26 zetten we de wensen van de gemeenten af tegen de projectie van het globale gebruik van sportinfrastructuur richting 2020. Op deze manier krijgen we een zicht bij welke types sportinfrastructuur de behoeften van de gemeenten aansluiten bij de verwachte bijkomende nood aan infrastructuur. De resultaten van de projectie van de verwachte groei van het globale gebruik van sportinfrastructuur tonen aan dat er een aansluiting is tussen de wensen van de gemeenten en de verwachte groei voor de openluchtsportvelden kunst en natuur, voor de overdekte zwembaden en de sporthallen. Als we geen rekening houden met de graad van bovenlokaleit blijken deze types verantwoorde keuzes te zijn voor de Vlaamse overheid om mee te helpen ondersteunen. Het tegengestelde geldt voor de rivieren, kanalen, havens, atletiekvelden, squashzalen, skateparken en watersportbanen.

Figuur 27

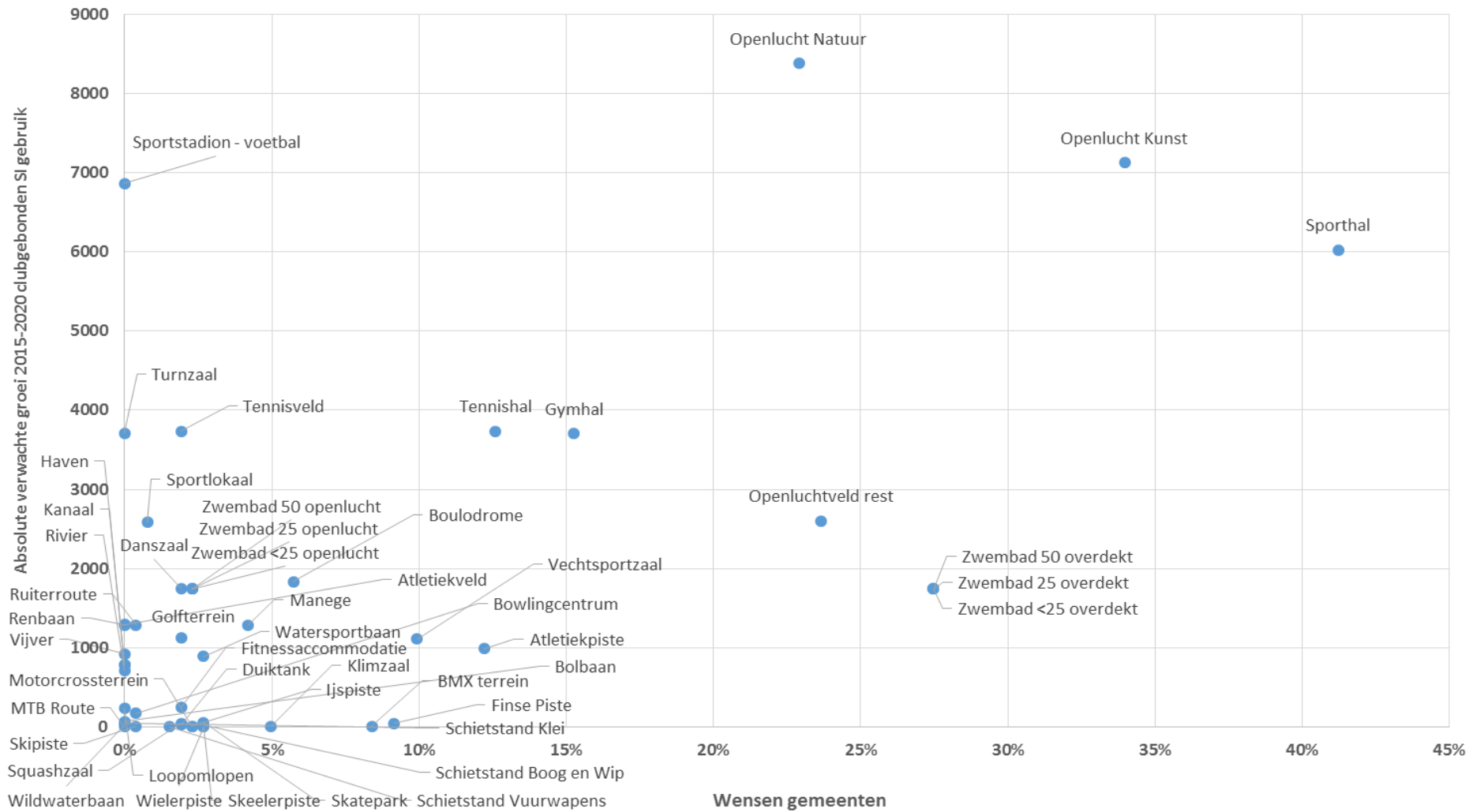
Spreadingsgrafiek wensen gemeenten en projectie 2015-2030 globaal gebruik sportinfrastructuur absolute groei

In figuur 27 zetten we de wensen van de gemeenten af tegen de projectie van het globale gebruik van sportinfrastructuur richting 2030. We zien opnieuw een zeer gelijkaardig beeld als voor 2030.

Figuur 28

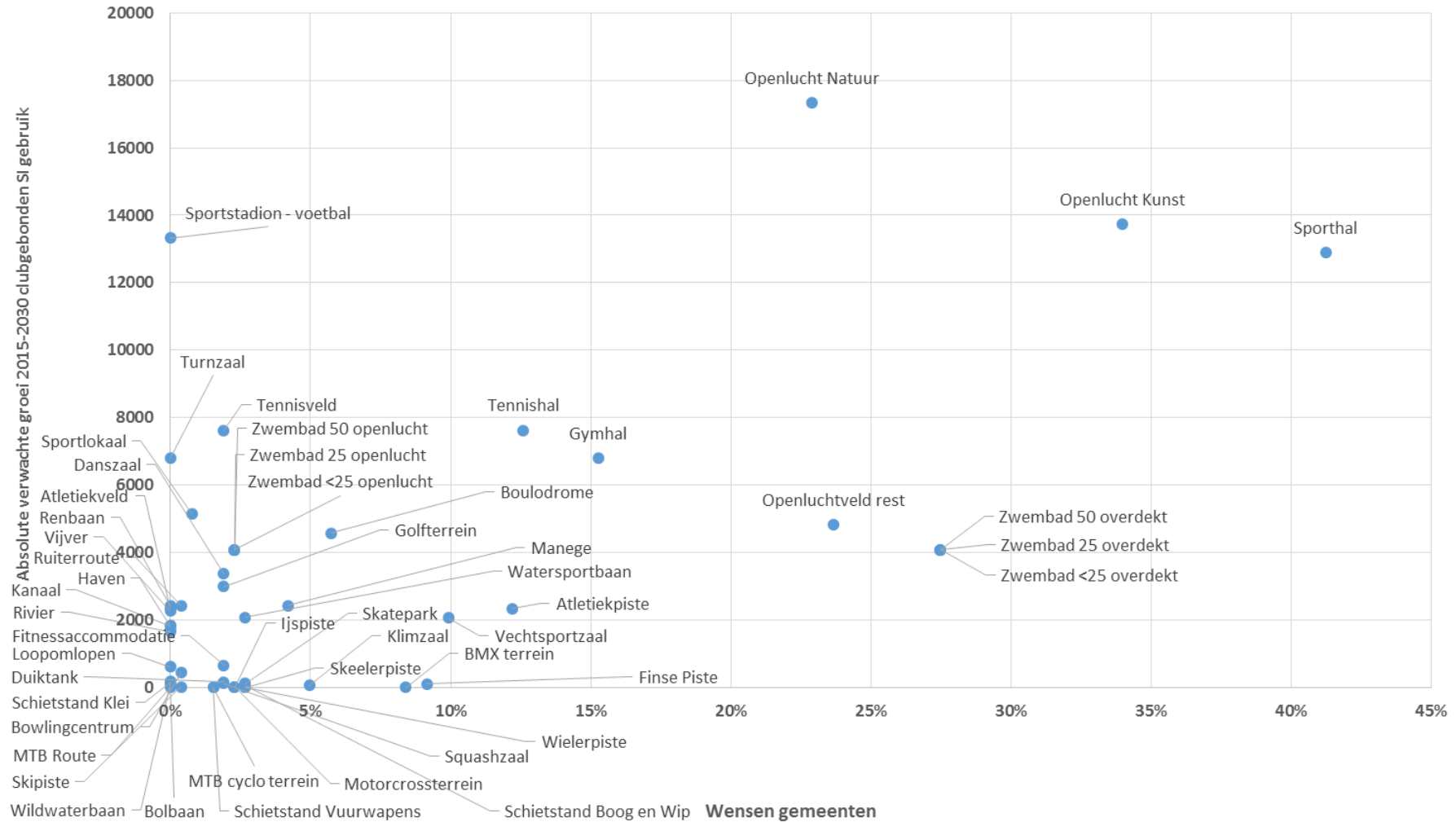
Spreadingsgrafiek wensen gemeenten en projectie 2015-2020 clubgebonden gebruik sportinfrastructuur absolute groei

In figuur 28 zetten we de wensen van de gemeenten af tegen de projectie van het clubgebonden gebruik van sportinfrastructuur richting 2020. We kunnen gelijkaardige conclusies trekken als uit figuur 26. Ook hier zien we dat de openluchtsportvelden natuur en kunst en de sporthallen een sterke verwachte stijging in gebruik zullen kennen en dat bovendien een groot deel van de gemeenten nood heeft aan bijkomende infrastructuur van deze types. Ook de andere openluchtsportvelden en de overdekte zwembaden zijn veel gevraagd door de gemeenten maar kennen dan weer een beperktere groei in verwacht clubgebonden gebruik. Verder stellen we vast dat ook de tennis- en de gymhallen zich eerder richting de rechterbovenhoek bevinden. Ook op deze types infrastructuur liggen verantwoorde mogelijkheden tot ondersteuning door de Vlaamse overheid. De overige types van sportinfrastructuur vinden we voornamelijk terug in de linkeronderhoek wat aangeeft dat deze een beperkte verwachte groei zullen kennen en dat er in beperkte mate nood is aan bijkomende infrastructuur van deze types bij de gemeenten.

Figuur 29

Spreadingsgrafiek wensen gemeenten en projectie 2015-2030 clubgebonden gebruik sportinfrastructuur absolute groei

In figuur 29 zetten we de wensen van de gemeenten af tegen de projectie van het clubgebonden gebruik van sportinfrastructuur richting 2030. We kunnen gelijkaardige conclusies trekken als voor 2020.

Conclusie

Als we alle spreidingsgrafieken bij elkaar brengen, merken we op dat een aantal infrastructuren veelvuldig in de zogenaamde 'rechterbovenhoek' voorkomen. Het gaat hierbij in eerste instantie voornamelijk om sporthallen en zwembaden (50 meter). Zij zijn zowel belangrijk bij de wensen van de gemeente als bij de absolute groei 2020-2030 (globaal + clubgebruik voor de sporthallen, globaal gebruik voor de zwembaden). Voor deze infrastructuren is de behoefte over alle parameters heen het grootst. Uit de combinatie van de wensen van de gemeenten en de projecties halen we ook nog bijkomend de kunst- en natuurgrasvelden. Deze zijn echter minder bovenlokaal van aard. Op basis van de combinatie wensen van de gemeenten en bovenlokaliteit moeten zeker ook nog de gymhallen vermeld worden. Bij de relatieve groei in combinatie met de bovenlokaliteit moet ook aandacht besteed worden aan enkele meer bovenlokale infrastructuren zoals schietstanden klein, motorcrossterreinen, watersportbaan en golfterreinen. Deze resultaten geven een indicatie waar mogelijks de grootste behoeften en prioriteiten kunnen liggen.

2.3 Toetsingsmodel ter beleidsondersteuning

Zoals hierboven beschreven biedt de output van de studie een toetsingskader dat bestaat uit:

- 1) een overzicht van de graad van bovenlokaliteit per type sportinfrastructuur;
- 2) een dynamisch beoordelingskader voor bovenlokaliteit voor individuele sportinfrastructuur, gebaseerd op de verrijkte sportinfrastructuurdatabank (SPAKKI). De databank werd aangevuld met de scores voor de verschillende criteria voor individuele bovenlokaliteit en de gewogen score die staat voor de graad van bovenlokaliteit per individuele sportinfrastructuur. Het scoresysteem biedt ook de mogelijkheid om voor een nieuwe infrastructuur de score te simuleren;
- 3) een fiche per type sportinfrastructuur met hierin per kleinstedelijke invloedssfeer de wensen van de gemeente, een projectie van het aantal gebruikers in 2020 en de over- en ondervertegenwoordiging ten opzichte van het Vlaamse gemiddelde;
- 4) een GIS-database met de mogelijkheid om (bovenlokale) sportinfrastructuren op kaart te visualiseren.

3 STRATEGISCH PLAN

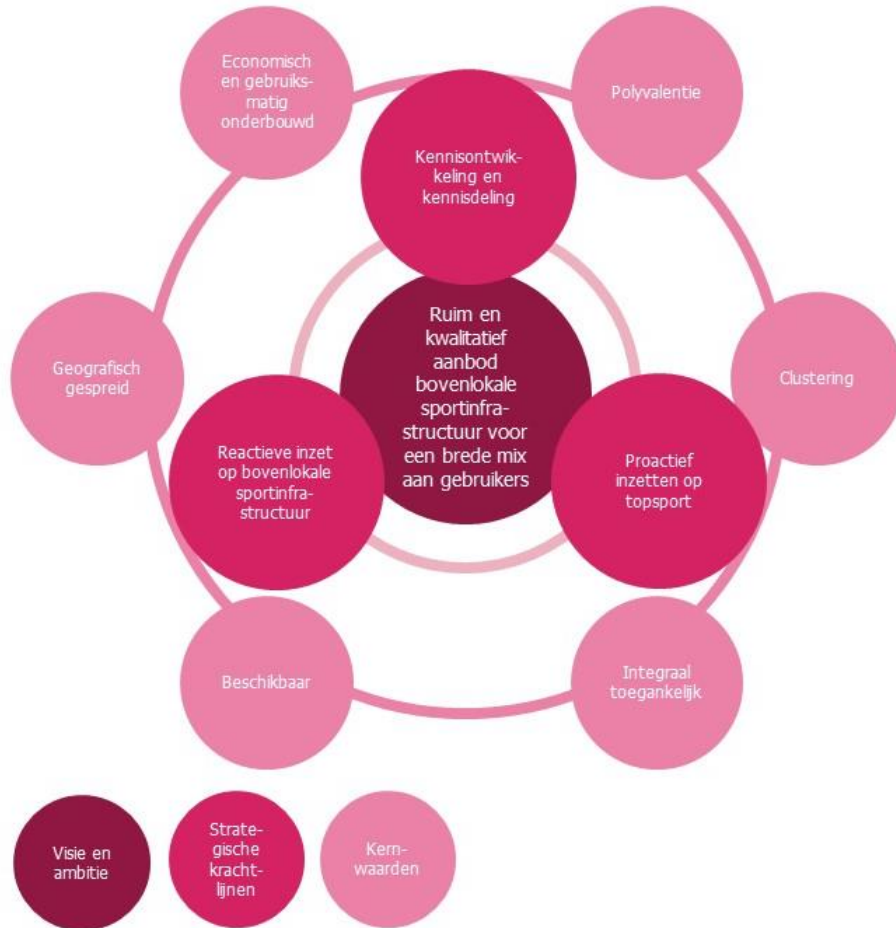
3.1 Ambities en globale visie op het vlak van bovenlokale sportinfrastructuur

3.1.1 Methodiek

Tijdens een visieworkshop wordt een globale visie uitgewerkt als kader voor het sportinfrastructuurbeleid. De focus ligt hierbij op het bovenlokale aspect. Dit gebeurt door tijdens de discussie een aantal stellingen (zie Bijlage H) naar voor te brengen, die mogelijke keuzes of accenten op het vlak van bovenlokaal sportinfrastructuurbeleid weergeven. Aan de hand van een interactieve discussie wordt het ambitieniveau en de globale visie verder geconcretiseerd. De visieworkshop werd bijgewoond door een expert van het Mulier instituut in Nederland zodat een vergelijking mogelijk was met het Nederlandse sportinfrastructuurbeleid³³.

³³ Er werd overwogen om ook andere experten uit te nodigen voor deze visieworkshop, maar er werd beslist door de stuurgroep om dit niet te doen omwille van praktische redenen (zoals geen voorkennis van het verloop van de studie). Het ontbreken van input van bijkomende experten tijdens de workshop werd opgevangen door de resultaten van de expertinterviews te incorporeren in de discussie.

Uit de groepsdiscussie zijn de volgende visie, krachtlijnen en kernwaarden gekomen:

3.1.2 Visie en beleidsaanbevelingen

Het onderzoeksteam geeft het volgende advies aan Sport Vlaanderen met betrekking tot de visie:

Sport Vlaanderen zou als ambitie moeten hebben om in te zetten op een ruim en kwalitatief aanbod aan bovenlokale sportinfrastructuur dat zich richt naar een brede mix van gebruikers, van recreant tot topsporter. Bovenlokale infrastructuur van hoog niveau dient topsporters de kans te geven om in optimale omstandigheden te trainen. Het ruime aanbod zal recreanten en specifieke doelgroepen zoals allochtonen, G-sporters, 65+, ... aanzetten om te sporten. Met het sportinfrastructuurplan wil men de sportparticipatie bevorderen. Het sportinfrastructuurplan moet aandacht hebben voor alle doelgroepen zoals topsporters, competitiesporters, recreatieve sporters, sporters in clubverband, sporters in light clubverband en individuele sporters. Het spreekt voor zich dat op het niveau van individuele infrastructuren (zoals een topsportinfrastructuur) bepaalde doelgroepen zoals topsporters prioriteit krijgen op andere doelgroepen. Het is de ambitie om te streven naar proximateit voor wat betreft de infrastructuren die gelieerd zijn aan populaire sporten (breedtesporten). We denken hierbij bijvoorbeeld aan zwembaden en sporthallen. Sportinfrastructuur in de buurt zet immers aan tot sporten.

3.1.3 Strategische krachtlijnen

Teneinde bovenstaande visie te bereiken dient ingezet te worden op volgende strategische krachtlijnen:

- proactief inzetten op topsport;
- reactief ondersteunen van bovenlokale sportinfrastructuur;
- kennisontwikkeling en kennisdeling.

3.1.3.1 Proactief inzetten op topsport

In het plan dient topsport voldoende aandacht te krijgen. De ondersteuning zou voornamelijk proactief en initiatiefnemend moeten zijn. Dit betekent dat Vlaanderen een actieve rol speelt in het verder versterken van de infrastructuur voor topsporters. Het is wenselijk om de reeds bestaande infrastructuur zo mogelijk in de driehoek Leuven-Antwerpen-Gent verder te versterken in functie van hun specifieke behoeften, noden en in functie van nieuwe technologische ontwikkelingen en wetenschappelijke inzichten. Het is wenselijk om een deel van de middelen te reserveren voor topsport in functie van de voorliggende kansen en noden. Het investeringsritme in topsportinfrastructuur laat zich qua timing idealiter leiden door de olympiades.

3.1.3.2 Reactieve inzet op bovenlokale sportinfrastructuur

Een ondersteuning naar bovenlokale sportinfrastructuur (exclusief topsport) kan eerder reactief: in functie van ontvangen dossiers naar aanleiding van bijvoorbeeld oproepen. Er kan een ondersteuning geboden worden in functie van specifieke noden die zich aandienen vanuit federaties, clubs of gemeenten. Verschillende projecten worden afgewogen in functie van specifieke criteria vooropgesteld uit het toetsingskader.

De ondersteuning kan zich zowel richten op brede multifunctionele infrastructuren (zoals sporthallen) als via specialistische infrastructuren gericht op een specifieke sport of doelgroep (vb. G-sport). In functie van de resultaten van voorliggend onderzoek vragen bovenlokale zwembaden en bovenlokale sporthallen bijzondere aandacht. Niet enkel wordt verwacht dat het aantal gebruikers in de toekomst sterk zal stijgen, de gemeenten geven nu reeds aan dat dit type van infrastructuren aandacht verdient (er zijn zowel wensen om nieuwe zwembadinfrastructuur te bouwen als knelpunten met de bestaande infrastructuur). Het is logisch om vooral in te zetten op eerder bovenlokale zwembaden. Een optimale capaciteitsbezetting van de bestaande zwembaden is wenselijk vooraleer nieuwe te bouwen.

3.1.3.3 Kennisontwikkeling en kennisdeling

Er dient actief ingezet te worden op kennisontwikkeling en kennisdeling ten aanzien van alle stakeholders. Eén van de mogelijkheden zijn de Sport Vlaanderen Centra die in de toekomst zouden kunnen fungeren als centra waar nieuwe zaken worden uitgetest, kennis inzake infrastructuur wordt ontwikkeld en waar goede voorbeelden worden verspreid. Ook daarbuiten kan Sport Vlaanderen zich profileren als een kenniscentrum op het vlak van sportinfrastructuur.

Deze kennisopbouw en kennisdeling hoeven zich ook niet te beperken tot bovenlokale sportinfrastructuren. Zo is het mogelijk dat gemeenten een beroep doen op de deskundigheid van Sport Vlaanderen voor hun lokale sportinfrastructuur. Sport Vlaanderen kan hierbij een faciliterende rol spelen door bijvoorbeeld standaardbestekken in verband met sportinfrastructuur ter beschikking te stellen van lokale besturen, samen te werken met de stakeholders van de onderwijssector rond het openstellen van sportinfrastructuur, enz.

3.1.4 Kernwaarden

Bij het realiseren van de visie wordt rekening gehouden met een aantal kernwaarden. Projecten die beter beantwoorden aan de kernwaarden zouden prioriteit moeten krijgen.

We overlopen achtereenvolgens de kernwaarden.

3.1.4.1 Polyvalentie

Polyvalentie kan in bepaalde gevallen worden gestimuleerd. Polyvalente infrastructuur zijn infrastructuur die ook voor andere doeleinden kunnen worden gebruikt zoals culturele evenementen. Polyvalentie kan de bezettingsgraad doen stijgen.

Gelinkt aan polyvalentie is ook multifunctionaliteit van belang, oftewel polyvalentie binnen de sport: echte multifunctionele sportsites die voor het beoefenen van meerdere sporten kunnen gebruikt worden.

Alhoewel dit niet het primaire doel is kunnen dergelijke types (top)sportinfrastructuur ook evenementen huisvesten.

3.1.4.2 Clustering

Naast polyvalentie, lijkt ook clustering - waarbij bepaalde infrastructuur worden gecombineerd - een belangrijk aspect te zijn voor nieuw te bouwen sportinfrastructuur. Dit biedt tal van voordelen zoals schaalvoordelen in de uitbating, gemeenschappelijk gebruik van parkeerplaatsen, kruisbestuiving tussen verschillende sporten, mogelijkheid voor gezinnen om op hetzelfde moment verschillende sporten te beoefenen, ... Als deze cluster van sportinfrastructuur daarenboven gelegen is in de onmiddellijke nabijheid van een multimodaal knooppunt wordt de bereikbaarheid vergroot, ook voor andere vervoermiddelen dan de auto. De toegankelijkheid via verschillende vervoersmodi zorgt voor een stijging in het aantal participanten, wat het uiteindelijke doel van het sportbeleid is.

De clustering kan nog een stap verdergaan. In plaats van enkel sportinfrastructuur te clusteren, kunnen ook andere functies zoals cultuur, shopping, kantoren, ontspanning worden voorzien. Deze multifunctionele centra zorgen niet enkel voor synergievoordelen zoals gemeenschappelijk gebruik van een aantal voorzieningen zoals parkeerplaatsen, het maakt ook de financiering van het project eenvoudiger. Dergelijke types projecten zijn gelegen in zones met een hogere grondwaarde waardoor de bank meer zekerheden heeft. Tevens verlaagt het risico van het project omdat de inkomstenbronnen gespreid zijn over meerdere sectoren.

3.1.4.3 Integraal toegankelijk

Vlaanderen dient uiteraard ook in te zetten op integrale toegankelijkheid en op het principe van diversiteitsdenken waarbij ruimere groepen gebruikers kunnen worden bereikt.

3.1.4.4 Beschikbaarheid

Vooraleer nieuwe infrastructures te ontwikkelen, dient nagegaan te worden of de beschikbaarheid van de reeds aanwezige infrastructures in de omgeving kan worden verhoogd. Het inzetten op het verhogen van de beschikbaarheid zoals bijvoorbeeld het openstellen van schoolsportinfrastructuur en het uitbreiden van de openingsuren kan een belangrijke beleidsprioriteit voor Vlaanderen zijn. Nieuwe technologieën en samenwerkingsmodellen bieden hier zeker mogelijkheden. Bij toekomstige schoolsportinfrastructuur dient er gestreefd te worden naar bv. correcte afmetingen en naar een extravert concept wat het openstellen faciliteert.

Maar ook bij bestaande sportinfrastructuur zijn er nog mogelijkheden tot openstellen. Bijvoorbeeld de terreinen rond een sporthal zijn idealiter “open” om licht georganiseerd sporten aan te moedigen. Een atletiekterrein moet niet per se een afgesloten terrein zijn, maar zo veel mogelijk open (voor zover beheersbaar).

3.1.4.5 Geografische spreiding

Een goede geografische spreiding voor infrastructures gelinkt aan populaire sporten is essentieel. Dit vooral ter verhoging van de participatie, maar ook vanuit een efficiënte inzet van middelen. Het voorgestelde toetsingskader met bijhorende database laat toe om de geografische spreiding per type bovenlokale infrastructuur na te gaan. Aldus zou prioriteit kunnen worden gegeven aan dossiers die bijdragen tot een betere geografische spreiding.

Voor specifiekere infrastructures (vb. motorcrossterreinen) is een goede geografische spreiding moeilijker haalbaar. In die gevallen waar een goede spreiding niet mogelijk is, kan eventueel geopteerd worden voor regionale specialisatie in functie van de aanwezigheid van sterke clubs, federaties of reeds bestaande infrastructures.

3.1.4.6 Economisch en gebruiksmatig onderbouwd

De beslissing voor bijkomende sportinfrastructuren of renovatie van bestaande dient economisch en gebruiksmatig onderbouwd te worden. Zowel renovatie als nieuwbouw zijn haalbare pistes in het invullen van de behoeften aan infrastructuur. Vaak is de duurtijd van de verbouwing de doodsteek van veel sportclubs. Nieuwe infrastructuur is vaker in staat om meer mensen aan te zetten om te sporten omdat het vaak als attractiever wordt ervaren.

De beslissing om al dan niet op een bepaalde plaats bijkomende sportinfrastructuur te voorzien dient uiteraard afgetoetst te worden met de behoeften. Een marktmatige toetsing of potentieelonderzoek (inclusief bezettingsprognose) is hierbij essentieel. Voor unieke infrastructuren is dit uiteraard moeilijk te voorspellen. Voor dit type unieke infrastructuren (vb. bobsleebaan) die nog niet in Vlaanderen aanwezig zijn, is een benchmark met het buitenland mogelijk en noodzakelijk. Dergelijke unieke infrastructuren dienen voldoende afzet te realiseren om een uitbating te verantwoorden. Indien bijvoorbeeld een 400 meter ijsbaan onvoldoende bezoekers kan genereren in functie van de investeringen, is het wellicht interessanter dat de topsporters in Nederland of Duitsland gaan trainen.

Vlaanderen kan daarnaast een actieve rol spelen in het ondersteunen en sensibiliseren van bijvoorbeeld energiebesparende maatregelen, met een terugverdieneffect op termijn.

3.2 Rol van de Vlaamse overheid/Sport Vlaanderen

De rol van Sport Vlaanderen, en ruimer van de Vlaamse overheid, kan verschillen van project tot project en van infrastructuur tot infrastructuur³⁴:

- administrator: dit impliceert o.a. het opleggen van minimumnormen (bv. op het vlak van veiligheid, energie, ...), het controleren, registreren en sanctioneren (bv. bij overtreding van de eerder vermelde normen), het bijhouden en updaten van de kenmerken van de sportinfrastructuur in de SPAKKI databank, ...
- regisseur/facilitator: hieronder vallen het verspreiden van kennis op bijvoorbeeld financieel, technisch, organisatorisch, juridisch en operationeel vlak, het communiceren van goede voorbeelden, het pad effenen voor projecten bij complementaire beleidsdomeinen (vb. recreatief medegebruik promoten bij Ruimte Vlaanderen, tijdelijk gebruik promoten, domeinoverstijgend denken, ...), procesbegeleiding, het bevorderen van de samenwerking tussen verschillende stakeholders (zoals clubs, federaties, ...). Sport Vlaanderen kan hierbij ook instaan voor het verzamelen, structureren en opbouwen van kennis rondom bovenlokale sportinfrastructuur;
- subsidiator: het financieel steunen van projecten via toelages, waarborgregeling, ...
- bouwheer en uitbater (actor): het bouwen en uitbaten van sportcentra.

³⁴ Gebaseerd op Scheerder, J. & Vos, S. (2014). *De krijtlijnen van het speelveld. Organisatie en planning van sport en sportbeleid in Vlaanderen* (Management & Bestuur in Sport 7). 2de uitgave. Gent: Academia Press, 264 p.

Bovenstaande rollen kunnen ook gezien worden in gradaties van financieel en organisatorisch engagement. De administratorrol vergt minder financieel engagement dan de bouwheerrol. Welke rol Sport Vlaanderen het best op zich neemt, hangt af van het hefboomeffect, en dit verschilt project per project. Middelen dienen zo efficiënt mogelijk te worden ingezet. Bepaalde projecten vergen meer facilitatie, terwijl voor andere projecten Sport Vlaanderen de rol van subsidiator op zich kan nemen omdat dit juist het verschil kan maken in het al dan niet realiseren van een project. Voor andere dossiers volstaat de administratorrol via bijvoorbeeld het vastleggen van normen inzake afmetingen.

Sport Vlaanderen kan minstens een faciliterende rol opnemen bij alle type infrastructures die voldoende bovenlokaleit in zich dragen. Bij de beoordeling van de dossiers wordt een beroep gedaan op het beoordelingskader wat inzicht biedt in de huidige situatie en de behoeften. Op deze basis kan Sport Vlaanderen bijvoorbeeld initiatiefnemers inzake milieuhinderlijke infrastructures of infrastructures met een ruimtelijke impact bijstaan bij het objectiveren van de behoeften, het zoeken naar ruimte, het ondersteunen van aanvragen en procedures, en het betrekken van andere departementen zoals Ruimte Vlaanderen.

Zoals gesteld zou Sport Vlaanderen inzake topsport een eerder actieve rol kunnen spelen terwijl voor bovenlokale sportinfrastructuur de rol eerder reactief kan zijn. Dit betekent dat in praktijk, behalve voor topsport, Sport Vlaanderen vaak een receptieve rol (vraaggestuurd) zal aannemen en zal ageren in functie van de vraag van bepaalde stakeholders zoals clubs, federaties, steden/gemeenten. Deze aanpak zorgt ervoor dat er ook kan ingezet worden op trends die op lokaal niveau ontstaan en vorm krijgen.

3.3 Advies aan de Vlaamse overheid/Sport Vlaanderen

Bij de beoordeling van de dossiers suggereren we om onderstaand beoordelingskader te gebruiken om de rol van Sport Vlaanderen te definiëren in een specifiek dossier. Het beoordelingskader kan tevens gebruikt worden om individuele dossiers tegenover elkaar af te wegen (afwegingskader).

Type rol	Enkel faciliteren	<->	Ook subsidiëren
	Lage bovenlokaliteit	<->	Hoge bovenlokaliteit
	-> (lage uniciteit, lage ruimte-impact, geen milieuhinder, lage verplaatsingsbereidheid)	<->	-> (hoge uniciteit, hoge ruimte-impact, mogelijke milieuhinder, hoge verplaatsingsbereidheid)
	Weinig clustering met andere functies	<->	Hoge graad van clustering met andere functies
	Geen slaapgelegenheid	<->	Veel slaapgelegenheid
	Weinig mogelijkheden voor topsport	<->	Focus op topsport
	Gericht op doelgroepen die reeds voldoende aan bod komen	<->	Gericht op doelgroepen die anders moeilijk aan bod komen
	Laag verwacht effect op de sportparticipatie	<->	Groot verwacht effect op de sportparticipatie
	Geen mogelijkheid voor evenementen	<->	Maakt ook evenementen mogelijk
	Verhoogt de beschikbaarheid maar matig	<->	Verhoogt de beschikbaarheid aanzienlijk naar alle doelgroepen
	Verbeterd de geografische spreiding weinig	<->	Verbeterd de geografische spreiding drastisch
	Kan niet fungeren als voorbeeld	<->	Kan fungeren als voorbeeld
	Moeilijk bereikbaar	<->	Gelegen in nabijheid van multimodale knooppunten
	Lage of negatieve groei aan gebruikers verwacht	<->	Grote groei aan gebruikers verwacht
	Weinig wensen vanuit de gemeenten	<->	Veel wensen vanuit de gemeenten
	Slechts één partij betrokken	<->	Samenwerking tussen meerdere partijen
	Weinig gedragen door een club of federatie	<->	Sterk gedragen door een club of federatie

Naast het gebruik van bovenstaand beoordelingskader adviseren we aan Sport Vlaanderen om de sportinfrastructuurdatabank SPAKKI verder uit te bouwen, te verrijken en te verfijnen:

- updaten/corrigeren data inzake tribunes:
 - aanwezigheid tribune,
 - capaciteit tribune (eventueel op basis van externe bronnen zoals Wikipedia voor voetbalstadions),
 - indien mogelijk opsplitsen tussen staan- en zitplaatsen;
- updaten data inzake slaapgelegenheid:
 - type accommodaties (permanent/tijdelijk (tenten?)/..) en configuratie,
 - aantal slaapplaatsen, eventueel per type;
- niveau van de beoefende sport/voldoet aan regels voor competitie, eventueel onderscheid naar niveau/classificatie?
- is de locatie geschikt voor grootschalige evenementen?
- updaten van ontbrekende data (“onbekend”) waar mogelijk: oppervlakte, afmetingen, eigenaar, tribune, ...
- golfterrein: aantal holes?
- bijhouden of er topsport beoefend wordt (nu topsport 2012 aangeduid);
- toevoegen checkdatum (zie monitoringsysteem) om een gemakkelijke actualisatie mogelijk te maken;
- toevoegen van de bezettingsgraad (via de gemeente).

We adviseren om deze databank up-to-date te houden via een systeem waarbij lokale besturen makkelijk hun data zelf kunnen updaten en waarbij de lokale besturen gestimuleerd worden om ten minste jaarlijks een grondige check te doen (bv. via een beloningssysteem). Die checkdatum kan ook toegevoegd worden aan SPAKKI zodat opgevolgd kan worden wanneer een bepaalde infrastructuur voor het laatst is gecontroleerd/aangepast.

Zoals reeds werd aangehaald (2.2.4. Verplaatsingsgedrag) wordt voor grootschalige behoefteanalyses soms uitgegaan van algemeen, voor geheel Vlaanderen van toepassing zijnde theoretische normen, die per inwoner de behoeften uitdrukken voor een bepaalde (traditionele) sportaccommodatie. Deze normen werden wetenschappelijk bepaald op basis van de beoefeningsgraad en -frequentie van een aantal sporttakken in Vlaanderen. De laatste aanpassing en uitbreiding van deze behoeftenormen gebeurde in 2008. Via het Steunpunt Beleidsrelevant Onderzoek werden met steun van de Vlaamse overheid, door de KU Leuven de sinds 1985 toegepaste behoeftenormen geactualiseerd (voor sporthallen en overdekte zwembaden) en uitgebreid (voor voetbalvelden in natuurgras en voor de belangrijkste overdekte sportaccommodaties)³⁵. Inmiddels dringt zich een nieuwe actualisatie van deze theoretische normen (vb. m² zwembadwater per 1 000 inwoners) op.

³⁵ Zie: <https://www.bloso.be/SPORTINFRASTRUCTUUR/ONDERZOEKPLANNING/Pages/Behoeftesonderzoek.aspx>

We adviseren om dit niet enkel te doen voor zwembaden en sporthallen maar ook voor andere frequent voorkomende infrastructures (vb. atletiekpistes). De data in verband met het verplaatsingsgedrag kunnen eventueel mee opgenomen worden bij de berekening van de nieuwe theoretische normen.

We suggereren tevens om via een gebruikersbevraging een beter zicht te krijgen op de behoeften van de individuele gebruiker. Momenteel werden enkel federaties en gemeenten bevraged. Het is mogelijk dat de behoeften van de eindgebruiker genuanceerder zijn.

Ten slotte adviseren we om de databases meer aan elkaar te koppelen. Zo kunnen op basis van de ledengegevens van de federaties de infrastructures worden gekoppeld. Op deze basis kan men een GIS-model ontwikkelen dat het potentieel inschat van nieuwe infrastructures op basis van reistijd, andere 'concurrentiële' infrastructuur in de omgeving, grootte van het concept, woonplaats van de gebruiker, ligging, ... Het model kan worden geparametriseerd en verfijnd op basis van de observaties (verplaatsingsgedrag) van de ledendata van de federaties. Het doel is een blindevlekkenmodel dat als signaalgever kan dienen inzake gebieden die mogelijks potentieel hebben voor nieuwe infrastructuur. Het toevoegen van de huidige bezettingsgraad van de bestaande infrastructures (via de gemeente) kan het model verder verfijnen.

BIJLAGEN

A. UITGEBREIDE RESULTATEN BEVRAGING SPORTFEDERATIES

De resultaten van de bevraging van de sportfederaties worden onderstaand uitgebreid gerapporteerd per type sportinfrastructuur. Hier wordt steeds dezelfde structuur aangehouden:

- De naam van de federatie die nood heeft aan dit type SI
 - De locatie waar men deze bijkomende SI wenst te bekomen
 - Welke sporttakken er beoefend kunnen worden
 - Specificaties
 - Hoe deze SI verwezenlijkt kan worden
 - Mogelijke knelpunten
 - Heeft de federatie zelf plannen tot realisatie?
- Zijn er voor de sporttakken en disciplines opportuniteiten die zich kunnen voordoen met betrekking tot de realisatie van sportinfrastructuur in Vlaanderen? (indien van toepassing)
- Andere bedenkingen of suggesties die van belang kunnen zijn voor de opmaak van het sportinfrastructuurplan (indien van toepassing)
- Specifieke knelpunten die zich voordoen met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur (indien van toepassing)

In een laatste onderdeel wordt de visie van de sportfederaties inzake sportinfrastructuur weergegeven.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de deelname aan de bevraging per sportfederatie.

Tabel 1
Overzicht van de deelname aan de online bevraging per sportfederatie

Deelname aan bevraging		Deelname aan bevraging	
ABC Vlaanderen American Kick Boxing Association	nee	Vlaamse Atletiekliga	ja
AKTIVIA	ja	Vlaamse Autosportfederatie	ja
Badminton Vlaanderen	ja	Vlaamse Baseball en Softball Liga	ja
Belgische Politie Sport Bond	ja	Vlaamse Basketballiga	ja
Bond voor Lichamelijke Opvoeding	ja	Vlaamse Boks Liga	ja
BRSF Vlaanderen	ja	Vlaamse Boogsport Federatie Liggende Wip	ja
Cricket Vlaanderen*	nee	Vlaamse Bowlingsport Federatie	ja
Danssport Vlaanderen	ja	Vlaamse Handbalvereniging	ja
De Fitnessorganisatie	ja	Vlaamse Hockey Liga	ja
Falos	ja	Vlaamse Judofederatie	ja
Federatie Dans en Sport	ja	Vlaamse Ju-Jitsu Federatie	ja
Federatie disco, show & formatiedans	ja	Vlaamse Kano & Kajak Federatie	ja

Tabel 1**Overzicht van de deelname aan de online bevraging per sportfederatie (vervolg)**

Deelname aan bevraging		Deelname aan bevraging	
Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen	ja	Vlaamse Karate Federatie	ja
FROS Amateursportfederatie	ja	Vlaamse Kunstschaatsen Bond	ja
Gezinsportfederatie	ja	Vlaamse Liefhebbers Motorrijders	ja
GymnastiekFederatie Vlaanderen	nee	Vlaamse Liga Paardensport	ja
Handboogliga	ja	Vlaamse Liga van Bedrijfssport	ja
Hondenfederatie Vrienden Onder Eén	nee	Vlaamse Minivoetbalfederatie	ja
Klim- en Bergsportfederatie	ja	Vlaamse Motorrijdersbond van België	nee
Koninklijke Belgische Liefhebbersvoetbalbond	ja	Vlaamse Reddingsfederatie	ja
Koninklijke Antwerpse Vereniging Van Vriendenclubs	ja	Vlaamse Roeiliga	ja
Koninklijke Belgische Korfbalbond - Vlaamse Liga	nee	Vlaamse Rollerbond	ja
Koninklijke Vlaamse Voetbalbond	ja	Vlaamse Rugby Bond	ja
Landelijke Rijverenigingen	nee	Vlaamse Schermbond	ja
Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs	ja	Vlaamse Schietsportkoepel	ja
Natuurvrienden Sportfederatie	ja	Vlaamse Snookerfederatie	ja
Nederlandstalige Liga voor Onderwateronderzoek en -Sport*	nee	Vlaamse Squashfederatie	ja
OKRA-SPORT	ja	Vlaamse Taekwondo Bond	nee
Parantee	ja	Vlaamse Tafeltennisliga	ja
Petanque Federatie Vlaanderen	ja	Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga	ja
Psylos	ja	Vlaamse Vechtsportassociatie	ja
Recreas	ja	Vlaamse Vereniging voor Golf	ja
Sneeuw sport Vlaanderen	ja	Vlaamse Volleybalbond	ja
Sporta-federatie	ja	Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie	ja
Sportievak	ja	Vlaamse Wandelfederatie	ja
Sportiv	ja	Vlaamse Wielrijdersbond*	nee
Sportvisserij Vlaanderen	ja	Vlaamse Wushu Federatie	nee
S-Sport Federatie	ja	Vlaamse Yachting Federatie	ja
Tennis Vlaanderen*	nee	Vlaamse Zaalvoetbalbond	ja
Verbond van Vlaamse Speleologen	nee	Vlaamse Zwemfederatie	ja
Verbond van Vlaamse Watersportverenigingen Recrea	ja	Voetbalfederatie Vlaanderen	ja
Vereniging voor Modelluchtvaartsport	ja	Vrije Vlaamse Recreatiesporten	nee
Vlaams Verbond voor Oriënteringssporten	ja	Waterski Vlaanderen	ja
Vlaamse Aikido Vereniging	nee	Wielerbond Vlaanderen	ja

Noot: de federaties met een * achter de naam zijn wel van start gegaan met de bevraging, maar er waren geen bruikbare gegevens ter beschikking.

1. Atletiekinfrastructuur

Atletiekpiste

- Vlaamse Reddingsfederatie
 - o Locatie:
 - Meer van Rotselaar (Leuven KSIS 17)
 - Hofstade (Vilvoorde KSIS 16)
 - Brabplas (Antwerpen KSIS 20)
 - de Gavers (Aalst-Geraardsbergen KSIS 13)
 - Parelstrand Lommel (Noord-Limburg KSIS 24)
 - o Sporttakken: sprint- en loopnummers i. f.v. reddend zwemmen
 - o Specificaties: combinatie atletiekpiste-zwembad-openwaterruimte-fitness.
 - o Realisatie:
 - uitbreiding
 - in samenspraak met atletiekfederatie kijken wat bovenlokaal mogelijk en opportuun is.
 - o KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen
 - o Plannen voor realisatie: /

Atletiek indoor

- Vlaamse Atletiekliga
 - o Locatie:
 - Provincie Antwerpen (KSIS 20-23)
 - Provincie West-Vlaanderen (KSIS 1-7)
 - o Sporttakken: atletiek
 - o Specificaties: tot recent was er alleen de indoor piste aan de Blaarmeersen in Gent. Recent is er een indoor hal bijgekomen in Heusden en nog dit jaar komt er een trainingsfaciliteit in Leuven. Als we op provinciaal niveau minstens 1 accommodatie ambiëren dan zijn Antwerpen en West-Vlaanderen de aangewezen regio's voor investeringen.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw of uitbreiding
 - de omvang van deze soort accommodatie is groter (lees "langer") dan de meeste bestaande sporthallen, zodat renovatie niet aan de orde is. Een mogelijk "hergebruik" zijn grote fabriekshallen.
 - KP: onvoldoende financiële middelen
 - o Plannen voor realisatie: /

2. BMX-piste

- Wielerbond Vlaanderen
 - o Locatie: Wachtebeke (Gent KSIS 9)
 - o Sporttakken: BMX + trial
 - o Specificaties: off-road centrum Puyenbroeck met o.a. BMX-piste met als voornaamste onderdeel van het project 8 m startheuvel en pro sectie, waardoor naast aantrekken, opleiden van jeugd ook internationale wedstrijden kunnen worden gerealiseerd. Momenteel zitten wij samen met de provincie Oost-Vlaanderen, domeinbeheerder Puyenbroeck en beheerder van het project en later met exploitant. BMX-piste: 70 mx100 m en geschatte kostprijs 300.000 à 450.000 à 500.000 EUR

- Realisatie:
 - nieuwbouw en/of uitbreiding
 - nieuwe infrastructuur op gronden van het domein Puyenbroeck
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners
- Plannen voor realisatie:
 - Ja, in samenwerking met provincie en Vlaamse overheid
 - binnen 3 jaar
 - het project wordt momenteel uitgewerkt vanuit de provincie Oost-Vlaanderen - de federatie en de koepelfederatie hebben de intentie om financiële middelen ter beschikking te stellen

3. Fitnessruimte

- Vlaamse Rugby Bond
 - Locatie: Antwerpen (KSIS 20)
 - Sporttakken: krachttraining i.f.v. rugby
 - Specificaties: de zaal zou voldoende groot moeten zijn (15 m op 10 m) met voldoende squatrecks (minstens 3), vrije ruimte en andere machines maar vooral losse gewichten en Olympsche baren. Kostprijs kan natuurlijk variëren rond de € 100.000
 - Realisatie:
 - uitbreiding
 - rugbyclub Antwerpen heeft reeds met de stad Antwerpen een akkoord over de bouw van kleedkamers en een kantine. De bouw van een krachtzaal kan hieraan gekoppeld worden.
 - KP: onvoldoende financiële middelen + stedenbouwkundige problematiek
 - Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met gemeenten, club en provincie
 - binnen 3 jaar
 - er is reeds een samenwerkingsovereenkomst met de stad Antwerpen en de rugbyclub van Antwerpen.
- Vlaamse Rugby Bond
 - Locatie: Leuven (KSIS 17)
 - Sporttakken: krachttraining i.f.v. rugby
 - Specificaties: /
 - Realisatie:
 - uitbreiding
 - Naast het huidige grasveld ligt een kleine weide. RC Leuven is reeds in onderhandeling om deze weide op te kopen zodat zij een kunstgrasveld kunnen aanleggen. De oude infrastructuur zou vervangen worden (renovatie)
 - KP: onvoldoende financiële middelen + verkoop van de weide
 - Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met gemeenten, club
 - binnen 3 jaar
 - momenteel is er overleg met de eigenaar om de weide te kopen. De stad Leuven is hierbij ook betrokken.
- Vlaamse Baseball en Softball Liga
 - Locatie: NG
 - Sporttakken: krachttraining i.f.v. baseball en softball
 - Specificaties: basis fitnesszaal met vooral veel specifieke materialen.
 - Concreet concept kan uitgewerkt worden bij concreet project.

- Realisatie:
 - uitbreiding en/of nieuwbouw
 - uitbreiding: er zijn enkele lokale terreinen in Vlaanderen die mogelijks kunnen uitgebreid worden waardoor ze zouden kunnen voldoen aan de internationale normen. Nieuwbouw: mogelijks efficiënter en meer opties naar combinatie met andere sporten.
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners
- Plannen voor realisatie: /
- Vlaamse Reddingsfederatie
 - Locatie: NG
 - Sporttakken: krachttraining en revalidatie i.f.v. reddend zwemmen
 - Specificaties: men mist de link tussen fitness en alle andere sporten. In veel zwembaden, sporthallen (in het buitenland) zie je een fitnessruimte. Niet voor publiek gebruik maar voor alle aangesloten leden. In topsport (nationaal of internationaal) kan je bijna niet rond fitness. Je kan natuurlijk naar een aparte fitness trekken maar het is eenvoudiger en beter om dat georganiseerd te kunnen doen binnen de vertrouwde omgeving. Hoeft niet zo groot te zijn 10x10 m. Best met losse gewichten, matten, klimrekken, klimtouwen,.... Beetje kine, fitnessruimte. Concreet concept kan uitgewerkt worden bij concreet project.
 - Realisatie:
 - uitbreiding en/of nieuwbouw
 - in nieuwbouw zou ik het sowieso voorzien. In oudere complexen kan het erbij geplaatst worden indien er ruimte is. Kan ook voor openwaterlocaties bijvoorbeeld. Ik kan me inbeelden dat top kajakkers, top roeiers ook nood hebben aan krachttraining
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte
 - Plannen voor realisatie: /
- Vlaamse Volleybalbond
 - Locatie: Vilvoorde (KSIS 16)
 - Sporttakken: fitness (i.f.v. volley)
 - Specificaties: in het kader van uitbreiding EVC. Trainingsruimte voor 2 groepen (32 spelers), noodzakelijke ruimte voor klein materiaal (medicine ballen, kegels, ladders, etc.) en grote ruimte voor grond oefeningen en circuittraining. Kostprijs niet bekend.
 - Realisatie:
 - uitbreiding en/of renovatie
 - het gedeelte fitness kan gerealiseerd worden door de huidige fitnessruimte dat eigenlijk oorspronkelijk bergruimte was te renoveren en uit te breiden tot één grote ruimte
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners + stedenbouwkundige problematiek
 - Plannen voor realisatie:
 - ja, in eigen beheer
 - binnen 3 jaar
 - op dit moment zijn er geen middelen voorzien aangezien de federatie nog de beachhal moet realiseren en ook de bestaande werking verder wil bestendigen en indien mogelijk professionaliseren.

4. Golfterrein

- Vlaamse Vereniging voor Golf
 - o Locatie: verspreid over Vlaanderen, in elk BLOSO-domein en provinciaal recreatiedomein
 - o Sporttakken: golf
 - o Specificaties: voor de lopende projecten zijn de (privé)budgetten er, hiernaast is er nood aan approachgolf en golfscholen, in elk BLOSO-domein en provinciaal recreatiedomein
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw en/of uitbreiding
 - "uitbreiding van bestaande 9 holesbanen mogelijk maken naar 18 holes nieuw aan te leggen terreinen
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met private partners
 - binnen 3 jaar
 - Voor de lopende projecten zijn de (privé)budgetten er, hiernaast is er nood aan approachgolf en golfscholen, in elk BLOSO-domein en provinciaal recreatiedomein
 - o Opportuniteiten: stortterreinen - ontginningsgebieden - militair domein
 - o Bedenkingen/suggesties: golf is een echte en volwaardige life time sport - met de toenemende vergrijzing een opportuniteit - golf is de nieuwe OS en zal een boost kennen, ook naar jeugdspelers
 - o Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur: gebrek aan een opportuniteit (ruimte/budget) gedragen vanuit de publieke overheid, bv. een BLOSO-centrum of een provinciaal recreatiedomein. Knowhow en katalysator kunnen vanuit de vvg komen.

5. Ijsschaatsbaan

- Vlaamse Kunstschaatsen Bond
 - o Locatie: NG
 - o Sporttakken: ijsschaatsen en kunstschaatsen
 - o Specificaties:
 - zodat er de nodige opleidingen kunnen worden voorzien in een geschikte ruimte. Ook tijdens wedstrijden zijn aparte lokalen zeer welkom
 - veel verouderde ijsbanen, vooral privé, toenemend risico dat hun aantal in de toekomst zal dalen
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of uitbreiding
 - bepaalde bestaande accommodaties komen in hun huidige vorm in aanmerking voor uitbreiding of renovatie
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie: /

6. Klimmuur

- Klim- en Bergsportfederatie
 - o Locatie:
 - Limburg
 - Stad Antwerpen (KSIS 20)
 - o Sporttakken: muurklimmen
 - o Specificaties: lengteklimzalen/boulderzalen
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of uitbreiding
 - bestaande klimzalen kunnen uitbreiden. Sommige klimzalen hebben nood aan vernieuwing. Sommige oude gebouwen zouden gebruikt kunnen worden als klimzaal (hoogte) met de nodige investeringen. Er zijn nog blinde vlekken waar nieuwbouw 1 van de opties is
 - KP: /
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met gemeente, clubs, Vlaamse overheid
 - binnen 3 jaar
 - dit is een continu proces waarbij de federatie bij elk van de initiatieven van gemeentes of clubs tracht het project optimaal te laten verlopen. Belangrijk is dat er bij elke klimzaal een lokaal verankerde club is zodat de werking verzekerd kan worden
- Natuurvrienden Sportfederatie
 - o Locatie:
 - Antwerpen
 - Vlaams-Brabant
 - West-Vlaanderen
 - o Sporttakken: muurklimmen
 - o Specificaties: een klimzaal heeft meestal een minimum hoogte van 12 m en is toegankelijk voor 7 à 10 euro per klimbeurt.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of uitbreiding
 - sommige gebouwen lenen zich ertoe om een klimzaal te huisvesten (BLOSO Herentals). Andere hebben extra ruimte nodig of een volledige nieuwbouw (BLOSO Brugge).
 - KP: /
 - o Plannen voor realisatie: /
 - o Opportuniteiten: in de Provinciestraat in Antwerpen is een kerk die na herbestemming (al gebeurd) perfect zou kunnen omgebouwd worden tot een klimzaal. Termijn: binnen 3 jaar

7. Motorsportterrein

- Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen
 - o Locatie: in elke provincie
 - o Sporttakken: motorcross
 - o Specificaties: kleinschalige oefencircuits proberen te realiseren met een oppervlakte van maximum 5 hectare
 - o Realisatie:
 - uitbreiding
 - i.p.v. verder op zoek te gaan naar locaties van 20 hectare en meer, stellen wij voor - naar het voorbeeld van Nederland - om te zoeken naar kleinschalige projecten op oppervlaktes van maximum 5 hectares, welke in Vlaanderen nog te vinden zijn.
 - KP: onvoldoende financiële middelen + stedenbouwkundige problematiek + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming

- Plannen voor realisatie:
 - ja, in eigen beheer
 - binnen 3 jaar
 - financieel stelt zich niet onmiddellijk een probleem: de muur waar telkenmale tegenaangebott wordt, is de huidige regelgeving Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu.

Opportunities

Sportfederatie	Opportunititeit	Termijn
Federatie van amateurs Motocrossbonden Vl.	Voor deze kleinschalige projecten waar de oppervlakte beperkt is tot maximum 5 hectare naar het voorbeeld van Nederland alwaar er op dit ogenblik 63 motorcrossoefencircuits zijn ingeplant, er is nog beschikbare ruimte in Vlaanderen mits aanpassing van de regelgeving Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu	Binnen 3 jaar
Vlaamse Autosportfederatie	Permanente locatie om aan autosport te doen	Binnen 3 jaar

Bedenkingen/suggesties

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Federatie van amateurs Motocrossbonden Vl.	De Vlaamse regering dient haar engagement van 1997 t.o.v. onze sportsector te realiseren.
Vlaamse Liefhebbers Motorrijders	Meer trainingscircuits over gans Vlaanderen, en die dan ook gedurende meerdere dagen per week bereikbaar zijn

Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Federatie van amateurs Motocrossbonden Vl.	Steeds wordt een ingediend dossier "opgeblazen" omwille van de huidige regelgeving Ruimtelijke Ordening en Leefmilieu
Vlaamse Liefhebbers Motorrijders	Verdraagzaamheid van de buurtbewoners is een probleem, vanaf het moment van uitspraak "motorcross" haakt men af

8. Kunstgrasvelden

Voetbal

- Voetbalfederatie Vlaanderen
 - Locatie: NG
 - Sporttakken: voetbal
 - Specificaties: 110 meter x 65 meter. Kostprijs ongeveer 400.000 euro.
 - Realisatie:
 - nieuwbouw
 - grasveld vervangen door kunstgrasveld. Kwaliteit stijgt.
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners
 - Plannen voor realisatie: /
 -

Hockey

- Vlaamse Hockey Liga
 - o Locatie: alle provincies (vooral Oost- en West-Vlaanderen en Limburg)
 - o Sporttakken: hockey
 - o Specificaties:
 - Er is nood aan verdere democratisering én regionalisering van de sport. De hockeysport in Oost- en West-Vlaanderen enerzijds en in Limburg anderzijds is zeer beperkt ontwikkeld. Er is een gigantische potentieel om meer kinderen aan het sporten te zetten in die provincies. In het bijzonder voor meisjes, waar hockey een belangrijke meerwaarde biedt als team- én outdoor sport. Er is een grote behoefte aan infrastructuurondersteuning in die provincies
 - openluchthockeykunstgrasveld: 5 027 m² (91,4 m x 55 m), verschillende types ondergrond en matten (gaande van 450 000 euro tot 800 000 euro/veld).
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding en/of renovatie
 - sommige clubs hebben behoefte aan een extra veld(en) = uitbreiding van hun bestaande infrastructuur; dit geldt ook voor potentieel nieuwe (op te richten) clubs in hockey, "arme" provincies Limburg, Oost- en West-Vlaanderen voor hun "eerste veld"
 - de levensduur van een hockeyMAT bedraagt ongeveer 10 jaar; voor vele clubs zijn die aan vervanging toe (renovatie)
 - in hoofdzaak nieuwe clubs hebben behoefte aan kunstgrasveld, maar ook kleedkamers, kantine, enz. (nieuwbouw)
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met private partners
 - binnen 3 jaar
 - er worden constructies opgesteld om clubs te faciliteren leningen op lange termijn af te sluiten met financiële instellingen. Daarbij is het noodzakelijk dat de overheid borg wil staan voor die leningen.

Opportunities kunstgrasvelden

Sportfederatie	Opportunititeit	Termijn
Vlaamse Hockey Liga	Landbouwgrond dat herbestemd zou kunnen worden; bestaande (voetbal)velden die niet/weinig worden gebruikt en zouden worden geüpgraded naar kunstgrasvelden	Binnen 3 jaar
Koninklijk Belgisch Liefhebbersverbond	Grasterreinen in provinciale, stedelijke centra geleidelijk vervangen door kunstgrasterreinen	Binnen 3 jaar

Bedenkingen/suggesties

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Recreas	Voetbalvelden van clubs zijn niet beschikbaar voor externen wegens druk bezet door eigen jeugd/teams

Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Koninklijk Belgisch Liefhebbersverbond	Gebrek aan voetbalvelden in de stedelijke regio's

9. Natuurgrasvelden

G-sport

- Recreas
 - o Locatie: NG
 - o Sporttakken: G-sport (vooral G-voetbal)
 - o Specificaties: behoefte aan een verzameling van grote voetbalvelden (en omnisportvelden) met aangepaste toegankelijke cafetaria, kleedkamers en toiletten. Polyvalente buitenvelden die gemakkelijk kunnen worden aangepast een verschillende sporttakken. Toegankelijkheid dient prioritair te zijn.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw
 - niet direct weet van een geschikte accommodatie die kan worden uitgebreid....
 - KP: onvoldoende financiële middelen + onvoldoende beschikbare ruimte
 - o Plannen voor realisatie: /

Rugby

- Vlaamse Rugby Bond
 - o Locatie: Leuven (KSIS 17)
 - o Sporttakken: rugby, maar ook voetbal, korfbal
 - o Specificaties:
 - in Leuven spelen ze nog op twee grasterreinen, dit is niet voldoende voor een club met meer dan 300 leden + andere bovenlokale activiteiten. Hier is eveneens geen krachtzaal + theorielokaal/vergaderzaal.
 - o Realisatie:
 - uitbreiding en/of renovatie
 - naast het huidige grasveld ligt een kleine weide. RC Leuven is reeds in onderhandeling om deze weide op te kopen zodat zijn een kunstgrasveld kunnen aanleggen. De oude infrastructuur zou vervangen worden (renovatie)
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met gemeente, club
 - binnen 3 jaar
 - momenteel is er overleg met de eigenaar om de weide te kopen. De stad Leuven is hierbij ook betrokken.

- Opportunities natuurgrasvelden

Sportfederatie	Opportunititeit	Termijn
Vlaamse Rugby Bond	Te Leuven de wei die zal worden opgekocht	Binnen 3 jaar

10. Vliegsportinfrastructuur

Modelluchtvaart

- Vereniging voor Modelluchtvaartsport
 - o Locatie: NG
 - o Sporttakken: modelvliegen
 - o Specificaties: moet kunnen gebruikt worden als opstijg- en landingsbaan voor modelvliegtuigen, minimum 80 m lang en 40 m breed.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw en/of uitbreiding

- voldoende grote terreinen vinden
- KP: gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
- Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met Vlaamse overheid
 - binnen 3 jaar
 - geen budget voorzien
- Opportuniteiten: landbouwgronden die vrijkomen

Zweefvliegen

- Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs
 - Locatie: zuiden van West-Vlaanderen, of in Moorsele als de huidige milieurestricties van het militaire vliegveld worden herzien en de huidige concessie wordt opengesteld voor alle luchtsporten
 - Sporttakken: zweefvliegen
 - Specificaties: rekening houdend met de luchtruimbepalingen, blijft alleen Zuid-West-Vlaanderen over. Er is thans niets beschikbaar in deze provincie. Tenzij: de huidige milieurestricties op het militaire vliegveld van Moorsele worden herzien, en de huidige concessie wordt opengesteld voor alle luchtsporten. De voorschriften van de FOD Mobiliteit /DGLV leggen een min. baanstrook op van 750 x 100 m om een bruikbare startbaan te hebben van 600 x 18 m. Accommodatie: loods, leslokaal/sanitair, werkplaats, parkeerruimte, tankplatform
 - Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding en/of renovatie
 - ofwel uitbouw van de bestaande infrastructuur op vliegveld Moorsele, ofwel volledige aanleg nieuw terrein met infrastructuur
 - KP: stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met provincie en clubs
 - 5-10 jaar

Opportuniteiten vliegsportinfra

Sportfederatie	Opportuniteit	Termijn
Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs	Maximaal behouden wat nu beschikbaar is op militaire domeinen	Binnen 3 jaar

Bedenkingen/suggesties

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs	Door het verlagen van de restricties kan er interdisciplinair veel meer worden gerealiseerd, hoger rendement, meer efficiëntie

Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs	Lokale milieuproblemen

11. Paardensportinfrastructuur

- Vlaamse Liga Paardensport
 - o Locatie: in elke provincie, vooral Vlaams Brabant (KSIS 14-19)
 - o Sporttakken: paardrijden
 - o Specificaties: aanleg geopadpiste, +/- 70 m x 110 m, eb- en vloedsysteem. Raming kostprijs = € 300.000 (zonder afsluiting).
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of uitbreiding
 - "alle opties zijn mogelijk en dienen bekeken te worden al naargelang de situatie ter plaatse. In elke provincie is er wel een domein waar mogelijkheden zijn
 - KP: onvoldoende financiële middelen + de federatie kan onmogelijk exploitatie doen
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met gemeente, Vlaamse overheid
 - binnen 3 jaar
 - er is een samenwerking met gemeente, BLOSO en Vlaamse overheid samen met de federatie. De budgetten zijn vrijgemaakt in het topsportactieplan

Opportunities paardensportinfrastructuur

Sportfederatie	Opportunititeit	Termijn
Vlaamse Liga Paardensport	Domein Groenendaal	Binnen 3 jaar

Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Vlaamse Liga Paardensport	Exploitatie gekoppeld aan toegangssystemen zijn noodzakelijk om controle te houden. Het is belangrijk om een lokale partner te vinden.

12. Openlucht sportveld

Baseball en softball

- Vlaamse Baseball en Softball Liga
 - o Locatie: regio Antwerpen (KSIS 20)
 - o Sporttakken: baseball en softball
 - o Specificaties: bovenlokaal: faciliteit(en) voor: workshops (coachen, spelers, officials), finales nationale competitie - jeugddagen - promotie, bovenlokale talentenwerking en nationaal team. Baseball- en softballterrein volgens internationale normen. Specifieke plannen, kostprijs, etc. momenteel niet voorhanden. Kan wel uitgezocht worden bij concreet project.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw en/of uitbreiding
 - uitbreiding: er zijn enkele lokale terreinen in Vlaanderen die mogelijk kunnen uitgebreid worden waardoor ze zouden kunnen voldoen aan de internationale normen. Nieuwbouw: mogelijk efficiënter en meer opties naar combinatie met andere sporten
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - o Plannen voor realisatie:
 - Ja in samenwerking met gemeente en clubs
 - 5-10 jaar
 - na een gesprek met de stad Antwerpen wordt er uitgezocht of er mogelijkheden zijn op het veld van een bestaande club

Opportunities andere openluchterreinen

Sportfederatie	Opportunititeit	Termijn
Vlaamse Baseball en Softball Liga	Als stad Antwerpen investeren in één degelijke infrastructuur. Verplicht verplaatsen van terrein van K. Mortsel Stars (luchthaven). Samenwerkingsverband in Oostende (De Schorre) met andere sporten.	Binnen 3 jaar

Bedenkingen/suggesties

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Vlaamse Baseball en Softball Liga	Goede voorbeelden in buitenland.
Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie	Onze clubs zijn steeds op zoek naar de mooiste en vooral veilige fiets- en wandelwegen. Maar ik vermoed dat dit niet als bovenlokaal kan bestempeld worden. Toch vermeld ik dit graag, zodat ook de wandelaar en de recreatieve fietser niet vergeten wordt. Di is toch een grote groep sporters.

Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Vlaamse Baseball en Softball Liga	Moeilijk te realiseren wegens specifiek terrein. Nochtans wel mogelijkheden in samenwerking met andere sporten.
Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie	Het verdwijnen van veel trage wegen zoals kerkwegels, paadjes tussen velden van boeren (die ondergeploegd worden), overwegen (spoorweg) die afgesloten dreigen te worden, ...

13. Schietstand

- Vlaamse Schietsportkoepel
 - o Locatie: alle provincies
 - o Sporttakken: schietsport
 - o Specificaties: verschillende clubs hebben problemen met het vernieuwen van de vergunningen voor de uitbating van de schietstand. Dit is in alle Vlaamse provincies.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding en/of renovatie
 - deze kunnen alle drie afhankelijk van de situatie. Soms moet er verhuisd worden en kan je niet anders dan nieuwbouw. Voor sommige kan het middels een renovatie of uitbreiding
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie: /

Openluchtsportveld in functie van schietsport

- Vlaamse Schietsportkoepel
 - o Locatie: één per provincie
 - o Sporttakken: schietsporten
 - o Specificaties: in het verleden zijn er reeds door verschillende werkgroepen analyses gemaakt. Er werd gesproken om 1 plaats per provincie te krijgen om bepaalde sporten te laten plaatsvinden. Het kleischietsport werd dan meestal gekoppeld aan de motorcross. Tot op heden is er voor het kleischietsport geen oplossing gevonden. Ideaal zou zijn dat er in elke provincie een stand komt, waar de Olympische disciplines beoefend kunnen worden.

- Realisatie:
 - uitbreiding en/of renovatie
 - mogelijks kunnen oude of huidige militaire basissen hiervoor gebruikt worden, mits de nodige afspraken
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
- Plannen voor realisatie: /

Opportunities schietstanden

Sportfederatie	Opportunititeit	Termijn
Vlaamse Schietsportkoepel	Voor de luchtdisciplines is dit gemakkelijker dan voor de geweerdisciplines. De wetgeving is hier zeer specifiek en beperkend.	5-10 jaar
Handboogliga	Gebruik van open, bosrijke en heuvelachtige locaties voor organisaties van wedstrijden en trainingen boogschieten.	Binnen 3 jaar
Vlaamse Boogsportfederatie Liggende Wip	Het voorzien van een schietwand voor het olympisch doelschieten	Binnen 3 jaar

Bedenkingen/suggesties

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Boogsportfederatie Liggende Wip	Outdoor plein voor het olympisch doelschieten tot 90 meter schietafstand.

Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Vlaamse Schietsportkoepel	Kleischieten is al zolang een knelpunt, aangezien er geen standen zijn. Er wordt nu gekeken naar indoor kleischieten, mogelijks is dit een alternatief

14. Skeelerpiste (overdekt)

- Vlaamse Rollerbond
 - Locatie: centraal in Vlaanderen - Mechelen (KSIS 22)
 - Sporttakken: skeelers
 - Specificaties: er is op dit ogenblik geen overdekte skeelerpiste in Vlaanderen. Omtrek 200 m.
 - Realisatie:
 - nieuwbouw en/of uitbreiding
 - een bestaande piste (die voldoet aan de internationale eisen) overdekken. Of een volledig nieuwe piste met overdekking
 - KP: /
 - Plannen voor realisatie: /
 - Bedenkingen/suggesties: Vlaamse rollerbond heeft voor haar recreatieve werking in principe niet veel nodig. Enkel een geschikte ondergrond. Dit kan in een sporthal (uitgezonderd zaal met een puntelastische ondergrond), overdekte parking die 's avonds leeg is of eventueel een hangaar.
 - Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur: hoewel de beoefening van rollersport niet gemakkelijk schade veroorzaakt aan de ondergrond, wordt het soms niet toegelaten in sporthallen.

15. Skipiste

- Sneeuwsport Vlaanderen
 - o Locatie: regio Antwerpen (KSiS 20)
 - o Sporttakken: ski en snowboard
 - o Specificaties: de kostprijs wordt geschat rond € 15.000.000. Er zijn meerdere gesprekken geweest met projectontwikkelaars die deze bedragen kunnen voorzien. Input van de overheid zou een absolute meerwaarde zijn om dergelijk project polyvalent te maken (voorzien van slaapmogelijkheden voor kampen en trainingsstages, bijkomende trainingsmogelijkheden i.f.v. freestyle zoals trampolines en foampits, ...) en om de positie van de federatie(s) in dergelijk privaat project te verstevigen zodat de mogelijkheden voor trainingen, stages, initiaties, kampen, opleidingen worden gewaarborgd.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of uitbreiding
 - bestaande skibanen (borstels) kunnen omgevormd worden tot overdekte skibanen met kunstsneeuw. Dat zou kunnen in Wilrijk (Skipiste Aspen) of in Deurne (Skipiste Zondal). Uiteraard behoort een volledige nieuwbouw ook tot de mogelijkheden. In dat opzicht is er in het verleden een project geweest in de regio Boom (nooit goedkeuring gekregen) waar de impact op de omwonenden minder groot zou kunnen zijn
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + Gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met private partners en gemeente
 - binnen 3 jaar
 - er zijn momenteel 2 private investeerders actief, in samenwerking met Stad Antwerpen. Er zijn dus budgetten en planningsprocessen. Wij worden als federatie door beide initiatiefnemers gecontacteerd met de vraag naar advies op het vlak van praktische uitwerking. Omdat wij als federatie financieel beperkt zijn, worden wij voorlopig niet als echte partner beschouwd. We kunnen alleen hopen dat de andere partijen vooruitgang boeken en dat er uiteindelijk toch een project gerealiseerd kan worden in de regio Antwerpen
 - o Opportuniteiten: het verbouwen van bestaande borstelbanen naar sneeuwbanen
 - o Bedenkingen/suggesties: een skipiste is een enorme investering. Die investering moet komen vanuit privé-initiatieven. Onze inbreng zou kunnen zijn: het belang aantonen voor breedtesport en topsport, de impact schetsen voor de lokale economie (jobs, leveranciers, ...), enz. Wij hebben het gevoel dat we als federatie enkel langs de zijlijn kunnen toekijken of een project daadwerkelijk kan worden uitgevoerd. Misschien kan onze rol groter worden als we de steun van BLOSO/Kabinet kunnen meenemen naar de onderhandelingstafel.

16. Sportcentra

Wandelen (startplaats)

- AKTIVIA
 - o Locatie: niet gespecificeerd
 - o Sporttakken: wandelen
 - o Specificaties: grote ruimte om te gebruiken als startzaal, dus mogelijkheid voor het plaatsen van tafels en stoelen
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of uitbreiding
 - bestaande faciliteiten zijn dikwijls aan renovatie toe, uitbreiding van bestaande infrastructuur is zeker en vast een mogelijkheid aangezien de vereisten voor gebruik van een extra ruimte niet zozeer heel specifiek zijn voor wandelorganisaties. Maar nieuwe centra kunnen uiteraard ook voor groter aanbod zorgen. Al is dit minder een noodzaak vermoeden we.
 - KP: /
 - o Plannen voor realisatie: /

Biljart en petanque

- Vlaamse Snookerfederatie
 - o Locatie: op de as Antwerpen-Brussel
 - o Sporttakken: biljart en petanque
 - o Specificaties: snookergedeelte 800 à 1 000 m² en een cafetariaruimte met voorziening wedstrijdleiding 200 m².
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of uitbreiding
 - uitbreiding van een bestaand sportcentrum, renovatie, een mogelijke piste waaraan wordt gedacht zijn leegstaande legergebouwen, nieuwbouw bij realisatie binnen een groter geheel
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - o Plannen voor realisatie: /

Volkssporten

- Sportiv
 - o Locatie: niet gespecificeerd
 - o Sporttakken: alle volkssporten
 - o Specificaties: er is een gebrek aan kwalitatieve volkssportcentra waar meerdere volkssporten kunnen beoefend worden zowel in wedstrijdverband als voor bijscholingen en kennismakingen. Het zou gaan om volkssportinfrastructuur voor traditionele sporten. Hierbij zijn zowel overdekte als openluchtaccommodatie nodig. Sommige kunnen in een polyvalente zaal, andere zijn specifiek. De kostprijs hiervan is nog niet berekend.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw
 - er is ons geen bestaande accommodatie bekend die zou kunnen uitgebreid of gerenoveerd worden. Enkele jaren geleden hebben we deze mogelijkheid onderzocht rond de Staande wip-schietschieten in Wilrijk. De oppervlakte van de tot de toren behorende grond was te klein om een volwaardig volkssportcentrum uit te bouwen
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie: /

- Bedenkingen/suggesties: als een schiettoeren verbonden aan een sporthal en buitensportterreinen (zoals bijvoorbeeld de Koude Keuken in Brugge) zou vrijkomen, dan kan dit uitgebouwd worden tot een volkssportcentrum. Dit is echter totaal niet het geval. Wij kijken uit naar mogelijke opportuniteiten.
- Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur: heel wat staande wip schiettoeren in Vlaanderen verdwijnen. Blijkbaar is de uitbating niet voldoende winstgevend om de onderhoudskosten aan de verouderde gebouwen op te brengen. Heel wat volkssportinfrastructuren zijn privé-eigendom. Als de rendabiliteit niet hoog genoeg is en die kiezen voor andere activiteiten, dan verdwijnt de lokale volkssportinfrastructuur.

Omnisport

- Sporta-federatie
 - Locatie: niet gespecificeerd
 - Sporttakken: omnisport
 - Specificaties: Sporta-federatie wil in de toekomst inzetten op het ontwikkelen en begeleiden van (grote) multisportclubs. Om dit te realiseren is er nood aan grotere sportcentra waar verschillende sporten gelijktijdig uitgeoefend kunnen worden. Deze sportcentra zouden moeten fungeren als een ontmoetingsplaats die elk gezinslid aan het sporten brengt, maar ook verdergaat dan de sport alleen.
 - Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding en/of renovatie
 - KP: onvoldoende financiële middelen
 - Plannen voor realisatie: /
- Vlaamse Ju-Jitsu Federatie
 - Locatie: niet gespecificeerd
 - Sporttakken: omnisport
 - Specificaties: noodzakelijk voor de organisatie van jeudsportkampen. Mogelijkheid tot het beoefenen van verschillende sporten en dit specifiek voor de jeugd. Kostprijs is variabel en afhankelijk van het type activiteit.
 - Realisatie:
 - nieuwbouw en/of renovatie
 - KP: onvoldoende financiële middelen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - Plannen voor realisatie: /

17. Sporthal

Omnisport

- Vlaamse Liga van Bedrijfssport
 - Locatie: spreiding over alle provincies
 - Sporttakken: zaalsporten
 - Specificaties: de sporthal moet minstens de afmetingen hebben om zaalvoetbal te spelen, en zal ook dienen voor volleybal, basketbal, ...
 - Realisatie:
 - nieuwbouw
 - te weinig bestaande infrastructuur
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - Plannen voor realisatie: /

- Vlaamse Zaalvoetbalbond
 - o Locatie: Leuven/Brussel
 - o Sporttakken: zaalsporten
 - o Specificaties: de mogelijkheid om 2 zaalvoetbalvelden binnen 1 accommodatie te activeren met daarnaast ook plaats voor voldoende toeschouwers, kleedkamers
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw
 - om voldoende ruimte te voorzien rond beide velden + capaciteit voor toeschouwers + voldoende kleedkamers + totale beleving en totaalconcept en uitstraling
 - KP: /
 - o Plannen voor realisatie: /
- Gezinsportfederatie
 - o Locatie: niet gespecificeerd
 - o Sporttakken: zaalsporten
 - o Specificaties: vaak te weinig mogelijkheden om aan recreatieve sport te doen is een vaak gehoorde opmerking omdat competitie voorrang heeft
 - o Realisatie: niet gespecificeerd
 - o Plannen voor realisatie: /
- Sporta-federatie
 - o Locatie: niet gespecificeerd
 - o Sporttakken: zaalsporten
 - o Specificaties: voornamelijk behoefte aan sporthallen waar we terecht kunnen voor de organisatie van occasionele activiteiten/evenementen
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie of uitbreiding
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - o Plannen voor realisatie: / (Men signaleert hier enkel een behoefte, er zijn geen concrete plannen vanuit de federatie om hier zelf verder in te investeren)
- Vlaamse Basketballiga
 - o Locatie:
 - Hasselt (KSIS 26)
 - Turnhout (KSIS 21)
 - Aalst (KSIS 3)
 - Gent (KSIS 9)
 - o Sporttakken: zaalsporten
 - o Specificaties: beoefening van sport op bovenlokaal niveau (clubs in het professioneel/semiprofessioneel circuit, wedstrijden/stages in het kader van de talentidentificatie, talentontwikkeling, doorstroomfase naar het internationale niveau). Faciliteiten voor toeschouwers zijn noodzakelijk (tot 3 500 personen)
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw
 - bestaande infrastructuur in de vermelde stad is sterk verouderd
 - KP: /
 - o Plannen voor realisatie: /

Badminton

- Badminton Vlaanderen
 - o Locatie: Wilrijk (dicht bij topsportschool) (KSIS 20)
 - o Sporttakken: badminton
 - o Specificaties: 5.000.000 euro, sporthal met 6 terreinen, kantoorruimte van 150 m² en magazijn van 400 m²
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding of renovatie
 - elke mogelijkheid voor realisatie is bespreekbaar
 - KP: /
 - o Plannen voor realisatie:
 - in samenwerking met gemeente, andere federatie, Vlaamse overheid, Hogeschool/universiteit en school
 - binnen 3 jaar
 - er zijn verschillende opties, maar Badminton Vlaanderen heeft geen zekerheden op dit moment. Elke opportuniteit wordt onderzocht

Baseball en softball

- Vlaamse Baseball en Softball Liga
 - o Locatie: NG
 - o Sporttakken: baseball en softball
 - o Specificaties: één sportcomplex met alle faciliteiten gecentraliseerd. Hal i.f.v. binnentraining, workshops, functionele training, ... Uitwerking kan gebeuren bij concreet project.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw of uitbreiding
 - uitbreiding: geen idee over mogelijkheden op bestaande accommodaties. Nieuwbouw: i.f.v. efficiëntie en samenwerking met andere sporten
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met de stad
 - 5-10 jaar

Volleybal

- Vlaamse volleybalbond
 - o Locatie: Beneluxlaan 22 1800 Vilvoorde (KSIS 16)
 - o Sporttakken: volleybal
 - o Specificaties: uitbreiding EVC (fitness en sporthal). Dit is het huidige trainingscentrum van de federatie. De kostprijs voor een uitbreiding van de hal met 3 velden: 1 miljoen euro
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw en uitbreiding
 - de uitbreiding van de huidige sporthal gaat om een nieuwbouw met extra velden aan de bestaande sporthal
 - KP: onvoldoende financiële middelen + stedenbouwkundige problematiek + uitbreiding sporthal: indien beachhal er komt moet bekeken worden of er nog ruimte is voor uitbreiding volgens stedenbouwkundige voorschriften
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in eigen beheer
 - binnen 3 jaar
 - op dit moment zijn er geen middelen voorzien aangezien de federatie nog de beachhal moet realiseren en ook de bestaande werking verder wil bestendigen en indien mogelijk professionaliseren

- Vlaamse Volleybalbond
 - o Locatie: nood aan meerdere sporthallen, waarvan één centraal in het land
 - o Sporttakken: volleybal
 - o Specificaties: om de nationale ploegen alsook de clubs de kans te geven deel te nemen aan internationale competities hebben we nood aan competitiehallen die voldoen aan de internationale reglementering
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw
 - er zijn momenteel geen beschikbare sporthallen die voldoen aan deze reglementering tenzij bestaande multifunctionele eventhallen
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + onvoldoende beschikbare ruimte
 - o Plannen voor realisatie:
 - /
 - 3-5 jaar
 - nog geen samenwerkingsovereenkomsten beschikbaar

Petanque

- Petanque Federatie Vlaanderen
 - o Locatie: centraal in Vlaanderen
 - o Sporttakken: petanque
 - o Specificaties: 1. optimaal zouden 9 terreinen (12 m x 3 m; plafondhoogte van minimum 3,5 m; met dolomiet als ondergrond) tegemoetkomen aan de opleidingsbehoeften van o.a. onze jeugd. 2. een vergaderzaal.
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding of renovatie
 - de 3 mogelijkheden kunnen gerealiseerd worden
 - KP: onvoldoende financiële middelen + stedenbouwkundige problematiek + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met gemeente, andere federatie
 - binnen 3 jaar
 - neen, we hebben met andere federaties binnen de VIV cluster verkennende gesprekken gevoerd, alsook met een gemeente. Maar deze zijn nog in een beginfase.

Skateboarden

- FROS Amateursportfederatie
 - o Locatie: niet gespecificeerd
 - o Sporttakken: skateboards
 - o Specificaties:
 - om hun sport te kunnen beoefenen ongeacht de weersomstandigheden is er nood aan voldoende indoor accommodatie. Momenteel heb je 4 voornamelijk indoor skateparken over gans Vlaanderen. 2 bevinden zich in West-Vlaanderen, 1 in Antwerpen, 1 in Oost-Vlaanderen
 - een indoor skatepark als omkaderde plek maakt het mogelijk om tegemoet te kunnen komen aan de stijgende vraag naar een regulier aanbod van skateboardtrainingen, lessen en kampen.
 - Een indoor skatepark als multifunctionele sportaccommodatie binnen een grootstedelijke context. Een skatepark stimuleert andere disciplines en hoeft deze niet uit te sluiten; BMX, skeeleren, step,...

- ideale kenmerken; gelijkvloers lichte structuur (cascoruimte), voldoende groot en hoog genoeg 3 m. Herbestemming bedrijfs- en industriële ruimtes. Afmetingen; overdekte ruimtes variërend van 400 m² tot 1 500 m². Kostprijs € 80.000 - € 300.000.
- Realisatie:
 - renovatie
 - een ondersteuningsbeleid voor de bestaande indoor parken is aangewezen. Mogelijkheid tot herbestemming van leegstand. Mogelijkheid tot het exploiteren van bestaande overdekte structuren
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen
- Plannen voor realisatie: /

Vechtsport

- Vlaamse Vechtsportassociatie
 - Locatie: Westerlo (KSIS 23 Geel)
 - Sporttakken: vechtsporten
 - Specificaties: sporthal beschikbaar voor grote evenementen, stages, bijscholingen, wedstrijden,... . Afmetingen vechtsporthal minimum 30 x 40 m, met tribunes, kleedkamers en douches, sportvloer of zwevende parketvloer, ruimtes voor opslag van materialen.
 - Realisatie:
 - uitbreiding
 - uitbreiding bestaande sporthal Westerlo
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + onvoldoende beschikbare ruimte
 - Plannen voor realisatie: /
- Vlaamse Judofederatie
 - Locatie: Zele (KSIS 12 Dendermonde)
 - Sporttakken: judo
 - Specificaties: behoefte aan sporthal waar vaste dojo in ondergebracht kan worden. Bestaande dojo is sterk verouderd met geregelde waterinsijpeling en verouderde infrastructuur. De vraag beperkt zich tot het voorzien van een vaste dojo in een sporthal.
 - Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding of renovatie
 - renovatie van de bestaande site in Zele is onmogelijk. Gemeente Zele is reeds bezig met dossier aanleg nieuwe sporthal doch hierin dient verder besproken te worden of de aanleg van een vaste grote (wedstrijd)mat tot de financiële mogelijkheden behoort. Uitbreidings- en renovatiemogelijkheden liggen mogelijks ook binnen de mogelijkheden doch er zijn ons in de nabije omgeving geen sporthallen bekend die hiervoor in aanmerking komen
 - KP: onvoldoende financiële middelen
 - Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met gemeente
 - binnen 3 jaar
 - er zijn gesprekken gevoerd omtrent het ontbreken van de mogelijkheid tot het voorzien van investeringsmogelijkheden. Gemeente Zele is verdere mogelijkheden tot langetermijn-samenwerking aan het onderzoeken.

Tafeltennis

- Vlaamse tafeltennisliga
 - Locatie: Leuven (KSIS 17)
 - Sporttakken: tafeltennis

- Specificaties: om onze sport, van recreatie tot topsport verder te ontwikkelen hebben wij nood aan een zaal te Leuven (topsportschool). Afmetingen: tafeltennishal met 24 tafels. Elke tafel heeft een afmeting van 4,5 meter op 11 m en met 5 meter vrije hoogte. Raming kostprijs: 1,5 miljoen euro
- Realisatie:
 - nieuwbouw
 - in ons project is een samenwerking met het gemeenschapsonderwijs mogelijk. Aangezien er in de regio Leuven voor het ogenblik een tekort is aan sportinfrastructuur komt er bestaande infrastructuur vrij die dan weer kan ingenomen worden door andere sporten. Een nieuwbouwproject is dan ook de enige optie.
 - KP: onvoldoende financiële middelen
- Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met andere federatie, club, school
 - 3-5 jaar
 - de onderhandelingen met een andere federatie, het gemeenschapsonderwijs zitten in de fase dat er plannen worden opgemaakt. Naar ruimtelijke ordening werden er al een aantal zaken afgetoetst met de stad Leuven.

Danssport

- Federatie Dans en Sport
 - Locatie: Brugge (KSIS 3)
 - Sporttakken: dansen
 - Specificaties: het aantal dansstudio's met zwevende vloer (blessurepreventie), spiegelwand en geluidsinstallatie staat niet in verhouding met het aantal mensen die dansen buiten het commerciële circuit en aan danstechniek wensen te werken. Een danscomplex met een 10-tal studio's voor niet-commerciële clubs aan de achterzijde van het station in Brugge kan gedeeld worden met zowel KTA Brugge (dansafdeling) als VHSI (sport & dans) als dansclubs en -crews. 1 danscomplex van 12 m hoog (3 tot 4 bouwlagen) met een grondvlak van 12 m op 12 m < € 1mio
 - Realisatie:
 - nieuwbouw of renovatie
 - renovatie : van bestaande loodsen, zachte bestemming van industrieel erfgoed, uitgeleefde en opgebruikte sporthallen. Nieuwbouw : cf. vechtsportzalen (Torhout, Varsenare (deelgemeente Jabbeke), Sint-Pieters Brugge, ...)
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - Plannen voor realisatie: /
- Federatie Dans en Sport
 - Locatie: NVT (mobiel)
 - Sporttakken: dansen
 - Specificaties: het aantal dansstudio's met zwevende vloer (blessurepreventie), spiegelwand en geluidsinstallatie staat niet in verhouding met het aantal mensen die dansen buiten het commerciële circuit en aan danstechniek wensen te werken. Een mobiele studio die geparkeerd kan worden (op gemeentelijk domein) en dagelijks van plaats kan veranderen. Combinatie trekker en uitgebouwde trailer = € 50K & € 200K

- Realisatie:
 - nieuwbouw
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
- Plannen voor realisatie: /

Overzicht wensen sportfederaties aangaande sporthallen

Sportfederatie	Uitbreiding	Renovatie	Nieuwbouw	KP? Ja/nee	1	2	3	4	5	6	Andere	Plannen tot realisatie?	Partners?	Termijn?
Vlaamse Liga van Bedrijfssport	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	Nee		
Vlaamse Zaalvoetbalbond	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee		
Badminton Vlaanderen	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	Ja, in samenwerking	Gemeente, andere federatie, Vlaamse overheid, Hogeschool/universiteit en school	Binnen 3 jaar
Gezinsportfederatie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee		
Vlaamse Baseball en Softball Liga	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	Ja, in samenwerking		5-10 jaar
Sporta-federatie	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	Nee		5-10 jaar
Vlaamse Volleybalbond	1	0	1	1	1	0	0	1	0	0	1	Ja, in eigen beheer		Binnen 3 jaar
Vlaamse Volleybalbond	0	0	1	1	1	1	1	0	1	0	0	Nee		3-5 jaar
Vlaamse Basketballiga	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee		
Vlaamse Basketballiga	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee		
Vlaamse Basketballiga	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	Nee		
Petanque Federatie Vlaanderen	1	1	1	1	1	0	0	1	0	1	0	Ja, in samenwerking	Gemeente, andere federatie	Binnen 3 jaar
FROS Amateursportfederatie	0	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0	Nee		
Vlaamse Vechtsportassociatie	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	0	Nee		
Vlaamse Judofederatie	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	0	Ja, in samenwerking	Gemeente	Binnen 3 jaar
Vlaamse Tafeltennisliga	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	Ja, in samenwerking	Andere federatie, club, school	3-5 jaar
Federatie Dans en Sport	0	1	1	1	1	1	0	0	0	0	0	Nee		
Federatie Dans en Sport	0	0	1	1	1	1	0	0	0	0	0	Nee		

Noot: KP1 = onvoldoende financiële middelen; KP2 = gebrek aan partners (gemeenten/steden of private); KP3 = gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ...om tot samenwerking te komen; KP4 = stedenbouwkundige problematiek; KP5 = onvoldoende beschikbare ruimte; KP6 = gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming

Opportunities

Sportfederatie	Opportunititeit	Termijn
Federatie Dans en Sport	Loods, oude opslagplaats, ... dichtbij een woonkern om er dansstudio (al dan niet tijdelijk) in onder te brengen.	Binnen 3 jaar
Danssport Vlaanderen	Commerciële ruimten kunnen hervormd worden naar een dansclub/dansschool maar meestal is dit niet realiseerbaar wegens de hoge kostprijs. De overheid zou hier subsidies voor kunnen geven.	Binnen 3 jaar
Petanque federatie Vlaanderen	Oudere gebouwen kunnen omgebouwd of gerenoveerd worden.	3-5 jaar
Vlaamse Judofederatie	Bouw nieuwe topsportschool Antwerpen (sportaccommodatie en administratieve gebouwen school)	Binnen 3 jaar
Vlaamse Tafeltennisliga	De grond is beschikbaar en is in het bezit van het gemeenschapsonderwijs	Binnen 3 jaar
Vlaamse vechtsportassociatie	Gebruik kunnen maken van bestaande infrastructuur (eventuele aanpassing, uitbreiding, ...)	Binnen 3 jaar
FALOS-Sportfederatie van de KWB	Voor de sporttakken die op recreatief niveau beoefend worden kan het opstellen van scholen of sportaccommodatie legerkazernes bijvoorbeeld al een hele hulp zijn, ook als de afmetingen van het sportveld of zaal niet altijd voldoen aan de officiële standaarden	Binnen 3 jaar
Parantee	100 procent rekening houden met toegankelijkheid en vlotte bereikbaarheid i.f.v. G-sporters, niet alleen bij de planning maar ook bij de uitvoering (bv. alle kleedkamers, cafetaria, sportvloer, ...)	Binnen 3 jaar

Bedenkingen/suggesties

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Federatie Dans en Sport	Waarom verankeren in de grond indien mobiele infrastructuren zorgen voor multi-inzetbaarheid over gemeenten heen - 'slim trainen', zoals in "om een goede voetballer te worden, hoeft er niet elke keer op een groot plein getraind."
Sportievak	Laat sportinfrastructuur van scholen eveneens in beheer van sportdiensten (in sommige gemeenten kan dit al), zodat clubs ook hier terecht kunnen op woensdagmiddagen, avond en weekend
Belgische Rope Skipping Federatie Vlaanderen	Vernieuwing van verouderde sportvloeren naar hangende zwevende vloer
Koninklijke Vlaamse Voetbalbond	Multifunctionele sporthallen met onder meer zaalvoetbal - Kunstgrasvelden - Voetbalvelden: nood aan accommodatie uitbreidingen - voetbalveld centrum Antwerpen
Vlaamse Minivoetbalfederatie	Het hoeft geen betoog dat er onvoldoende sporturen beschikbaar zijn in de avond (18u - 23u), niet enkel voor het minivoetbal maar voor tal van sporten. Zonder grote financiële inspanningen maar door het zoeken naar bijvoorbeeld samenwerkingen met scholen kunnen reeds heel wat behoeften ingevuld worden. Op die manier kan er gestreefd worden naar optimale bezetting van de sportinfrastructuur in Vlaanderen.

Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Vlaamse Vechtsportassociatie	Gebrek aan informatie (welke infrastructuur is er momenteel ter beschikking die kan dienen als infrastructuur voor vechtsporten)
Belgische Rope Skipping Federatie Vlaanderen	Te lage beschikbaarheid van sportzalen
Vlaamse Volleybalbond	Voor de clubs met een steeds groeiend ledenaantal is geen ruimte binnen de lokale sportinfrastructuur waardoor clubs stilaan verplicht worden te werken met een ledenstop
Badminton Vlaanderen	Specifieke eisen voor badminton worden bijna nooit ingewilligd, kleur muur, belichting belijning
FROS Amateursportfederatie	Geen ondersteuningsbeleid bij de bestaande indoor parken
Koninklijke Vlaamse Voetbalbond	Nood aan multifunctionele sporthallen met onder meer zaalvoetbal (te weinig sporthallen met beschikbare uren wegens populariteit zaalvoetbal) - Kunstgrasvelden om optimaal gebruik het hele jaar door te kunnen voorzien - Voetbalvelden: nood aan accommodaties
Vlaamse Zaalvoetbalbond	Beperkt aanbod beschikbare sporthallen ten opzichte van de vraag binnen alle indoor sporten, waardoor er zeer veel concurrentie is voor bepaalde uren

18. Squash

- Vlaamse Squashfederatie
 - o Locatie: Antwerpen of Gent
 - o Sporttakken: squash
 - o Specificaties: wij pleiten voor 4 tot 6 squashcourts. Deze kunnen in een bestaande sporthal ook gebouwd worden. Op een oppervlakte van 30 m op 15 m kunnen 4 courts gebouwd worden. De afmetingen van een court zijn: 9,75 m op 6,4 m
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw en/of uitbreiding
 - nieuwbouw is nodig omdat verschillende squashcentra verdwenen zijn. In een bestaand sportcomplex kan de mogelijkheid tot uitbreiding bestaan. Men werkt dan best met 3 courts
 - KP: gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + stedenbouwkundige problematiek + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie: /
 - o Opportuniteiten: er zijn mensen die willen investeren in sportinfrastructuur, maar er zijn geen recreatiegronden beschikbaar. Wij vragen aan de overheid om het Nederlandse model over te nemen, nl. sportcentra op industrieterreinen. Termijn: 3-5 jaar
 - o Bedenkingen/suggesties: wij zouden graag gecontacteerd worden indien er ergens grote sportcomplexen gebouwd worden
 - o Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur: Om budgettaire redenen wordt er vaak afgeweken van het oorspronkelijke plan. Bijvoorbeeld: men plant vier squashcourts, maar men bouwt er uiteindelijk maar twee

19. Watersportaccommodaties

Waterskiën

- Waterski Vlaanderen
 - o Locatie:
 - Oost- of West-Vlaanderen
 - Limburg - Lommel? (KSIS 24)
 - o Sporttakken: waterskiën
 - o Specificaties: per provincie willen we 2 à 4 locaties voor klassiek skiën. Gezien de nood aan een nationaal trainingscentrum er ook tussenzit, en hiervoor de geschikte begeleiding nodig is, is een watervlak voor een club met een boot in Oost- of West-Vlaanderen het meest aangewezen. 600* 100 m wateroppervlakte, +/- 100 m van de oeveromtrek mogen gebruiken, glooiende oevers. Qua bebouwde infrastructuur is de nood eerder beperkt. Een beperkt clubhuis met kleedruimtes, sanitair, ... een sliway, een steiger, ...
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw
 - niet van toepassing: men heeft in de eerste plaats water nodig
 - KP: onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming

- Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met private partner, gemeente, provincie, Vlaamse overheid
 - 3-5 jaar
 - in Oost-Vlaanderen hebben we enkele voorstellen maar daar dient Waterwegen en Zeekanaal betrokken te worden (watervlak Kallemoeie), of de provincie voor een RUP (watervlak Laarne-nabestemming ontginning wijzigen)
 - in Mol (Kempense Meren) is WSV betrokken bij de opmaak van MER en RUP voor de komst van een kabelbaan. Voor watervlakken met boten zijn er wel gesprekken lopende met de overheden, maar geen concrete plannen
- Opportuniteiten: medegebruik met natuur. Het is al te gek dat een watervlak waarvan 90 procent van alle oevers nooit betreden wordt, toch voor de 100 procent recreatie moet zijn. Qua ruimtebalans in Vlaanderen is dat niet realistisch en staan we enorm in de verdrukking. En een dringende wijziging in de principes rond medegebruik is noodzakelijk. De natuur floreert telkens rond de waterskiplassen, waarom dan zoveel weerstand tegen een medegebruik?
- Bedenkingen/suggesties: we merken telkens opnieuw dat er te veel mensen een fout idee hebben over de impact van de boten. Ze denken aan waterskiracing, terwijl we voor die - zeer lawaaierige - discipline absoluut geen vragende partij zijn voor meer locaties. Het gaat om de geluidsarme boten die 66 db produceren. En een dringende wijziging in de principes rond medegebruik is noodzakelijk. De natuur floreert telkens rond de waterskiplassen, waarom dan zoveel weerstand tegen een medegebruik?

Kajak en kano

- Vlaamse Kano & Kajak Federatie
 - Locatie: Hasselt (Midden-Limburg KSIS 26)
 - Sporttakken: kajak en kano
 - Specificaties: dossier wildwaterbaan Hasselt reeds ingediend als project bovenlokale sportinfrastructuur
 - Realisatie:
 - nieuwbouw
 - wildwaterbaan: nieuwbouw: is uniek en dus nog nooit gebouwd in ons land.
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met private partner, gemeente, provincie, andere federatie, clubs, Vlaamse overheid, Hogeschool/universiteit en school
 - Binnen 3 jaar
- Vlaamse Kano & Kajak Federatie
 - Locatie: doorheen Vlaanderen
 - Sporttakken: kajak en kano
 - Specificaties: kano-kajak routenetwerk doorheen gans Vlaanderen op bevaarbare waterwegen en niet-bevaarbare waterlopen
 - Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding en/of renovatie
 - Kano-kajak routenetwerk: uitbreiding van bestaande infrastructuur, renovatie onderhoud en nazicht van bestaande infra (steigers, trappen, bebording,...). Nieuwbouw: nieuwe routes die nog niet zijn ontwikkeld
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
 - Plannen voor realisatie:

- ja, in samenwerking met private partner, gemeente, provincie, andere federatie, clubs, Vlaamse overheid, Hogeschool/universiteit en school
- binnen 3 jaar
- kano-kajakroutes: lopende

Yachting (zeilen, surfen, SUP)

- Vlaamse Yachting Federatie
 - o Locatie:
 - Kinrooi (Maasland KSIS 27)
 - Kust
 - Mechelen (KSIS 22)
 - o Sporttakken: zeilen, surfen, SUP
 - o Specificaties: /
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw, uitbreiding en/of renovatie
 - uitbreiding en renovatie van lokale clubinfrastructuren of via nieuwbouw
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + stedenbouwkundige problematiek + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - o Plannen voor realisatie: /

Reddend zwemmen

- Vlaamse Reddingsfederatie
 - o Locatie: NG
 - o Sporttakken: reddend zwemmen
 - o Specificaties: een watervlak nodig dat voldoende groot is en waar gezwommen mag worden. Dit kan een meer, een zee of een plas zijn afhankelijk van waar je woont. Veel plassen laten niet toe dat er gesport wordt. Bij andere plassen is het een lijdensweg van 6 jaar om er op te mogen. Alle surfclubs (aan zee) in België zouden onze sport veel meer kunnen en moeten promoten. Een bovenlokale infrastructuur werkt de rivaliteit weg. Iedere openwatersport heeft dan recht op een deel van de koek. Waterplas van minstens 10 000 m². Zandstroken van 30 m x 30 m en van 16 x 110 m
 - o Realisatie:
 - nieuwbouw
 - in sommige gevallen staat er misschien ergens al een barakske. Op andere plaatsen is er niets maar mag er voorlopig ook niets. In Rotselaar staan er nu een 10-tal garageboxen en 4 lelijke containers. Natuurlijk vallen mensen daarover maar plaats een mooi gebouw dat voor iedereen toegankelijk is en waar leven in de brouwerij is en niet veel mensen zullen klagen, eerder genieten. Sommige gebouwen moeten uitgebreid worden in exploitatie. Een club heeft misschien ooit eens iets mogen plaatsen en eigent zich meteen de hele plas toe. Surfclubs aan zee zouden bovenlokaal moeten zijn en openstaan voor alle sporten. Nu zijn ze dikwijls verbonden aan het vvw.
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek

- Plannen voor realisatie:
 - nee
 - binnen 3 jaar
 - nog niet mee begonnen, maar er zijn bestaande gebouwen die bij bepaalde clubs (geen reddende zwemclubs) in concessie zijn. Als we onze 4 bestaande locaties Westende, Brasschaat, Wuustwezel en Rotselaar al kunnen optimaliseren, dan kunnen we dat als pilootproject gebruiken.

Roeien

- Vlaamse Roeiliga
 - Locatie:
 - Lummen Schulensmeer (West-Limburg KSIS 25)
 - Kortrijk Kanaal Bossuit (Kortrijk KSIS 7)
 - Roeselare Kanaal Leie (Roeselare KSIS 6)
 - Ieper Kanaal IJzer (Ieper KSIS 5)
 - Emblem Netekanaal (Antwerpen KSIS 20)
 - Sporttakken: roeien
 - Specificaties: de uitbouw van accommodatie om de roeisport op de bestaande waterlopen/watervlakken uit te bouwen. Voor een roeiclub is er nood aan kleedkamers met douches en sanitair, een botenloods met botenrekken. Boten kunnen van 6 tot 22 m lang zijn. Minimum van 10 boten voor een beginnende club. Een ponton van minimum 20 meter, vlak aan het water (aangepaste hoogte). Clublokaal met eventueel cafetaria. Kostprijs afhankelijk van wat reeds ter plaatse beschikbaar is.
 - Realisatie:
 - nieuwbouw, renovatie en/of nieuwbouw
 - bij huidige infrastructuur kan verbouwen of uitbreiden een mogelijkheid zijn om aan de huidige noden van de sporters te beantwoorden. Waar nog niets voorhanden is, is nieuwbouw een noodzaak. Eventueel kunnen bestaande infrastructuren bij waterlopen/plassen verbouwd worden om gebruikt te kunnen worden als roeiclub. Er moet steeds met de plaatselijke situatie rekening gehouden worden
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
 - Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met private partners, gemeente, provincie en club
 - 3-5 jaar
 - bij één project zijn er concrete plannen. Bij andere projecten wacht men nog op akkoord van de lokale overheid. Andere plannen wachten op kapitaalinjecties
 - Opportuniteiten: in Lummen kunnen bij een waterplas met een relatief kleine kost de nodige laatste investeringen gemaakt worden om een roeiclub operationeel te maken. Zelfde situatie in Zwevegem. Termijn binnen 3 jaar
 - Bedenkingen/suggesties: er is maar 1 geschikte waterplas voor internationale evenementen in Vlaanderen. Dit aanbod verder uitbreiden zou een serieuze boost zijn voor het roeien en de zachte watersport in het algemeen.

20. Wielerbaan

- Wielerbond Vlaanderen
 - Locatie: Zolder (West-Limburg, KSIS 25)

- Sporttakken: pistewielrennen
- Specificaties: bestaand dossier "Zolder"
- Realisatie:
 - nieuwbouw
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
- Plannen voor realisatie:
 - ja, in samenwerking met private partner, gemeente, provincie, Vlaamse overheid
 - binnen 3 jaar
 - verwijzing naar bestaand dossier. De federatie en de koepelfederatie hebben een intentieverklaring ondertekend om mee te financieren in het project
- Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur: voor het weg wielrennen zijn wij op zoek naar gemeenten waar afgesloten circuits (2 à 3 km) worden aangeboden om jeugdtrainingen te organiseren op de openbare weg in veilige omstandigheden. Draaiboek vanuit de federatie is reeds ter beschikking in samenwerking met de Vereniging Voor Verkeersveiligheid. Pilotprojecten (Veurne, Bertem) bevestigen het belang.

21. Zwembaden

- Vlaamse Zwemfederatie
 - Locatie: heel Vlaanderen
 - Sporttakken: zwemmen
 - Specificaties: gemeentes kunnen de exploitatiekost van een zwembad moeilijk dragen. Er worden meer zwembaden gesloten dan dat er nieuwe bijkomen. Competitiezwemmers hebben nood aan een 50 m bad (weliswaar niet voor alle trainingen). Zwemscholen zijn beperkt in hun groei wegens te weinig beschikbare zwemuren. Alle clubs hebben problemen om voldoende zwemwater te vinden (op momenten dat schoolgaande kinderen komen trainen). Liever een 50 meter bad met 10 banen dan 2 keer een 25 meter bad met 6 banen. Het 50 m bad kan door een muur opgesplitst worden. Voldoende plaats voor publiek (Vlarem II-normen) in geval van wedstrijd. Uitzwembad naast het zwembad is gewenst in geval van wedstrijd
 - Realisatie:
 - nieuwbouw
 - zeker in geval van 50 m bad zal nieuwbouw vereist zijn
 - KP: onvoldoende financiële middelen
 - Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur: exploitatie van een zwembad is een verliespost voor een gemeente
- Sporta-federatie
 - Locatie: heel Vlaanderen
 - Sporttakken: zwemmen
 - Specificaties: in alle regio's kampen we met het probleem om betaalbaar zwembadwater te realiseren, zowel op clubniveau als op federatieniveau. Standaard 25 m of 50 m bad

- Realisatie:
 - nieuwbouw en/of renovatie
 - zowel renovatie van bestaande zwembaden als de nieuwbouw van zwembaden kunnen bijdragen tot de aanpak van het probleem
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private)
- Vlaamse Reddingsfederatie
 - Locatie: heel Vlaanderen
 - Sporttakken: reddend zwemmen
 - Specificaties: we merken dat onze clubs niet willen/kunnen uitbreiden in ledenaantal. Wij promoten onze sport enerzijds en moedigen ook meer jeugdleden aan bij onze clubs. Onze clubs kunnen dit niet omdat zij maar enkele uren zwemwater krijgen van hun gemeente. Deze problematiek situeert zich over heel Vlaanderen. Er is een opvallend tekort aan zwemwater om onze sport en onze clubs te kunnen laten groeien.
 - Realisatie:
 - nieuwbouw
 - er is nood aan meer zwembaden, m.n. wedstrijdbaden (25 m en 50 m). Bestaande zwembaden kunnen evt. uitbreiden maar er zullen hoofdzakelijk meer zwembaden moeten gebouwd worden
 - KP: onvoldoende financiële middelen + gebrek aan partners (gemeenten/steden of private) + gebrek aan plan van aanpak, modellen, voorbeelden, vaardigheden, ... om tot samenwerking te komen + stedenbouwkundige problematiek + onvoldoende beschikbare ruimte + gebrek aan recreatiegebied of een andere geschikte ruimtelijke bestemming
- Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga
 - Locatie:
 - Kortrijk
 - Brussel (Vilvoorde)
 - Mechelen
 - Sporttakken: zwemmen
 - Specificaties: de federatie is bezig met de uitbouw van een aantal topsportclubs, regionaal verspreid over Vlaanderen. Een 50 m zwembad zou voor hen een grote toegevoegde waarde betekenen. Een 50 m zwembad (overdekt) met meetapparatuur (beeldanalyse)
 - Realisatie:
 - nieuwbouw en/of uitbreiding
 - uitbreiding: bestaande 25 m baden uitbreiden met enkele 50 m banen
 - KP: onvoldoende financiële middelen
 - Knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur: De overheid zal op lokaal niveau financieel moeten bijspringen om het aanbod aan zwembaden op peil te houden. De meeste van onze triatlonclubs moeten een ledenstop invoeren omwille van gebrek aan zwemwater.

22. Algemene suggesties/bedenkingen

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Vlaamse Kano & Kajak Federatie	Ontwikkeling van sportspecifieke infrastructuur in steden en gemeenten zou best in overleg gebeuren met specialisten vanuit een federatie die ervoor kan zorgen dat clubwerking en functionaliteit gemaximaliseerd worden. Federaties die hier iemand voor inzetten kunnen de link leggen tussen lokale en bovenlokale belangen en hun expertise meenemen in deze dossiers
Sporta-federatie	Betaalbaarheid van het gebruik van de sportinfrastructuur
Bond voor Lichamelijke Opvoeding	Bv. aanleg van buitenterreinen met mogelijkheid tot bootcamp e.a., bv. openstellen van sportzalen en -terreinen van scholen, bv. beschikbaar stellen van polyvalente ruimtes voor kleutersport en sport met de jongste kinderen

23. Algemene knelpunten met betrekking tot de realisatie van lokale sportinfrastructuur

Sportfederatie	Bedenkingen/suggesties
Bond voor Lichamelijke Opvoeding	Sportcentra en zwembaden zijn weinig beschikbaar overdag wegens gebruik door scholen
FALOS-Sportfederatie van de KWB	Voor recreatiesport is het beoefenen van de sport in de directe omgeving erg belangrijk. Niet elke deelgemeente heeft voldoende accommodatie. Daarnaast krijgen competitieclubs vaak voorrang in bestaande accommodatie wat leidt tot slechte uren/dagen waarop de recreanten dan geplaatst worden. Indien er voldoende extra accommodatie zou zijn, zou dit mogelijkheden bieden voor meer recreatief sportaanbod
Parantee	Gebrek aan betrokkenheid (inspraak) van G-sportclubs of integratieclubs met G-sportwerking bij de planning en realisatie
Vlaamse Basketballiga	Openstellen van bestaande sportinfrastructuur in scholen buiten het curriculum van onderwijs is een noodzaak
Voetbalfederatie Vlaanderen	Gemeenten die geen bijkomend budget willen investeren gezien budgetbeperkingen
Koninklijke Antwerpse Vereniging van Vriendenclubs	Te weinig en verouderd aanbod
Psylos	Zeer drukke bezetting in de avonduren. Bijkomende infrastructuur op lokaal vlak zou hier een antwoord op kunnen bieden
S-sport federatie	Onze seniorensportclubs moeten in de bestaande sportinfrastructuur vaak wijken voor andere sportclubs. Zij zitten dan zonder sportspecifieke locatie en komen dan vaak terecht op locaties die er niet voor voorzien zijn op een veilige en kwalitatieve manier aan sport/beweging te doen.
Vlaamse Boks Liga	Te dure infrastructuur voor sommige clubs
Vlaamse Schermbond	Veel van onze clubs ondervinden moeilijkheden om voldoende tijd en ruimte te krijgen in bestaande lokale infrastructuur. Bijkomende lokale of bovenlokale infrastructuur kan dat probleem verlichten.

24. Visie van de sportfederaties inzake sportinfrastructuur

Sportfederatie	Visie
AKTIVIA	Met het organiseren van wandeltochten bereiken clubs sowieso mensen van buiten de gemeente. Ze dragen op die manier bij tot het positieve imago van de gemeente en omgeving. Door te vertrekken vanuit een sportinfrastructuur komen mensen in contact met andere sportmogelijkheden. Uitdaging voor de clubs (en federatie) is om betaalbare alternatieven te hebben voor organisaties/startzalen. Nieuwe sportinfrastructuur zou daar bijgevolg zeker toe kunnen bijdragen.
Badminton Vlaanderen	Badminton Vlaanderen heeft een eigen topsporthal nodig waar beloftevolle topsporters en topsporters onder perfecte omstandigheden kunnen trainen.
Federatie Dans en Sport	Maximaliseren van het gebruik van de bestaande vaste infrastructuur. Het "open school"-concept, waarbij sportfaciliteiten in een school na de schooluren kunnen ingezet worden, verdient een verplichting te worden. - infrastructuur neemt (schaarse) ruimte in en is meestal verankerd aan en op grond. Mobiele infrastructuur, verdient o.i. aandacht omdat er hogere inzetbaarheid kan gerealiseerd worden én - bovenal - sport en bewegen dicht bij de mensen kunnen gebracht worden. Specifieke mobiele instructiezwembaden liggen niet voor de hand (maar niet denkbeeldig - in Frankrijk ken ik voorbeelden waar men kleuters en de laagste lagere schooljaren leert zwemmen in tijdelijk opgezette overdekte zwemballetjes), maar bv. een mobiele dansstudio (bruikbaar voor solodans, fitness, meer populaire vormen zoals BBB en zumba) in uitschuifbare oplegger (vb. www.noyens.be) zijn haalbaar. Het concrete voorbeeld van een mobiele dansstudio zou ook een kwaliteitsverhogend effect met zich brengen: niet alle schoollokalen (via open school), polyvalente zalen, sportzalen, enz. die nu ingezet worden, zijn voorzien van een zwevende vloer (letsels bij harde ondergrond), spiegels (ook voor BBB en zumba) en barres (bv. klassiek ballet). Investerings in dergelijke nutsaankledingen (i.f.v. sportmedisch, pedagogisch en belevingsaspect) vanuit clubs of grotere samenwerkingen en gebouwenbeheerders blijven vaak uit, omwille van verschillende redenen. Andere mobiele infrastructuren kunnen wellicht ook verder een oplossing voor het schrijnende sportinfrastructuraanbod op de behoeftemomenten ('s avonds, woensdagen en weekends) ondersteunen en zeker sporten dicht bij de mensen brengen waar er geen infrastructuur voldoende bereikbaar is. Open scholen, BLOSO-centra, gemeentelijke sporthallen ... kampen met planningsstress op de behoeftemomenten, terwijl in meer landelijke gebieden juiste infrastructuur die voldoende dichtbij ligt soms ontbreekt.
Federatie van amateurs Motocrossbonden Vlaanderen	Op dit ogenblik is er een duidelijk gebrek aan motorcrossoefencircuits in VLAANDEREN en zijn onze amateurmotorcrosspiloten verplicht om naar de oefencircuits in de aangrenzende landen uit te wijken (NEDERLAND en FRANKRIJK). Reeds vanaf 1997 is over de behoeften van het motorcrosscircuit een studie gemaakt door DE VLAAMSE REGERING met de belofte dat in VLAANDEREN minimaal 15 oefencircuits zouden ingeplant worden. Tot op heden is het bij deze belofte gebleven.

FROS Amateursportfederatie	<p>Algemene visie FROS: "life-time recreatieve sportbeoefening in alle sporttakken kwalitatief uitbouwen en aanbieden via de bij haar aangesloten sportclubs. Daarvoor wil FROS de dienstverlening en de begeleiding van haar sportclubs optimaliseren" vertrekkende vanuit een aangepaste accommodatie.</p> <p>Visie m.b.t. indoor skateboardinfrastructuur (project skateboardacademy); aansturen op een ondersteuningsbeleid met betrekking tot huidige bestaande, maar schaarse indoor skateparken in Vlaanderen. FROS benadrukt de schaarste van omkaderde plekken (indoor skateparken) van waaruit het reguliere aanbod van skateboardtrainingen en -lessen plaatsvindt en pleit voor een ondersteuningsbeleid met betrekking tot de bestaande indoor skateparken en nieuwe initiatieven. Er is nood aan voldoende omkaderde sportinfrastructuur (= indoor parken) voor het reguliere aanbod rond skateboardtrainingen, lessen en kampen, waar men skatevaardigheden, onafhankelijk van de weersomstandigheden, kan bijschaven.</p>
Gezinsportfederatie	Er is geen echt uitgeschreven visie. Al onze sportclubs maken gebruik van bestaande infrastructuur via de gemeente, stad,... Er is voornamelijk een tekort aan zwemwater i.f.v. watergewinning en kleuterzwemmen.
Klim- en Bergsportfederatie	Een groot deel van onze clubs heeft momenteel reeds een klimzaal in eigen bezit of een klimzaal in de buurt waar getraind kan worden. Echter een aantal clubs zijn nog op zoek naar een locatie en financiële middelen om een klimzaal te bouwen. Optimaal zou zijn als elk van onze clubs een klimzaal ter beschikking heeft waar op regelmatige basis geklommen kan worden en opleidingen georganiseerd kunnen worden.
Liga van Vlaamse Zweefvliegclubs	<p>In de provincie West-Vlaanderen is er sedert 1999 geen zweefvliegveld meer beschikbaar.</p> <p>Leden/potentiële leden worden gedwongen om naar Frankrijk te gaan en aldaar aan te sluiten bij een club.</p>
Natuurvrienden Sportfederatie	Sportinfrastructuur is een noodzakelijk iets voor het beoefenen van vooral de klim- en bergsport. Enerzijds is er nood aan extra klimzalen, anderzijds is er nood aan extra rotsmassieven. De massieven zijn echter hoofdzakelijk gelegen in het Franstalige landsgedeelte.
Petanque federatie Vlaanderen	Om optimaal trainingen, opleidingen, bestuursvergaderingen te kunnen organiseren, dient de federatie over een centraal gelegen moderne locatie te beschikken. Wat nu niet het geval is. Dit zou zelfs kunnen onder de leden van Vlaamse Organisatie voor Internationale Volkssporten.
Recreas	Recreas vzw is een sportfederatie voor een specifieke doelgroep, nl. personen met een handicap. Sport voor deze doelgroep is sowieso een bovenlokaal gegeven. Sportaccommodaties dienen in de eerste plaats comfortabel toegankelijk en niet discriminerend te zijn.

Sneeuwsport Vlaanderen	Wij beseffen ten volle dat het voor onze sportdisciplines (ski/snowboard) niet evident is om infrastructuur te voorzien vanuit de overheid. Er moet absoluut gezocht worden naar mogelijkheden rond publiek-private samenwerking. Er zijn echter projectontwikkelaars die de middelen hebben om infrastructuur te bouwen. Zij botsen echter vaak op overdreven regelgeving om tot een concrete realisatie van het project te komen. Als federatie trachten wij te ondersteunen, te bemiddelen, enz...
Sporta-federatie	Onze federatie heeft momenteel geen specifieke visie inzake sportinfrastructuur.
Sportiv	Realiseren van een polyvalente accommodatie voor traditionele sporten met promotie als hoofddoel. Realisatie promotie door volgende doelen: kennismakingen voor niet-leden uit binnen- en buitenland (via demonstraties in de vorm van specialistenwedstrijden en deelname aan gelegenheidswedstrijd). Opleiding sporttechnisch en bestuurskader - clubvrijwilligers proefcentrum voor vernieuwende vormen van aanbod. Dus: multisportaccommodatie - kennismaking - opleiding - labo gebruik van een polyvalente accommodatie als hefboom voor de promotie van de traditionele sporten. Een multisportvolkssportaccommodatie die een twintigtal VlaS-disciplines kan herbergen en dit zowel overdekt als in openlucht, vergt heel wat ruimte. Een opleidingscentrum traditionele sporten kan een recreatief sportcentrum en een toeristische trekpleister worden die bijdraagt tot de uitstraling van de gemeente, de regio en van Vlaanderen in binnen- en buitenland. Traditionele sporten in Vlaanderen zijn actief Vlaams erfgoed en bezitten aldus een potentieel op het vlak van toerisme. VlaS telt in Vlaanderen 585 actieve volkssportverenigingen met 12 500 aangesloten beoefenaars.
Vereniging voor Modelluchtvaartsport	Het vinden van geschikte terreinen voor modelluchtvaart is soms moeilijk, plus het plaatsen van een lokaal(tje) krijgt meestal een njet van het gemeentebestuur.
Vlaamse Atletiekliga	De atletiekpiste heeft gedurende de winter behoefte aan indoor trainingsfaciliteiten. Deze zouden regionaal behoorlijk moeten verspreid worden zodat elke club binnen aanvaardbare afstand over een mogelijkheid beschikt om te trainen.
Vlaamse Baseball en Softball Liga	Samenvattend: bovenlokaal: faciliteit(en) voor: - workshops (coachen, spelers, officials), - finales nationale competitie, - jeugddagen, promotie - bovenlokale talentenwerking en nationaal team. Kan uiteraard ook gebruikt worden door andere partners. Lokaal: - clubwerking
Vlaamse Basketballiga	Niet ontvangen

Vlaamse Hockey Liga	Voorzien van een goede sportinfrastructuur over gans Vlaanderen, hetgeen de sport verder regionaliseert en democratiseert, in samenwerking met de Vlaamse en lokale overheden naar bestemming toe enerzijds en naar middelen toe anderzijds, en door een financieringsmodel aan te bieden aan de clubs, waarbij de overheden borg staan voor de leningen van de clubs.
Vlaamse Ju-Jitsu Federatie	Er is voor veel clubs nood aan meer uren voor de organisatie van extra clubtrainingen, maar ook voor de organisatie van provinciale trainingen en graadtrainingen. Er is ook nood aan accommodaties in de sporthallen om wedstrijden en stages te laten doorgaan. Voor een jeugdsportweekend is er ook nood aan een all-round sportaccommodatie.
Vlaamse Judofederatie	Bijgevoegd minimale benodigdheden infrastructuur voor behoud huidige werking.
Vlaamse Kano & Kajak Federatie	Zie dossier wildwaterbaan Hasselt /Flanders Wild Water Centre. Zie dossier kano-kajakroutes door Vlaanderen in samenwerking met BLOSO Sportpromotie analogie met de MTB routes, loopomlopen, ...
Vlaamse Kunstschaatsen Bond	Voldoende beschikbaar voor het uitvoeren van onze discipline. Aanwezigheid van de nodige voorzieningen om onze discipline in de best mogelijke omstandigheden te kunnen uitvoeren. Financiële haalbaarheid om over de infrastructuur te kunnen beschikken voor het uitoefenen van onze sporttak.
Vlaamse Liga Paardensport	Per provincie is het noodzakelijk om all-weather pistes (een wedstrijd piste en kleinere inrijpiste) te hebben die voor verschillende disciplines kunnen gebruikt worden en waar VLP-clubs de mogelijkheid hebben om op te organiseren. De echte wedstrijd pistes zijn schaars. VLP-clubs hebben veelal een eigen accommodatie waar ze een dagdagelijkse werking in hebben. Dat is heel moeilijk verenigbaar met het organiseren van wedstrijden met uitzondering van de clubwedstrijden. Wanneer je provinciale, nationale en internationale wedstrijden wenst te organiseren, is het noodzakelijk om hiervoor een specifieke accommodatie voorhanden te hebben.
Vlaamse Reddingsfederatie	'Iedereen kan redden' is de visie van de Vlaamse Reddingsfederatie vzw. De Vlaamse Reddingsfederatie vzw (RedFed) is een erkende sportfederatie die de reddingssport en de veiligheid van watersportbeoefenaars ondersteunt en promoot. Ze streeft ernaar iedereen, in het bijzonder haar clubleden, optimaal te begeleiden op sportief en humanitair vlak. RedFed staat in voor de ontwikkeling van lifesaving in Vlaanderen en biedt een platform aan iedere sportbeoefenaar van de reddingssport om de bekendheid van de sport te vergroten en haar plaats in de maatschappij te verankeren. De Vlaamse Reddingsfederatie vzw wil haar leden opleiden tot het hoogst mogelijke niveau, deelnemen aan en medailles winnen op de World Games en kwalitatieve opleidingen voorzien. Lifesaving promoten, zodat deze actieve lifetime sport meer bekend wordt en meer sporters zich aansluiten bij de reddingsclubs van de federatie. Door continue vaardigheidstrainingen en relevante kennisvergaring en -uitwisseling de watersport veiliger maken en bijdragen aan de preventie van verdrinkingsongevallen.

Vlaamse Roeiliga	Dat (bij) bestaande waterlopen en watervlakken infrastructuur kan gebouwd worden, geïnstalleerd worden, commercieel gemaakt worden om onze sport te kunnen uitvoeren. Hierbij is de ondersteuning van verschillende niveaus van overheden onontbeerlijk. Er zijn in Vlaanderen niet veel watervlakken waarop onze zachte watersport kan beoefend worden. De Vlaamse Roeiliga ondersteunt zo veel mogelijk de organisaties die op de plaatsen waar het mogelijk is, het roeien wensen mogelijk te maken.
Vlaamse Rollerbond	De beheerders van bestaande (sport)infrastructuur overtuigen onze atleten toe te laten. Minimaal één centraal gelegen overdekte piste in Vlaanderen voor training en competitie.
Vlaamse Rugby Bond	Als federatie willen wij 3 bovenlokale centra uitbouwen rond Antwerpen, Dendermonde en Leuven om de talentvolle spelers in Vlaanderen daar te groeperen en verder te laten ontwikkelen. Daarnaast doen wij geregeld (hogere - vanaf level 2) opleidingen voor onze trainers, scheidsrechters en vrijwilligers. In deze centra willen we graag beschikken over 2 velden waarvan 1 synthetisch en een klaslokaal/krachtzaal aangepast aan de noden van rugbyspelers.
Vlaamse Schietsportkoepel	De Vlaamse Schietsportkoepel wil het sportschieten organiseren voor iedereen. Uiteraard is hier de nodige infrastructuur voor nodig. Clubs die investeren in infrastructuur en financieel geen lening kunnen krijgen bij de bank, kunnen in bepaalde gevallen een lening aangaan bij VSK om zo de infrastructuur te kunnen realiseren. VSK biedt alle olympische schietdisciplines aan, zowel op het vlak van doelschieten als kleischieten. Het probleem is hier dat er voor de olympische schietdisciplines kleischieten, in Vlaanderen zo goed als geen accommodaties beschikbaar zijn. Ook voor het doelschieten moet er vaak uitgeweken worden naar Waalse standen of standen over de grens om wedstrijden te kunnen realiseren. Promoten van het sportschieten, zowel klei als doelschieten: door de beperkte openingsuren van bv. sommige kleiclubs kunnen zij niet voldoende aanbod leveren naar de leden, en kunnen ze niet altijd nieuwe leden aannemen.
Vlaamse Snookerfederatie	Nog belangrijk om te vermelden is dat er mogelijkheden zijn om de locatie als erkend centrum van de wereldsnookerbond en de Europese bond te kunnen gebruiken.
Vlaamse Squashfederatie	In grote steden verdwijnt sportinfrastructuur. Verschillende squashcentra zijn verdwenen. Meestal is dat omdat men appartementen wil bouwen op die locatie. Dit is nefast voor onze sport. Als een gemeente investeert in squash wordt er zelden aan de federatie gevraagd wat de noden zijn.
Vlaamse Tafeltennisliga	De Vlaamse Tafeltennisliga is de laatste jaren op vele vlakken aan een stevige opmars bezig. Om haar ontplooiing verder te ondersteunen, hebben we nood aan een eigen sportinfrastructuur waar voornamelijk onze elites en beloftevolle jongeren zich verder kunnen ontplooiën tot internationale toppers. Op vrije momenten zal deze zaal verder gebruikt worden voor Vlaamse - provinciale en clubactiviteiten. Dit om de zaal maximaal te laten renderen.
Vlaamse Triatlon en Duatlon Liga	Op bovenlokaal niveau is er vooral behoefte aan 50 m zwembaden en mogelijkheden voor openwaterzwemmen.

Vlaamse
Vechtsportassociatie

De meeste clubs zijn afhankelijk van gemeentelijke en/of privé-infrastructuur. Nadeel hier is dat verschillende sportclubs/-verenigingen gelijktijdig trainen. Er is een tekort aan vechtsportaccommodaties. Prijzen zijn dikwijls aan de hoge kant. Bij organisatie van grote, (inter)nationale evenementen is het dikwijls moeilijk een geschikte sporthal te vinden. De behoeften van de vechtsportfederaties vallen meestal buiten de scope. Ook in deze enquête komt op de sportlijst de sport 'vechtsporten' niet voor. Visie: inventarisatie van de beschikbare infrastructuur in Vlaanderen die in aanmerking komt voor gebruik (stages, wedstrijden, bijscholingen,.....).

Vlaamse Vereniging
voor Golf

Momenteel zijn er 37 000 golfers. De behoeftestudie in 2004 voorspelde ons de mogelijkheid van 63 000 spelers indien de locaties voorzien zijn. Als VVG hebben wij een plan om zo snel mogelijk 50 000 golfers te bereiken. Dat plan houdt o.a. in om in te zetten op promotie, aanleg kleine infrastructuur (approach golf) alsook de realisatie van de lopende bovenlokale projecten. Hierbij de input die VVG gaf aan het Kabinet Omgeving in januari 2015. VVG geeft het kabinet een korte stand van zaken inzake 'Behoeftes nieuwe golfterreinen in Vlaanderen'. Hoeveel bijkomende holes zijn er nodig om tot 50 000 golfers te komen? Nu zijn er 36 800 golfers voor 54 clubs en zijn er 726 holes. Om de capaciteit te voorzien om 50 000 golfers te kunnen laten spelen, zijn er 73 clubs nodig (19 bijkomend t.o.v. 1/1/2015) of 980 holes (254 holes bijkomend t.o.v. 1/1/2015). Er zijn momenteel geen nieuwe op te starten projecten gekend bij VVG. De VVG wenst snel de huidige lopende projecten te realiseren. Het Kabinet adviseert een lijst op te maken met een stand van zaken en hen deze te bezorgen zodat zij de zgn. VIP-cel hierop kunnen plaatsen (dhr. Bet.foucart@rwo.vlaanderen.be). VIP staat voor Versnellen InvesteringsProjecten.

Vlaamse Volleybalbond

De federatie heeft zonder twijfel een grote nood aan aangepaste sportinfrastructuur in functie van het deelnemen aan internationale wedstrijden van onze clubteams en van onze nationale ploegen. De internationale zaalvereisten opgelegd door de FIVB (wereldvolleybalbond) en de CEV (Europese volleybalfederatie) zijn immers van deze aard dat zeer weinig sportaccommodaties hieraan voldoen. Om deze reden dient er steeds uitgeweken te worden naar eventaccommodaties die enerzijds heel wat aanpassingen vereisen om competitieklaar te worden gemaakt en anderzijds met een kalender werken waar topsport zeker niet als eerste op het programma staat. Momenteel zijn er maar 2 sporthallen bij Liga A heren goedgekeurd om de hoogste clubcompetitie zijnde de champions league in af te werken. Bij Liga A dames is er geen enkele sporthal goedgekeurd. Voor wat de topsportwerking van de federatie zelf betreft is er naast de reeds goedgekeurde prioriteiten, de topsporthal in Leuven en de beachhal, nog nood aan een nieuwe fitnesszaal en eventueel een uitbreiding van de sporthal (3 nieuwe velden of uitbreiding van de bestaande met 1 of 2 velden) zodat er met meer teams tegelijk kan getraind worden wat nu vaak een probleem is en de zaal ook bruikbaar is voor kwalificatietornooien van jeugd, junioren en WEVZA wat interessant is voor heel het centrum. Dus de belangrijkste noden voor topsport worden reeds gerealiseerd. De uitbreiding van het EVC, zoals vroeger in kaart gebracht, hopen we natuurlijk ooit te kunnen realiseren. Visie: we hebben absoluut nood aan een trainingshal voor de nationale ploegen waar we prioritair gebruik van kunnen maken. Daarnaast is er ook nood aan een beachhal indoor. Deze beide noden worden binnen de 2 jaar ingevuld. Daarnaast is er nood aan een uitbreiding van het EVC. Document voor uitbreiding EVC dat vroeger is opgesteld in functie van een verbeterde werking voor topsport is nog steeds actueel.

Vlaamse Yachting Federatie	Geschikte waterplassen zijn zeldzaam, daarom is een bovenlokale werking nodig.
Vlaamse Zaalvoetbalbond	Voor de organisatie van onze sportieve evenementen trachten wij steeds sportinfrastructuur te selecteren op basis van de aanwezigheid van 2 speelvelden. Dit is in weinig accommodaties een mogelijkheid, maar is op organisatorisch gebied een absolute meerwaarde. Daarnaast streven wij ook naar moderne, up-to-date accommodaties die de uitstraling van de federatie belichamen.
Vlaamse Zwemfederatie	Uitbreiding van de sportinfrastructuur voor onze sporttak (zwemmen) is noodzakelijk om het zwemmen in de toekomst te kunnen uitbreiden. Zowel op competitieniveau als op recreatieniveau. Vlaams-Brabant heeft geen enkel 50 m bad. Voor competitiezwemmers is het essentieel (een deel van) de trainingen in een 50 m bad te kunnen uitvoeren.
Voetbalfederatie Vlaanderen	Voetbalfederatie Vlaanderen richt zich in de eerste plaats op de grote groep van amateurclubs. De sportinfrastructuur voor deze clubs wordt meestal door of in samenwerking met de gemeente tot stand gebracht. Desalniettemin hebben de projecten om kunstgrasvelden aan te leggen hun waarde bewezen en gaven zij een dynamiek aan het voetbal. Op dat vlak is er nog een grote nood en zou de Vlaamse overheid zeker en vast nog middelen kunnen ter beschikking stellen. Zeker t.o.v. Brussel is er een ruime achterstand en willen de clubs een inhaalbeweging zien. Bovenlokale impact is er meestal inzake de profclubs (betaald voetbal). Investerings in hun accommodaties zijn zwaar en tussenkomst is zeker gewenst, maar geval per geval te onderzoeken. Op het vlak van de federatie hebben wij enkele provinciale accommodaties die veelal gebruikt worden inzake detectie en gemeenschappelijke opleiding. Aanleg van kunstgrasveld aldaar is zeker een meerwaarde. Een 'nationaal' stadion is in deze niet van toepassing op VFV-niveau. Mogelijk kan er vanuit de gewesten, Brussel en federale overheid samen aan gewerkt worden.
Waterski Vlaanderen	Voor waterski is het van essentieel belang om de verschillen tussen de disciplines in acht te nemen. Er zijn verschillende behoeftes naargelang de discipline. De belangrijkste vraag voor bijkomende infrastructuur is een gesloten watervlak - groot genoeg - om met één geluidsarme boot te varen. Dat type watervlak is nodig voor onze disciplines klassiek skiën, andersvaliden en blootvoeten. Dat type watervlak is ook van groot belang om terug een topsportwerking uit te bouwen (wat we verloren zijn toen Skianna is afgenomen).
Wielerbond Vlaanderen	De federatie maakt momenteel gebruik van het Vlaams Wielercentrum Eddy Merckx voor de sporttechnische werking en ondersteuning van de topsport - meer specifiek pistewerking. In Zolder is er een uitgebouwd centrum voor BMX, één van de sportdisciplines die de jeugd aantrekt. Met de 8 m startheuvel heeft deze locatie internationale uitstraling voor het organiseren van EK's - WK's wat ook een uitstekend promotievehikel is voor de sport. Idealiter zouden om geografische redenen, twee bijkomende infrastructuren een belangrijke boost betekenen voor de ontwikkeling van de wielersport: piste in het oosten van Vlaanderen en een internationaal BMX-parcours in het westen van Vlaanderen - beiden vlot bereikbaar.

B. GESUBSIDIEERDE SPORTFEDERATIES ANNO 2014

Tabel 2

Overzicht van de gesubsidieerde Vlaamse sportfederaties 2014

#	Cat.	Federatiennaam
1	R	AKTIVIA vzw
2	U	Badminton Vlaanderen vzw
3	R	Bond voor Lichamelijke Opvoeding vzw
4	U	Danssport Vlaanderen vzw
5	R	De FitnessOrganisatie vzw
6	R	FALOS-Sportfederatie van de KWB vzw
7	R	Federatie Dans en Sport vzw
8	R	FROS Amateursportfederatie vzw
9	R	Gezinssportfederatie vzw
10	R	Gym & Dans Federatie Vlaanderen vzw
11	U	GymnastiekFederatie Vlaanderen vzw
12	U	Handboogliga vzw
13	U	Klim- en Bergsportfederatie vzw
14	R	Koninklijke Antwerpse Vereniging van Vriendenclubs vzw
15	U	Koninklijke Belgische Korfbalbond - Vlaamse Liga vzw
16	R	Koninklijke Belgische Liefhebbersvoetbalbond vzw
17	R	Koninklijke Vlaamse Voetbalbond vzw
18	R	Landelijke Rijverenigingen vzw
19	R	Natuurvriendensportfederatie vzw
20	U	Nederlandstalige Liga voor Onderwateronderzoek en -Sport vzw
21	R	OKRA-SPORT, trefpunt 55+ vzw
22	U	Parantee vzw
23	R	PSYLOS vzw
24	R	Recreatief Aangepast Sporten vzw
25	U	Sneeuwsport Vlaanderen vzw
26	R	Sporta-federatie vzw
27	R	Sportievak vzw
28	R	S-Sport Federatie vzw
29	U	Tennis Vlaanderen vzw
30	R	Verbond van Vlaamse Watersportverenigingen Recrea vzw
31	U	Vlaams Verbond voor Oriënteringssporten vzw
32	U	Vlaamse Atletiekliga vzw
33	U	Vlaamse Baseball en Softball Liga vzw
34	U	Vlaamse Basketballiga vzw
35	U	Vlaamse Handbalvereniging vzw
36	U	Vlaamse Hockey Liga vzw
37	U	Vlaamse Judofederatie vzw
38	U	Vlaamse Ju-Jitsu Federatie vzw
39	U	Vlaamse Kano & Kajak Federatie vzw
40	U	Vlaamse Karate Federatie vzw
41	U	Vlaamse Liga Paardensport vzw
42	R	Vlaamse Liga van Bedrijfssport vzw
43	R	Vlaamse Minivoetbalfederatie vzw
44	U	Vlaamse Reddingsfederatie vzw
45	U	Vlaamse Roeiliga vzw

46	U	Vlaamse Rollerbond vzw
47	U	Vlaamse Rugby Bond vzw
48	U	Vlaamse Schermbond vzw
49	U	Vlaamse Schietsportkoepel vzw
50	U	Vlaamse Squashfederatie vzw
51	U	Vlaamse Taekwondo Bond vzw
52	U	Vlaamse Tafeltennisliga vzw
53	U	Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga vzw
54	U	Vlaamse Vereniging voor Golf vzw
55	U	Vlaamse Volleybalbond vzw
56	R	Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie vzw
57	R	Vlaamse Wandelfederatie vzw
58	R	Vlaamse Wielrijdersbond vzw
59	U	Vlaamse Yachting Federatie vzw
60	R	Vlaamse Zaalvoetbalbond vzw
61	U	Vlaamse Zwemfederatie vzw
62	U	Voetbalfederatie Vlaanderen vzw
63	R	Vrije Vlaamse Recreatiesporten vzw
64	U	Waterski Vlaanderen vzw
65	U	Wielerbond Vlaanderen vzw

C. OVERZICHT VAN HET AANTAL LEDEN PER SPORTTAK BIJ DE SPORTFEDERATIES

In onderstaande tabel worden het aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014 weergegeven met een indeling volgens leeftijdscategorieën. Hierbij worden alle sportende leden in rekening gebracht en hanteren we de benamingen van de sporttakken of sportdisciplines zoals vooropgesteld door de federaties zelf. Waar relevant wordt een optelsom gemaakt van bepaalde sporttakken om tot een totaal te komen. De resultaten worden weergegeven voor het totale aantal participanten en volgens de indeling in vijf leeftijdscategorieën. De sporttakken en bijhorende resultaten die aangeduid zijn in het vet worden, ter aanvulling van de resultaten op basis van de surveygegevens, gebruikt in de analyses van de projectie.

Tabel 3

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar		13-18 jaar		19-34 jaar		34-54 jaar		55-86 jaar	
Aikido	826	0,1%	823	107	13,0%	159	19,3%	158	19,2%	277	33,7%	122	14,8%
Atletiek	35 706	2,3%	35 631	8 657	24,3%	8 864	24,9%	5 189	14,6%	8 862	24,9%	4 059	11,4%
Atletiek - Jogging/Joggen	9 284	0,6%	9 269	447	4,8%	499	5,4%	1 187	12,8%	4 457	48,1%	2 679	28,9%
Atletiek - loopnummers	27	0,0%	27	0	0,0%	0	0,0%	3	11,1%	17	63,0%	7	25,9%
									100,0				
Atletiek - Veldlopen	2	0,0%	2	0	0,0%	0	0,0%	2	%	0	0,0%	0	0,0%
Autorijden	28	0,0%	28	0	0,0%	0	0,0%	8	28,6%	19	67,9%	1	3,6%
Badminton	34 695	2,3%	34 650	3 200	9,2%	7 339	21,2%	8 768	25,3%	10 918	31,5%	4 425	12,8%
Baseball-Softball	2 073	0,1%	2 070	355	17,1%	543	26,2%	735	35,5%	378	18,3%	59	2,9%
Basketbal	38 820	2,5%	38 818	7 566	19,5%	10 869	28,0%	13 775	35,5%	5 305	13,7%	1 303	3,4%
Bewegingsschool	68	0,0%	68	0	0,0%	0	0,0%	53	77,9%	15	22,1%	0	0,0%
Biljart - Snooker	610	0,0%	599	0	0,0%	3	0,5%	57	9,5%	149	24,9%	390	65,1%
Boksen - Engels boksen (olympisch)	11	0,0%	11	0	0,0%	3	27,3%	6	54,5%	2	18,2%	0	0,0%
Bolsport	939	0,1%	891	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	7	0,8%	884	99,2%
Boogschieten - Handboogschieten - Doelschieten	1 262	0,1%	1 256	18	1,4%	255	20,3%	291	23,2%	324	25,8%	368	29,3%
Bowling	2 925	0,2%	2 857	13	0,5%	25	0,9%	169	5,9%	316	11,1%	2 334	81,7%
Circustechniek	175	0,0%	175	53	30,3%	94	53,7%	17	9,7%	11	6,3%	0	0,0%
Cricket	13	0,0%	13	0	0,0%	0	0,0%	9	69,2%	4	30,8%	0	0,0%
Dansen	66 401	4,3%	65 801	15 898	24,2%	12 533	19,0%	7 716	11,7%	7 641	11,6%	22 013	33,5%
Darts	51	0,0%	51	4	7,8%	9	17,6%	12	23,5%	18	35,3%	8	15,7%
Duiken	10 978	0,7%	10 976	116	1,1%	759	6,9%	2 599	23,7%	4 883	44,5%	2 619	23,9%
Escrima	96	0,0%	95	3	3,2%	28	29,5%	19	20,0%	39	41,1%	6	6,3%

Tabel 3

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën (vervolg 1)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar		13-18 jaar		19-34 jaar		34-54 jaar		55-86 jaar	
Fitness	14 099	0,9%	14 044	1 457	10,4%	1 263	9,0%	2 792	19,9%	4 118	29,3%	4 414	31,4%
Frisbee - Ultimate frisbee	655	0,0%	655	5	0,8%	68	10,4%	478	73,0%	100	15,3%	4	0,6%
Gehandicaptensport	4 229	0,3%	4 219	28	0,7%	69	1,6%	769	18,2%	1 790	42,4%	1 563	37,0%
Gehandicaptensport - Boccia	1 071	0,1%	988	3	0,3%	12	1,2%	78	7,9%	151	15,3%	744	75,3%
Gehandicaptensport - Goalbal	81	0,0%	81	0	0,0%	2	2,5%	36	44,4%	29	35,8%	14	17,3%
Gehandicaptensport - Torbal	189	0,0%	189	1	0,5%	8	4,2%	69	36,5%	73	38,6%	38	20,1%
Golf	35 447	2,3%	35 192	634	1,8%	1 968	5,6%	3 941	11,2%	10 039	28,5%	18 610	52,9%
Gymnastiek	113 155	7,4%	107 365	56 701	52,8%	18 361	17,1%	9 774	9,1%	8 540	8,0%	13 989	13,0%
Gymnastiek - Aerobic gymnastics	3 612	0,2%	3 612	1 357	37,6%	1 437	39,8%	650	18,0%	122	3,4%	46	1,3%
Gymnastiek - Algemeen - Demogym	1 176	0,1%	1 175	266	22,6%	535	45,5%	337	28,7%	29	2,5%	8	0,7%
Gymnastiek - Artistieke													
Gymnastiek AGD (Toestelturnen)	5 655	0,4%	5 648	3 474	61,5%	1 671	29,6%	414	7,3%	70	1,2%	19	0,3%
Gymnastiek - ritmische gymnastiek	667	0,0%	665	337	50,7%	213	32,0%	71	10,7%	1	0,2%	43	6,5%
Gymnastiek - Trampoline	2 882	0,2%	2 877	1 318	45,8%	1252	43,5%	278	9,7%	29	1,0%	0	0,0%
Gymnastiek - Tumbling	4 345	0,3%	4 344	1 885	43,4%	1962	45,2%	469	10,8%	25	0,6%	3	0,1%
Handbal	5 895	0,4%	5 891	981	16,7%	2 052	34,8%	2 118	36,0%	633	10,7%	107	1,8%
Hapkido	242	0,0%	241	35	14,5%	82	34,0%	67	27,8%	48	19,9%	9	3,7%
Hengelsport	623	0,0%	617	8	1,3%	22	3,6%	58	9,4%	178	28,8%	351	56,9%
Hockey	17 093	1,1%	17 082	4 790	28,0%	4 932	28,9%	4 151	24,3%	2 767	16,2%	442	2,6%
Hondensport	1 251	0,1%	1 249	4	0,3%	44	3,5%	374	29,9%	534	42,8%	293	23,5%
IJshockey	35	0,0%	35	0	0,0%	0	0,0%	17	48,6%	14	40,0%	4	11,4%
IJsschaatsen	208	0,0%	207	116	56,0%	30	14,5%	12	5,8%	33	15,9%	16	7,7%
IJsschaatsen - Kunstschaatsen	29	0,0%	29	10	34,5%	9	31,0%	2	6,9%	5	17,2%	3	10,3%
Curling	36	0,0%	35	0	0,0%	1	2,9%	5	14,3%	2	5,7%	27	77,1%
IJssport totaal	308	0,0%	306	126	41,2%	40	13,1%	36	11,8%	54	17,6%	50	16,3%

Tabel 3

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën (vervolg 2)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar		13-18 jaar		19-34 jaar		34-54 jaar		55-86 jaar	
Judo	18 415	1,2%	18 358	8 468	46,1%	4 784	26,1%	2 543	13,9%	1 756	9,6%	807	4,4%
Ju-jitsu	7 587	0,5%	7 584	2 063	27,2%	2 371	31,3%	1 464	19,3%	1 351	17,8%	335	4,4%
Kaatsen	1 033	0,1%	1 031	98	9,5%	187	18,1%	237	23,0%	297	28,8%	212	20,6%
Kano-kajak	3 432	0,2%	3 413	184	5,4%	497	14,6%	830	24,3%	1 148	33,6%	754	22,1%
Karate - Stijl/Kata	8 907	0,6%	8 891	2 830	31,8%	2 438	27,4%	1 380	15,5%	1 698	19,1%	545	6,1%
Kendo	16	0,0%	16	0	0,0%	1	6,3%	6	37,5%	2	12,5%	7	43,8%
Kick- en avonturenporten - Airsoft shooting	587	0,0%	587	0	0,0%	10	1,7%	342	58,3%	220	37,5%	15	2,6%
Kick- en avonturenporten - Paintball	21	0,0%	21	0	0,0%	0	0,0%	16	76,2%	5	23,8%	0	0,0%
Avonturensport totaal	608	0,0%	608	0	0,0%	10	1,6%	358	58,9%	225	37,0%	15	2,5%
Kickboxing	48	0,0%	48	2	4,2%	6	12,5%	24	50,0%	16	33,3%	0	0,0%
Klim- en Bergsport	9 460	0,6%	9 376	422	4,5%	763	8,1%	2 833	30,2%	3 731	39,8%	1 627	17,4%
Klim- en Bergsport - Bergbeklimmen	35	0,0%	35	5	14,3%	12	34,3%	14	40,0%	3	8,6%	1	2,9%
Klim- en Bergsport - Sportklimmen	51	0,0%	51	4	7,8%	3	5,9%	13	25,5%	22	43,1%	9	17,6%
Klim- en Bergsport totaal	9 546	0,6%	9 462	431	4,6%	778	8,2%	2 860	30,2%	3 756	39,7%	1 637	17,3%
Korfbal	6 447	0,4%	6 439	1 357	21,1%	1 451	22,5%	2 017	31,3%	1 211	18,8%	403	6,3%
Krachtbal	2 020	0,1%	2 020	196	9,7%	452	22,4%	776	38,4%	441	21,8%	155	7,7%
Krav Maga	52	0,0%	52	0	0,0%	7	13,5%	15	28,8%	29	55,8%	1	1,9%
Lacrosse	129	0,0%	129	0	0,0%	4	3,1%	119	92,2%	6	4,7%	0	0,0%
Minigolf	31	0,0%	28	1	3,6%	0	0,0%	3	10,7%	3	10,7%	21	75,0%
Modelbootvaren	13	0,0%	13	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	4	30,8%	9	69,2%
Modelluchtvaart	37	0,0%	37	0	0,0%	0	0,0%	1	2,7%	23	62,2%	13	35,1%
Motorbootracen	148	0,0%	148	11	7,4%	22	14,9%	43	29,1%	62	41,9%	10	6,8%
Motorbootvaren	1 025	0,1%	1 016	22	2,2%	38	3,7%	132	13,0%	355	34,9%	469	46,2%

Tabel 3

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën (vervolg 3)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar	13-18 jaar	19-34 jaar	34-54 jaar	55-86 jaar
Motorrijden - Andere	295	0,0%	295	1 0,3%	1 0,3%	62 21,0%	97 32,9%	134 45,4%
Motorrijden - Motorcross	4	0,0%	4	0 0,0%	1 25,0%	2 50,0%	1 25,0%	0 0,0%
Motorrijden totaal	299	0,0%	299	1 0,3%	2 0,7%	64 21,4%	98 32,8%	134 44,8%
Omnisport	30 554	2,0%	30 005	2 554 8,5%	892 3,0%	6 808 22,7%	10 462 34,9%	9 289 31,0%
Oriëntatielopen	1 780	0,1%	1 764	134 7,6%	146 8,3%	472 26,8%	607 34,4%	405 23,0%
Paardrijden	40 295	2,6%	40 277	9 296 23,1%	11 806 29,3%	8 955 22,2%	7 238 18,0%	2 982 7,4%
Paardrijden - Amerikaanse Rijkunst (Reining)	75	0,0%	75	1 1,3%	9 12,0%	25 33,3%	33 44,0%	7 9,3%
Paardrijden - Dressuur	1 311	0,1%	1 311	11 0,8%	186 14,2%	735 56,1%	330 25,2%	49 3,7%
Paardrijden - Endurance	130	0,0%	130	0 0,0%	8 6,2%	33 25,4%	65 50,0%	24 18,5%
Paardrijden - Eventing	391	0,0%	391	1 0,3%	49 12,5%	197 50,4%	124 31,7%	20 5,1%
Paardrijden - Horseball	74	0,0%	74	0 0,0%	6 8,1%	54 73,0%	13 17,6%	1 1,4%
Paardrijden - Jumping	4 565	0,3%	4 565	49 1,1%	924 20,2%	2 643 57,9%	823 18,0%	126 2,8%
Paardrijden - Mennen	522	0,0%	522	1 0,2%	12 2,3%	61 11,7%	201 38,5%	247 47,3%
Paardrijden - Voltige	55	0,0%	55	10 18,2%	32 58,2%	13 23,6%	0 0,0%	0 0,0%
Petanque	25 245	1,6%	24 186	40 0,2%	99 0,4%	267 1,1%	805 3,3%	22 975 95,0%
Recreatieve sporten	2 631	0,2%	2 558	123 4,8%	100 3,9%	225 8,8%	800 31,3%	1 310 51,2%
Recreatieve sporten - Indiacca	3	0,0%	3	0 0,0%	0 0,0%	1 33,3%	0 0,0%	2 66,7%
Reddend zwemmen	2 439	0,2%	2 437	309 12,7%	461 18,9%	1 092 44,8%	408 16,7%	167 6,9%
Roeien	1 640	0,1%	1 628	24 1,5%	365 22,4%	531 32,6%	414 25,4%	294 18,1%
Rolschaatsen	281	0,0%	280	74 26,4%	42 15,0%	33 11,8%	111 39,6%	20 7,1%
Rolschaatsen - Rolschaatsen	426	0,0%	425	95 22,4%	77 18,1%	138 32,5%	100 23,5%	15 3,5%
Rolschaatsen totaal	707	0,0%	705	169 24,0%	119 16,9%	171 24,3%	211 29,9%	35 5,0%
Rolschaatsen - Inlineskaten	2 464	0,2%	2 461	919 37,3%	422 17,1%	295 12,0%	678 27,5%	147 6,0%
Rolschaatsen - Skateboard	127	0,0%	127	11 8,7%	55 43,3%	53 41,7%	8 6,3%	0 0,0%
Ropeskipping	1 197	0,1%	1 193	350 29,3%	412 34,5%	205 17,2%	97 8,1%	129 10,8%

Tabel 3

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën (vervolg 4)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar	13-18 jaar	19-34 jaar	34-54 jaar	55-86 jaar					
Rugby	3 353	0,2%	3 352	334	10,0%	904	27,0%	1 739	51,9%	363	10,8%	12	0,4%
Schermen	347	0,0%	347	35	10,1%	149	42,9%	77	22,2%	61	17,6%	25	7,2%
Schermen - Degenschermen	496	0,0%	496	35	7,1%	167	33,7%	152	30,6%	110	22,2%	32	6,5%
Schermen - Floretschermen	345	0,0%	345	49	14,2%	213	61,7%	68	19,7%	12	3,5%	3	0,9%
Schermen - Sabelschermen	139	0,0%	139	21	15,1%	55	39,6%	45	32,4%	16	11,5%	2	1,4%
Schermen totaal	1 327	0,1%	1 327	140	10,6%	584	44,0%	342	25,8%	199	15,0%	62	4,7%
Schietsen	36	0,0%	35	0	0,0%	3	8,6%	2	5,7%	6	17,1%	24	68,6%
Schietsen - Doelschietsen	23 286	1,5%	23 130	44	0,2%	291	1,3%	2 655	11,5%	7 934	34,3%	12 206	52,8%
Schietsen - Doelschietsen - Geweerschieten/Karabijns	43	0,0%	41	0	0,0%	0	0,0%	2	4,9%	5	12,2%	34	82,9%
Schietsen - Doelschietsen - Pistoolschietsen	15	0,0%	15	0	0,0%	0	0,0%	2	13,3%	0	0,0%	13	86,7%
Schietsen - Kleischietsen	1 959	0,1%	1 952	0	0,0%	2	0,1%	250	12,8%	684	35,0%	1 016	52,0%
Schietsen totaal	25 339	1,7%	23 221	44	0,2%	294	1,3%	2 661	11,5%	7 945	34,2%	12 277	52,9%
Skiën	353	0,0%	353	26	7,4%	28	7,9%	53	15,0%	128	36,3%	118	33,4%
Skiën - Alpijns Skiën	1 656	0,1%	1 654	137	8,3%	219	13,2%	482	29,1%	586	35,4%	230	13,9%
Skiën - Freestyle	39	0,0%	39	1	2,6%	10	25,6%	23	59,0%	3	7,7%	2	5,1%
Skiën - Langlauf	1	0,0%	1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	1	100,0%
Snowboard	336	0,0%	334	7	2,1%	51	15,3%	196	58,7%	80	24,0%	0	0,0%
Squash	2 606	0,2%	2 606	87	3,3%	339	13,0%	798	30,6%	1 138	43,7%	244	9,4%
Taekwondo	2 822	0,2%	2 816	1 005	35,7%	819	29,1%	542	19,2%	373	13,2%	77	2,7%
Tafeltennis	15 937	1,0%	15 900	1 405	8,8%	2 836	17,8%	3 711	23,3%	4 590	28,9%	3 358	21,1%
Tai Chi	803	0,1%	794	0	0,0%	0	0,0%	49	6,2%	240	30,2%	505	63,6%
Tai-jutsu	55	0,0%	55	1	1,8%	0	0,0%	30	54,5%	24	43,6%	0	0,0%

Tabel 3

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën (vervolg 5)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar	13-18 jaar	19-34 jaar	34-54 jaar	55-86 jaar					
Tennis	152 523	9,9%	151 680	28 619	18,9%	22 392	14,8%	24 121	15,9%	47 350	31,2%	29 198	19,2%
Triatlon-Duathlon	3 908	0,3%	3 908	316	8,1%	514	13,2%	948	24,3%	1 919	49,1%	211	5,4%
Twirling	8	0,0%	8	2	25,0%	4	50,0%	1	12,5%	1	12,5%	0	0,0%
Voetbal	14 298	0,9%	14 230	649	4,6%	384	2,7%	7 571	53,2%	4 849	34,1%	777	5,5%
Voetbal - Minivoetbal	22 157	1,4%	22 146	286	1,3%	1 479	6,7%	12 177	55,0%	7 298	33,0%	906	4,1%
Voetbal - Veldvoetbal	226 405	14,7%	226 390	55 192	24,4%	62 759	27,7%	83 676	37,0%	22 890	10,1%	1 873	0,8%
Voetbal - Zaalvoetbal	34 260	2,2%	34 257	757	2,2%	2 045	6,0%	21 007	61,3%	9 718	28,4%	730	2,1%
Volkssporten	10 440	0,7%	9 926	3	0,0%	13	0,1%	74	0,7%	227	2,3%	9 609	96,8%
Volleybal	47 178	3,1%	46 934	7 276	15,5%	11 758	25,1%	15 300	32,6%	8 633	18,4%	3 967	8,5%
Volleybal - Strandvolleybal/ Beachvolleybal	160	0,0%	160	0	0,0%	12	7,5%	85	53,1%	43	26,9%	20	12,5%
Wandelen	102 973	6,7%	101 288	1 359	1,3%	1 334	1,3%	4 346	4,3%	13 167	13,0%	81 082	80,1%
Waterskiën	4 231	0,3%	4 185	295	7,0%	593	14,2%	1 098	26,2%	1 494	35,7%	705	16,8%
Wielrennen	81 808	5,3%	80 504	5 608	7,0%	7 692	9,6%	15 315	19,0%	30 015	37,3%	21 874	27,2%
Wielrennen - BMX	288	0,0%	288	216	75,0%	0	0,0%	63	21,9%	9	3,1%	0	0,0%
Wielrennen - Downhill	8	0,0%	8	0	0,0%	0	0,0%	4	50,0%	4	50,0%	0	0,0%
Wielrennen - HPV/ligfietsen	79	0,0%	79	1	1,3%	3	3,8%	9	11,4%	44	55,7%	22	27,8%
Wielrennen - Fietspolo	11	0,0%	11	0	0,0%	0	0,0%	10	90,9%	1	9,1%	0	0,0%
Wielrennen - Indoor	59	0,0%	59	9	15,3%	12	20,3%	31	52,5%	6	10,2%	1	1,7%
Wielrennen indoor totaal	70	0,0%	70	9	12,9%	12	17,1%	41	58,6%	7	10,0%	1	1,4%
Wielrennen - Mountainbike	459	0,0%	459	30	6,5%	31	6,8%	110	24,0%	210	45,8%	78	17,0%
Wielrennen - Recreatief fietsen	46 799	3,0%	45 620	78	0,2%	116	0,3%	1 042	2,3%	2 217	4,9%	42 167	92,4%
Wielrennen - Trial	11	0,0%	11	2	18,2%	2	18,2%	7	63,6%	0	0,0%	0	0,0%
Wielrennen - Wielertoerisme	34 231	2,2%	339 12	1 884	5,6%	2 389	7,0%	5 977	17,6%	14 572	43,0%	9 090	26,8%

Tabel 3

Aantal en aandeel participanten per sporttak/sportdiscipline bij de Vlaamse gesubsidieerde sportfederaties anno 2014, totaal en volgens indeling in leeftijdscategorieën (vervolg 6)

Sporttak/sportdiscipline	Totaal	Aandeel sporttak/sportdiscipline	Totaal (som leeftijds-categorieën)	6-12 jaar		13-18 jaar		19-34 jaar		34-54 jaar		55-86 jaar	
Worstelen - Grieks-Romeins	4	0,0%	4	0	0,0%	1	25,0%	2	50,0%	0	0,0%	1	25,0%
Worstelen - Vrijestijl	101	0,0%	101	1	1,0%	28	27,7%	58	57,4%	12	11,9%	2	2,0%
Wushu	205	0,0%	205	81	39,5%	60	29,3%	27	13,2%	33	16,1%	4	2,0%
Yoga	1 324	0,1%	1 321	27	2,0%	35	2,6%	69	5,2%	333	25,2%	857	64,9%
Zeilen	20 302	1,3%	19 932	1 015	5,1%	2 180	10,9%	3 649	18,3%	5 903	29,6%	7 185	36,0%
Zeilen - Windsurfen	2 855	0,2%	2 828	135	4,8%	516	18,2%	705	24,9%	1 080	38,2%	392	13,9%
Zeilen - Windsurfen - Golfsurfen	852	0,1%	850	112	13,2%	294	34,6%	186	21,9%	236	27,8%	22	2,6%
Zeilen - Windsurfen - Kitesurfen	2 839	0,2%	2 825	15	0,5%	238	8,4%	1 113	39,4%	1 339	47,4%	120	4,2%
Zeilen totaal	26 848	1,7%	26 435	1 277	4,8%	3 228	12,2%	5 653	21,4%	8 558	32,4%	7 719	29,2%
Zeilwagenrijden	1 216	0,1%	1 213	92	7,6%	133	11,0%	356	29,3%	420	34,6%	212	17,5%
Zelfverdediging	43	0,0%	43	10	23,3%	12	27,9%	14	32,6%	7	16,3%	0	0,0%
Zwemmen	72 708	4,7%	70 903	38 091	53,7%	11 623	16,4%	6 533	9,2%	7 845	11,1%	6 811	9,6%
Zwemmen - Schoonspringen	480	0,0%	480	36	7,5%	267	55,6%	145	30,2%	29	6,0%	3	0,6%
Zwemmen - Synchroonzwemmen	26	0,0%	26	0	0,0%	0	0,0%	19	73,1%	6	23,1%	1	3,8%
Zwemmen - Waterpolo	1 826	0,1%	1 825	189	10,4%	721	39,5%	677	37,1%	204	11,2%	34	1,9%
Totaal	1 535 365	100,0%	1 517 633	285 086	18,8%	242 852	16,0%	320 842	21,1%	307 237	20,2%	361 616	23,8%

D. BEVOLKINGSPROGNOSES

Tabel 4

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie West-Vlaanderen (KSIS 1-7), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030	
West-Vlaanderen	1	Veurne	Totaal (6-86 jaar)	52 234	52 905	52 739	
					1,3%	1,0%	
			6-12 jaar	2 929	2 700	2 483	
					-7,8%	-15,2%	
			13-18 jaar	2 840	2 732	2 295	
					-3,8%	-19,2%	
			19-34 jaar	8 150	7 818	6 429	
			-4,1%	-21,1%			
			35-54 jaar	13 138	11 936	10 508	
					-9,1%	-20,0%	
			55-86 jaar	25 177	27 719	31 024	
					10,1%	23,2%	
		2	Oostende	Totaal (6-86 jaar)	130 215	132 671	136 460
					1,9%	4,8%	
	6-12 jaar			8 537	8 681	8 729	
					1,7%	2,2%	
	13-18 jaar			7 843	7 493	7 381	
					-4,5%	-5,9%	
	19-34 jaar			23 604	23 727	22 244	
					0,5%	-5,8%	
			35-54 jaar	35 868	34 132	33 393	
				-4,8%	-6,9%		
		55-86 jaar	54 363	58 638	64 713		
				7,9%	19,0%		
	3	Brugge	Totaal (6-86 jaar)	219 741	219 797	218 228	
				0,0%	-0,7%		
6-12 jaar			15 148	15 124	14 633		
				-0,2%	-3,4%		
13-18 jaar			14 204	13 305	12 679		
				-6,3%	-10,7%		
19-34 jaar			41 606	40 969	37 585		
				-1,5%	-9,7%		
		35-54 jaar	63 167	58 902	54 261		
				-6,8%	-14,1%		
		55-86 jaar	85 616	91 497	99 070		
				6,9%	15,7%		

Tabel 4

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie West-Vlaanderen (KSIS 1-7), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar) (vervolg)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
4	Diksmuide	Totaal (6-86 jaar)		102 806	104 390	106 539
					1,5%	3,6%
		6-12 jaar	8 341	9 197	9 247	
					10,3%	10,9%
		13-18 jaar	7 267	6 970	7 700	
					-4,1%	6,0%
		19-34 jaar	21 798	21 336	19 703	
			-2,1%	-9,6%		
5	Ieper	35-54 jaar	30 971	29 729	28 817	
					-4,0%	-7,0%
		55-86 jaar	34 429	37 158	41 072	
					7,9%	19,3%
		Totaal (6-86 jaar)	126 937	127 402	126 978	
					0,4%	0,0%
		6-12 jaar	10 730	11 067	10 538	
			3,1%	-1,8%		
6	Roeselare-Tielt	13-18 jaar	9 322	9 132	9 049	
					-2,0%	-2,9%
		19-34 jaar	26 595	25 795	23 705	
					-3,0%	-10,9%
		35-54 jaar	37 205	35 530	33 670	
					-4,5%	-9,5%
		55-86 jaar	43 085	45 878	50 016	
			6,5%	16,1%		
7	Kortrijk	Totaal (6-86 jaar)	220 554	223 310	224 862	
					1,2%	2,0%
		6-12 jaar	18 091	18 867	18 499	
					4,3%	2,3%
		13-18 jaar	15 747	15 318	15 494	
					-2,7%	-1,6%
		19-34 jaar	46 961	46 435	43 307	
			-1,1%	-7,8%		
7	Kortrijk	35-54 jaar	66 455	64 646	60 924	
					-2,7%	-8,3%
		55-86 jaar	73 300	78 044	86 638	
					6,5%	18,2%
		Totaal (6-86 jaar)	231 208	230 848	229 006	
					-0,2%	-1,0%
		6-12 jaar	18 501	19 534	18 822	
			5,6%	1,7%		
7	Kortrijk	13-18 jaar	16 277	15 809	16 432	
					-2,9%	1,0%
		19-34 jaar	49 574	47 183	42 882	
					-4,8%	-13,5%
		35-54 jaar	68 346	64 517	60 798	
					-5,6%	-11,0%
		55-86 jaar	78 510	83 805	90 072	
			6,7%	14,7%		

Bron: waarnemingen 2015 - ADS (2015); vooruitzichten 2020, 2030 - SVR (2014).

Tabel 5

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie Oost-Vlaanderen (KSIS 8-13), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
Oost-Vlaanderen	8	Eeklo	Totaal (6-86 jaar)	93 419	94 259	94 988
					0,9%	1,7%
			6-12 jaar	7 354	7 495	7 205
					1,9%	-2,0%
			13-18 jaar	6 616	6 410	6 205
					-3,1%	-6,2%
			19-34 jaar	18 453	18 319	17 777
			-0,7%	-3,7%		
	35-54 jaar	28 554	27 249	25 027		
			-4,6%	-12,4%		
	55-86 jaar	32 442	34 786	38 774		
			7,2%	19,5%		
	9	Gent	Totaal (6-86 jaar)	417 642	426 670	437 947
					2,2%	4,9%
			6-12 jaar	33 790	35 952	36 534
					6,4%	8,1%
			13-18 jaar	28 220	28 823	30 037
					2,1%	6,4%
			19-34 jaar	101 320	101 183	97 408
			-0,1%	-3,9%		
	35-54 jaar	125 146	124 243	124 712		
		-0,7%	-0,3%			
55-86 jaar	129 166	136 469	149 256			
		5,7%	15,6%			
10	Oudenaarde	Totaal (6-86 jaar)	170 228	173 820	180 167	
				2,1%	5,8%	
		6-12 jaar	14 365	15 111	15 198	
				5,2%	5,8%	
		13-18 jaar	12 321	12 148	12 639	
				-1,4%	2,6%	
		19-34 jaar	34 357	34 590	34 277	
		0,7%	-0,2%			
35-54 jaar	53 145	51 122	48 817			
		-3,8%	-8,1%			
55-86 jaar	56 040	60 849	69 236			
		8,6%	23,5%			
11	Sint-Niklaas	Totaal (6-86 jaar)	233 764	239 164	246 655	
				2,3%	5,5%	
		6-12 jaar	20 584	21 617	21 352	
				5,0%	3,7%	
		13-18 jaar	17 179	17 534	18 082	
				2,1%	5,3%	
		19-34 jaar	48 578	48 621	49 451	
		0,1%	1,8%			
35-54 jaar	70 597	68 547	65 255			
		-2,9%	-7,6%			
55-86 jaar	76 826	82 845	92 515			
		7,8%	20,4%			

Tabel 5

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie Oost-Vlaanderen (KSIS 8-13), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar) (vervolg)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
	12	Dendermonde	Totaal (6-86 jaar)	172 141	175 118	179 724
					1,7%	4,4%
			6-12 jaar	14 361	14 788	14 568
					3,0%	1,4%
			13-18 jaar	11 946	12 278	12 432
					2,8%	4,1%
			19-34 jaar	35 195	34 792	35 122
					-1,1%	-0,2%
			35-54 jaar	53 287	51 242	48 302
					-3,8%	-9,4%
			55-86 jaar	57 352	62 018	69 300
					8,1%	20,8%
	13	Aalst-Geraardsbergen	Totaal (6-86 jaar)	266 466	272 760	285 040
					2,4%	7,0%
			6-12 jaar	21 718	23 181	22 882
					6,7%	5,4%
			13-18 jaar	18 124	18 801	19 974
					3,7%	10,2%
			19-34 jaar	53 110	53 080	56 077
					-0,1%	5,6%
			35-54 jaar	83 886	81 250	77 287
					-3,1%	-7,9%
			55-86 jaar	89 628	96 448	108 820
					7,6%	21,4%

Bron: waarnemingen 2015 - ADS (2015); vooruitzichten 2020, 2030 - SVR (2014).

Tabel 6

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie Vlaams-Brabant (KSIS 14-19), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
Vlaams-Brabant	14	Pajottenland	Totaal (6-86 jaar)	85 312	86 922	89 618
					1,9%	5,0%
			6-12 jaar	7 514	7 669	7 606
					2,1%	1,2%
			13-18 jaar	6 413	6 595	6 616
					2,8%	3,2%
			19-34 jaar	16 048	16 268	17 008
			1,4%	6,0%		
	35-54 jaar	26 866	25 347	23 731		
			-5,7%	-11,7%		
	55-86 jaar	28 471	31 043	34 657		
			9,0%	21,7%		
	15	Halle	Totaal (6-86 jaar)	183 425	186 462	193 803
					1,7%	5,7%
			6-12 jaar	17 254	17 777	18 305
					3,0%	6,1%
			13-18 jaar	15 111	15 388	15 811
					1,8%	4,6%
			19-34 jaar	35 510	36 362	37 964
			2,4%	6,9%		
	35-54 jaar	55 706	53 371	52 577		
		-4,2%	-5,6%			
55-86 jaar	59 844	63 564	69 146			
		6,2%	15,5%			
16	Vilvoorde	Totaal (6-86 jaar)	295 300	305 981	327 011	
				3,6%	10,7%	
		6-12 jaar	27 958	29 994	31 240	
				7,3%	11,7%	
		13-18 jaar	23 351	24 441	26 538	
				4,7%	13,6%	
		19-34 jaar	60 539	63 008	67 632	
		4,1%	11,7%			
35-54 jaar	91 142	89 170	89 888			
		-2,2%	-1,4%			
55-86 jaar	92 310	99 368	111 713			
		7,6%	21,0%			
17	Leuven	Totaal (6-86 jaar)	257 417	261 257	263 744	
				1,5%	2,5%	
		6-12 jaar	21 685	21 824	21 782	
				0,6%	0,4%	
		13-18 jaar	18 014	18 521	18 217	
				2,8%	1,1%	
		19-34 jaar	60 524	60 226	56 420	
		-0,5%	-6,8%			
35-54 jaar	77 219	74 184	71 264			
		-3,9%	-7,7%			
55-86 jaar	79 975	86 502	96 061			
		8,2%	20,1%			

Tabel 6

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie Vlaams-Brabant (KSIS 14-19), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar) (vervolg)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
	18	Tienen	Totaal (6-86 jaar)	83 885	85 407	88 991
					1,8%	6,1%
			6-12 jaar	7 118	7 351	7 244
					3,3%	1,8%
			13-18 jaar	5 645	6 012	6 186
					6,5%	9,6%
			19-34 jaar	16 113	16 175	17 186
					0,4%	6,7%
			35-54 jaar	26 382	25 295	24 241
					-4,1%	-8,1%
			55-86 jaar	28 627	30 574	34 134
					6,8%	19,2%
	19	Aarschot-Diest	Totaal (6-86 jaar)	114 849	115 714	116 994
					0,8%	1,9%
			6-12 jaar	8 657	8 866	8 618
					2,4%	-0,5%
			13-18 jaar	7 357	7 424	7 503
					0,9%	2,0%
			19-34 jaar	21 913	21 348	21 057
					-2,6%	-3,9%
			35-54 jaar	35 665	33 571	30 885
					-5,9%	-13,4%
			55-86 jaar	41 257	44 505	48 931
					7,9%	18,6%

Bron: waarnemingen 2015 - ADS (2015); vooruitzichten 2020, 2030 - SVR (2014)

Tabel 7
Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie Antwerpen (KSIS 20-23), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
Antwerpen	20	Antwerpen	Totaal (6-86 jaar)	807 869	836 569	877 886
					3,6%	8,7%
			6-12 jaar	71 149	79 274	82 499
					11,4%	16,0%
			13-18 jaar	56 555	60 236	68 301
					6,5%	20,8%
			19-34 jaar	188 765	190 523	192 392
			0,9%	1,9%		
	35-54 jaar	237 313	240 007	246 487		
			1,1%	3,9%		
	55-86 jaar	254 087	266 529	288 207		
			4,9%	13,4%		
	21	Turnhout	Totaal (6-86 jaar)	285 107	289 033	295 794
					1,4%	3,7%
			6-12 jaar	23 002	23 991	24 182
					4,3%	5,1%
			13-18 jaar	21 192	20 081	20 799
					-5,2%	-1,9%
			19-34 jaar	58 560	57 751	52 985
			-1,4%	-9,5%		
	35-54 jaar	87 302	81 533	79 019		
		-6,6%	-9,5%			
55-86 jaar	95 051	105 677	118 809			
		11,2%	25,0%			
22	Mechelen	Totaal (6-86 jaar)	306 716	314 453	329 256	
				2,5%	7,3%	
		6-12 jaar	25 913	27 556	27 960	
				6,3%	7,9%	
		13-18 jaar	21 513	22 014	23 583	
				2,3%	9,6%	
		19-34 jaar	64 378	64 457	65 798	
		0,1%	2,2%			
35-54 jaar	93 433	90 420	88 610			
		-3,2%	-5,2%			
55-86 jaar	101 479	110 006	123 305			
		8,4%	21,5%			
23	Geel	Totaal (6-86 jaar)	254 851	261 640	270 958	
				2,7%	6,3%	
		6-12 jaar	19 757	21 333	20 815	
				8,0%	5,4%	
		13-18 jaar	16 942	17 038	18 165	
				0,6%	7,2%	
		19-34 jaar	51 692	50 609	50 045	
		-2,1%	-3,2%			
35-54 jaar	80 505	77 265	73 437			
		-4,0%	-8,8%			
55-86 jaar	85 955	95 395	108 496			
		11,0%	26,2%			

Bron: waarnemingen 2015 - ADS (2015); vooruitzichten 2020, 2030 - SVR (2014).

Tabel 8

Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie Limburg (KSIS 24-28), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar)

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
Limburg	24	Noord-Limburg	Totaal (6-86 jaar)	138 727	138 944	138 826
					0,2%	0,1%
			6-12 jaar	10 504	11 241	10 984
					7,0%	4,6%
			13-18 jaar	9 749	9 066	9 584
					-7,0%	-1,7%
			19-34 jaar	29 034	27 439	24 237
			-5,5%	-16,5%		
	35-54 jaar	42 580	39 288	36 553		
			-7,7%	-14,2%		
	55-86 jaar	46 860	51 910	57 468		
			10,8%	22,6%		
	25	West-Limburg	Totaal (6-86 jaar)	145 537	148 482	153 166
					2,0%	5,2%
			6-12 jaar	12 165	12 891	12 220
					6,0%	0,5%
			13-18 jaar	10 053	10 257	10 786
					2,0%	7,3%
			19-34 jaar	30 901	29 281	29 412
			-5,2%	-4,8%		
	35-54 jaar	45 449	44 453	42 715		
		-2,2%	-6,0%			
55-86 jaar	46 969	51 600	58 033			
		9,9%	23,6%			
26	Midden-Limburg	Totaal (6-86 jaar)	230 164	233 474	236 152	
				1,4%	2,6%	
		6-12 jaar	17 978	18 722	17 534	
				4,1%	-2,5%	
		13-18 jaar	15 692	15 476	15 683	
				-1,4%	-0,1%	
		19-34 jaar	49 470	47 519	44 839	
		-3,9%	-9,4%			
35-54 jaar	70 109	67 241	64 508			
		-4,1%	-8,0%			
55-86 jaar	76 915	84 516	93 588			
		9,9%	21,7%			
27	Maasland	Totaal (6-86 jaar)	112 012	112 365	113 013	
				0,3%	0,9%	
		6-12 jaar	8 651	9 095	8 639	
				5,1%	-0,1%	
		13-18 jaar	7 712	7 541	7 615	
				-2,2%	-1,3%	
		19-34 jaar	23 123	22 005	21 553	
		-4,8%	-6,8%			
35-54 jaar	34 949	32 153	29 216			
		-8,0%	-16,4%			
55-86 jaar	37 577	41 571	45 990			
		10,6%	22,4%			

Tabel 8**Bevolkingscijfers en -prognoses voor de provincie Limburg (KSIS 24-28), indeling in leeftijdscategorieën (6-86 jaar) (vervolg)**

Provincie	KSIS-code	KSIS		2015	2020	2030
	28	Zuid-Limburg	Totaal (6-86 jaar)	167 760	169 587	172 234
					1,1%	2,7%
			6-12 jaar	12 704	13 270	12 531
					4,5%	-1,4%
			13-18 jaar	10 752	10 780	11 071
					0,3%	3,0%
			19-34 jaar	33 122	32 060	31 632
					-3,2%	-4,5%
			35-54 jaar	52 451	49 389	46 157
					-5,8%	-12,0%
			55-86 jaar	58 731	64 088	70 843
					9,1%	20,6%

Bron: waarnemingen 2015 - ADS (2015); vooruitzichten 2020, 2030 - SVR (2014).

E. SPORTTAKKEN PER TYPE SPORTINFRASTRUCTUUR

In tabel 9 wordt een overzicht gegeven van de verschillende types sportinfrastructuren en de sporttakken die hier beoefend worden. In de derde kolom wordt weergegeven als er een correctie is doorgevoerd in het aandeel van het aantal beoefenaars van die sporttak.

Tabel 9

Overzicht van de types sportinfrastructuren en de sporttakken die in deze sportinfrastructuur beoefend kunnen worden en eventuele correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars

Type SI	Sporttak	Correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars
Atletiekpiste	Atletiek	100,0%
Atletiekpiste	Triatlon	31,0%
Atletiekpiste	Loopsport	28,3%
Atletiekpiste	Totaal	
Atletiekveld	Atletiek	
Autocircuit	Autosport	
Beachhal	Beachvolley	
BMX-terrein	Wielrennen - BMX	
Bobsleebaan	Bobslee	
Bolbaan	Bolspelen	
Boulodrome	Petanque	
Bowlingcentrum	Bowling	
Danszaal	Dansen	
Danszaal	Fitness - Aerobics	
Danszaal	Totaal	
Duiktank	Duiken, vrijduiken, onderwatertechnieken	
Finse Piste	Loopsport	14,0%
Finse Piste	Triatlon	26,9%
Finse Piste	Totaal	
Fitnessaccommodatie	Fitness	
Fitnessaccommodatie	Triatlon	12,4%
Fitnessaccommodatie	Totaal	
Golfterrein	Golf	
Gymhal	Gymnastiek	
IJspiste	IJshockey	
IJspiste	IJsschaatsen	
IJspiste	Curling	
IJspiste	Totaal	
Kanaal - kajak & kano	Kajak & kano	
Kanaal - roeien	Roeien	
Kanaal - waterski	Waterski	
Kanaal - zeilen	Zeilen	
Kanaal - triatlon	Triatlon - Zwemmen	19,7%
Kanaal - watersport	Totaal watersport o.b.v. survey	
Kanaal	Totaal o.b.v. survey	

Tabel 9

Overzicht van de types sportinfrastructuren en de sporttakken die in deze sportinfrastructuur beoefend kunnen worden en eventuele correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars (vervolg 1)

Type SI	Sporttak	Correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars
Kartingcircuit	Karting	
Klimzaal	Klim- en Bergsport	
Loopomloop	Loopsport	
Loopomloop	Triatlon	
Loopomloop	Totaal	
Manege	Paardrijden	
Motorcrossterrein	Motorrijden	
Motorcrossterrein	Motorrijden	
Mountainbike cycloterrein	Wielrennen - Mountainbike	61 047
Mountainbikeroute	Wielrennen - Mountainbike	61 047
Mountainbikeroute	Triatlon	36,2%
Mountainbikeroute	Totaal	
Openluchtveld	American Football	
Openluchtveld	Atletiek	
Openluchtveld	Kick- en avonturensporten - Airsoft shooting + Paintball	
Openluchtveld	Baseball	
Openluchtveld	Basketbal	
Openluchtveld	Beachvolley en parkvolley	
Openluchtveld	Beachtennis	
Openluchtveld	Boccia	
Openluchtveld	Cricket	
Openluchtveld	Fietspolo	
Openluchtveld	Fit-o-meter	
Openluchtveld	Frisbee	
Openluchtveld	Gehandicaptensport	
Openluchtveld	Goalbal	
Openluchtveld	Hockey	
Openluchtveld	Hondensport	
Openluchtveld	Kinderspeelplein	
Openluchtveld	Kaatsen	
Openluchtveld	Korfbal	50,0%
Openluchtveld	Krachtbal	
Openluchtveld	Lacrosse	
Openluchtveld	Minigolf	
Openluchtveld	Modelvliegen	
Openluchtveld	Oriëntatie	
Openluchtveld	Parachutisme	
Openluchtveld	Rugby	
Openluchtveld	Ruitersport	
Openluchtveld	Torbil	
Openluchtveld	Voetbal outdoor	
Openluchtveld	Volleybal	
Openluchtveld	Wackitball	
Openluchtveld	Totaal	

Tabel 9

Overzicht van de types sportinfrastructuren en de sporttakken die in deze sportinfrastructuur beoefend kunnen worden en eventuele correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars (vervolg 2)

Type SI	Sporttak	Correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars
Padelterrein	Padel	
Renbaan - ruitersport	Paardrijden	
Rivier - kajak	Kajak & kano	
Rivier - waterski	Waterski	
Rivier - zeilen	Zeilen	
Rivier	Totaal	
Schans	Skiën - Schansspringen	
Schietstand - boogschieten - incl. wipschieten	Boogschieten - Handboogschieten - Doelschieten	
Schietstand - kleischieten	Schieten - Kleischieten	
Schietstand - vuurwapens	Schieten - Doelschieten + Geweerschieten/Karabijn + pistoolschieten	
Schietstand	Totaal	
Skatepark outdoor	Skaten - skateboarden -steppen	
Skatepark outdoor	Wielrennen - BMX	
Skatepark outdoor	Totaal	
Skatepark indoor	Skaten - skateboarden -steppen	
Skatepark indoor	Wielrennen - BMX	
Skatepark indoor	Totaal	
Skeelerpiste	Rolschaatsen - skeelers	
Skipiste	Ski - snowboard	
Sportcentrum	/	
Sporthal	Atletiek	50,0%
Sporthal	Badminton	
Sporthal	Basketbal	
Sporthal	Boccia	
Sporthal	Bij indoor	
Sporthal	Floorball	
Sporthal	Freerunning/parcours	
Sporthal	Frisbee	
Sporthal	Goalbal	
Sporthal	Handbal	
Sporthal	Wielrennen - Indoor + fietspolo	
Sporthal	(Inline) hockey	
Sporthal	Korfbal	50,0%
Sporthal	Krachtbal	
Sporthal	Kunstschaatsen	
Sporthal	Ropeskipping	
Sporthal	Gehandicaptensport	
Sporthal	Tafeltennis	
Sporthal	Torbal	
Sporthal	Voetbal (indoor)	
Sporthal	Volleybal	
Sporthal	Omnisport	
Sporthal	Totaal	

Tabel 9

Overzicht van de types sportinfrastructuren en de sporttakken die in deze sportinfrastructuur beoefend kunnen worden en eventuele correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars (vervolg 3)

Type SI	Sporttak	Correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars
Sportlokaal	Atletiek	50,0%
Sportlokaal	Kick- en avonturensporten - Airsoft shooting + Paintball	
Sportlokaal	Basketbal	
Sportlokaal	Biljart - Snooker	
Sportlokaal	Circus	
Sportlokaal	Darts	
Sportlokaal	Golf	
Sportlokaal	Hondensport	
Sportlokaal	Kegelen	
Sportlokaal	Korfbal	50,0%
Sportlokaal	Minigolf	
Sportlokaal	Schermen	
Sportlokaal	Spinning	
Sportlokaal	Tafeltennis	
Sportlokaal	Wackitball	
Sportlokaal	Volkssport	
Sportlokaal	Totaal	
Sportstadion - voetbal	Voetbal (outdoor)	
Squashlokaal	Squash	
Tennishal	Tennis	
Tennisveld	Tennis	
Trial parcours	Wielrennen - Trial	
Turnzaal	Gymnastiek	
Vechtsportzaal	Martial arts	
Vechtsportzaal	Boksen & kickboxen	
Vechtsportzaal	Totaal	
Veld	Ballonvaren	
Vijver	Duiken, vrijduiken, onderwatertechnieken	
Vijver	Hengelsport	
Vijver	Roeien	
Vijver	Waterskiën	
Vijver	(Bij zeilen)	
Vijver	Zeilen	
Vijver	Watersport (survey)	
Vijver	Zwemmen	5,0%
Vijver	Zwemmen (i.f.v. triatlon)	46,0%
Vijver	Totaal	
Vliegveld	Parachutisme	
Vliegveld	Zweefvliegen	
Watersportbaan	Hengelsport	
Watersportbaan	Kajak & kano	
Watersportbaan	(Bij kajak)	
Watersportbaan	Roeien	
Watersportbaan	Waterskiën	

Tabel 9

Overzicht van de types sportinfrastructuren en de sporttakken die in deze sportinfrastructuur beoefend kunnen worden en eventuele correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars (vervolg 4)

Type SI	Sporttak	Correctie in het aandeel van het aantal beoefenaars
Watersportbaan	Zeilen	
Watersportbaan	Watersport (survey)	
Watersportbaan	SUP	
Watersportbaan	Zwemmen	5,0%
Watersportbaan	Triatlon - Zwemmen	19,7%
Watersportbaan	Totaal	
Wielerpiste	Wielrennen - piste	
Wielerpiste	Triatlon	5,7%
Wielerpiste	Totaal	
Wildwaterbaan	Kajak & kano	
Zee	Kajak & kano	
Zee	Roeien	
Zee	Waterskiën	
Zee	Zeilen	
Zee	Triatlon - Zwemmen	10,7%
Zee	Zwemmen	5,0%
Zee	Watersport (survey)	
Zee	Totaal	
Zwembad - openlucht	Zwemmen	100,0%
Zwembad - openlucht	Duiken, vrijduiken, onderwatertechnieken	100,0%
Zwembad - openlucht	Triatlon	98,1%
Zwembad - openlucht	Totaal	
Zwembad - overdekt	Zwemmen	
Zwembad - overdekt	Duiken, vrijduiken, onderwatertechnieken	100,0%
Zwembad - overdekt	Triatlon	98,1%
Zwembad - overdekt	Totaal	

F. GROEI-PERCENTAGES GEBRUIK SPORTINFRASTRUCTUURTYPES DETAILNIVEAU

Tabel 10

Overzicht van het groeipercentage van het aantal gebruikers richting 2020 en 2030 per type SI op detailniveau

Type SI detail	2015-2020	2015-2030	Type SI detail	2015-2020	2015-2030
Atletiekpiste	2,02%	4,80%	Sporthal - atletiek	2,87%	5,19%
Atletiekveld	2,87%	5,19%	Sporthal - badminton	2,16%	4,86%
Beachhal	-0,31%	-0,31%	Sporthal - basketbal	2,62%	5,07%
BMX-terrein	3,99%	3,29%	Sporthal - boccia	5,29%	13,40%
Bolbaan	7,68%	19,08%	Sporthal - frisbee	-0,93%	-2,18%
Boulodrome	7,27%	18,10%	Sporthal - goalbal	-0,22%	-0,02%
Bowlingcentrum	5,95%	14,95%	Sporthal - G-sport	1,33%	4,04%
Danszaal	2,64%	5,08%	Sporthal - handbal	0,74%	1,54%
Duiktank	0,26%	1,53%	Sporthal - korfbal	0,99%	1,55%
Finse Piste	1,84%	4,71%	Sporthal - krachtbal	0,29%	0,82%
Fitnessaccommodatie	1,75%	4,67%	Sporthal - omnisport	1,54%	3,74%
Golfterrein	3,19%	8,46%	Sporthal - roeskipping	2,10%	4,83%
Gymhal	2,82%	5,17%	Sporthal - tafeltennis	2,47%	5,01%
Haven	2,07%	4,82%	Sporthal - torbal	0,01%	0,68%
Ijspiste	3,03%	4,65%	Sporthal - voetbal	1,70%	4,65%
Kanaal	2,06%	4,82%	Sporthal - volleybal	2,43%	4,99%
Kanaal - kajak & kano	0,80%	2,54%	Sporthal	2,37%	5,08%
Kanaal - roeien	0,55%	2,30%	Sportlokaal	3,06%	6,11%
Kanaal - waterski	0,40%	1,41%	Sportlokaal - atletiek	2,87%	5,19%
Kanaal - watersport	2,07%	4,82%	Sportlokaal - avontuur	-1,54%	-3,38%
Kanaal - zeilen	1,37%	3,91%	Sportlokaal - basketbal	2,16%	4,86%
Klimzaal	0,07%	0,67%	Sportlokaal - biljart	4,13%	10,72%
Loopomloop	1,84%	4,71%	sportlokaal - circus	1,91%	3,95%
Manege	2,72%	5,12%	sportlokaal - darts	0,42%	1,52%
Motorcrossterrein	2,21%	6,01%	Sportlokaal - hondensport	0,17%	1,18%
Mountainbike cycloterrein	-0,01%	0,41%	Sportlokaal - korfbal	0,99%	1,55%
Mountainbikeroute	0,10%	0,65%	Sportlokaal - schermen	0,63%	2,26%
Openluchtveld	2,51%	4,81%	Sportlokaal - tafeltennis	2,47%	5,01%
Openluchtveld - atletiek	2,87%	5,19%	Sportstadion - voetbal	2,61%	5,07%
Openluchtveld - avontuur	-1,54%	-3,38%	Squashlokaal	1,78%	4,69%
Openluchtveld - baseball	0,52%	0,81%	Tennishal	2,45%	4,99%
Openluchtveld - basketbal	2,62%	5,07%	Tennisveld	2,45%	4,99%
Openluchtveld - beachvolleybal	-0,31%	-0,31%	Turnzaal	2,82%	5,17%
Openluchtveld - boccia	5,29%	13,40%	Vechtsportzaal	2,76%	5,12%
Openluchtveld - frisbee	-0,93%	-2,18%	Vijver	1,68%	4,14%
Openluchtveld - goalbal	-0,22%	-0,02%	Vijver - duiken	0,26%	1,53%
Openluchtveld - hockey	1,30%	1,93%	Vijver - hengelen	3,46%	9,12%
Openluchtveld - hondensport	0,17%	1,18%	Vijver - roeien	0,55%	2,30%
Openluchtveld - Kaatsen	1,13%	3,01%	Vijver - Triatlon	1,91%	4,75%
Openluchtveld - korfbal	0,99%	1,55%	Vijver - waterski	0,40%	1,41%

Tabel 10

Overzicht van het groeipercentage van het aantal gebruikers richting 2020 en 2030 per type SI op detailniveau (vervolg)

Type SI detail	2015-2020	2015-2030	Type SI detail	2015-2020	2015-2030
Openluchtveld - krachtbal	0,29%	0,82%	Vijver - watersport	2,07%	4,82%
Openluchtveld - lacrosse	-0,88%	-2,56%	Vijver - zeilen	1,37%	3,91%
Openluchtveld - oriëntatie	0,90%	2,36%	Vijver - zwemmen	2,14%	4,85%
Openluchtveld - rugby	0,04%	0,03%	Watersportbaan	2,09%	4,89%
Openluchtveld - torbal	0,01%	0,68%	Watersportbaan - hengelen	3,46%	9,12%
Openluchtveld - voetbal	2,61%	5,07%	Watersportbaan - kajak en kano	0,80%	2,54%
Openluchtveld - volleybal	2,43%	4,99%	Watersportbaan - roeien	0,55%	2,30%
Openluchtveld andere	2,49%	3,57%	Watersportbaan - triatlon	1,68%	4,64%
Openluchtveld kunst	2,49%	4,81%	Watersportbaan - waterskiën	0,40%	1,41%
Openluchtveld natuurgras	2,49%	5,42%	Watersportbaan - watersport	2,07%	4,85%
Renbaan - ruitersport	2,72%	5,12%	Watersportbaan - zeilen	1,37%	3,91%
Rivier	2,07%	4,82%	Watersportbaan - zwemmen	2,14%	4,82%
River - watersport (SF)	1,19%	3,46%	Wielerpiste	1,42%	3,72%
Rivier - kajak en kano	0,80%	2,54%	Wielerpiste indoor	1,42%	3,72%
Rivier - waterski	0,40%	1,41%	Wildwaterbaan	0,80%	2,54%
Rivier - Zeilen	1,37%	3,91%	Zee - kano-kajak	0,80%	2,54%
Ruiterroute	2,72%	5,12%	Zee - roeien	0,55%	2,30%
Schietstand	2,79%	7,58%	Zee - triatlon	1,68%	4,64%
Schietstand - boogschieten - wipschieten	1,47%	4,57%	Zee - waterskiën	0,40%	1,41%
Schietstand - kleischieten	2,74%	7,43%	Zee - watersport	2,07%	4,82%
Schietstand - vuurwapens	2,86%	7,76%	Zee - zeilen	1,37%	3,91%
Skatepark indoor	2,10%	4,59%	Zee - zwemmen	2,14%	4,85%
Skatepark outdoor	2,10%	4,59%	Zwembad - openlucht	1,89%	4,43%
Skeelerpiste	0,68%	0,61%	Zwembad - overdekt	1,89%	4,43%
Skipiste	0,27%	0,95%			

G. VERPLAATSINGSAFSTAND IN FUNCTIE VAN ACHTERGRONDKENMERKEN

In onderstaande tabellen worden de resultaten gerapporteerd van de bijkomende analyses naar de verplaatsingsafstand van de sportfederatieleden naar enkele achtergrondkenmerken. Hierbij maken we een onderscheid tussen drie soorten achtergrondkenmerken:

- lidgebonden achtergrondkenmerken:
 - o leeftijd (zie tabel 11)
 - o geslacht (zie tabel 12)
 - o woonplaats (zie tabellen 13, 14, 15)
 - o statuut (zie tabel 16)
- sportgebonden achtergrondkenmerken:
 - o sportfederatie (zie tabellen 17, 18 en 19)
 - o sporttak (zie tabellen 20 en 21)
- sportinfrastructuurgebonden achtergrondkenmerken:
 - o locatie sportinfrastructuur (zie tabel 22)
 - o slaapgelegenheden (zie tabel 23)
 - o aanwezigheid tribune (zie tabel 24)

Tabel 11

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar leeftijd, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Leeftijdscategorie	Gemiddelde (in meter)	N
6-12 jaar	5 924,2	613 650
13-18 jaar	6 962,7	488 330
19-34 jaar	9 483,6	563 553
34-54 jaar	9 223,3	512 866
55-86 jaar	6 992,2	474 743
Totaal	7 700,2	2 653 142

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 12

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar geslacht, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Geslacht	Gemiddelde (in meter)	N
Vrouwen	6 897,0	1 096 643
Mannen	8 222,9	1 587 551
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 13

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar woonplaats lid provincie, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Provincie: woonplaats lid	Gemiddelde (in meter)	N
Provincie Luxemburg	189 513,6	123
Provincie Namen	112 780,3	449
Provincie Luik	58 375,2	2 303
Provincie Waals-Brabant	37 306,5	4 512
Provincie Henegouwen	29 255,1	5 792
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	24 420,8	16 984
Provincie West-Vlaanderen	8 548,9	442 933
Provincie Oost-Vlaanderen	7 913,9	531 082
Provincie Limburg	7 860,3	345 809
Provincie Vlaams-Brabant	6 961,6	424 107
Provincie Antwerpen	6 589,2	910 100
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 14

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar woonplaats lid kleinstedelijke invloedssfeer, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Kleinstedelijke invloedssfeer	Gemiddelde (in meter)	N
Oudenaarde	11 621,9	59 491
Aarschot-Diest	11 072,7	51 079
Brugge	10 183,9	98 582
Diksmuide	10 122,7	44 851
Veurne	10 091,4	14 916
Maasland	9 889,1	40 837
Tienen	9 757,9	21 581
Zuid-Limburg	9 437,4	52 539
Ieper	8 861,7	43 615
Oostende	8 631,9	44 778
Pajottenland	8 518,4	26 360
Aalst-Geraardsbergen	7 860,6	86 358
Noord-Limburg	7 832,1	68 558
Eeklo	7 566,1	39 411
Roeselare-Tielt	7 483,4	96 372
Gent	7 435,8	188 482
Dendermonde	7 218,7	57 148
Sint-Niklaas	7 190,9	100 192
Vilvoorde	7 160,6	84 838
West-Limburg	7 121,0	74 375
Halle	7 113,4	42 606
Geel	7 085,4	143 615
Midden-Limburg	6 866,6	109 500
Kortrijk	6 851,5	99 819
Turnhout	6 596,6	166 157
Antwerpen	6 557,0	443 073
Mechelen	6 218,9	157 255
Leuven	5 268,0	197 643
Totaal	7 406,5	2 654 031

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 15

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar woonplaats lid Belfiusindeling, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Belfiuscluster	Gemiddelde (in meter)	N
Missing	31 857,7	30 163
Kustgemeenten	11 317,5	47 294
Kleine agrarische gemeenten	9 694,0	49 935
Woongemeenten in landelijke zones	8 663,6	158 880
Erg landelijke gemeenten met sterke vergrijzing	8 324,5	119 864
Middelgrote steden	8 170,3	227 551
Weinig verstedelijkte gemeenten met demografische achteruitgang	7 804,9	111 652
Landelijke en agrarische gemeenten met industriële activiteit	7 750,1	122 477
Verstedelijkte plattelandsgemeenten met industriële activiteit en demografische groei	7 525,2	93 620
Landelijke gemeenten of verstedelijkte plattelandsgemeenten met sterke demografische groei	7 511,9	266 954
Sterk verstedelijkte gemeenten met lage inkomens	7 240,9	210 301
Regionale steden	7 072,4	181 700
Grote steden en regionale steden	7 027,3	507 887
Woongemeenten in de stadsrand	6 771,4	203 156
Steden en agglomeratiegemeenten met industrieel karakter	6 398,4	85 765
Residentiële randgemeenten met hoge inkomens	6 366,0	111 443
Agglomeratiegemeenten met tertiaire activiteit	5 548,2	155 552
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 16

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar statuut lid, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Statuut lid	Gemiddelde (in meter)	N
Topsporter	21 233,8	1 827
Recreatief lid	7 719,7	2 004 627
Competitief lid	7 530,9	677 740
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 17

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar type sportfederatie waarvan men lid is, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Type sportfederatie	Gemiddelde (in meter)	N
Unisportfederatie C	17 911,9	11 682
Recreatieve sportfederatie	8 739,8	844 408
Unisportfederatie B	8 480,7	97 669
Unisportfederatie A	7 050,5	1 730 435
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 18

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sportfederatie waarvan men lid is (alfabetisch gesorteerd), op basis van de dataset van de federaties (2014)

Sportfederatie	Gemiddelde (in meter)	N
AKTIVIA	19 168,6	1 499
Badminton Vlaanderen	5 551,7	45 713
Bond voor Lichamelijke Opvoeding	6 031,7	7 883
Danssport Vlaanderen	6 887,9	30 820
De FitnessOrganisatie	7 065,8	7 325
FALOS-Sportfederatie van de KWB	5 345,7	6 205
Federatie Dans en Sport	21 598,6	29 621
FROS Amateursportfederatie	9 980,4	38 285
Gezinssportfederatie	5 586,7	34 314
Gym & Dans Federatie Vlaanderen	3 413,6	15 304
GymnastiekFederatie Vlaanderen	5 503,5	279 318
Handboogliga	10 815,3	1 680
Klim- en Bergsportfederatie	18 702,6	6 353
Koninklijke Antwerpse Vereniging van Vriendenclubs	6 339,5	30 959
Koninklijke Belgische Korfbalbond - Vlaamse Liga	5 800,4	16 111
Koninklijke Belgische Liefhebbersvoetbalbond	7 614,9	5 786
Koninklijke Vlaamse Voetbalbond	6 850,8	35 519
Landelijke Rijverenigingen	6 346,3	6 544
Natuurvriendensportfederatie	14 203,4	2 544
Nederlandstalige Liga voor Onderwateronderzoek en -Sport	10 957,4	10 634
OKRA-SPORT, trefpunt 55+	3 021,8	150 852
Parantee	17 911,9	11 682
Recreatief Aangepast Sporten	9 738,8	5 544
S-Sport Federatie	5 612,3	25 683
Sneeuwsport Vlaanderen	24 755,9	560
Sporta-federatie	8 512,7	267 100
Sportievak	10 863,4	8 974
Tennis Vlaanderen	5 465,1	572 156
Verbond van Vlaamse Watersportverenigingen Recrea	43 652,8	11 243
Vlaamse Atletiekliga	11 997,5	88 175
Vlaamse Baseball en Softball Liga	7 692,4	2 635
Vlaamse Basketballiga	6 431,6	73 129
Vlaamse Handbalvereniging	6 016,0	11 620
Vlaamse Hockey Liga	6 066,1	873
Vlaamse Ju-Jitsu Federatie	6 235,8	4 994
Vlaamse Judofederatie	5 045,3	24 191
Vlaamse Kano & Kajak Federatie	10 010,1	3 293
Vlaamse Karate Federatie	5 773,5	9 078
Vlaamse Liga Paardensport	9 137,4	19 033
Vlaamse Liga van Bedrijfssport	13 364,9	114 414
Vlaamse Minivoetbalfederatie	9 430,1	17 616
Vlaamse Reddingsfederatie	13 263,6	3 432
Vlaamse Roeiliga	9 063,4	2 258

Tabel 18

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sportfederatie waarvan men lid is (alfabetisch gesorteerd), op basis van de dataset van de federaties (2014) (vervolg)

Sportfederatie	Gemiddelde (in meter)	N
Vlaamse Rollerbond	7 021,2	5 050
Vlaamse Rugby Bond	9 560,6	3 984
Vlaamse Schermbond	9 579,9	1 257
Vlaamse Schietsportkoepel	13 413,8	11 045
Vlaamse Squashfederatie	9 617,4	3 882
Vlaamse Taekwondo Bond	5 596,1	2 557
Vlaamse Tafeltennisliga	5 661,5	8 557
Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga	12 946,5	10 141
Vlaamse Vereniging voor Golf	12 524,6	33 434
Vlaamse Volleybalbond	5 471,0	54 399
Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie	5 945,5	97
Vlaamse Wandelfederatie	4 858,0	142
Vlaamse Wielrijdersbond	10 599,7	3 789
Vlaamse Yachting Federatie	33 585,2	19 913
Vlaamse Zaalvoetbalbond	7 843,9	16 917
Vlaamse Zwemfederatie	7 332,1	63 931
Voetbalfederatie Vlaanderen	7 574,8	396 496
Vrije Vlaamse Recreatiesporten	25 158,5	249
Waterski Vlaanderen	14 190,7	3 331
Wielerbond Vlaanderen	16 175,3	4 071
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 19

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sportfederatie waarvan men lid is (gesorteerd volgens aflopende gemiddelde verplaatsingsafstand), op basis van de dataset van de federaties (2014)

Sportfederatie	Gemiddelde (in meter)	N
Verbond van Vlaamse Watersportverenigingen Recrea	43 652,8	11 243
Vlaamse Yachting Federatie	33 585,2	19 913
Vrije Vlaamse Recreatiesporten	25 158,5	249
Sneeuwsport Vlaanderen	24 755,9	560
Federatie Dans en Sport	21 598,6	29 621
AKTIVIA	19 168,6	1 499
Klim- en Bergsportfederatie	18 702,6	6 353
Parantee	17 911,9	11 682
Wielerbond Vlaanderen	16 175,3	4 071
Natuurvriendensportfederatie	14 203,4	2 544
Waterski Vlaanderen	14 190,7	3 331
Vlaamse Schietsportkoepel	13 413,8	11 045
Vlaamse Liga van Bedrijfsport	13 364,9	114 414
Vlaamse Reddingsfederatie	13 263,6	3 432
Vlaamse Triatlon & Duatlon Liga	12 946,5	10 141
Vlaamse Vereniging voor Golf	12 524,6	33 434
Vlaamse Atletiekliga	11 997,5	88 175
Nederlandstalige Liga voor Onderwateronderzoek en -Sport	10 957,4	10 634
Sportievak	10 863,4	8 974
Handboogliga	10 815,3	1 680
Vlaamse Wielrijdersbond	10 599,7	3 789
Vlaamse Kano & Kajak Federatie	10 010,1	3 293
FROS Amateursportfederatie	9 980,4	38 285
Recreatief Aangepast Sporten	9 738,8	5 544
Vlaamse Squashfederatie	9 617,4	3 882
Vlaamse Schermbond	9 579,9	1 257
Vlaamse Rugby Bond	9 560,6	3 984
Vlaamse Minivoetbalfederatie	9 430,1	17 616
Vlaamse Liga Paardensport	9 137,4	19 033
Vlaamse Roeiliga	9 063,4	2 258
Sporta-federatie	8 512,7	267 100
Vlaamse Zaalvoetbalbond	7 843,9	16 917
Vlaamse Baseball en Softball Liga	7 692,4	2 635
Koninklijke Belgische Liefhebbersvoetbalbond	7 614,9	5 786
Voetbalfederatie Vlaanderen	7 574,8	396 496
Vlaamse Zwemfederatie	7 332,1	63 931
De FitnessOrganisatie	7 065,8	7 325
Vlaamse Rollerbond	7 021,2	5 050
Danssport Vlaanderen	6 887,9	30 820
Koninklijke Vlaamse Voetbalbond	6 850,8	35 519
Vlaamse Basketballiga	6 431,6	73 129
Landelijke Rijverenigingen	6 346,3	6 544
Koninklijke Antwerpse Vereniging van Vriendenclubs	6 339,5	30 959

Tabel 19

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sportfederatie waarvan men lid is (gesorteerd volgens aflopende gemiddelde verplaatsingsafstand), op basis van de dataset van de federaties (2014) (vervolg)

Sportfederatie	Gemiddelde (in meter)	N
Vlaamse Ju-Jitsu Federatie	6 235,8	4 994
Vlaamse Hockey Liga	6 066,1	873
Bond voor Lichamelijke Opvoeding	6 031,7	7 883
Vlaamse Handbalvereniging	6 016,0	11 620
Vlaamse Wandel- en Omnisportfederatie	5 945,5	97
Koninklijke Belgische Korfbalbond - Vlaamse Liga	5 800,4	16 111
Vlaamse Karate Federatie	5 773,5	9 078
Vlaamse Tafeltennisliga	5 661,5	8 557
S-Sport Federatie	5 612,3	25 683
Vlaamse Taekwondo Bond	5 596,1	2 557
Gezinssportfederatie	5 586,7	34 314
Badminton Vlaanderen	5 551,7	45 713
GymnastiekFederatie Vlaanderen	5 503,5	279 318
Vlaamse Volleybalbond	5 471,0	54 399
Tennis Vlaanderen	5 465,1	572 156
FALOS-Sportfederatie van de KWB	5 345,7	6 205
Vlaamse Judofederatie	5 045,3	24 191
Vlaamse Wandelfederatie	4 858,0	142
Gym & Dans Federatie Vlaanderen	3 413,6	15 304
OKRA-SPORT, trefpunt 55+	3 021,8	150 852
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 20

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sporttak (alfabetisch gesorteerd), op basis van de dataset van de federaties (2014)

Sporttak	Gemiddelde (in meter)	N
Aikido	17 442,6	2 179
Atletiek	11 563,3	107 657
Atletiek - Jogging/Joggen	8 687,2	15 970
Atletiek - loopnummers	2 635,2	27
Badminton	5 806,0	77 935
Baseball-Softball	7 685,3	2 735
Basketbal	7 094,3	80 767
Biljart - Snooker	26 741,3	2 231
Boksen - Engels boksen (olympisch)	4 148,9	11
Bolsport	4 817,8	1 674
Boogschieten - Handboogschieten - Doelschieten	10 223,1	2 010
Bowling	7 252,1	5 615
Circustechniek	7 015,2	330
Cricket	4 971,1	26
Curling	7 296,9	36
Dansen	10 448,7	103 040
Darts	4 286,9	153
Duiken	11 264,2	12 050
Escrima	55 755,3	123
Fitness	5 892,8	20 708
Frisbee - Ultimate frisbee	7 837,7	643
Gehandicaptensport	46 261,4	560
Gehandicaptensport - Boccia	16 397,6	541
Gehandicaptensport - Goalbal	37 023,9	88
Gehandicaptensport - Torbal	27 982,2	203
Golf	12 574,8	33 803
Gymnastiek	5 039,4	281 997
Gymnastiek - Aerobic gymnastics	6 671,3	10 403
Gymnastiek - Algemeen - Demogym	7 105,5	3 426
Gymnastiek - Artistieke Gymnastiek AGD (Toestelturnen)	6 827,2	12 614
Gymnastiek - ritmische gymnastiek	5 606,5	1 276
Gymnastiek - Trampoline	7 479,4	7 043
Gymnastiek - Tumbling	6 260,6	11 441
Handbal	6 021,5	11 668
Hapkido	19 992,7	306
Hengelsport	11 208,8	1 141
Hockey	9 604,2	1 543
Hondensport	13 564,0	843
IJshockey	9 347,3	20
IJsschaatsen	32 156,2	140
IJsschaatsen - Kunstschaatsen	6 982,3	29
Judo	5 817,1	27 308
Ju-jitsu	8 840,3	9 461

Tabel 20

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sporttak (alfabetisch gesorteerd), op basis van de dataset van de federaties (2014) (vervolg 1)

Sporttak	Gemiddelde (in meter)	N
Kaatsen	7 603,2	1 250
Kano-kajak	10 058,4	3 662
Karate - Stijl/Kata	6 723,4	12 284
Kendo	8 402,8	16
Klim- en Bergsport	18 689,1	6 371
Klim- en Bergsport - Bergbeklimmen	10 706,7	70
Klim- en Bergsport - Sportklimmen	5 989,5	18
Korfbal	7 597,8	16 949
Krachtbal	5 306,3	2 585
Krav Maga	9 089,6	19
Lacrosse	13 633,8	237
Minigolf	6 541,7	44
Modelbootvaren	4 531,3	13
Modelluchtvaart	20 742,4	61
Motorboottracen	13 332,1	109
Motorbootvaren	12 585,0	871
Motorrijden - Andere	14 446,1	450
Motorrijden - Motorcross	49 817,6	4
Omnisport	13 506,2	88 134
Paardrijden	8 018,1	23 061
Paardrijden - Amerikaanse Rijkunst (Reining)	30 024,6	28
Paardrijden - Dressuur	11 649,6	620
Paardrijden - Endurance	14 113,6	18
Paardrijden - Eventing	11 360,7	157
Paardrijden - Horseball	15 089,4	37
Paardrijden - Jumping	11 059,7	1 943
Paardrijden - Mennen	15 397,5	19
Paardrijden - Voltige	10 624,5	9
Petanque	5 428,4	34 170
Recreatieve sporten	13 095,3	3 261
Reddend zwemmen	12 463,9	3 800
Roeien	9 063,4	2 258
Rolschaatsen	15 518,5	417
Rolschaatsen - Inlineskaten	6 668,1	5 066
Rolschaatsen - Rolschaatsen	12 249,6	567
Rolschaatsen - Skateboard	7 044,0	71
Ropeskipping	5 959,8	4 838
Rugby	14 099,8	4 348
Schermen	10 606,3	373
Schermen - Degenschermen	10 308,3	522
Schermen - Floretschermen	7 878,0	288
Schermen - Sabelschermen	6 902,8	131
Schieten	26 541,5	137
Schieten - Doelschieten	13 447,7	18 210
Schieten - Doelschieten - Geweerschieten/Karabijns	13 953,4	860
Schieten - Doelschieten - Pistoolschieten	17 604,5	90
Schieten - Kleischieten	23 058,7	1 042

Tabel 20

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sporttak (alfabetisch gesorteerd), op basis van de dataset van de federaties (2014) (vervolg 2)

Sporttak	Gemiddelde (in meter)	N
Skiën	16 970,3	1 112
Skiën - Alpijns Skiën	22 102,0	461
Skiën - Freestyle	50 794,7	33
Skiën - Langlauf	9 185,8	2
Snowboard	30 273,2	72
Squash	15 730,3	4 991
Taekwondo	5 486,8	3 656
Tafeltennis	6 846,0	31 414
Tai Chi	9 246,9	424
Tai-jutsu	42 785,2	108
Tennis	5 564,8	599 414
Triatlon-Duathlon	13 735,2	11 318
Twirling	4 023,7	6
Voetbal	9 085,6	30 325
Voetbal - Minivoetbal	10 278,5	35 357
Voetbal - Veldvoetbal	7 441,0	429 407
Voetbal - Zaalvoetbal	8 687,7	57 798
Volkssporten	2 892,4	11 498
Volleybal	5 917,7	86 622
Volleybal - Strandvolleybal/Beachvolleybal	11 131,7	132
Wandelen	4 912,0	64 069
Waterskiën	13 924,9	4 085
Wielrennen	14 086,7	14 526
Wielrennen - BMX	13 504,5	132
Wielrennen - Downhill	17 618,5	4
Wielrennen - Indoor	13 870,3	20
Wielrennen - Mountainbike	5 248,3	329
Wielrennen - Recreatief fietsen	3 204,2	48 783
Wielrennen - Trial	3 284,4	1
Wielrennen - Wielertoerisme	13 032,2	2 363
Worstelen - Grieks-Romeins	13 325,8	4
Worstelen - Vrijestijl	90 382,9	193
Wushu	5 408,0	177
Yoga	10 228,9	1 579
Zeilen	41 699,4	23 154
Zeilen - Windsurfen	21 725,8	2 583
Zeilen - Windsurfen - Golfsurfen	25 765,3	448
Zeilen - Windsurfen - Kitesurfen	46 840,5	1 364
Zeilwagenrijden	33 502,5	1 455
Zelfverdediging	11 950,9	53
Zwemmen	7 035,5	118 925
Zwemmen - Schoonspringen	10 048,0	1 049
Zwemmen - Synchroonzwemmen	10 860,0	53
Zwemmen - Waterpolo	7 094,7	3 323
Totaal	7 680,9	2 684 084

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 21

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sporttak (gesorteerd volgens aflopende gemiddelde verplaatsingsafstand), op basis van de dataset van de federaties (2014)

Sporttak	Gemiddelde (in meter)	N
Worstelen - Vrijestijl	90 382,9	193
Escrime	55 755,3	123
Skiën - Freestyle	50 794,7	33
Motorrijden - Motorcross	49 817,6	4
Zeilen - Windsurfen - Kitesurfen	46 840,5	1 364
Gehandicaptensport	46 261,4	560
Tai-jutsu	42 785,2	108
Zeilen	41 699,4	23 154
Gehandicaptensport - Goalbal	37 023,9	88
Zeilwagenrijden	33 502,5	1 455
Ijsschaatsen	32 156,2	140
Snowboard	30 273,2	72
Paardrijden - Amerikaanse Rijkunst (Reining)	30 024,6	28
Gehandicaptensport - Torbal	27 982,2	203
Biljart - Snooker	26 741,3	2 231
Schieten	26 541,5	137
Zeilen - Windsurfen - Golfsurfen	25 765,3	448
Schieten - Kleischietsen	23 058,7	1 042
Skiën - Alpijns Skiën	22 102,0	461
Zeilen - Windsurfen	21 725,8	2 583
Modelluchtvaart	20 742,4	61
Hapkido	19 992,7	306
Klim- en Bergsport	18 689,1	6 371
Wielrennen - Downhill	17 618,5	4
Schieten - Doelschieten - Pistooolschieten	17 604,5	90
Aikido	17 442,6	2 179
Skiën	16 970,3	1 112
Gehandicaptensport - Boccia	16 397,6	541
Squash	15 730,3	4 991
Rolschaatsen	15 518,5	417
Paardrijden - Mennen	15 397,5	19
Paardrijden - Horseball	15 089,4	37
Motorrijden - Andere	14 446,1	450
Paardrijden - Endurance	14 113,6	18
Rugby	14 099,8	4 348
Wielrennen	14 086,7	14 526
Schieten - Doelschieten - Geweerschieten/Karabijns	13 953,4	860
Waterskiën	13 924,9	4 085
Wielrennen - Indoor	13 870,3	20
Triatlon-Duathlon	13 735,2	11 318
Lacrosse	13 633,8	237
Hondensport	13 564,0	843
Omnisport	13 506,2	88 134
Wielrennen - BMX	13 504,5	132
Schieten - Doelschieten	13 447,7	18 210
Motorboottracen	13 332,1	109

Tabel 21

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sporttak (gesorteerd volgens aflopende gemiddelde verplaatsingsafstand), op basis van de dataset van de federaties (2014) (vervolg 1)

Sporttak	Gemiddelde (in meter)	N
Worstelen - Grieks-Romeins	13 325,8	4
Recreatieve sporten	13 095,3	3 261
Wielrennen - Wielertoerisme	13 032,2	2 363
Motorbootvaren	12 585,0	871
Golf	12 574,8	33 803
Reddend zwemmen	12 463,9	3 800
Rolschaatsen - Rolschaatsen	12 249,6	567
Zelfverdediging	11 950,9	53
Paardrijden - Dressuur	11 649,6	620
Atletiek	11 563,3	107 657
Paardrijden - Eventing	11 360,7	157
Duiken	11 264,2	12 050
Hengelsport	11 208,8	1 141
Volleybal - Strandvolleybal/Beachvolleybal	11 131,7	132
Paardrijden - Jumping	11 059,7	1 943
Zwemmen - Synchroonzwemmen	10 860,0	53
Klim- en Bergsport - Bergbeklimmen	10 706,7	70
Paardrijden - Voltige	10 624,5	9
Schermen	10 606,3	373
Dansen	10 448,7	103 040
Schermen - Degenschermen	10 308,3	522
Voetbal - Minivoetbal	10 278,5	35 357
Yoga	10 228,9	1 579
Boogschieten - Handboogschieten - Doelschieten	10 223,1	2 010
Kano-kajak	10 058,4	3 662
Zwemmen - Schoonspringen	10 048,0	1 049
Hockey	9 604,2	1 543
IJshockey	9 347,3	20
Tai Chi	9 246,9	424
Skiën - Langlauf	9 185,8	2
Krav Maga	9 089,6	19
Voetbal	9 085,6	30 325
Roeien	9 063,4	2 258
Ju-jitsu	8 840,3	9 461
Voetbal - Zaalvoetbal	8 687,7	57 798
Atletiek - Jogging/Joggen	8 687,2	15 970
Kendo	8 402,8	16
Paardrijden	8 018,1	23 061
Schermen - Floretschermen	7 878,0	288
Frisbee - Ultimate frisbee	7 837,7	643
Baseball-Softball	7 685,3	2 735
Kaatsen	7 603,2	1 250
Korfbal	7 597,8	16 949
Gymnastiek - Trampoline	7 479,4	7 043
Voetbal - Veldvoetbal	7 441,0	429 407
Curling	7 296,9	36

Tabel 21

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar sporttak (gesorteerd volgens aflopende gemiddelde verplaatsingsafstand), op basis van de dataset van de federaties (2014) (vervolg 2)

Sporttak	Gemiddelde (in meter)	N
Bowling	7 252,1	5 615
Gymnastiek - Algemeen - Demogym	7 105,5	3 426
Zwemmen - Waterpolo	7 094,7	3 323
Basketbal	7 094,3	80 767
Rolschaatsen - Skateboard	7 044,0	71
Zwemmen	7 035,5	118 925
Circustechniek	7 015,2	330
Ijsschaatsen - Kunstschaatsen	6 982,3	29
Schermen - Sabelschermen	6 902,8	131
Tafeltennis	6 846,0	31 414
Gymnastiek - Artistieke Gymnastiek AGD (Toestelturnen)	6 827,2	12 614
Karate - Stijl/Kata	6 723,4	12 284
Gymnastiek - Aerobic gymnastics	6 671,3	10 403
Rolschaatsen - Inlineskaten	6 668,1	5 066
Minigolf	6 541,7	44
Gymnastiek - Tumbling	6 260,6	11 441
Handbal	6 021,5	11 668
Klim- en Bergsport - Sportklimmen	5 989,5	18
Ropeskipping	5 959,8	4 838
Volleybal	5 917,7	86 622
Fitness	5 892,8	20 708
Judo	5 817,1	27 308
Badminton	5 806,0	77 935
Gymnastiek - ritmische gymnastiek	5 606,5	1 276
Tennis	5 564,8	599 414
Taekwondo	5 486,8	3 656
Petanque	5 428,4	34 170
Wushu	5 408,0	177
Krachtbal	5 306,3	2 585
Wielrennen - Mountainbike	5 248,3	329
Gymnastiek	5 039,4	281 997
Cricket	4 971,1	26
Wandelen	4 912,0	64 069
Bolsport	4 817,8	1 674
Modelbootvaren	4 531,3	13
Darts	4 286,9	153
Boksen - Engels boksen (Olympisch)	4 148,9	11
Twirling	4 023,7	6
Wielrennen - Trial	3 284,4	1
Wielrennen - Recreatief fietsen	3 204,2	48 783
Volkssporten	2 892,4	11 498
Atletiek - loopnummers	2 635,2	27
Totaal	7 680,9	2 684 084

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 22

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar locatie sportinfrastructuur kleinstedelijke invloedssfeer, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Kleinstedelijke invloedssfeer	Gemiddelde (in meter)	N
Veurne	31 960,3	20 756
Brugge	13 333,7	102 996
Gent	12 771,4	218 416
Maasland	12 053,9	40 304
Oostende	9 997,6	46 058
Diksmuide	8 561,6	41 193
Midden-Limburg	8 245,8	120 284
Eeklo	7 977,9	40 705
Ieper	7 892,5	40 456
Tienen	7 649,9	16 932
Aarschot-Diest	7 353,5	30 482
Oudenaarde	7 254,5	51 553
Zuid-Limburg	7 140,9	49 958
Geel	7 122,2	146 508
Kortrijk	6 995,5	107 633
Sint-Niklaas	6 791,9	92 351
Mechelen	6 708,1	175 121
Antwerpen	6 632,0	449 370
Roeselare-Tielt	6 438,1	90 353
Aalst-Geraardsbergen	6 340,3	81 372
Noord-Limburg	6 289,1	65 003
Dendermonde	6 166,9	57 785
West-Limburg	6 136,3	72 714
Vilvoorde	6 071,9	86 124
Pajottenland	5 968,1	26 065
Turnhout	5 407,5	156 962
Leuven	5 405,8	210 001
Halle	4 758,1	46 739
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 23

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar aanwezigheid slaapgelegenheid, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Aanwezigheid slaapgelegenheid	Gemiddelde (in meter)	N
Ja	10 240,1	103 781
Nee	7 288,9	2 067 449
Onbekend	8 745,1	512 865
Niet van toepassing	7 114,7	99
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

Tabel 24

Gemiddelde verplaatsingsafstand bij clubleden van hun woonplaats tot aan de trainingslocatie, naar aanwezigheid tribune, op basis van de dataset van de federaties (2014)

Aanwezigheid tribune	Gemiddelde (in meter)	N
Ja	7 939,5	657 717
Nee	7 219,8	1 624 505
Onbekend	9 125,5	401 632
Niet van toepassing	6 692,4	340
Totaal	7 681,2	2 684 194

Bron: eigen verwerking op basis van administratieve data Sport Vlaanderen.

H. STELLINGEN

Tijdens een visieworkshop wordt samen met de opdrachtgever een globale visie uitgewerkt als kader voor het sportinfrastructuurbeleid. De focus ligt hierbij op het bovenlokale aspect. Dit gebeurt door tijdens de discussie een aantal stellingen naar voor te brengen, die mogelijke keuzes of accenten op het vlak van bovenlokaal sportinfrastructuurbeleid weergeven. Aan de hand van een interactieve discussie wordt het ambitieniveau en de globale visie door de opdrachtgever verder geconcretiseerd. De visieworkshop werd bijgewoond door een expert van het Mulier instituut in Nederland zodat een vergelijking mogelijk was met het Nederlandse sportinfrastructuurbeleid. Hierna volgt een overzicht van deze stellingen:

“Met het sportinfrastructuurplan willen we vooral de sportparticipatie verhogen.”

“Het sportinfrastructuurplan dient vooral in te zetten op topsport.”

“Het sportinfrastructuurplan dient vooral in te zetten op recreatief sporten.”

“Het sportinfrastructuurplan dient een belangrijke klemtoon te leggen op specifieke infrastructuur voor G sport eerder dan integrale toegankelijkheid.”

“Het sportinfrastructuurplan dient vooral de mogelijkheid van grote evenementen en (inter)nationale toernooien mogelijk te maken.”

“Het sportinfrastructuurplan heeft vooral de ambitie om de kwaliteit van de bestaande sportinfrastructuur te verhogen in plaats van nieuwe te bouwen.”

“Het sportinfrastructuurplan moet vooral streven om de beschikbaarheid van de bestaande bovenlokale sportinfrastructuur te verhogen.”

“Het sportinfrastructuurplan dient te streven naar meer polyvalente infrastructuur en dient het gemeenschappelijk gebruik van sportinfrastructuur te stimuleren. Sportspecifieke infrastructuur komt op de tweede plaats en krijgt minder prioriteit.”

“Het sportinfrastructuurplan dient te streven dat 95% van de bevolking op minder dan 3 km afstand een zwembad, atletiekpiste, sportveld en sporthal te beschikking heeft. Voor sportvelden, sporthallen en atletiekpistes zijn de gemeenten een belangrijke partner in dit verhaal.”

“Het sportinfrastructuurplan dient vooral aandacht te hebben voor sportspecifieke infrastructuren die anders omwille van hun klein segment onvoldoende aan bod komen.”

“Het sportinfrastructuurplan dient vooral in te haken op nieuwe trends.”

“Het sportinfrastructuurplan dient vooral in te zetten op infrastructuur die bij private initiatieven en initiatieven van lokale overheden onvoldoende aan bod komen.”

“Het sportinfrastructuurplan dient vooral in te zetten op de faciliterende rol van Sport Vlaanderen (verspreiden van know how, delen van best practices, beleidsoverstijgend denken, faciliterende rol inzake RO) in plaats van een subsidiërende rol.”

“Sport Vlaanderen heeft de ambitie om zelf best practices op het terrein te realiseren (ontwikkelen, bouwen, financieren, uitbaten en onderhouden). Bij deze ontwikkelingen is het belangrijk dat ze uniek zijn in hun soort.”

“Bij topsport willen we bijkomende topsportcentra laten gedecentraliseerd ontwikkelen in plaats van de bestaande te versterken.”

“Naast de drie brede topsportcentra willen we vooral aandacht voor sportspecifieke infrastructures.”

“Het sportinfrastructuurplan dient voor de breedtesporten te streven naar een gespreid aanbod aan infrastructuur. Voor de nichesporten is een gecentraliseerde aanpak na te streven.”

“Het sportinfrastructuurplan behandelt alle doelgroepen even prioritair: Topsporters – Competitiesporters - Recreatieve sporters - Sporters in clubverband - Sporters in ‘light’ groepsverband - Individuele sporters”

REFERENTIELIJST

- ADS (2015). *Bevolking 2015*. Brussel: Algemene Directie Statistiek.
- Bakker, S., van der Werff, H. & Hoekman, R. (2014). *Sportdeelname en accommodatiegebruik in Noord-Brabant. Onderzoek naar de huidige en toekomstige sportdeelname en het huidige en toekomstige accommodatiegebruik*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Hoekman, R., Breedveld, K. & Kraaykamp, G. (2015). A landscape of sport facilities in the Netherlands. *International Journal of Sport Policy and Politics* 8 (2): 305-320.
- Hoekman, R., Collard, D. & Cevaal, A. (2011). *Sportinfrastructuur in Nederland. Quickscan sportaccommodaties en sportorganisaties..* 's-Hertogenbosch: Mulier Instituut.
- Hoekman, R., Hoenderkamp, K., Poel, H. van der Bakker, S., Romijn, D., van der Werff, H. (2013). *Sportaccommodaties in beeld*. Utrecht / Nieuwegein: Mulier Instituut / Arko Sports Media.
- ISA Sport (2007). *Handboek Sportaccommodaties*. Arko Sports Media: Nieuwegein.
- Késenne, S. (2005). Do we need an economic impact study or a cost-benefit analysis of a sport event? *European Sport Management Quarterly*, 5(2): 133-142.
- Lagae, W. (2011). *Sportmarketingcommunicatie*. Nieuwegein: Arko Sports Media.
- Noll, R. & Zimbalist, A. (1997). *Sports, jobs and taxes. The economic impact of sports teams and stadiums*. Washington D.C.: Brookings Institution Press.
- Scheerder, J. (2003). *Gelijke speelvelden? Sociale gelaagdheid van de vrijetijdssport vanuit een sociaal-cultureel veranderingsperspectief*. Leuven: KU Leuven.
- Scheerder, J., Borgers, J., Willem, A. (2015a). Sportdeelname in Vlaanderen. Trends en profielen. In: Lievens J., Siongers J., Waege H. (Eds.). *Participatie in Vlaanderen 2. Eerste analyses van de Participatiesurvey 2014*. Leuven/Den Haag: Acco, 209-249.
- Scheerder, J., Borgers, J., Willem, A. (2015b). Sportdeelname in Vlaanderen. De organisatorische context van sportbeoefening. In: Lievens J., Siongers J., Waege H. (Eds.). *Participatie in Vlaanderen 2. Eerste analyses van de Participatiesurvey 2014*. Leuven/Den Haag: Acco, 251-281.
- Scheerder, J., Thibaut, E., Willem, A. (2015c). Sport als consumptiegoed. Uitgaven en verplaatsing(s)bereidheid) inzake sportbeoefening. In: Lievens J., Siongers J., Waege H. (Eds.). *Participatie in Vlaanderen 2. Eerste analyses van de Participatiesurvey 2014*. Leuven/Den Haag: Acco, 361-383.
- Scheerder, J., Claes, E., Lagae, W., Thibaut, E., Vos, S. (2016). *Vlaanderen zwemt, fietst, loopt! Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar triatlon en duatlon* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen en Sport 7). Gent: Academia Press.
- Scheerder, J., Claes, E., Thibaut, E. (2015c). *Organisatie en management van sportfederaties in Vlaanderen. Resultaten van het Vlaamse Sportfederatie Panel 2.0 (VSFP2.0)* (Management & Bestuur in Sport 9). Gent: Academia Press.
- Scheerder, J., Thibaut, E., Pauwels, G., Vandermeersch, H. & Vos, S. (2011a). *Sport in clubverband. Analyse van de clubgeorganiseerde sport in Vlaanderen (Deel 1)* (Beleid en Management in Sport 8). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

- Scheerder, J. & van Bottenburg, M. (2010). Sport light. De opkomst van lichte organisaties in de sport. In: B. Pattyn & B. Raymaekers (Ed.). *In gesprek met morgen* (Lessen voor de eenentwintigste eeuw 16) (pp. 89-120). Leuven: Universitaire Pers Leuven.
- Scheerder, J., Vandermeersch, H., Borgers, J., Thibaut, E., Vos, S. (2013). *Vlaanderen sport! Vier decennia sportbeleid en sportparticipatie* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen & Sport 5). Gent: Academia Press.
- Scheerder, J., Vandermeersch, H. (2014). *Beweging in beleid/beleid in beweging. Het publieke beheer van de sport- en bewegingssector* (Management & Bestuur in Sport 4). Gent: Academia Press.
- Scheerder, J., Vanreusel, B., Taks, M. & Renson, R. (2002). Social sports stratification in Flanders 1969-1999. Intergenerational reproduction of social inequalities? *International Review for the Sociology of Sport*, (37)2, 219-245.
- Scheerder, J. & Vos, S. (2011). Social stratification in adults' sport participation from a time-trend perspective. Results from a 40-year household study. *European Journal for the Sociology of Sport*, 8(1/2): 31-44.
- Scheerder, J. & Vos, S. (2014). *De krijtlijnen van het speelveld. Organisatie en planning van sport en sportbeleid in Vlaanderen* (Management & Bestuur in Sport 7). 2de uitgave. Gent: Academia Press.
- Scheerder, J., Vos, S., Pabian, S., De Martelaer, K., Levefre, J., Philippaerts, R. (2011b). Actieve vrijetijdssport in Vlaanderen: trends, profielen en settings. In: J. Lievens & H. Waeye (Eds.). *Participatie in Vlaanderen. Eerste analyses van de Participatiesurvey 2009*. (pp. 43-82). Leuven: Acco.
- Scheerder, J., Vos, S., Pauwels, G. (2009). Actuele omvang van de Vlaamse loopsportmarkt: socio-culturele en socio-economische profielen van loopsporters. In: Scheerder J., Boen F. (Eds.). *Vlaanderen loopt! Sociaal-wetenschappelijk onderzoek naar de loopsportmarkt* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen & Sport 1). Gent: Academia press, 153-218.
- Scheerder, J., Vos, S., Pauwels, G. (2011c). Wie fietst (niet)? Sociale profielen van fietssporters in Vlaanderen. In: Scheerder J., Lagae W., Boen F. (Eds.). *Vlaanderen fietst! Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar de fietssportmarkt* (Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar Bewegen en Sport 4). Gent: Academia Press, 159-209.
- Sport in Brussel (2016). *Overzicht Brusselse sportinfrastructuur*. Online geraadpleegd via <http://www.sportinbrussel.be/sport-jouw-buurt/overzicht-brusselse-sportinfrastructuur>.
- SVR (2014). *Projecties van de bevolking*. Brussel: Studiedienst van de Vlaamse Regering
- van der Poel, H. & Pulles, I. (2013). *De sportinfrastructuur in Nederland: gezien in vogelvlucht*. Utrecht: Mulier Instituut.
- van der Werff, H., Bakker, S. & Hoekman, R. (2013). *Sportdeelname en accommodatiegebruik in Limburg. Onderzoek naar de huidige en toekomstige sportdeelname en het accommodatiegebruik in de provincie Limburg*. Utrecht: Mulier Instituut.
- Van Hecke, E., De Maesschalck, F., Gils, B., Verbestel, V., Scheerder, J., Vanreusel, B. & Vangrunderbeek, H. (2008). *Behoeften aan sportinfrastructuur in Vlaanderen. Een ruimtelijke analyse*. Leuven: Steunpunt Cultuur, Jeugd & Sport.
- Vlaamse overheid (2008). *Decreet van 23 mei 2008 betreffende een inhaalbeweging in sportinfrastructuur via alternatieve financiering*. Belgisch Staatsblad, publicatiedatum 6 augustus 2008.

- Vos, S. & Scheerder, J. (2013). *Sport- en beweegmanagement in de lage landen. Strategisch en operationeel managen van sport- en beweegorganisaties* (Management & Bestuur in Sport 5). Gent: Academia Press.
- Vos, S. & Scheerder, J. (2015). Management van sportaccommodaties. Situering en aandachtspunten. In: Scheerder J., Vos S. (Eds.). *Geen sportcultuur zonder sportinfrastructuur. Management en marketing van sportaccommodaties en sportevenementen* (Management & Bestuur in Sport 8). Gent: Academia Press, 2-21.
- Westerbeek, H., Smith, A., Turner, P., Emery, P., Green, C, van Leeuwen, L. & Rubingh, B. (2005). *Management van sportaccommodaties en - evenementen*. Nieuwegein: Arko Sports Media

OVER DE AUTEURS

	<p>Pascal Steeland, wes research & strategy</p> <p>Pascal studeerde in 1996 af als master in de toegepaste economische wetenschappen. Een jaar later behaalde hij een manama, Master of Science in Marketing. Voor hij bij WES aan de slag ging, werkte hij als brand manager bij Campina Passendale en als marketing manager bij CROP'S. In 2008 ging Pascal als senior consultant aan de slag bij WES. Als projectleider was hij betrokken bij talrijke projecten, voornamelijk binnen de sectoren detailhandel, leisure, bedrijventerreinen en vastgoed. Zijn specialiteit ligt in het ontwikkelen van toekomstgerichte en marktgedreven strategieën en actieplannen.</p>
	<p>Jeroen Scheerder, KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid</p> <p>Jeroen Scheerder studeerde antropologie, bewegingswetenschappen en marketing. Hij is professor sportbeleid en sportsociologie aan de Faculteit Bewegings- & Revalidatiewetenschappen van de KU Leuven en staat aan het hoofd van de Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid. Hij is eveneens de coördinator van de KU Leuven sportmanagementopleiding. Zijn onderzoek focust op sportbestuur, sportcultuur en sportparticipatie vanuit een sociaalwetenschappelijk perspectief. Hij publiceert in internationale vaktijdschriften op het gebied van beleid, management en sociologie van sport en fysieke activiteit, is editor/auteur van heel wat boeken omtrent sportbestuur en sportparticipatie en is reekseditor van de BMS Studies (http://faber.kuleuven.be/BMS/), de MBS-publicaties en de SBS-publicaties (uitgegeven door LannooCampus/Academia Press). Hij doceert sportbeleid, sportmanagement, sportpolitiek, sportsociologie en vrijetijdsstudies. Daarnaast is Jeroen gastdocent aan diverse universiteiten en hogescholen in binnen- en buitenland, en was hij gastprofessor sportsociologie aan de Faculteit Politieke & Sociale Wetenschappen van de Universiteit Gent (2005-2007). Van 2014 tot en met 2016 was hij voorzitter van de <i>European Association for Sociology of Sport</i> (EASS). Samen met Koen Breedveld en Remco Hoekman van het Nederlandse Mulier Instituut richtte hij het Europese <i>MEASURE</i>-netwerk op waarin crossnationaal onderzoek naar sportcultuur en sportparticipatie centraal staat.</p>

	<p>Lien Vanden Broucke, wes research & strategy</p> <p>Lien is als polyvalent consultant gespecialiseerd in toerisme en retail. Ze behaalde in 2005 haar Master in de Geografie aan de KU Leuven. Na haar studies ging ze aan de slag als wetenschappelijk medewerker in het departement Geografie van de KU Leuven, waar ze betrokken was bij de haalbaarheidsstudie van een nationaal kenniscentrum rond stedelijk beleid. Na dit project behaalde Lien nog een extra academische graad in de Aanvullende Studies Bedrijfseconomie. In 2007 maakte ze de overstap naar WES. Lien is betrokken bij een groot aantal onderzoeksprojecten rond verschillende thema's, waaronder toerisme, detailhandel, regionale economische ontwikkeling en strategische planning voor steden/gemeenten, regio's en sectoren. Ze treedt hierbij op als projectuitvoerder en/of projectleider. Binnen WES is Lien dé specialist op het vlak van geografische analyses en de voorstelling van data/resultaten op kaart.</p>
	<p>Elien Claes, KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid</p> <p>Elien Claes studeerde in 2013 af als master in de Lichamelijke Opvoeding en Bewegingswetenschappen (major Sportmanagement). Daarnaast behaalde ze in 2014 de graad van leerkracht in de Lichamelijke Opvoeding binnen de Specifieke Lerarenopleiding van de KU Leuven. Sinds 2014 werkt ze als wetenschappelijk medewerker binnen de Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid aan de KU Leuven. Haar onderzoeksinteresse gaat onder meer uit naar sportbeleid en -management. Elien voert meerdere onderzoeksprojecten uit in opdracht van de Europese Commissie, de Vlaamse overheid en Vlaamse sportfederaties, waarbij zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksmethoden worden gehanteerd. Haar onderzoek focust op de organisatie van sport, zowel op lokaal, regionaal als Europees niveau. Hierbij staat de organisatie en werking van sportfederaties en sportclubs centraal.</p>
	<p>Remco Hoekman, Mulier instituut</p> <p>Remco Hoekman (afgestudeerd Vrijtijdwetenschapper, Universiteit van Tilburg) is een ervaren senior onderzoeker die vanaf 2004 is verbonden aan het Mulier Instituut. In het verleden is Remco werkzaam geweest voor de Eindhovense Sportraad en de gemeente Eindhoven. Remco heeft in de afgelopen jaren veelvuldig wetenschappelijk en toegepast onderzoek verricht naar sportdeelname, sportbeleid en sportaccommodaties, zowel op landelijk niveau alsook bij individuele gemeenten en provincies en een omvangrijke publicatielijst opgebouwd op deze thema's. Hij was onder andere verantwoordelijk voor de</p>

	<p>publicaties rondom sport en recessie, ruimtebehoefte voor sport, sportdeelname en accommodatiegebruik, sportverenigingen in krimpkeren, gemeentelijke uitgaven aan sport en divers rekenkameronderzoek naar sportbeleid. Remco geldt als expert op het terrein van sportbeleid, sportaccommodaties en sportdeelname en is bekend met lokale, regionale en provinciale vraagstukken. Hij verzorgt met regelmaat lezingen tijdens studiedagen of seminars voor ambtenaren van gemeente en provincie en heeft zitting in diverse expertgroepen. Verder is Remco oud-redactielid van SportLokaal, het vakblad voor gemeentelijke sportambtenaren en -bestuurders, columnist van het vakblad SportAccom en lid van de beoordelingscommissie voor de verkiezing 'Sportgemeente van het jaar' en 'Beste beleidsinitiatief sport'. Internationaal geniet Remco bekendheid als medeoprichter van MEASURE, het Europese netwerk van experts op het terrein van sportdeelname onderzoek, bestuurslid van de European Association for Sociology of Sport (EASS) en redacteur van het boek 'Sport Clubs in Europe'.</p>
	<p>Hugo van der Poel, Mulier instituut</p> <p>Hugo van der Poel (1956) studeerde sociologie en planologie aan de Landbouwniversiteit te Wageningen en promoveerde aan de Universiteit van Tilburg. Vanaf 1982 werkte hij bij de opleiding Vrijtijdwetenschappen van de Universiteit van Tilburg, de laatste jaren als opleidingsdirecteur. Daarnaast was hij vanaf 2005 lector Vrijtijd- en Sportmanagement aan NHTV Breda. Zowel in onderwijs als onderzoek richtte Hugo zijn aandacht meer en meer op sport, als coördinator van de specialisatie Sport- en Lichaamscultuur binnen de opleiding Vrijtijdwetenschappen. In 2002 was hij een van de medeoprichters van het Mulier Instituut. Hij zat in het bestuur tot hij begin 2012 actief werd als directeur bij het Mulier Instituut. Binnen de directie is Hugo verantwoordelijk voor personeel, organisatie en kwaliteit. Inhoudelijk richten zijn onderzoek en publicaties zich vooral op theorie, beleid, ruimte en accommodaties op het gebied van sport. Hij is projectleider van het NWO-programma Sportvoorzieningen en sportdeelname en de AccommodatieMonitor. Daarnaast is hij onder meer lid van de Erkeningscommissie Sport & Beweging, VSG Werkgroep Sport en Maatschappij en de Raad van Advies van Fontys Sporthogeschool te Eindhoven. Hugo is bestuurslid bij de Stichting Jaap Eden IJbanen in Amsterdam en was tot voorjaar 2015 voorzitter van een omni-vereniging, waar hij nu weer minimaal twee keer per week kan tennissen. Om de beweegnorm te halen doet hij verder aan wandelen en fietsen.</p>

REEDS VERSCHENEN BMS STUDIES

Nr. 1

Scheerder, J. & Vos, S., m.m.v. Pluym, K. (2009). *Sportbeleidsplanning in Vlaanderen. Een inhoudelijke en financiële analyse* (Beleid & Management in Sport Studies 1). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 2

Vos, S. & Scheerder, J. (2009). *'t Stad sport. Onderzoek naar de sportdeelname en sportbehoeften in de stad Antwerpen* (Beleid & Management in Sport Studies 2). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 3

Scheerder, J. & Vos, S., m.m.v. Breesch, D., Lagae, W. & Van Hoecke, J. (2010). *De fitnesssector in beeld. Basisrapportering over het Vlaamse Fitness Panel 2009 (VFP09)* (Beleid & Management in Sport Studies 3). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 4

Scheerder, J. & Vos, S., m.m.v. Breesch, D., Késenne, S., Van Hoecke, J. & Vanreusel, B. (2010). *Sportclubs in beeld. Basisrapportering over het Vlaamse Sportclub Panel 2009 (VSP09)* (Beleid & Management in Sport Studies 4). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 5

Scheerder, J., Breesch, D., Pabian, S. & Vos, S. (2010). *Balanceren in een grijze zone. Een verkennende studie van de semi-agorale arbeid in de sport* (Beleid & Management in Sport Studies 5). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 6

Vos, S. & Scheerder, J. (2011). *Opleidings- en competentiebeleid in de Vlaamse fitnesssector. Sleutel tot succes?* (Beleid & Management in Sport Studies 6). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 7

Scheerder, J. & Seghers, J. (2011). *Jongeren in beweging. Over bewegingsbeleid, sportparticipatie en fysieke activiteit bij schoolgaande jongeren in Vlaanderen* (Beleid & Management in Sport Studies 7). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 8

Scheerder, J., Thibaut, E., Pauwels, G., Vandermeerschen, H. & Vos, S. (2011). *Sport in clubverband (Deel 1). Een analyse van de clubgeorganiseerde sport in Vlaanderen* (Beleid & Management in Sport Studies 8). Leuven: KU Leuven/Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement.

Nr. 9

Scheerder, J., Thibaut, E., Pauwels, G., Vandermeerschen, H., Winand, M. & Vos, S. (2012). *Sport in clubverband (Deel 2). Uitdagingen voor de clubgeorganiseerde sport* (Beleid & Management in Sport Studies 9). Leuven: KU Leuven/Onderzoekscentrum voor Sportbeleid & Sportmanagement.

Nr. 10

Scheerder, J., Vandermeerschen, H., Van Tuyckom, C., Hoekman, R., Breedveld, K. & Vos, S. (2011). *Understanding the game: sport participation in Europe. Facts, reflections and recommendations* (Sport Policy & Management Studies 10). Leuven: KU Leuven/Research Unit of Social Kinesiology & Sport Management.

Nr. 11

Winand, M., Scheerder, J., Vos, S. & Zintz, T. (2011). *Attitude, changement et innovation. Les fédérations sportives communautaires de Belgique* (Études Gestion & Management du Sport 11). Leuven/Louvain-la-Neuve: KU Leuven/ Afdeling Sociale Kinesiologie & Sportmanagement Research Unit of Social Kinesiology & Sport Management et Université catholique de Louvain / Chaire Olympique Henri de Baillet Latour et Jacques Rogge en Management des Organisations Sportives.

Nr. 12

Seghers, J., Scheerder, J., Boen, F., Thibaut, E. & Meganck, J. (2012). *Medisch en ethisch verantwoord sporten. Het promoten van fysiek, psychisch en sociaal welbevinden van jongeren in Vlaamse jeugdsportclubs* (Beleid & Management in Sport Studies 12). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Humane Kinesiologie.

Nr. 13

Seghers, J., Scheerder, J., Boen, F., Thibaut, E. & Meganck, J. (2012). *Medisch en ethisch verantwoord sporten. Praktijkvoorbeelden in Vlaamse Jeugdsportclubs* (Beleid & Management in Sport Studies 13). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Humane Kinesiologie.

Nr. 14

Vos, S. & Scheerder, J. (2012). *Haven voor sportclubs? Analyse van de clubgeorganiseerde sport in de stad Antwerpen* (Beleid & Management in Sport Studies 14). Leuven: KU Leuven/Onderzoekscentrum voor Sportbeleid & Sportmanagement.

Nr. 15

Geeraert, A., Bruyninckx, H. & Scheerder, J. (2012). *The historic treble in football. The legal, political and economic driving forces behind football's transformation* (Sport Policy & Management Studies 15). Leuven: KU Leuven/Policy in Sport & Physical Activity Research Group.

Nr. 16

Arts, M., Lesage, D., Bruyninckx, H. & Scheerder, J. (2013). *Sport for Development and Peace. The role of the International Olympic Committee* (Sport Policy & Management Studies 16). Leuven: KU Leuven/Policy in Sport & Physical Activity Research Group.

Nr. 17

Derom, I., VanWynsberghe, R. & Scheerder, J. (2013). *Who participates now and in the future? A case study of the Tour of Flanders Cyclo* (Sport Policy & Management Studies 17). Leuven: KU Leuven/Policy in Sport & Physical Activity Research Group.

Nr. 18

de Carvalho, M., Scheerder, J., Boen, F. & Sarmento J. P. (2013). *What brings people into the soccer stadium? (Part 1) The case of Belgium from a marketing perspective* (Sport Policy & Management Studies 18). Leuven: KU Leuven/Policy in Sport & Physical Activity Research Group.

Nr. 19

de Carvalho, M., Scheerder, J., Boen, F. & Sarmento J. P. (2014). *What brings people into the soccer stadium? (Part 2) The case of Portugal from a marketing perspective* (Sport Policy & Management Studies 18). Leuven: KU Leuven/Policy in Sport & Physical Activity Research Group.

Nr. 20

Scheerder, J., Borgers, J., Vanreusel, B. & Vos, S. (2014). *Geen loopcultuur zonder lichte loopinfrastructuur? Een studie naar het aanbod en gebruik van Finse pistes in Vlaanderen* (Beleid & Management in Sport Studies 20). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 21

Scheerder, J., Vos, S., Vandermeersch, H. & van Poppel, M. (2014). *Sportdiensten in beeld Basisrapportering over het Vlaamse Sportdienst Panel 1.0 (VSDP1.0)* (Beleid & Management in Sport Studies 21). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 22

Scheerder, J., Claes, E. & Vanreusel, B. (2014). *Sportief (en) innovatief in een veranderende samenleving. Een verkennende analyse van good practices als inspiratie voor de clubsport van de toekomst* (Beleid & Management in Sport Studies 22). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 23

Scheerder, J., Seghers, J., Meganck, J., Vandermeersch, H. & Vos, S. (2015). *Sportclubs in beeld. Resultaten van het Vlaamse Sportclub Panel 2.0 (VSP2.0)* (Beleid & Management in Sport Studies 23). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 24

van Poppel, M., Scheerder, J. & Vandermeersch, H. (2016). *Sportdiensten in beeld. Resultaten van het Vlaamse Sportdienst Panel 2.0 (VSDP2.0)* (Beleid & Management in Sport Studies 24). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 25

Scheerder, J., Claes, E. & Thibaut, E. (2015). *Ouderen in beweging. De positionering van senioren sport in het Vlaamse sportfederatielandschap* (Beleid & Management in Sport Studies 25). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 26

Scheerder, J., Claes, E. & Thibaut, E. (2016). *Barometer van sportfederaties in Vlaanderen: de belangrijkste resultaten. Onderzoek naar bestuurlijke, innovatieve en dienstverlenende aspecten op basis van de Leuvense GGISS-index* (Beleid & Management in Sport Studies 26). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 27

Scheerder, J., Claes, E. & Thibaut, E. (2016). *Barometer van sportfederaties in Vlaanderen: de uitgebreide resultaten. Onderzoek naar bestuurlijke, innovatieve en dienstverlenende aspecten op basis van de Leuvense GGISS-index* (Beleid & Management in Sport Studies 27). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 28

Claes, E., Scheerder, J. & Thibaut, E. (2016). *Gezinnen in beweging. De positionering van gezinssport in het Vlaamse sportfederatielandschap* (Beleid & Management in Sport Studies 28). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 29

Thibaut, E., Scheerder, J. & Pompen, E. (2016). *Geld op en rond het veld. Financiële stromen in het provinciale voetbal*. (Beleid & Management in Sport Studies 29). Leuven: KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.

Nr. 30

Steeland, P., Scheerder, J., Vanden Broucke, L., Claes, E., Hoekman, R. & van der Poel, H. (2017). *Naar een globaal sportinfrastructuurplan in Vlaanderen. Managementsamenvatting* (Beleid & Management in Sport Studies 30). Leuven/Brugge: KU Leuven – Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid/wes research & strategy.

Nr. 31

Steeland, P., Scheerder, J., Vanden Broucke, L., Claes, E., Hoekman, R. & van der Poel, H. (2017). *Naar een globaal sportinfrastructuurplan in Vlaanderen. Onderzoek naar behoeften inzake sportinfrastructuur, ontwikkelen van een strategische visie en aanreiken van beleidsaanbevelingen* (Beleid & Management in Sport Studies 31). Leuven/Brugge: KU Leuven – Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid/wes research & strategy.

Nr. 32

Steeland, P., Scheerder, J., Vanden Broucke, L., Claes, E., Hoekman, R. & van der Poel, H. (2017). *Naar een globaal sportinfrastructuurplan in Vlaanderen. Kaartenboek over- en ondervertegenwoordiging* (Beleid & Management in Sport Studies 32). Leuven/Brugge: KU Leuven – Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid/wes research & strategy.

Nr. 33

Corthouts, J. & Scheerder, J. (2017). *Zwarte voetballers tussen witte lijnen. Sociaalwetenschappelijk onderzoek naar raciale verschillen in de Belgische eerste voetbalklasse* (Beleid & Management in Sport Studies 33). Leuven KU Leuven/Onderzoeksgroep Sport- & Bewegingsbeleid.